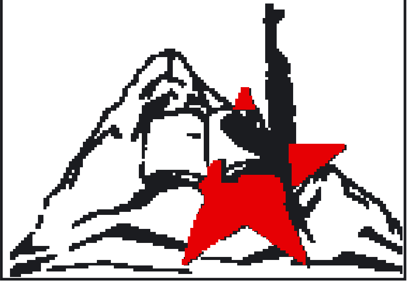

SERXWEBÛN

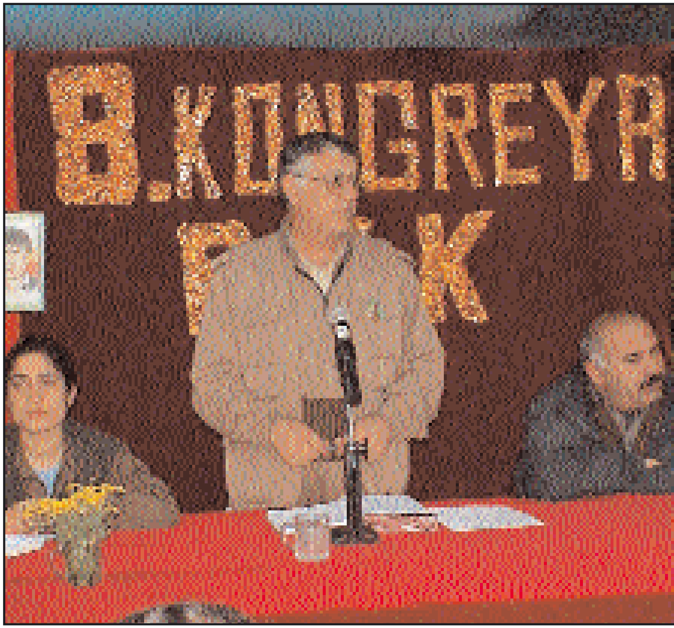
JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 21 / Sayı: 252 / Aralık 2002

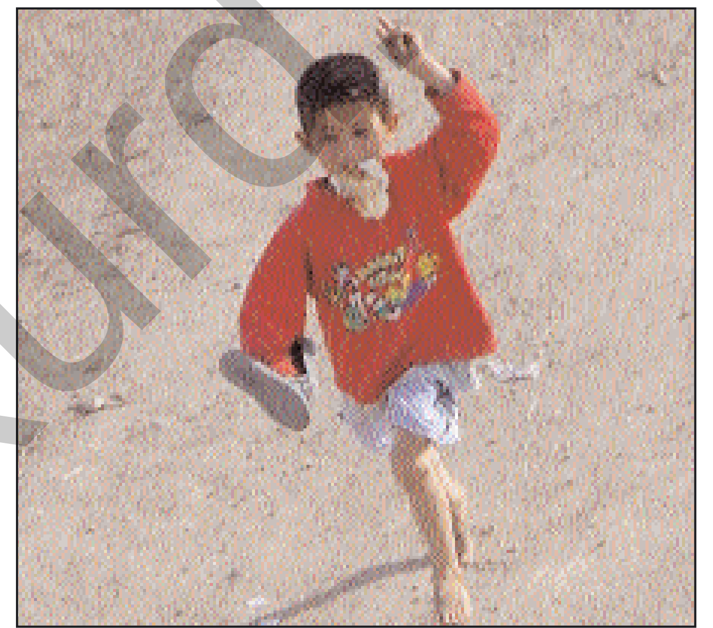
ÇÖZÜM SAVAŞTA DEĞİL BARIŞTADIR

"2002 yılında, gelişmeler içerisinde ne yaptık? Aslında bizim açımızdan örgüt olarak da, halk olarak da önemli bir yıldı. Yılın başında stratejik değişimi yeniden yapılanmayı daha ileri boyutlara götürdük. Önderliğimizin hazırladığı Savunmalar temelinde hem örgütü, hem halkı eğitme çalışmalarımızı siyasi yapılanmada kalıcı sonuçlara taşıdık. Demokratik serhildanı, halk eylemliliğini çok yönlü geliştirip sürekli kıldık. Ana dilde eğitim kampanyası etkili bir güç oldu. Ardından seçim kampanyası gelişti. Bunlarla dolu geçen bir 2002 yılı var. Uluslararası gündemi etkileyen VIII. Kongre'yi gündemleştirdik. VIII. Kongre ile yirmi beş yıllık PKK kimliği ile yürütülen mücadeleye bir nokta koyup, yeni bir kimlik oluşturduk."

Serxwebûn'dan 2'de

3 KASIM SEÇİMLERİ VE TÜRKİYE'NİN GELECEĞİ

● Türkiye'de 3 Kasım'da ortaya çıkan gelişme, sistem açısından tamamlanmamış bir değişim ve dönüşün süreci olarak tanımlanacağı gibi oldukça önemli sonuçlar da yarattı. AKP tek başına iktidar, CHP'de ana muhalefet partisi olarak meclise girdi. Koalisyon hükümetini oluşturan 3 parti ve diğer partiler barajı aşamadıkları gibi, barajı aşamayan partilerden birisi de Blok Partisi oldu. Kısacası ***"Parti bürokrasisi kaybetti, halk kazandı."***

16'da

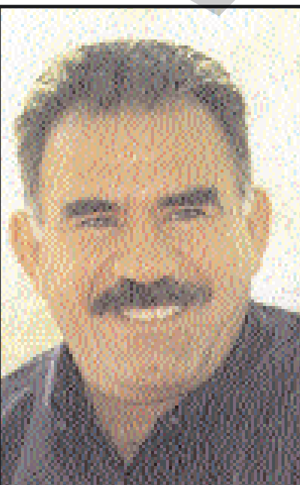
ORTADOĞU'YA EN ETKİLİ MÜDAHALE GÜCÜ APOCU ÇİZGİDİR

● ABD ile Türkiye arasındaki mücadele, İsrail ile olan çelişkilerin de aşılarak yeni bir Irak düzenlemesi konusunda ortak görüşe ulaşılmasına yol açtı. ABD, Türkiye ve İsrail üç stratejik ortak olarak tanımlanıyor. Fakat İsrail ile Türkiye arasında Türkiye'nin ABD'ye bağımlılığı temelinde bir ittifak var. Mevcut durumda Türkiye'nin bağımsızlığı, ağır bir darbe yemiştir.

10'da

ÖNDERLİK GERÇEĞİ KENDİNİ EĞİTME SANATIDIR

ABDULLAH ÖCALAN

Her gün onlarca yoldaşımız kahramanca şehit düşüyor. Ama sen yaşıyorsun, o kadar ağır bir durumun da yok. Öyleyse yapacağın ilk iş amacına, ölçülerine göre bir tutum takınmaktır. Israrla gelmek durumunda olan sizsiniz. Şartları, ölçüleri de bu çerçevededir. Burası çok yüksek kapasitede, kapsamda yürütülen bir çalışma alanıdır. Halkımızın kurtuluş yüreğinin arttığı yer, kendi militanlığımızı bulduğumuz yer. Bunun heyecanını ben her geldiğimde, her ders verdiğimde en üst düzeye yükselir ve bu şüphesiz hepiniz için de böyledir.

16'da

İçindekiler

APOCU HAREKETİN YENİ KİMLİĞİ İLE 2003'Ü KAZANACAĞIZ

"ABD'nin söylediği ve iddia ettiği yeni bir uluslararası sistem oluşmamıştır. Sovyet bloğunun çözülüş sürecinde ABD'nin öngördüğü, iddia ettiği bir düzene ulaşılamamıştır. Batı kendini değiştirememiş, yenileyememiş, dolayısıyla insanlığın yaşadığı temel sorunlara çözüm üretme gücünü yaratamamıştır. Dolayısıyla sorunlar, onlardan doğan çelişkiler çözümsüz kalmakta, bu da daha çok gerginliğe, çatışmaya yol açmaktadır. Bu çatışmanın, gerginliğin en üst, çılgınlığa varan düzeyi 11 Eylül saldırıları oldu."

Herkes gibi biz de, 2003 yılında muhtemel gelişmeler neler olabilir sorularını tartışıp, cevaplamaya çalışıyoruz. 2002 yılının temel özelliği, 11 Eylül olaylarının ardından, bu olayların ortaya çıkardığı yeni bir mücadele sürecini ifade etmesi oluyor. Dünya uzun bir süre 11 Eylül gerginliğini yaşadı. Mücadele, yıl boyunca bu gerginlikle devam ederek geldi. Şimdi çok daha ileri bir düzey kazanmış, askeri olarak Ortadoğu'da bir bölgesel çatışmayı iyice gündemleştirmiş bulunuyor.

11 Eylül'ün bir uluslararası sistem arayışı olduğu biliniyor. Bu çok değerlendirildi. Bu yeni uluslararası sistem arayışı, '90'lardan itibaren Sovyet bloğunun çözülmeye başlamasıyla başladı. O zaman da Körfez Savaşı'yla yapılan değişim, Ortadoğu'da gerginlik ve şiddetli bir çatışmayla olmuştu. ABD-Irak çatışması en büyük etkisini Sovyetler Birliği'nin çözülüşü üzerinde yapmış, bu çözülüşü hızlandırmıştı. 11 Eylül olaylarıyla başlayan süreç ise, 20. yüzyıl sisteminin batı yakasının değişim sürecine girmesini ifade ediyordu. Esas anlamı buydu. Sovyet bloğunun çözülüşü ardından, geçen on yıllık süre içerisinde insanlığın yaşadığı sorunları, dünyadaki çelişkiler tümüyle Batı sisteminin üzerine yüklenmişti. NATO düzeni, Avrupa sistemi ve ABD öncülüğü bütün sorunları çözmekle, dolayısıyla dünyayı yeniden yapılandırmakla yüz yüze gelmişti. Bunu karşılamak için ABD'nin, Sovyet çözülüşü ardından ***"yeni dünya düzeni"*** adı altında bir yaklaşım geliştirdiğini de biliyoruz. Bu süreci kendi öncülüğünde, böyle bir stratejik yaklaşımla karşılamak istemişti. Bu doğrultuda, on yıllık yoğun bir ekonomik, siyasi, askeri çaba da yürüttü. Dünyanın dört bir yanında bir sürü yeni gelişme yaşandı. ABD bununla, dünyada yeni düzen yarattığına, öncülüğünü, stratejik önderliğini kesinleştirdiğine, düzenin artık hakim olduğunu iyice inanmıştı. Elindeki ekonomik ve askeri güce dayanarak, herkesi buna inandırmaya çalışmıştı.

ABD'nin Afganistan'a saldırısı Ortadoğu'ya müdahalenin ön hazırlıklarıydı

11 Eylül olayları böyle bir ortamda gelişti. Temel özelliği şuydu; ABD'nin söylediği ve iddia ettiği gibi bir yeni uluslararası sistem oluşmamıştır. Sovyet bloğunun çözülüşü sürecinde ABD'nin öngördüğü, iddia ettiği bir düzene ulaşılamamıştır. Batı kendini değiştirememiş, yenileyememiş, dolayısıyla insanlığın yaşadığı temel sorunlara çözüm üretme gücünü yaratamamıştır. Dolayısıyla sorunlar, onlardan doğan çelişkiler çözümsüz kalmakta, bu da daha çok gerginliğe, çatışmaya yol açmaktadır. Bu çatışmanın, gerginliğin en üst düzeyi, çılgınlığa varan düzeyi 11 Eylül saldırıları oldu. Hiç kimsenin düşünmediği, beklemediği, ihtimal dahi vermediği bir düzeyde saldırıyı ifade etti. Bu durum bütün herkesi biraz da kendine getirdi. ABD, olayların şiddetine denk bir karşılığı geliştirmeye yöneldi. Üçüncü dünya savaşının başladığını ilan etti. Dünya barışını tehdit eden, dünyayı savaş içerisine çeken güç olarak, terörizmi ilan etti. Birçok çevreden, "terörizm" adı altında ortak bir düşman tanımlamasını ve ona karşı mücadele yürütülmesini istedi. Bunlar, Sovyetlerin çözülüşü ardından dünya çelişkilerini yeterince değerlendirememe ve onlara çözüm bulacak bir yapı, çözümleyiciliği kendinde geliştirememenin ortaya çıkardığı sonuçlardı. ABD çözüm yerine çelişkileri, sorunları görüp onlara uygun çözümler getirmek yerine, tekrar kendi hakimiyetini bu tür yaklaşımlarla, herkesi gerginlik ve çatışma içerisine alarak çözmek istedi. Genelde ise, ABD'nin öngördüğü bu yaklaşım da, çözümsüz kalan, çözüm gerektiren sorunların çözümlenme ve çözüm arayışı sürecine girmesini ifade etti. 2002 yılı böyle bir arayışın, gerginliğin, tartışmanın yoğun olarak yaşandığı, hızlı bir biçimde sürdürüldüğü bir yıldır. Genel tanımlamalar 11 Eylül'den sonra 2001 yılının sonuna doğru yapılmıştı. Afganistan savaşıyla da belli bir durum ortaya çıkartılmıştı.

2002'ye girerken, Afganistan'daki Taliban yönetimi askeri bakımdan yıkılmış, bu biçimde 11 Eylül saldırılarına neden olan yönetim ortadan kaldırılmıştı. Her ne kadar yeni siyasi yönetim, Afganistan'da kalıcı bir çözüm ortaya çıkarılamamış olsa da, ulaşılan askeri düzey belli bir denetim sağlamayı, dolayısıyla başka alanlarda da mücadele etmeyi ABD için imkan dahilinde kılıyordu. Afganistan'da ulaşılan sonuçlara dayanarak siyasi ve askeri mücadeleyi yayma alanının Ortadoğu olduğu açığa çıkmıştı. Zaten esas olan Ortadoğu üzerindeki mücadeleyi çevresinden daraltarak, sonuca götürecek bir ortamı yaratmaktı. Afganistan bu işin bir ucuydu. O uçtan kısmi çözümler elde edildikten sonra, 2002 başından itibaren Ortadoğu üzerinde bir yoğunlaşma başlamıştı. 2002 yılına girerken de, en çok tartışılan konu Irak üzerinde mücadele konusuydu. Şimdiki gibi, ABD'nin ne zaman saldıracağı, Ortadoğu savaşının nasıl olacağı, Irak'ta çatışmaların nasıl gelişip çözümleneceği konusu, siyasi gündemin en çok tartışılan birinci konusuydu. ABD, Afganistan'dan başlattığı çatışma durumunu ilerletmek, önündeki engelleri aşabilmek için hızlı hareket edeceği imajını yoğun biçimde veriyordu. Bu durum herkesi, bütün uluslararası güçleri ciddi biçimde etkisi altına almıştı. Böylece bir yıl bu temelde geçti. Tartışmalar hep Amerika'nın Irak'a ne zaman müdahale edeceği, Irak savaşının nasıl olacağı, nasıl sonuçlanacağı üzerinde oldu. Yoğun tartışmalar, ekonomik, siyasi ablukanın sürdürülmesi; çok yönlü görüşmeler, ilişkiler, ittifaklar, askeri hazırlıklar eksenine sürdürüldü. İnsanlık hep şunu bekledi; Amerika, Irak'a ne zaman saldıracak? Bir yıl boyunca birçok kez ABD'nin askeri saldırıda bulunacağı ve savaşın Irak üzerinde olacağı yönünde değerlendirmelerde bulunuldu, tahminler yapıldı.

Şimdi yine bu tahminlerin, tartışmaların en yoğunlaşmış, hızlanmış olduğu bir süreci yaşıyoruz. Sadece tahmin mi? Hayır, askeri faaliyetler bakımından, siyasi ilişkiler, ittifaklar bakımından müdahale hazırlıklarının en çok hızlandığı, yoğunlaştığı; artık bu işin gözle görülür hale geldiği bir durumu da yaşıyoruz. Çokça değerlendirildiği gibi, ABD saldırıları gerçekleşmedi ama bu, saldırı sözde kalıyor anlamına gelmiyor; tartışma düzeyindedir, pratikleşmiyor. Bu bir söz düellosudur, çatışma ihtimali az, denilemez. Çatışma ihtimali, olasılığı, hazırlıkları 2002 yılı boyunca olanlardan çok ileri bir düzeyi ifade ediyor. Artık ABD'nin tam bir savaş ittifakı oluşturma yönünde bölgede ve dünyada yürüttüğü diplomatik, siyasi faaliyetler çok açık hale gelmiş bulunuyor. Artık gizlisi, saklısı yok. Kiminle neler görüşülüyor, neler bulunmaya çalışılıyor bu çok açık. ABD-Türkiye ilişkileri, görüşmeleri bunları açık gösteriyor. Yine Irak muhalefetinin durumu, ABD'nin bu muhalefetle; Türkiye'nin ve İran'ın, Irak'taki muhalif güçlerle ilişkileri, görüşmeleri gözle görülür düzeyde açığa çıkmış, görünür hale gelmiş bulunuyor. Sadece görüşmeler, ittifak oluşturma, engelleri aşma faaliyeti mi? Hayır, onu da aşan bir askeri düzey var. Amerika, Kuveyt'te geniş bir askeri tatbikat yapıyor. Bu tatbikat birçok çevre tarafından, Irak'a kara saldırısının hazırlığı olarak değerlendiriliyor. Körfez'deki yığınağını artırıyor. ABD askeri gücünün, 2003'ün ilk ayında iki katına çıkacağı ifade ediliyor.

Savaş artık sadece tartışılan bir konu değil hazırlıkları yapılan bir olay

Türkiye'yle pazarlıkları oldukça somutlaşmış durumda. ABD'nin, Türkiye'den askeri istekleri; doksan bin askerin Türkiye üzerinden Güney Kürdistan'a sokulması, Türkiye'den kullanılacak üslerin, limanların belirlenip hazırlıkların yapılmak istenmesi basına da yansıdı. Buraların ABD ordusunun askeri harekatında kullanılacak bir duruma getirilmesi arayışı var. Bu konuda ABD bastırıyor, Türkiye'den net tutum, karar istiyor. Türkiye, günlük olarak bunu tartışıyor. Devletin temel karar güçlerinin bu durumları değerlendirip kararlar oluşturmak üzere toplantılar yaptığı söyleniyordu. Irak'a müdahale durumu, Irak üzerindeki mücadele bu düzeye gelmiştir. Buna paralel olarak çok yönlü siyasi görüşmeler de oluyor. Özellikle Irak muhalefeti biraz daha hareketlenmiş bir vaziyette. Geçmişte dağınıktı, bir şey yapacaklarına dair çok fazla güven de vermiyordu. Bazı çevrelerce eleştiriliyorlardı da. Fakat son dönemlerde bu durum fazlasıyla aşıldı. ABD, İngiltere bu çevrelerle bir yığın görüşmeler yaptı. En son İngiltere'de toplantılar yaptılar. Mevcut Irak yönetiminin değişimi, yıkılması ardından, Irak'ta nasıl bir yönetim ortaya çıkarılabileceği sorununu tartışıyorlar. İran ve Türkiye, böyle bir yönetim düzeyini etkilemeye çalışıyor. Irak muhalefeti vb birçok örgüt bu süreçte Türkiye'de, en son Barzani ve Talabani de gittiler. Türkiye de muhalefet üzerinde kendi etkisini kurmaya, geliştirmeye çalışıyor.

Suriye-İngiltere görüşmeleri oldu. Suriye de, mevcut gelişmelerle ilişkili. Bütün bunlar oldukça hızlanmış bir siyasi, diplomatik, askeri durumu ifade ediyor. Irak müdahalesi, 2002 yılı içinde çok fazla tartışılmış, gündemleşmiş. 2003 yılı, Irak ve onun etrafında Ortadoğu'da bir savaş durumunun en temel gündem olarak aktarılmasını içeriyor. Savaş artık tartışılan bir konu değil, hazırlıkları yapılan bir olay. Çok zaman alacak bir olay da değil, artık haftalar ve aylarla çerçevelenmiş bir olay. O duruma gelindi. Şunu herkes kabul ediyor; bu iş sonuca doğru gidiyor. Yani şimdiye kadar yürütülen tartışmalar, yapılan hazırlıkların pratikleşmesi artık kaçınılamaz bir noktaya geliyor. Ne düzeyde olacağı, ne tür sonuçlar çıkaracağı ve nasıl gelişeceği belli olacak. Bundan kaçınmak, çok uzun vadeye yaymak da artık mümkün değil. Dolayısıyla yeni yıla uluslararası sistemi, dünyayı etkileyecek bir savaş gündemiyle giriyoruz.

Bu temelde, 2003'ün çatışmalı, ona dayalı olarak siyasi değişimin çok yönlü, hızlı gerçekleşeceği bir yıl olacağı şimdiden belli oluyor. Artık tartışmalarla, hazırlıklarla sürecin götürülmesi mümkün değil. Ne olacaksa 2003'te olacak. En azından mevcut durumu değiştiren bir çatışma süreci gelişecek. Sonuçlanması, yeni sonuçların ortaya çıkması hemen gerçekleşmeyebilir. Irak'ta ve Ortadoğu'da sistem yaratmak kolay değil. Fakat mevcut durumu yıkan, kıran, değiştiren daha ileri bir çatışma düzeyi, bir siyasi değişim süreci de gelişecek. Mevcut hazırlıklar, güç ilişkileri, dengeler, politik yönelimler, bundan artık kaçınılamayacağını gösteriyor. ABD böyle bir sonuca mahkum gibi. Bazı aydınlar bunu sadece Irak yönetimiyle, ABD yönetiminin karşıtlığına, Saddam karşıtlığına da bağlamıyorlar; ABD'nin ekonomik olarak, böyle bir savaşa mahkum olduğunun ifade ediyorlar. Ancak savaşla ABD'nin kendi ekonomik sorunlarını çözüme götüreceği, durgunlaşan ABD ekonomisinin yeniden canlanmayı, ancak Irak savaşı gibi büyük bir çatışmayla sağlayabileceği değerlendirmesini yapıyorlar. Bu durum doğru da olabilir. Fakat mevcut Amerika yönetiminin, Saddam Hüseyin yönetimiyle bu dünyada birlikte yaşamak istemediği açığa çıkmış bulunuyor. Öyle silahtır, bilmem gizli projelerdir bunlar var, ama işin maskesi. Gerçek olan, Saddam Hüseyin yönetiminin değiştirilmek istenmesidir. Amerika'nın yapmaya çalıştığı, karşıt olduğu, silah sorunu olarak gündeme getirdiği esas sorun budur. Neden 11 Eylül olayı üzerinden yaklaşık bir buçuk yıl geçmesine, yine Afganistan çatışması ardından bir yıl geçmesine, 2002 yılında bu kadar Irak müdahalesinin tartışılmasına rağmen böyle bir çatışma ortaya çıkmadı? Neden şimdiye kadar ertelendi ve bu durum 2003 yılına sarktı? Bu mevcut güçler dengesiyle ilişkili, uluslararası ve bölgesel düzeydeki dengeyle ilişkili. Şu net açığa çıktı; Irak'a müdahale öyle kolay değil. Irak'ta yönetim değişikliği yapmaya girişmek, Afganistan'daki gibi kolay olmayacak. Kısa bir sürede Afganistan'daki gibi ittifak oluşturmak mümkün değil. Diğer yandan yönetim değişikliği yapabilmek çok mümkün değil. Farklı politik yaklaşımlar var. Güç ilişkileri ve çelişkileri birçok engel oluşturuyor. Bu nedenle öyle kolay müdahale olmaz. ABD ve müttefikleri için mevcut yönetimi yıkmak belki kolay olabilir. Bunu sağlayacak askeri güçler de bulunabilir. Ama Bağdat'a yeni yönetim oluşturmak, istikrarı sağlamak Saddam Hüseyin yönetimini yıkmak kadar kolay olmayabilir. Bu ciddi problem oluşturuyor. Hala da öyledir. Çünkü sorun, sadece bir yönetim değişikliği sorunu değil. Bağdat sorunu, sadece bir Irak'ın yönetimini yeniden düzenlemeyi içermiyor. Irak'ın tarihsel konumu, farklı uygarlık merkezi olma gerçeği var ki, –bu uygarlık sistemi biraz da Irak üzerinde oluştu– uluslararası düzen, dünya dengesi açısından, güncel politika açısından kolay değil. Sorun sadece bir ülkenin yönetimi, hatta bir bölgeyi etkileyen bir yönetim değişikliği değil. Üzerinde dünyanın yeniden şekillendiği, uluslararası sistemin oluştuğu bir sorun. Gelişmeler, bu gerçeği daha fazlasıyla gösterdi. Irak'taki sistemin karakteri, yeni Ortadoğu sistemi demektir. Yeni Ortadoğu sisteminin karakteri de, yeni uluslararası sistemin nasıl oluşacağının belirlenmesi demektir.

ABD'nin yeni sistem arayışı AB tarafından kabul görmüyor

Dolayısıyla Sovyetler çözülüp 20. yüzyılda I. Dünya Savaşı'yla oluşan uluslararası sistem dağılırken, çatışmanın Ortadoğu ve Irak'ta olması bir tesadüf değildi. Esas olarak uluslararası sistemin üzerinde yükseldiği alanda değişiklikler yapılarak, Sovyet bloğunun çözülüşünün önü açıldı. Irak'taki değişiklik, Körfez savaşı ve Irak üzerinde ortaya çıkarılan fiili değişiklik, Sovyet bloğunun çözülmesinin önünü açtı. Şimdi de 11 Eylül'ün saldırılarıyla gelişen sürecin Batı sisteminin değişmesi, yeniden yapılanmasını içerdiğinin en önemli göstergesi Irak ve Ortadoğu üzerinde çatışmayı gündeme getirmesi oluyor. 11 Eylül olayları ABD'yi ve sistemi beyninden vurdu. Değişmesi gerektiğini, değişmezse felaket getirecek gelişmelerin olacağını sisteme gösterdi. Ama ABD'yi vurmakla sistem değişemez. Başta ABD olmak üzere sistemin bütün kollarının değişebilmesi için, Irak'ın değişmesi gerekli. Irak etrafında Ortadoğu'nun yeni bir düzene girmesi gerekiyor. Burada değişiklik olmadan, diğer alanlarda

"Ne olacaksa 2003'te olacak. En azından mevcut durumu değiştiren bir çatışma süreci gelişecek. Sonuçlanması, yeni sonuçların ortaya çıkması hemen gerçekleşmeyebilir. Irak'ta ve Ortadoğu'da sistem yaratmak kolay değil. Fakat mevcut durumu yıkan, kıran, değiştiren daha ileri bir çatışma düzeyi, bir siyasi değişim süreci de gelişecek. Mevcut hazırlıklar, güç ilişkileri, dengeler, politik yönelimler, bundan artık kaçınılamayacağını gösteriyor. ABD böyle bir sonuca mahkum gibi."

değişim ve yeniden yapılanmanın önü açılamaz. Onun için Irak çatışması bu biçimiyle yeniden gündemleşmiş bulunuyor. Demek ki Irak'taki çatışma, Bağdat'a yönetim arayışı sadece Saddam Hüseyin'den kaynaklanmıyor, Saddam Hüseyin'in kötülüğüne bağlı değil. Mevcut Irak sistemi, artık insanlığın yaşadığı sorunların çözümünün önünde engel oluşturuyor. Sorunlar, çelişkiler çözümü dayattıkça bu engelin aşılması gerekiyor ki, birçok alandaki sorunlar çözüm yoluna girebilsin, o sorunları çözüme götürecek politikalar, ilişkiler, ittifaklar oluşturulabilsin. Esas olan budur.

Bu bakımdan yıkmak veya mevcut yönetimi aşmak kadar yeni yönetimi kurmak da önemli; hatta daha önemli, birinci planda geliyor. Mevcut yönetim devrilebilir, zaten çok güçlü dayanakları yok. Eski sistemin kendisi, dayanağı olan o sistem de eskimiş, statüko zaten aşılıyor. Ama sorun buradan değil de, daha çok yeninin nasıl kurulacağından kaynaklanıyor. Çünkü birçok bölgede oluşmuş temel sorunları çözüme götürecek, insanlığı ileri bir düzeye taşıyacak bir sistem nasıl yaratılacak? Bunun ekonomisi, sosyalitesi, siyaseti, askerliği, kültürü, ilişkileri, ittifakları uluslararası düzeyde, bölgesel düzeylerde nasıl oluşacak? Bütün bu sorulara cevap vermeyi gerektiriyor. Çünkü bunlara cevap vermeyen, bunları dikkate almayan bir çözüm, gerçekte bir çözüm olmayacak. Bütün bu sorulara cevap verecek bir çözümü içermeyen Irak'taki yönetim değişikliği, bir çözüm yaratmayacak. Tam tersine dünyayı daha büyük bir kaosa, kargaşaya, sonuçları daha ağır olacak bir çatışma durumu içine sokabilecek. Bu ürkütüyor, korkutuyor. Buradan duyulan endişeyle, korkuyla böyle yaklaşım gösteriliyor. Bu noktada değişik yaklaşımlar var. Çıkar çelişkileri ve çatışmaları, anlayış farklılıkları var. Örneğin ABD dayatması birçok çevre tarafından tehlikeli bulunuyor, demokratik görülmüyor. Kendi çıkarlarına zarar verici bulunuyor. Bunu AB çok yüksek sesle dillendirdi. Tepkisini, Türkiye'nin AB girişi noktasında açıkça gösterdi. "Amerika'nın kararı değil, bizim kararımız geçerli" dedi. Bu çok önemliydi. Bu, I. Dünya Savaşı'ndan sonra kısmen, ama esas olarak II. Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'nın ABD karşısında söylediği en yüksek sesli karşıt sözdür. Bundan beş yıl önce, on yıl önce, Avrupa'dan böyle sözlerin bu kadar yüksek söyleneceğini düşünmek bile mümkün değildi. Böyle olacak diye söylenseydi, kimse inanmazdı. Gerçekten de o koşullarda bu olamazdı. Ama şimdi böyle bir düzey ortaya çıktı. Demek ki, Batı sistemi değişti. Sistem nasıl değişecek? Bunun görülmesi açısından önemli. Değişim olacak diyoruz da, bir söz müdür, yoksa gerçekte oluyor mu? İşte bu, gözle görülür bir değişim örneğidir. Sovyetler'e karşı mücadelede ABD öncülüğünü en ileri düzeyde kabullenen Avrupa, şimdi ABD'yle çok yoğun bir çelişki, hatta çatışma içerisinde. Ortadoğu sorunu, yeni sistem sorunu bunu daha çok su yüzüne çıkardı. ABD'nin yeni dünya düzeni adını vererek, kendi imparatorluğunu yaratma yönündeki yeni sistem arayışını, Avrupa'nın kabul etmediğini gösteriyor. Avrupa, bu yaklaşımı demokratik bulmuyor. Yine kendi çıkarlarını gözetir bulmuyor. Dolayısıyla yoğun bir çelişki ve çatışma var. Bunun daha fazla da gelişeceği anlaşılıyor.

Türkiye, biraz da geçmişteki gibi, yani Sovyetler'e karşı oluşan Batı sisteminin varolduğunu, ABD ile ilişkileri geliştirerek, ABD'ye dayanarak, Avrupa'da istediğini yapacağını sandı, ama olmadı. AB'ye giriş için Türkiye'nin, ABD'yi devreye koyması, aslında '90'ların başında Saddam Hüseyin yönetiminin Kuveyt'e girişindeki Sovyetleri denemeye kalkışına benzer olarak değerlendirebilir insan. O zaman 'Saddam Hüseyin yönetimi Sovyetleri deniyor' deniliyordu. *"Gerçekten ortada bir Sovyetler Birliği var mı, yok mu? Bir iradeye sahip mi? ABD karşısında güç mü? Bu ortaya çıkacak"* deniliyordu. Böyle bir gücün olmadığı görüldü. Dolayısıyla o çelişki, kriz Sovyetlerin çözülüşünü hızlandırdı. Şimdi Türkiye'nin, AB'ye girmek için ABD'yi devreye

"11 Eylül olayları ABD'yi ve sistemi beyninden vurdu. Değişmesi gerektiğini, değişmezse felaket getirecek gelişmelerin olacağını sisteme gösterdi. Ama ABD'yi vurmakla sistem değişemez. Başta ABD olmak üzere sistemin bütün kollarının değişebilmesi için, Irak'ın değişmesi gerekli. Irak etrafında Ortadoğu'nun yeni bir düzene girmesi gerekiyor. Burada değişiklik olmadan, diğer alanlarda değişim ve yeniden yapılanmanın önü açılamaz. Onun için Irak çatışması bu biçimiyle yeniden gündemleşmiş bulunuyor."

koyması, aslında Batı sistemini denemesi oldu. Eskisi gibi bir Batı sistemi var mı? ABD, Avrupa bütünlüğü var mı? Bu denendi, görüldü ki öyle bir bütünlük yoktur. Avrupa çok sert biçimde tepki göstererek, bu durumu reddetti. Türkiye için ağır sözler de söylendi. ABD'yi reddettiğini ortaya koydu ve *"biz AB içerisinde Amerika'nın Truva atını istemiyoruz. Gerçekten Avrupai ölçülerini benimseyen, AB'ye katılmak isteyen bir güç istiyoruz"* dedi. Bu şunu net gösterdi; Avrupa'yla ABD arasında nasıl bir ekonomik, siyasi çelişki; hatta ölçüler bakımından ileri bir çelişki düzeyinin varolduğu ortaya çıktı. İçten içe yaşanan bu çelişkileri gün yüzüne çıkardı. Bu Batı sisteminin değişimi anlamına geliyor, hem de çok köklü değişimi. Demek ki, mevcut süreç Batı sisteminin değişimi yönünde ilerliyor. Yeni uluslararası sistem böyle bir değişim içinde oluşuyor, ortaya çıkıyor. Durağan değil, onu görebilmek gerekli. İşte bu değişimi ortaya çıkardı. 2002 yılında Irak üzerindeki mücadelenin en önemli bir halkası da bu değişimi yaratmasıdır. Sorun, Bağdat'ta yönetim değişikliği değil; sorun, 20. yüzyıl Batı sisteminin değişimi, yenilenmesi, yeni

bir uluslararası sistemin karakterinin, özelliklerinin açığa çıkması, adım adım şekillenmesidir. Gelişme bu temelde oluyor.

Demek ki mücadele, çatışma Irak üzerinde, Bağdat'ta sürmüyor. Avrupa'da, Asya'da sürüyor, değişik güçler arasında mücadele devam ediyor ve ciddi siyasi değişiklikler, sonuçlar ortaya çıkarıyor. İşte şimdiye kadar askeri müdahalenin Irak'a olmasını bu durum engelledi. Saddam Hüseyin yönetiminin ömrünü uzattı. Demek ki, ittifak yoktu, birlik yoktu. Mevcut durumuyla uluslararası yeni sistem kuracak bir birlik yok. Yeni bir uluslararası sistem oluşturabilmek için eskinin yıkılması, parçalanması, aşılması gerekiyor. Eski statükoyu aşan bir düzeyin yaratılması lazım. Onun mücadelesi verilmiştir. Bu konuda engel olan birçok husus vardı. Avrupa'nın daha etkili bölgeye girmesi gerekiyordu. O düzey gelişti. Ama bölgede hala Avrupa karşıtlığı var. Amerika ise, Avrupa'dan destek alabilmiş değil. O nedenle Irak müdahalesinde zorlanıyor, zayıf kalıyor. Kapsamlı ele alamıyor.

Bush'un; Türkiye hükümetine, Tayip Erdoğan'a bile, Fransa'yı ve Almanya'yı şikayet ettiği söyleniyordu. Amerika yönetimi, Türkiye yöneticilerine dert yanacak kadar Avrupa karşısında zorlanır duruma düşmüş. Bu çok önemli tabii. Bölge açısından da öyle. Aslında bölgede de eski statükoyu koruyan önemli bir direnç vardı. Hemen hemen bütün bölge güçleri değişime mevcut devlet sistemlerinin değişmesine karşıdırlar. Onlar da şunu çok net görüyorlar, değiştirilmek istenilen Bağdat'taki yönetim değil. Bağdat'taki yönetim değişirse, ardından gelecek olan bütün Ortadoğu'daki sistemlerin, devletlerin değişimidir. Herkes Saddam Hüseyin yönetiminin yıkılışı ardında kendi yıkılışını gördü. Onun için bir zamanlar Saddam'a çok karşıt olan güçler, Saddam Hüseyin yönetiminin adeta koruyucusu, yaşatıcısı haline geldiler. Bir eski statüko, onun direnci vardı. Bu önemli ölçüde devam da etti. Türkiye bunu sürdürüyordu, İran, Suriye eski statükonun korunmasında önde gelen güçlerdi. Yine Arap Emirlikleri, krallıkları kendilerini korumak için Saddam Hüseyin yönetiminin ayakta kalmasını öngördüler. Dolayısıyla ABD'nin, Irak'a müdahale ve yönetim değişikliği yapması önünde geniş bir bölgesel engel vardı.

2002 yılı Ortadoğu'da ciddi bir siyasi mücadelenin yaşandığı, ABD'nin bu engelleri aşmaya çalıştığı bir yıl da oldu. Demek ki Irak mücadelesi, bir uluslararası mücadele olduğu gibi, bir Ortadoğu mücadelesidir ve bu mücadele en yoğun olarak bölge güçleri nezdinde yaşandı. 2002 yılı çok yoğun arayışlar, şiddetli çelişkiler, yeni ilişki arayışlarıyla geçti. İran üzerinde böyle mücadele oldu. ABD, İran'ı açıkça tehdit etti. Suriye üzerinde gizliden mücadeleler yürütüldü. ABD, kaç defa Ürdün'ü, Suudi'yi, Mısır'ı uyardı. ABD, engelleri aşmak için bir yandan ekonomik düzeyini kullandı, diğer yandan askeri gücünü, siyasi ilişkilerini kullandı. Bazen tehdit etti, bazen imkan sunmaya çalıştı. Amerika'nın en üst düzey yöneticileri Ortadoğu'da yoğun bir diplomatik faaliyeti yürüttüler. Başkan Yardımcısı 2002'nin başından Ortadoğu'yu gezdi. Bütün devletlerle görüşmeler yaptı. ABD yönetiminin üst düzeyi, sürekli böyle bir diplomasi trafiği yürüttü. Biraz tehdit, biraz imkan sunmayla Irak'a müdahale, Ortadoğu'da değişiklik yapmanın önündeki engeller aşılmaya çalışıldı. Tabii en yoğun mücadele de Türkiye üzerinde yürüdü. Bu, 2002 yılında gözle görülür bir düzeye çıktı. 2001'de ortaya çıkan ekonomik krizin Türkiye ve Ortadoğu'daki değişimle ilişkili olduğu daha çok görülür hale geldi. Öyle sadece Türkiye'den kaynaklanmadığı, dış etkenlerin varolduğu, sadece ekonomik sorun olmadığı, siyasi sorun olduğu, siyasi değişim arayışının ifadesi olduğu daha net ortaya çıktı. Kriz derinleştirildi, Türkiye hükümetinin aşılması öngörüldü. Türkiye için şöyle söyleniyordu; 2002 aralığındaki AB görüşmeleri, Türkiye açısından kader tayin edici olacak.

Statükoyu aşmanın ilk adımı Türkiye'de atıldı

Türkiye ile AB ilişkileri nasıl olacak? Yeni sonuç burada ortaya çıkacak. Beklentiler biraz böyleydi. 2002'ye girerken, hesaplar bu biçimdeydi. Fakat gelişmeler bundan çok daha farklı oldu. Kimsenin tahmin etmediği en az ihtimal verilen hususlar gerçekleşti. Mevcut Türkiye hükümeti aralık ayına kadar dayanmadı, AB ilişkilerini yürütemedi. Başka sorunlarda birlik oluşturan Ecevit-Bahçeli-Yılmaz koalisyon hükümeti, AB ilişkilerini birlik içinde yürütemedi. İhtimal verilmeyen bir olgu gelişti. Türkiye, bir erken seçimi hızla yapmak zorunda kaldı. Bu bile ekonomik kriz olarak yaşanan hususun, ekonomik yanından çok siyasi yanının ağırlıkta olduğunu gösterdi. Bu konuda seçimlerin sonucu da önemli bir durum yarattı. Sorunun siyasi olduğunu çok daha net gösterdi. Türkiye'deki eski siyasi yapıyı silip, süpürüp attı. Yerine yeni bir siyasi yapılanma ortaya çıkardı. Türkiye'de siyasi statükoculuğu yıktı. En köklü değişiklik Türkiye'de yaşandı. Türkiye'de, Irak'ta ve Ortadoğu'da değişimin önünde engel oluşturan statükoyu aşma adımları atıldı. Şu görüldü ki; bölgedeki statükoyu en çok koruyan, yine dünyada en çok statükocu olan güç, en tutucu devlet Türkiye. Irak'ta, Ortadoğu'da değişiklik yapabilmek, uluslararası sistemini değiştirebilmek, Batı sisteminin değişebilmesi, yenilenebilmesi için Türkiye'deki değişim önem taşıyor, hatta giderek daha ileri düzeye geliyor. İşte bunun sonucu olarak Türkiye'de, hızlı bir seçim süreci yaşadı. Seçim, çok ihtimal verilmeyen bir sonuç ortaya çıkardı. Son elli yılın partileri bir yana gitti ve iktidar silinip atıldı. Yeni bir siyasi güç ortaya çıktı ve bu ABD ile daha ilişkili, bölgeye yönelik yeni politikalar geliştirmeye yatkın bir iktidar oldu. Böylece değişim Türkiye'den başlatılmış oldu. Statükoyu aşmanın ilk adımı Türkiye'den oldu.

Şöyle söylenebilir; nasıl ki Körfez savaşı ile Irak vuruldu, daraltıldı, Sovyet sisteminin çözülüşünün önü açıldıysa, Türkiye de, ABD-Avrupa ilişkilerini denemek için çok diretti. Onun sonucunda gelişen seçimler Ortadoğu'da ve uluslararası alanda Batı sisteminin değişiminin, eski özelliklerinin çözülüşünün önünü açtı. Türkiye'de ortaya çıkan sonucu böyle değerlendirmek gerekiyor. Kuşkusuz kendi içiyle bağlı. Ama bölgesel ve uluslararası düzeyde yürütülen mücadelelerle bu düzeyde ilişkilidir.

Şimdi Türkiye tümden bir yapılanmayı, bir değişim yaşamamış olsa da, kendi dışındaki alanlarda değişimin önüne engel olmaktan çıkarılmış durumdadır. Nasıl ki Irak, Körfez Savaşı'yla yeni bir çözüm ve bir sistem oluşmadı, hatta resmi bir düzey kazanmadı, fiili bir daralmayı yaşadı, eski statüko parçalandı, o temelde eski Sovyet blokunun çözülüşünün önü açıldıysa; Irak böyle çözümsüz olarak kaldıysa, Türkiye de mevcut durumda onu yaşıyor. Türkiye'de de fiili bir durum var. Türkiye, Batı sisteminin değişimin önünde engel olmaktan çıkartıldı. Türkiye'nin statükoculuğu kırıldı. Ama Türkiye bir çözüme götürülmedi. Bir yeniden yapılanma, bir uluslararası sistemi etkileyecek, yönlendirecek, yeni bir Türkiye de ortaya çıkmadı. Şimdi geçen on yılda Irak'ın yaşadığı durama benzer bir durum Türkiye'de yaşanıyor. Bu ne anlama geliyor? Türkiye, eski statükoyu aşmanın önünü aştı, önünde engel olmaktan çıkartıldı, ama bir sisteme de kavuşturulmadı. Türkiye'de bir çözüm ortaya çıkmadı, yeniden yapılanma da oluşmadı. Bu nasıl oluşacak? Demek ki, diğer alanlarda değişiklikler olacak. Yeniden yapılanmalar gelişecek ki, Türkiye'de de ona paralel bir gelişme olsun.

Körfez Savaşı 1991 yılında Irak'ta oldu, ama Balkanlar düzenlendi, Kafkasya değişti, Afrika'da yeni düzenler oluştu, Irak olduğu gibi kaldı. Hale Irak üzerinde mücadele var. Diğer alanlarda birçok devlet yıkıldı, devletler kuruldu, yeni siyasi rejimler oluştu, ama Irak olduğu gibi kaldı. Şimdi Irak üzerinde mücadele oluyor. Türkiye açısından da böyle bir durum var. Türkiye değişimin önünü açtı, yeni bir durum ortaya çıktı, Türkiye'de yeni bir iç mücadele ve yeniden yapılanma süreci başladı. Bunun üzerinde diğer alanlarda değişiklikler olacak. Özellikle Ortadoğu'nun diğer sahalarında, siyasi, sosyal değişimler yaşanacak. Türkiye onun önünü açmıştır. O değişimler geliştikçe, yeni bir Ortadoğu yapılanması yönünde adımlar atıldıkça, engeller ortadan kalkıp, sorunlar çözümlendikçe Türkiye'de de değişim, yeniden yapılanma gelişecek. Mevcut durumda ortaya çıkan sonuç budur.

2003 yılı bölge ve Türkiye açısından önemli bir süreci ifade ediyor. Ciddi bir değişimin gelişeceğini, siyasi alt üst oluşların yaşanacağını gösteriyor. Bu durum Türkiye'den başlamıştır, Irak'ta devam edecek. Büyük olasılıkla silahlı çatışma biçiminde devam edecek. Irak'ta da hemen bir çözüme kavuşmayacak. Irak'taki çelişki ve çatışma içinde, Ortadoğu'nun diğer alanlarında değişiklikler yaşanacak. İşte Suriye şimdiden değişiyor. İngiltere ile bir görüşme yaptı, şimdiye kadarki siyasi ilişki düzeyinde köklü bir değişikliği ifade ediyor. İran üzerinde mücadele var. Ürdün, Suudi Arabistan vb bütün Arap devletlerinin kendi içerisinde bir mücadelesi var. Bunlar önümüzdeki yıl içerisinde daha da gelişecek. Irak mücadelesi demek, bütün bu alanlardaki siyasi sistemlerin bir iç mücadeleyi yaşaması demektir. Mevcut Irak yönetimi yerine, yeni bir yönetimin oluşması, Irak'ta istikrar arz eden yeni bir sistemin yaratılması, ancak Ortadoğu'nun tümden yenilenmesi ile olacaktır.

"Türkiye'de yeni bir iç mücadele ve yeniden yapılanma süreci başladı. Bunun üzerinde diğer alanlarda değişiklikler olacak. Özellikle Ortadoğu'nun diğer sahalarında, siyasi, sosyal değişimler yaşanacak. Türkiye onun önünü açmıştır. O değişimler geliştikçe, yeni bir Ortadoğu yapılanması yönünde adımlar atıldıkça, engeller ortadan kalkıp, sorunlar çözümlendikçe Türkiye'de de değişim, yeniden yapılanma gelişecek. Mevcut durumda ortaya çıkan sonuç budur."

Yeni yıla böyle giriyoruz. Bu anlamda 2003 büyük değişim yılı olacak. Türkiye'de 3 Kasım seçimleriyle başlayan statükonun aşılma sürecini çok daha hızlı, yoğun gelişeceği ve bütün Ortadoğu'ya yayılacağı görülüyor. Bu yıl da mücadele daha çok Irak üzerinde odaklaşacak. Fakat böyle olsa bile sadece Irak mücadelesi değil, bölge mücadelesi olacak. Savaş olacaksa, sadece bir Irak savaşı değil, bir Ortadoğu savaşı olacak. Yeni bir Irak siyasi sisteminin oluşması, Ortadoğu çapında yeni siyasi düzenin oluşması temelinde gerçekleşecek. Yoksa yalnız başına bir Irak çözümü olmayacak.

Bu da yeni bir uluslararası sistemin şekillenmesini ifade ediyor. Şu gerçek daha net ortaya çıkıyor: 20. yüzyılın çeyreğinde, I. Dünya Savaşı ile oluşan uluslararası sistem, dünya sistemi Ortadoğu'nun paylaşılması üzerinde gelişmişti. I. Dünya Savaşı her yerden daha çok Ortadoğu'nun bölüşülmesi, paylaşılması savaşıydı. Kapitalizmin dünya sistemi de, Ortadoğu üzerinde gerçekleşmiştir. Şimdi Doğu blokunun dağılması ardından, Batı sistemi de değişirken, en başta Ortadoğu'nun sisteminin değişmesi, Ortadoğu'da yeni bir siyasi düzenin oluşması gerekiyor. Irak'taki değişim, Irak üzerindeki mücadele bu anlama geliyor. Ve bu devam edecek, gelişecek. Bu noktada kolay çözüm olmayacak. Hemen Ortadoğu'nun da Balkanlar gibi, Kafkasya gibi kısa süreli bir çelişki çatışma sonucunda çözüme kavuşacağını beklememek lazım. Şimdilik daha çok politikalar netleşiyor. Nasıl bir uluslararası sistem, nasıl bir dünya istendiği, nasıl bir Ortadoğu'nun arandığı yönünde de düşünceler, görüşler, politik çizgiler oluşuyor.

ABD bir çizgi oluşturmuş onu dayatıyor, ama o kabul görmüyor. Avrupa kendi politik çizgisini geliştiriyor. Rusya'nın bir taraftan kendine göre bir görüşü var, Asya'nın güçleri, Çin, Hindistan'ın kendine göre bir yaklaşımları var. Bir de Ortadoğu kendine göre çizgi oluşturuyor. İslami akımın bir çizgisi var, Doğu ve Batı'yı birleştirerek, sosyalizmin 20. yüzyıldaki kazanımlarını yeniden yorumlayarak, bir demokratik Ortadoğu sentezini yaratma yönünde arayışlar, çizgi arayışları var. Ortadoğu halkları da kendi siyasi çizgilerini oluşturuyorlar. Demek ki, düşünce düzeyinde, politik, ekonomik ve kültür düzeyinde de mücadele devam ediyor, sürüyor. Siyasi düzeyde de sürüyor. Bir siyasi çözümün oluşması, yeni bir siyasi sistemin Ortadoğu'da oluşması, bütünüyle bu alanlardaki mücadelenin gelişmesine, aydınların ortaya çıkmasına, mücadelenin yaşanıp bir sonuca bağlanmasına bağlı. Yani yoksa basit dar bir yönetici değişikliği ile sistem değişikliği ile olmaz. Sadece Irak'taki değişiklikle olmaz bu. ABD engellerle karşılaştıkça daha fazla buraya çekmek istiyor, sorunu Irak sorunu olarak koyuyor. Doğru değildir. Sorun yalıtlanmış bir Irak sorunu değildir. Ondan da öteye gidiyor, Saddam Hüseyin sorunudur diyor. Saddam Hüseyin değişsin her şey biter diyor, öyle görmek, göstermek istiyor. Bazıları da buna bakarak aslında Saddam Hüseyin değişirse her şeyin biteceğini sanıyor, hayır. Saddam Hüseyin yarın yok olabilir de, fakat Irak üzerinde, Ortadoğu üzerinde mücadele, siyasi çelişki, çatışma bitmeyecektir. Saddam Hüseyin bunu çıkarmadı ki; bu sorunları, Saddam Hüseyin'i aslında uluslararası ve bölgesel siyasetin kendisi yarattı. Dolayısıyla şimdi ona dayanarak bir değişim mücadelesini de ortaya çıkarıyor ve yaşanılır kılıyor. Şu önemli, öyle kısa sürede hemen Irak'ta ve Ortadoğu'da çözümün olacağını beklememek gerekir. Bu husus önemli. Biz de tartışıyoruz, kısa sürede hızla hemen Irak'ta, Ortadoğu'da siyasi düzenlemelerin gelişeceğini, çözümün olacağını düşünenlerimiz var. Bu görüş yanlıştır. Ve bizim için de tehlikelidir. Neden tehlikeli? Çünkü madem Irak'ta, Ortadoğu'da hızla değişiklikler olacak yeni sistem oluşacak, o zaman bizim de alelacele bunun içinde bir yer tutmamız gerekiyor. Bu kaygı endişe yaratıyor. İdeolojik siyasi çizgiler oluşturma, siyasi projeler geliştirme, onu uygulamak için kapsamlı uzun vadeli politik mücadelelere girmekten bizi alıkoyuyor. Günü birlik bir politik yaklaşımın içine çekiyor, daraltıyor. Mevcut durumda politik olarak etkisizliğimizin altında, böyle bir düşüncenin izleri var. Bizi daraltıyor, politikasız bırakıyor, girişimsiz bırakıyor. Rolümüzü azaltıyor. Çok fazla yapacağımız bir şeyin kalmadığı sonucunu çıkartıyor. O zaman madem hemen yeni bir Ortadoğu oluşturulacak, madem bunu belli güçler, örneğin ABD sihirli elleriyle hemen yapıverecek o zaman bizim kapsamlı Ortadoğu projeleri çizmemize, kendimizi örgütlendirmemize, mücadele etmemiz gerek yok. Bunun bir anlamı yok. Eğer yapabiliyorsak bu hızlı değişim içinde bir yer bulduysak bulduk, bulamadıysak da zaten başka yapacağımızı bir şey kalmamıştır. Onun için de biraz kaygı, çok fazla kendini daraltma, işlevsiz bırakma ortaya çıkıyor, yanlıştır bu. Bu biçimde Ortadoğu ve Irak'ta mücadele olmaz. Kısa vadeli bir mücadele olarak bunu görmek, tarihten bir şey anlamamaktır, Ortadoğu'daki çelişkileri hiç görmemektir. Toplumsal, sosyal, siyasal çelişkileri ve mücadele gerçeğini anlamamak oluyor. Bir Balkanlar'daki, Kafkaslar'daki mücadele bile on sene sürdü. Sovyet blokunun dağılması ile yeni bir sistem oluşmadı aslında. Eski sistemin aşılması bile on yıl aldı. Batı sisteminin değişmesi, eski statükonun kırılması, yenisinin kurulması öyle kısa sürede olur mu, olmaz. Bu da en az on yıl, on beş yılı alacak. Yeni bir sonuca gitmek için, zaten birkaç yıldır bu mücadeleye başlanmış, yaşanıyor. Şimdi 2003 ve devamı bu tür bir mücadelenin daha fazla yaşanacağı yıl olacak. Bizim için önemli olan bu husustur.

KADEK
Apocu hareketin gelişiminde yeni bir kimlik oluşturmadır

Şimdi burada Kürt ulusal demokratik hareketi olarak, sorunları nasıl ele almamız, yaklaşmamız gerektiği durumu ortaya çıkıyor. Biz 2002 yılında, bütün bu gelişmeler içerisinde ne yaptık? Değişimi tamamladık. Aslında bizim açımızdan örgüt olarak da, halk olarak da önemli bir yıldı. Biz de 11 Eylül'ün gerginliği altında yıla girdik ve bunu hep yaşadık. Terörizme karşı dünya savaşı çerçevesinde oluşturulan çelişkilerden en çok biz etkilendik. Bu bizi örgüt olarak, Önderlik olarak, halk olarak etkiledi. Birinci planda hedef haline gelmemek, karşımızda çelişkiler yaratmak, dolayısıyla onlardan yararlanmak için çaba harcadık. Bu yıl bu doğrultuda bir çaba ve mücadele ile geçti. Yılın başında –ocak sonu, şubat başında– bu yönlü kararlar aldık. Stratejik değişimi yeniden yapılanmayı daha ileri boyutlara götürdük. Hareketimizin ucuz bir biçimde terörle damgalanıp baş hedef haline getirilmesini boşa çıkartmak, bu yönlü çabaları boşluğa düşürmek için yeni yaklaşımlar, kararlar geliştirme çabası içinde olduk. Yönetim toplantılarıyla bu yönlü siyasi kararlar geliştirdik. Uluslararası gündemi etkileyen VIII. Kongre'yi gündemleştirdik. Önderliğin, AHİM için hazırladığı Savunmalar temelinde hem örgütü, hem halkı eğitme çalışmalarımızı siyasi yapılanmada kalıcı sonuçlara ulaştırmaya taşıdık. Onun adımlarını atmaya çalıştık. Bir yandan kendimizi yeniler, eğitirken, diğer yandan da Savunmalardaki çizgiyi örgüte yansıtmaya çalıştık. Örgütü bu temelde yeniden yapılandırma çabası içinde olduk. Aynı zamanda bunu kitle eylemliliği ile de yapmaya çalıştık. Demokratik serhildanı, halk eylemliliğini çok yönlü geliştirip sürekli kıldık. Başlamış olan serhildanı devam ettirmek istedik. 2001 yılı içerisinde Avrupa'da, Kuzey'de, Türkiye'de gelişen serhildan hareketini, 2002 yılında da kesintisiz sürdürmek istedik. Ana dilde eğitim kampanyası etkili bir güç oldu. Ardından seçim kampanyası gelişti. Bunlarla dolu geçen bir 2002 yılı var. Bunların en önemlisi de tabii VIII. Kongre'ydi. Serhildanı daha iyi planlayan ve onu sürekli bir mücadele olarak süreklileştirmeyi hedefleyen, yine Önderlik savunmalarını örgüte tümüyle özümseten, Savunmalar temelinde örgütü yenileyen ve bu temelde de bir yeniden yapılanmayı ortaya çıkartmayı sağlayan bir kongre oldu, VIII. Kongre. Daha önceden VI ve VII. Kongre ile başlatılıp geliştirilen değişim ve yeniden yapılanmanın, ideolojik ve siyasi çizgi düzeyinde, yine siyasi program çerçevesinde, örgüt yapısı ve temel mücadelede kesin bir sonuca götürüldüğü, bu anlamda tamamlandığı bir kongre oldu. Biz VIII. Kongre ile yirmi beş yıllık PKK kimliği ile yürütülen mücadeleye bir nokta koyup, yeni bir kimlik oluşturduk. KADEK oluşumu, Apocu hareketin gelişim tarihinde yeni bir kimlik oluşturma, yeniden adlandırmayı ifade ediyor. Bu sadece bir isim değişikliği de değildi, gerçekten PKK adıyla Kürdistan'da yürütülen mücadelenin ortaya çıkardığı büyük gelişmeler üzerinde yine uluslararası ve bölge düzeyinde yeniden bir örgütlenmeyi ifade ediyordu. KADEK her bakımdan PKK'den farklı değişiklikler arz eden yeni bir örgütlenme oldu. Tabii her şey değişmedi, birçok bakımdan hareketin özü korundu, geliştirildi, derinleştirildi, ama birçok yönüyle PKK ile kıyaslanmayacak yeni yaklaşımlar ortaya çıkarıldı. Felsefik olarak Apocu hareket daha da derinlik kazandı. Kaba materyalizmden koptu. Uzun süredir Önderliğin bu konuda geliştirdiği tezler, yürüttüğü tartışma, savunmalarla çok daha net bir bakış açısı haline geldi. Hareket KADEK'le ideolojik çerçevesini yeniledi. Reel sosyalizmin deneyimleri üzerinde yapılan değerlendirmeler yeni bir sosyalizm anlayışını ve ideolojik çerçevesini ortaya çıkardı. Bu yeni strateji sayesinde örgüt, halk ve militan yapı olarak Ortadoğu'nun sorunlarının çözümünde, insanlığın gelişiminde daha büyük roller oynayan konuma geleceğiz. Önderliğin öngördüğü çizginin başarısı böyle bir uygulama içerisinde daha çok gerçekleşecek. Mevcut durumu ve siyasi gelişmeleri böyle görmek gerekli.

> "KADEK yeni bir programı ifade ediyor. PKK, Kuzey Kürdistan için oluşmuş bir programa sahipti. Oysa KADEK Ortadoğu demokratik devrimini ve değişimini öngörüyor. Ortadoğu'da demokratik değişimi, özgürlüksel gelişmeyi esas alıyor. Bu anlamda Kürdistan'daki değişimin, gelişimin, Kürt sorununun demokratik çözümünün yolu olarak Ortadoğu'nun demokratik değişimini ve demokratik birlik içerisinde olmasını öngördü. Bunu gerçekleştirmek üzere bir siyasi programa ulaştı."

Otuz yıllık mücadele tarihi bölgesel mücadele için hazırlıktı

Önderlik PKK Manifestosu'nu hazırlarken, *"insanlığın şafak vaktinde, insanlığın oluşumunda rol oynayan bu halk, sınıflı toplumu aşmanın şafak vaktinde de belirleyici bir rol oynayacak"* dedi. Şimdi bu rolü köklü biçimde oynayabilir. Sınıflı toplum uygarlığının en son aşaması olan kapitalizmin yok saydığı, yok etmek istediği halk, sınıflı uygarlık toplumunu aşmak, insanlığı demokrasi ve özgürlük içinde yeni yaşam uygarlığına çekmede etkili öncü bir konumu ifade edebilir, böyle bir rolü oynayabilir. Aslında Demokratik Uygarlık Manifestosu, böyle bir rolü oynamanın düşüncesini ifade ediyor. Örgütsel yeniden yapılanmamız, böyle bir rolün örgüt ve maddi gücünü ortaya çıkarmayı içeriyor. Geriye bunları günü gününe pratikleştirmek, doğru politikalarla, taktiklerle hayata geçirmek, güncel yaklaşımlarla yoğun çaba harcayarak, böyle bir gelişmenin yaratıcısı olmak kalıyor. Bizim sorunumuz budur. 2003 yılına girerken, bizim en çok üzerinde yoğunlaşacağımız husus budur. Bizi başarıya götürecek nokta burasıdır. Önderliği daha çok anlamak, siyasi gelişmeleri daha iyi değerlendirmek, siyasi girişimciliğimizi artırmak, Ortadoğu mücadelesinde demokratik uygarlık çizgisini hakim kılabilmek için çok yoğun, etkili, fedakar, cesaretli bir pratik çalışma ve mücadele içerisinde olmak, bizi örgüt ve halk olarak başarıya götürecektir. 2003 yılı mücadeleleri içerisinde, böyle bir pratiğe yöneldikçe, Kürt halkı daha çok yer edecek, daha etkili olacak, kendini mücadelenin geliştirerek, bölge sorunlarının daha fazla çözüm gücü haline getirecektir. Bunu görüp sağladıkça, 2003 yılını daha büyük başarılarla karşılayabileceğiz. Mevcut geride bıraktığımız yıldaki düşünsel ve örgütsel hazırlıklarımız, 2003 yılında büyük bir patlamaya dönüşmek için yeterli bir veri oluşturuyor. Bu noktadan baktığımızda, son üç dört yıl, büyük bir hazırlık yılı oldu. Aslında otuz yıllık mücadele tarihimiz, kapsamlı ve bölgesel mücadeleye girmek için bir hazırlık anlamı taşıyordu. 2002 yılında yaptıklarımız, VIII. Kongre eksenində yapılan çalışmalar, bu hazırlıkları son aşamaya getirdi. Bilinç düzeyi, örgütsel ve irade düzeyi olarak önemli bir gelişmeyi yaşadık. Eski düşünceyi geride bırakan yeni bir düşünce sistemi oluşturduk.

KADEK tarafından, tıkanmış olan birçok düşünce bırakıldı, yeni düşünce sistemi geliştirildi, yani ciddi bir ideolojik yenilenme ortaya çıkartıldı. KADEK yeni bir programı ifade ediyor. PKK, Kuzey Kürdistan için oluşmuş bir programa sahipti. Türkiye'yi ve Kürdistan'ın diğer parçalarını stratejik müttefik olarak görüyordu; KADEK ise, Ortadoğu demokratik devrimini ve değişimini öngörüyor. Ortadoğu'da demokratik değişimi, özgürlüksel gelişmeyi esas alıyor. Bu anlamda Kürdistan'daki değişimin, gelişimin, Kürt sorununun demokratik çözümünün yolu olarak Ortadoğu'nun demokratik değişimini ve demokratik birlik içerisinde olmasını öngördü. Bunu gerçekleştirmek üzere bir siyasi programa ulaştı. Stratejik değişimi geliştirdi, güçler dengesinde, ilişkisinde, öncülükte, ittifaklarda değişiklik yarattı. Temel mücadele biçiminde değişimi öngörüyor. PKK silahlı mücadele çizgisi üzerinde oluşan bir örgütken, KADEK demokratik serhildan üzerinde oluşan, demokratik siyasal mücadele üzerinde şekillenen bir mücadele oluyor. Temel mücadele biçimini bu bakımdan değiştirdi. Örgüt yapılanması da değişiyor. Birçok örgüt yeni stratejiyi hayata geçirecek şekilde değişik alanlarda, alanların koşullarına göre örgütleniyor.

PKK'den KADEK'e geçiş bunları içerdi. Çok daha ayrıntılı olarak değerlendirilebilir. VIII. Kongre, tüm bunların açığa çıkarıldığı, netleştirildiği, hareketin değişim ve yenilenmede önemli bir sıçramayı yaptığı bir süreç oldu. 2002 yılında böyle bir düzeye ulaştık. Bu sadece söz düzeyinde ya da düşünce düzeyindeki bir değişiklik değil, örgütsel ve pratik düzeyde de bir değişimi ifade etti. Bunlara paralel bir pratik geliştirmek istendi. Birçok alan da bunun pratik mücadele çabası içerisine girdi. Örgütlenmeyi geliştirmek, büyütmek, her alana yaymak için çaba harcadık ve bunlar devam ediyor. Bu noktada, bazı sorunlar ortaya çıktı. En önemlisi değişime karşı eskide ısrar ve direnç var. Bu, VIII. Kongre'yle en üst düzeyde karar haline getirilmiş yeniden yapılanmayı pratiğe yöneltikçe, örgüt yapımızı, yaşamımızı, mücadelemizi değiştirmeye yöneldikçe, daha net ortaya çıkıyor. Alanlarda direnç daha çok görülüyor. Diğer yandan dar yaklaşım var. Siyasi gelişmeleri yeterince değerlendiremeyen, bölge üzerindeki mücadeleyi göremeyen, Kürt sorununun çözümünü Ortadoğu'nun köklü değişimine bağlayamayan yaklaşımlar var. Bu da bizi daraltıyor. Kapsamlı siyasi yaklaşımlar, pratik planlamalar temelinde hareket etmemizi engelliyor. Pratikten, köklü değişim ve yeniden yapılanma arayışından alıkoyuyor. Bunları da görmek değerlendirmek gerekir. Bu nedenle politik girişimlerimiz zayıflık arz ediyor.

Şimdi 2003'e girerken, içinde bulunduğumuz durum tamı tamına böyle. Bu hareket, bir yandan Savunmalar temelinde, konferans ve kongrelerle değişim ve yeniden yapılanmayı düşünce düzeyinde sağlamış, diğer yandan ise bunu tamamen kendine hazmetmemiş, özümsememiş, içselleştirmemiş, dolayısıyla kendini buna göre yenileyip, pratik olarak bunun gereklerine göre örgütlememiş, mücadeleye geçmemiş bir örgüt yapısı ve kadro durumu var. Bunlar arasında bir çelişki yaşanıyor. Kadro ve örgüt yapımız Savunmalar'ın içerdiği, VIII. Kongre'nin kararlaştırdığı değişim ve yeniden yapılanmanın gereklerini başarıyla yerine getirecek bir düzeyi yakalamaktan uzak bir durumu yaşıyor. Bu konuda dardır, yönetim düzeyimiz bunu etkili bir biçimde yürütecek bir noktaya gelememiştir. Hakimiyeti ve etkinliği yeterli değil. Dolayısıyla kendine görelik, parçalılık, dar yaklaşımlar var, bu, enerjimizin boşa gitmesine yol açıyor. Çabalarımızı sınırlandırıyor ve başarının sonuç almasını engelliyor. Oysa gördük ki, Irak üzerindeki mücadele öyle kısa sürede bitecek bir mücadele değil. Ortadoğu'da değişim kısa süreli bir iş değil. Kürt sorunu da, Kürdistan'daki gelişmeler de, sorunun çözümü de Ortadoğu'daki yeniden yapılanmayla, Irak'taki mücadeleyle tamamen bağlı ve iç içedir.

Devamı sayfa 37'de

3 KASIM SEÇİMLERİ VE TÜRKİYE'NİN GELECEĞİ

3 Kasım erken genel seçimine ilişkin değerlendirme

Türkiye'de 3 Kasım'da ortaya çıkan gelişme, sistem açısından tamamlanmamış bir değişim ve dönüşün süreci olarak tanımlanacağı gibi oldukça önemli sosyal, siyasal sonuçlar da yarattı. AKP tek başına iktidar, CHP'de ana muhalefet partisi olarak meclise girdi. Koalisyon hükümetini oluşturan 3 parti –DSP, MHP, ANAP– ve diğer partiler –DYP, SP– barajı aşamadıkları gibi, barajı aşamayan partilerden birisi de Blok Partisi oldu. Kısacası ***"Parti bürokrasisi kaybetti, halk kazandı."***

Seçim böyle bir siyasal tabloyu ortaya çıkardı. Bunu doğru değerlendirip çözümlemek ve bazı sonuçlara ulaşmak için, 18 Nisan seçimlerini ve sonrasını yeniden, kısaca değerlendirmek gerekir.

Önderliğe karşı geliştirilen komplonun yarattığı siyasal, sosyal, askeri, psikolojik ve ekonomik ortamda 18 Nisan seçimlerine gidilmişti. Oluşan bu parlamento, işlev açısından bir savaş parlamentosu niteliğini taşıyordu. Hükümet, rejimin bekçisi konumundaki ordunun *"rejim tehlikede sizler ortak hükümet kurarak onu ayakta tutacaksınız"* dayatması üzerine çok hızlı bir biçimde kurulmuştu. Rejimin temel eğilimleri olan milliyetçi sağ, milliyetçi sol ve merkez sağın birleştirilmesi ile bir hükümete gidilmiş, bununla rejimin ömrü uzatılmak istenmişti.

Burada önemli bir nokta da hükümetin yönetim tarzıydı, tümüyle olağanüstü durumlarda görülen bir tarz egemendi. Bakanlar Kurulu bir tarafa itilerek, 3 liderin sistematik toplantılarda aldığı kararlarla Türkiye idare ediliyordu.

Başta tüm dünyada yaşanan değişimdönüşüm ve bir yandan da Önderliğe dayatılan komplonun hızlandırdığı gelişmeler sonucunda, Ulusal kurtuluş mücadelesi de hızlı bir değişim ve dönüşüm yaşayarak strateji ve taktikte önemli değişimler ortaya çıkardı. Yaşanan bu hızlı değişim, rejimde ciddi zorlamalar yaratarak ekonomik, sosyal, siyasal bir bunalım içine girmesine yol açtı. Önderlik, komplonun yarattığı mevcut hükümet için, ***"rüzgarımla gelenler rüzgarımla giderler"*** değerlendirmesinde bulunmuştu ve bu durum kendisini daha sonraki süreçlerde ispatladı ki, temeli olmayan iyileştirmelerle çözüm üretilemez.

2001 şubat ayındaki şiddetli ekonomik krizin yol açtığı ve sonrasında uluslararası güçlerin yaptığı ekonomik müdahale ile bir nebze de olsa rahatlatılmaya çalışılan Türkiye, gelmiş olduğu aşamada yalnızca bir ekonomik krizle değil, yine belirtilen güçlerin yaptığı bir siyasal müdahale ile de karşı karşıya kaldı. Ancak rejim buna karşı bir direniş tutumu içerisine girerek kendisini ayakta tutmaya çalıştı. 2002 yaz aylarına gelindiğinde ise mevcut rejimi yaşatmanın olanakları kalmamıştı. Ecevit'in deyimiyle seçim kararı alarak intihar ettiler. Gerçektende seçim kararı, mevcut rejim açısından sonun başlangıcı oldu.

Ulusal demokratik hareketin yarattığı değişim ve dönüşüm, kitleleri de yoğun olarak etkilemiş ve bu nedenle toplum, iktidara olan desteğini çekerek, yeni bir süreç başlatmıştır. Böylece muhalif güçlerin iktidar olma koşulları ortaya çıktı. Muhalefet gücü olarak ortaya çıkan partilerden birisi AKP, diğeri ise Kürt demokratik hareketi ile diğer sol güçlerin oluşturduğu Blok partisiydi. Rejim tükenirken bu iki temel muhalefet gücünden daha hazırlıklı ve örgütlü olanı başarıya ulaşırken; diğer muhalefet gücü ise yeniden yapılanmasını başaramayarak, geçmişte ısrar eden yaklaşımı nedeniyle istenen başarıya ulaşamamıştır.

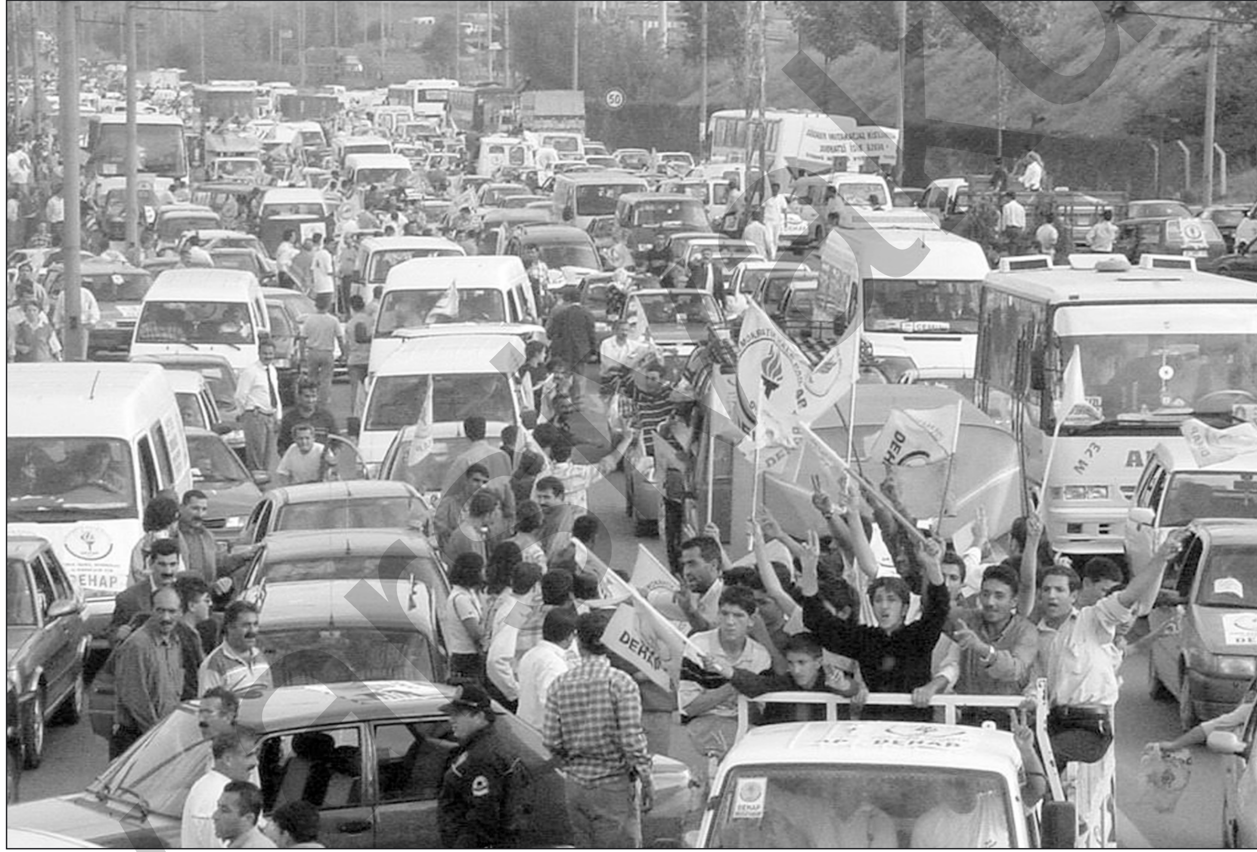
Yine de son birkaç yıldır Türkiye'de iktidarda bulunan partilerin, muhalefetiyle birlikte tasfiye olması, bu seçimlerin ortaya çıkardığı en önemli sonuçlardan birisidir. Türkiye'de halk, eksi siyasete ve siyasetçiye güvenmediğini, bununla yürüyemeyeceğini ortaya koymuştur. Türk halkının bir arayış içinde olduğunun da göstergesi olan bu gelişmeler iki yönüyle yorumlanabilir.

Birincisi; Türkiye'de ağırlıklı destek AKP'ye gitmiştir. Bu Türk halkının arayışını ifade ediyor. Ancak arayışı belirsizdir. Ne aradığını tam olarak ortaya koyamamıştır. Bu da biraz Türkiye'deki sosyal yapının realitesinden kaynaklanıyor. Türkiye halkı öyle bir noktaya gelmiştir ki yarınını kestiremiyor, dolayısıyla çok uzun vadelerde hedef ve projelere sahip partilerle siyaset yapamıyor. Bunlarda bizim açımızdan çıkarılması gereken sonuçlardır. Fakat bir değişiklik istediğini ortaya koymuştur. Gelecek açısından değerlendirilmesi gereken en önemli nokta budur.

İkinci önemli sonuç sol cephe açısındandır. CHP, her ne kadar sosyal demokrat bir söylemle hareket ettiyse ve bu temelde parlamentoda ikinci parti olduysa da, bu seçimlerden en zararlı CHP çıkmıştır. CHP bu seçimlerin en garip sonuçlarından birini almıştır. Çünkü mevcut haliyle parlamentoya girmiş olmasına rağmen, CHP, Türk siyasi hayatındaki en etkisiz olduğu bir dönemi yaşamaktadır. Ne muhalefet yapabilir ne de iktidar verilse bile iktidar olabilir. Ne karar değiştirebilir ne de kararlarını karar haline getirebilir Bu açıdan en sıkıntılı durumu biraz CHP yaşamaktadır.

Başarıyı, örgütleme ve yenilenmeyle sağlayan AKP ise, değişimden yana olan ve genel çıkarlarda birleşen merkezi ve milliyetçi sağ ile İslami güçlerin blok partisidir. İşin doğası gereği bir sistem aşılmak istenirken, onun yerine iktidar olmak isteyen kesimler, en geniş ittifakı oluşturma gereği duyarlar. Gerçekleşende budur. Bir diğer ifadeyle, sistemin ana siyasal güçlerinin reform isteyen kesimleri AKP'de birleşti ve sistemin tam anlamıyla krize girdiği 2001 ile birlikte iktidara hazırlanmaya başladılar. İki yıldır, on binlerce kadrosuyla aralıksız bir hazırlık süreci yaşadılar. Bunu da çok sessiz ve derinden gerçekleştirdiler.

"Türkiye'de ağırlıklı destek AKP'ye gitmiştir. Bu Türk halkının arayışını ifade ediyor. Ancak arayışı belirsizdir. Ne aradığını tam olarak ortaya koyamamıştır. Bu da biraz Türkiye'deki sosyal yapının realitesinden kaynaklanıyor. Türkiye halkı öyle bir noktaya gelmiştir ki yarınını kestiremiyor, dolayısıyla çok uzun vadelerde hedef ve projelere sahip partilerle siyaset yapamıyor."

"CHP, her ne kadar sosyal demokrat bir söylemle hareket ettiyse ve bu temelde parlamentoda ikinci parti olduysa da, bu seçimlerden en zararlı CHP çıkmıştır. CHP bu seçimlerin en garip sonuçlarından birini almıştır. Çünkü mevcut haliyle CHP, parlamentoya girmiş olmasına rağmen, Türk siyasi hayatında ki en etkisiz olduğu bir dönemi yaşamaktadır."

Bu gelişmeyi Türk siyasal tarihi açısından ele aldığımızda, üç ayrı dönemde benzer durumların daha önce de yaşandığını belirtmek mümkündür. Oligarşik sistemin yetiştirdiği kadrolar, kendine göre bir demokratikleşme, oligarşik sistemi planlama, demokratik sistemi oligarşinin lehine geliştirme ve buna uygun partiler oluşturma projeleri var. Ancak bu ölçülerin dışına çıkan, devletin fideliğinde yetiştirilmiş kadroların iktidara gelmeleri de söz konusu olmuştur.

1950'lerdeki DP'nin çıkışı o dönem devlet yapılanması tarafından oldukça soğuk karşılanmıştı. Ancak halk seçtiği için iktidara da gelebilmişti. Oysa o dönemde yeni yeni oluşan oligarşik devlet, daha çok sivil ve askeri bürokrasinin daimiliğini ve bunun bazı temel ilkelerini esas alıp, bunu pratikte perspektif haline getiren bir yaklaşımı kabul ediyordu. Ancak bunu aşan, şu veya bu biçimde zorlayan siyasal yapılanmalara karşı tavır sahibi ve müdahaleci oluyordu. Nitekim Menderes hükümetinin 10. yılında, yani '60'ta bir müdahaleyle Menderes hükümeti devrilerek Menderes ve yakın çalışma arkadaşları idam edilmişti. Ardından sisteme yakın, sistem içinde yetişmiş partilerle Türkiye yönetilmeye başlanmıştı. Bu dönemlerde ortaya çıkan AP, her ne kadar DP'nin devamı olduğunu söylese de, AP, Demirel ile çok daha iyi anlaşıldı ki; terbiye edilmiş, sisteme entegre edilmiş bir oluşum olarak Türk siyasal hayatındaki yerini aldı. Dolayısıyla '60'tan '80'e kadar ki yirmi yıllık süreç, daha çok sistemin içindeki veya sistemin bir parçası olan partilerce yönetilen bir süreç oldu. Bu da Türkiye'yi tekrar bir tıkanmaya götürdü. Sorunlar çözülemediği için de, 12 Eylül askeri darbesiyle yeni bir süreç başladı.

Darbe sonrası '83'te yapılan seçimlerde de benzer bir durum ortaya çıktı. Bu kez Özal, ANAP ile devlete ve oligarşik sisteme rağmen işbaşına geldi. Ancak bunun da ömrü on yıl sürdü. Özal '83'te iş başına geldi, '93'te öldürüldü. Aslında bu kişiler, sisteme karşı değil, tersine sistemin bir kadrosudurlar. Mantaliteleri, hizmet esprileri, sistemle bütünlüklü değil, yoksa sisteme hizmet etmek isteyenlerdir. Örneğin sisteme en çok hizmet eden Turgut Özal'dır, yine de sistem dışılıkları bulundurduğundan, sistem tarafından tam kabul görmemiştir.

Halk 3 Kasım seçimlerinde rejim içi muhalefete onay vermiştir

Bugün açısından ise benzer bir durumu AKP yaşamaktadır. Ancak öyle anlaşılıyor ki AKP, bu iki örnekle birlikte 28 Şubat'tan yani bu üç olaydan oldukça sonuç çıkarmıştır. Seçim başarısının ardından hemen uzlaşma yolunu seçmiş ve herhangi bir çatışmaya yol açmadan iktidara oturmak istemiştir. Bundan sonrası nasıl gelişir ayrı bir durum, ancak bugün açısından AKP'nin geçmişten bazı sonuçlar çıkartarak sorunlara yaklaştığını belirtmek mümkün.

Arayışlara cevap olunursa, Türkiye bir değişim sürecine girer ve başarıya ulaşmada aşama kaydeder. Ancak bir direniş içinde olursa, bu da AKP açısından da aynı sonuçları doğurur. Yani Türkiye'yi değiştirmekle birlikte kendisi de değişirse AKP eski orijinliğini kaybeder. AKP olarak kalmaz. Eğer eskisinde diretirse, 28 Şubat gibi bir tehlikeyi gene yaşar. Yine tasfiye olur. AKP diye bir parti kalmaz. Dolayısıyla Türkiye'nin içine girdiği değişim süreci kendisiyle birlikte bu partileri ya değiştirecek ya da tasfiye olma seçeneğiyle karşı karşıya bırakacaktır.

Cumhuriyetin kurucu partisi olan CHP ise, ABD desteğiyle gönderilen Kemal Derviş'e yamanmasına ve devletin tüm imkan ve olanaklarına sahip olmasına rağmen iktidar olamamış ve seçimlerden de istenen düzeyde bir başarı elde edememiştir. Dolayısıyla ana muhalefet partisi olma özelliğini de yerine getirmesi beklenemez. Bu nedenle ana muhalefet görevi, ***Demokrasi, Barış ve Emek Blok****'una* düşmektedir.

Rejim dışı güçlerin de bu seçimlerde başarı olanakları vardı. Ne var ki, Kürt demokratik potansiyelini de içinde barındıran başta legal siyasal partiler olmak üzere sol güçler ciddi bir iktidar hazırlığı içinde değillerdi. Bu nedenle demokrasiden yana ve çıkarı olan toplumsal kesimler, ciddi anlamda bir hareketliliğe geçirilememiştir. Öncülük yapması gereken ve '90'larla birlikte mücadele alanına gelen deneyimli kadro ise, –ki bunlar daha çok yönetim yapısını oluşturan kesimlerdir– bunlar bir iktidar çalışmasına girmemiştir. Yine '90'lar sonrası gerçekleştirdiği katılımla oluşan genç kadro yapısı ise, bir çeşit rantçılık yapan deneyimli kadronun taklidi olmuş ve onların oluşturduğu engelleri aşamamıştır. 2000-2001 yıllarında cezaevinden çıkan kadromuz da bu yanlış eğilimleri beslemiş, etkisiz kalarak bu durumu meşrulaştırmış ve ciddi bir düzeltme hareketine girememiştir. Legal siyasal partinin örgütsüzlüğü buna çok net ifade etmektedir.

Kürt demokratik hareki böyle bir yetersizliği yaşarken Türk solu ise, marjinal konuma kendini hapsetmiştir. İttifak güçlerinden SDP'nin kuruluşu yenidir, ciddi bir örgütlemesi olmadığı gibi EMEP'de Türk solunun yaşadığı sorunlardan kendisini kurtaramamış, yaşadığı sınırlılığı aşamamıştır. Sonradan destek veren çevrelere ise ilgi gösterilmemiştir. Onlar da kendi hallerinde yaşamak durumunda kalmıştır. Kısacası; Emek Demokrasi ve Barış Bloku'nu iktidar için ciddi bir hazırlığı olmamıştır. Eğer hazırlıklı ve örgütlü olsalardı 3 Kasım seçimleri rejim için muhalefetin başarısına değil, rejim dışı muhalefetin başarısına tanıklık edecekti.

Görülmesi gereken önemli bir nokta; rejim içi muhalefetin ciddi bir hazırlığı olmasına rağmen rejim dışı muhalefetin sorumsuzca yaklaşmasıdır. Blok seçime bir ay kala oluşmuş, öncesinde bir araya gelip, iktidar programı ve çalışmasını yürütmek için gerekli girişimler yapılmamıştır. Çalışmalar seçim anında oluşmuştur blokun oluşumu kitleler tarafından olumlu karşılansa da yeterli güveni vermemiştir. İşin diğer bir boyutu da blok geç oluşmuştur. Bu nedenle ulaşılması gereken

herkese ulaşılamamıştır. İlk anda yapılan, seçim çalışmaları için hazır olan en yakın kitleye ulaşmak olmuştur. Oysa iktidarı getirecek çalışma en uzak kitleye ulaşmayı gerektirir.

Siyasal legal partinin örgütlenmeye yaklaşımı da doğru değildir. Bu partinin ağustos sonu itibariyle 43 ilde resmi örgütlenmesi vardı. Bu örgütlerin de bir çoğu kağıt üzerine kaldığı gibi çalışma yürüten yönetim ve kadroların ise ancak % 25'i partiye gelip gitmekte ve bunlar da yine normal kapasitelerinin altında bir performansla çalışma yürütmüşlerdir.

Yine kitlelere iktidara gelindiğinde nelerin yapılacağı bir programla anlatmak gerekirken ve bu konuda bir çok perspektifin de verilmiş olmasına rağmen, bugüne kadar kendi programlarını yazmamışlardır. Sorunun bu boyutunu da yadsımamak gerekir. Kitleler, Kürdistanlı olmalarından kaynaklı olarak özgürlüğüne, ulusal demokratik istemlerine olan bağlılıklarına yönelik propagandadan etkilenebilirler, ancak bu, Kürdistan'da yaşayanlar için geçerlidir. Orada ekonomik boyut geri plandadır. Aç bile kalsa, bunu bir komşusundan akrabasından karşılayabilir ancak. Türkiye'de yaşayanlar için özgürlükleri kadar, sosyal ve ekonomik yaşamlarının düzeltilmesine de ihtiyaç vardır ve bunun bir programla kitlelere duyurulması gerekmekteydi.

Başarısızlığa zemin olan bir diğer durum da, seçim çalışmalarının seçim takvimiyle başlamış olmasıdır. Son 15 günde yapılan büyük mitinglerle inanç bir ölçüde gelişmiş olsa da, esas anlamda blokun yönetici kadrosu ne başarıya ne de iktidara inanmışlardır. Başarıya inanmayan ve onun iktidar çalışmasında olmayanların kazanması beklenemez. Kitleler derin sezgilere sahiptir. Kazanma, inanç, azim ve kararlılık sergilenmezse, rejim çökmüş bile olsa halk iktidar olanağını sunmaz. Bundan dolayı halk devrim niteliğinde olan 3 Kasım seçimlerinde rejim dışı muhalefete değil, rejim içi muhalefete onay vermişti.

Yaşanan bu olumsuzluklarla birlikte bir de rejimden kaynaklanan yanlar var. Rejimden kaynaklananları da sadece bazı oyların yakılması, baskı uygulanması, bazı oyların diğer partilere yöneltilmesi, yine yaklaşık 1.230.000 oyun iptali gibi gerekçeler biçiminde bir değerlendirmeden ziyade, devletin yaklaşımını da görmek gerekir. Bu belirtilenler etkilemiştir, ancak en fazla etkilese de yüzde 3 veya 5'dir ki, bu da fazla değildir. Bu konuda duyarlı olması ve hata yapanları incelenmesi için komisyonların bile kurulması gerekmektedir.

Ancak, Önderliğin'de dikkat çektiği asıl konu ise; rejimin durumu ve bu rejimin, rejim dışı muhalefetin ne kadar kabul edebileceği konusudur. Seçim sonuçlarıyla bir kez daha ortaya çıktı ki, rejim kendisine gerçek anlamda muhalefet olacak kesimi parlamentoda görmeye henüz hazır değil. Bu nedenle seçimler konusunda rejim çok akıllı davranmıştır. Eğer blok partisini seçime sokmasaydı aleyhine olurdu. Hatta zaman zaman bazı kesimler legal siyasal partinin seçimlerden alıkonulması için çalışmalar yürütse de, bu engellendi. Daha akıllıca davrandılar. Yani seçime sokmamak, mitingleri sabote etmek yerine serbest bıraktılar. Böylece ulusal ve uluslararası kamuoyunun da tepkisini engellediler.

Mevcut rejim de kurulduğu günden bu yana Kürt, İslam ve sol güçlerin gelişmemesini hedefleyen bir rejimdir. Bu güçlerin ittifakını hiçbir zaman istememiştir. Hep bu tür ittifakları bozan, bu tip örgütlemelerin üzerinden baskı oluşturan bir rejimdir. Yani rejim, muhalefeti ezerek kendisini yaşatabilmiştir.

Ancak stratejik değişikliğimizle birlikte rejim bir değişim dönüşümle karşı karşıya getirildi. Ekonomik, siyasal, sosyal krizler bunun sonucunda ortaya çıktı. Sistem partilerinin de değişime gitmesi gerekiyordu. Oysa mevcut partiler bunu yapacak durumda değillerdi. Nitekim

> "Bu seçimler sonucunda rejimin temel siyasi güçleri devre dışı kalmıştır. Değişmeden yana olanları sağ siyasal güçler ile rejim içi güçlerin bloku durumunda olan AKP'ye, rejim, yeniden yapılandırma görevini vermişken, rejim dışı muhalefete ise hem rejim tarafından hem de geniş toplumsal dinamikler tarafından onay verilmemiştir."

yapmadılar ve altında kaldılar. Şimdi rejim ciddi sorunlarla yüz yüze gelmiştir. Bu seçimlerle sürecin dayattıklarına çözüm aranıyordu. Eğer olmazsa dağılmak gibi çok tehlikeli sonuçlar ortaya çıkabilirdi.

Bir de rejim yıllardır biçimlenmeye başladığı dönemden günümüze kadar; savaştığı, ezmeye çalıştığı güçleri böyle bir süreç parlamentoya sokmak istemedi. Bunu kabul etmek rejim açısından çok tehlikeli sonuçlara yol açabilirdi. Zaten rejim seçimleri gündeme getirerek içinde bulunduğu açmazı çözüp, kendini bu temelde kontrol altında şekillendirmek istiyordu. Rejim bu noktada çok dikkatli davrandı. AKP'ye fazla yönelmedi. Çünkü AKP'yi sistemin içinde gördü. Bazı yönleri çelişse de tehlikeli görmedi. Tehlikeli olan Kürtler, sol ve İslamdı. Esas yönelimini bu noktada yoğunlaştırarak geçiş sürecini yapılanmayı kazasız belasız atlatmak istedi.

Geçmişten beri rejim, Kürdü ezmek istiyordu. Kürt halkı ise ulusal demokratik hakları çerçevesinde birliğini sağlamaya çalıştı. Sol ezilmiş, iradesi kırılmış dağılmış ve neredeyse artık bu marjinal haliyle kalması kabul edilmişken solun tekrar toparlanarak parlamentoya girmesinin yolu açılmak istendi. Tüm bunlarla birlikte sol hareketle, Kürt özgürlük hareketinin ittifakı oluşturuldu. Oysa rejim yıllardır hepsini dağıtmaya uğraşmışken, Kürtler ve sol tecrit edilmekten kurtuldu. Kürt özgürlük hareketi ile Sosyalist hareket birleştirilmeye çalışıldı. Buna rejim hazırlıklı değildi ve kendisi açısından çok tehlikeli buldu. Dikkat edilirse blok oluşmadan önce legal siyasal partinin genel başkanı televizyonlara çıkıp konuşurken, blok sonrası devletin tavrı değişmiş ve tam bir sansürleme tavrı ortaya çıkmıştır. "Terörist" olarak değerlendirdikleri parlamentoya girecek, ikinci sınıf insan olarak görüp yeterli önemi vermedikleri kadın, güçlü olarak yine parlamentoda temsil edilecekti. Rejiminin kurulduğu günden beri temel korkularından olan sol ittifak ile güçlenecek ve parlamentoda muhalefet yapacaktı. Bütün bunların bir tarafa atılmasını beklememek gerekir. Gelişmeler kontrollerinden de çıkabilirdi. Çıkmaması için rejim buna yüklenmiştir. İnce tedbir ve ayarlamalarla engellenerek, büyük blok partisinin oy oranı resmiyette 6.2 gösterilmiştir.

Sonuçlardaki yetersizliklerin her iki açıdan da değerlendirmek en doğru yöntemdir. Ve rejimin bu tavrını da görmek gerekir.

Bu seçimler sonucunda rejimin temel siyasi güçleri devre dışı kalmıştır. Değişmeden yana olanların, sağ siyasal güçler ile rejim içi güçlerin bloku durumunda olan AKP'ye, rejim, yeniden yapılandırma görevini vermişken, rejim dışı muhalefete ise hem rejim tarafından hem de geniş toplumsal dinamikler tarafından onay verilmemiştir.

Kadın gerçeğinin çarpıcı bir biçimde seçimlerde yer bulması ise yeni dönem açısından en yeni gelişme oldu. Dolayısıyla seçim sonucunda ortaya çıkan durum bir yenilgi olmasa da başarı da değildir. Sadece biraz daha güç toplama gibi olumlu bir gelişme söz konusudur. Eğer yetersizlikleri giderilir, önümüzdeki süreçlerde siyasal çalışmada yeniden yapılanmayla çalışmalar geliştirilirse 3 Kasım seçimi için yürütülen kampanya, bir prova olma özelliğini kazanır ve kısmi de olsa ortaya çıkan gelişmelerle durum lehimize dönüştürülebilir.

Siyasal faaliyetlerin yeniden yapılandırılması

Siyasal faaliyetler belli bir gelişme kaydetmiş olsa da hala savaş döneminin ölçülerini aştığı söylenemez. Her bakımdan savaş sürecinin biçimlendirdiği kapsamda kalmıştır. Örgütlenme, kitleselleşme ve eylemlilik bakımından yeni bir düzey kazandıramadık. Bu konuya engel teşkil eden yaklaşım ise yönetim alanında yaşanan ciddi yetersizliklerdir. Siyasal faaliyetlerin yönetimi, gelişme yaratan değil, gerillanın yarattığı gelişme üzerinden yönetim olmayı esas alan tarzdan kendisini kurtaramamıştır. Diğer bir ifadeyle kendisi gelişme dinamiği haline gelememiştir.

Genel mücadeleyi yönlendiren güç olan Ulusal demokratik hareket ise, zamanında müdahaleler ile yönetimi hem anlayış hem de pratik çalışmalar yönüyle düzenleyememiştir. Bu geçen yıl yapılması gereken bir çalışmaydı ve yeterli bir yoğunlaşma yaşamamasından dolayı da yeniden yapılandırılma gerçekleştirilmedi ve buna uygun strateji düzenlenemedi. Bu durum faaliyetlerin savaş süreci kapsamında kalmasına yol açarken, seçim sonuçlarında da görüldüğü gibi beklenen gelişmenin yaratılmaması gibi bir sonuç da doğurmuştur. Bu açıdan, siyasal faaliyetlerin Türkiye'de demokrasi Kürdistan'da ise ulusal özgürlük sorununu çözüme kavuşturması için savaş koşullarında oluşan düzeyin aşılması zorunluluğu vardır. Bu da örgütsel alanda yeniden yapılanmayı gerekli kılmaktadır. Gelişme dinamiğinin artık gerilla değil, siyasal faaliyetlerin kendisinin olması gerekmektedir. Onun yönetimi, kadro ve çalışanın bu konuda doğru bir anlayış ile doğru bir karar ve pratik tutuma kavuşturulması önem taşımaktadır. Aksi durumda gelişme değil, gerilemenin yaşanması kaçınılmazdır. Zamanında atılması gereken adımlar atılmış olsaydı 3 Kasım seçimlerinde, daha gelişmiş bir mücadele düzeyiyle başarılı sonuçlar alınabilirdi. Seçimler önemli gelişme ve sonuç alma süreciydi. Bu nedenle tarihi bir fırsatın kaçırıldığını da söylemek mümkündür.

ABD'nin Irak'a müdahalesi de bölgeyi yeni gelişmelerle karşı karşıya getirecektir. Bu durum Kürdistan'ı egemenliğinde bulunduran bütün ülkelerde yeni bir durum yaratacaktır. Bu noktada siyasi, askeri ve diplomatik çalışmalarını yeterli hale getirmiş olan bir gücün, sonuç alması mümkün olacaktır. Gelişmelerin doğrultusunu belirleyen ve sonuçlar yaratacak olan, ABD'nin bölgeye müdahalesidir. Dolayısıyla yapılacak çalışma, böyle bir gelişmeyi gözeterek kendisini düzenlemek olmalıdır. Yeterli bir hazırlık içinde olunması halinde böylesi bir müdahalenin de yaratacağı olanaklar temelinde mücadeleyi yükseltmek, Türkiye'nin yanı sıra diğer bölge ülkelerini de daha hızlı bir değişim sürecine sokacaktır.

Bu durum yeniden yapılanmanın aciliyetini ortaya koymakla birlikte, yeniden yapılanmanın önünü açmak için geçmiş on yıllık mücadele sürecine eleştirel yaklaşmayı gerekli kılmaktadır. Geride kalan on yıllık süreç içinde yaratılan kazanımların yanı sıra yaşanan hata ve eksiklikleri görmek önem taşımaktadır. Etraflı bir eleştiriden geçirmeden geleceği güçlü bir biçimde yaratmak söz konusu olamaz.

1990'lar sonrası süreç, Kürt halkının her bakımdan güç haline geldiği ve bu güçle sorunlarını çözme olanağına kavuştuğu süreçtir. İyi biliniyor ki, ulusal inkar ve imha sistemi Kürt halkını güçten düşürmüştü. Uluslararası alanda tecridi yaşayan halkımız, kendi çıkarlarını sağlayabilecek siyasi ve askeri güçten yoksundu. Daha da önemlisi güç olma çabası içinde değildi. Tarih sahnesinden silinmeyi bir kader olarak kabul etmişti. İşte PKK öncülüğünde yürütülen mücadeleyle Kürt halkının imhasına ve güçsüzlüğüne müdahale edildi. Onun tekrar ulusal kimliğine sahiplenerek siyasal kültürel diplomatik bir güç haline gelmesi sağlandı. Nitekim mücadele bu temelde geliştirildi ve '90'lara gelindiğinde hem ulusal inkar ve imha sistemi etkisiz kılınmıştı hem de Kürt halkı her bakımdan güç haline gelme sürecine girmişti. '90'larla birlikte mücadelenin yükselişinin anlamı buydu. Artık Kürt halkı özgürlüğünü gerçekleştiren bir konuma doğru gidiyordu. İşte böylesi bir sürece girerken toplumun tüm dinamikleri hareketlendi ve siyasal mücadele hızla gelişmeye başladı. Serhildanlar Kuzey Kürdistan ve metropollerde de bulunan halkımızı etkisi altına aldı. Serhildan süreci bir taraftan ulusal özgürlük mücadelemizi siyasal bir güç haline getirirken gerillanın büyümesi yaşandı. Dolayısıyla Kürt sorunu uluslararası güçlerin gündemine girdi. Bu da mücadelenin yeni bir aşamaya sıçramasına yol açtı; halkın güç haline gelmesi, bu güçle sorunlarını çözme olanağına kavuşması demekti. Ne var ki ortaya çıkan olanaklar yeterince kullanılamadı. Bu konuda ciddi hatalar eksik ve yetersizlikler yaşandı. Mücadele mirasından yoksunluk, Kürt insanının yetenek bakımından gelişmeyi sınırlı bıraktı. Gerillada olduğu gibi siyasala alanda da benzeri yetersizlikler yaşandı. Aynı şeyi diplomatik çalışmalar için de söyleyebiliriz. Gerilla savaşının yönetimi nicelik ve nitelik bakımından yeterli bir örgütlenmeyi ortaya çıkaramadı. Katılımları sınırladığı gibi nicelik büyümeyi nitelik gelişmeye dönüştüremedi. Her şeyden önce yeterli bir sistem oluşturulamadı. Eğitim, üstlenme, donanım ve eylem alanlarında gelişi güzellik ve geleneksel yaklaşımlar gelişmeyi sınırlı bıraktı. Dolayısıyla belli bir etkinlik düzeyinin ötesine geçilemezdi.

1995'ler sonrası savaşın kendisini tekrarlamasıyla gerillada da nicelik ve nitelik gelişme zayıf kaldı. Bunun bir sonucu olarak gerilla belli bir gelişme düzeyinde çakılıp kaldı. Ne devlet başarı sağlayabiliyordu ne de gerilla askeri açıdan sürekli bir gelişmeyle sonuca gidebiliyordu. Karşılıklı saldırılarla savaş kendisini tekrarlayıp sonuçta bir tıkanma içerisine girdi. Bunun nedenlerini savaş yönetimi ile izah etmek mümkündür. İnsanımızın zayıflıkları bir neden olsa da, onu güçlendirecek ve savaşı sürekli gelişme içerisinde tutacak olan savaş yönetimi idi. Bu, gelişmeyi önleyen temel etkendir. Gerillanın yaşadığı eksiklik ve yetersiz anlayış ve tutumlar daha önce de yeterince eleştirilmişti. Burada yeniden belirtilmesinin nedeni siyasal çalışmalarımızın yetersizliklerinin yaşanan yanlış ve hatalı tutumların görülmesine katkıda bulunması içindir.

Seçimlerde gerekli başarıya ulaşılamamasının nedeni yönetim olamamadır

1990'larla birlikte mücadele siyasal alanda yeni bir aşamaya girerken güçlü bir yönetime sahip değildi. Ulusal kadro birikimini bir araya getirmiş olsa da, yeterli bir yönetim gücü doğmadı. Gerillanın müdahalesi yetersiz kaldığı gibi, gerilla dışında ortaya çıkan siyasal mücadele yönetimi de ihtiyaca cevap vermekten uzaktı. Daha önceki dönemlerin mücadelesi içinde biçim kazanmış olan kadro, kendisine sınırlı bir rol biçti. Dolayısıyla ortaya çıkan gelişmelerin üzerinden çalışma yürüttü. Kendisini gelişme yaratan güç haline getirmedi. Bu temelde şekillenen siyasal mücadele yönetimi de gelişme yaratan değil, yaratılan gelişme üzerinden yönetim olma tarzını benimsedi. Bu nedenle de ortaya çıkan kazanımlara dayanılarak yeni kazanımların yaratılmaması mücadeleye aşama yaptırılmasını engelledi. Gerillanın gelişme yaratma dinamiği olması böylesi bir yönetim tarzına meşruiyet kazandırdı. Süreçle bu yaklaşım egemen hale geldi. Yönetimin ilkesi haline gelen bu yaklaşıma göre başkası gelişmeyi yaratacak, kendileri de bu gelişme üzerinden yönetim olmaya çalışacaklardır. Hiçbir yerde böylesi bir yönetim tarzı başarı sağlayamamıştır. Siyasal mücadelenin yönetimi kendisini emanetçi olarak görmüştür. Gerillayı ve onun yönetimini işin sahibi olarak görürken, kendisi sorumluluktan kaçmıştır. Diğer yandan bazı tasarrufçu kişilikler ortaya çıkmış değerle-

> "Çeşitli toplumsal kesimler yadsınmadan oluşturulan blok partisinde diğer sol partiler de varlığını sürdürmelidirler. Her partide Kürt sorunu ve çözümü temel bir konu olmalıdır. Kürtler doğal olarak her partide ağırlığını hissettirmeli, ama egemen olmamalıdır. Yeni çizgiye göre böyle olmalı, yoksa ilkel milliyetçi konuma düşülür. Sadece Kürt kimlikli bir parti, ilkel milliyetçidir."

rin kişisel tasarruflara alınması için gerillanın etkisinden kurtulma yaklaşımı içerisine girilmiştir. Eğer bu güç gelişseydi, bu anlayış sahipleri gerillayı dışlayarak mücadele kazanımlarını kişisel tasarrufları için kullanabilirlerdi. Yaratılan kazanımların üzerinden yeni kazanımların ortaya çıkarılması anlamında mücadeleye sahiplenilseydi, bu doğru bir yaklaşım olurdu. Ama burada söz konusu olan değerlerin kişisel çıkarlar için tasarruf edilmesidir. Söz konusu edilen sahiplenme mücadele yönetiminin sorumluluğu üstlenmesidir. İçinde bulunulan koşullar ne olursa olsun mücadele değerlerinin sahiplenilerek yeni değerlerle güçlendirilmesidir. Ortaya çıkmayan bu anlayıştır. Zaman geçtikçe sorumluluktan kaçınan bu anlayış artık alışkanlık düzeyinde yerleşmiştir.

Silahlı mücadele durdurulup da siyasal mücadele öne çıktığında ise, söz konusu yönetim tarzı bir bütün en yetersiz hale gelmiştir. Barış ve demokratik gelişme sürecinin başlatılmasıyla da gerilla gelişme yaratan değil, ortaya çıkan kazanımları koruyan temel güç durumuna gelmiştir. Gerilla yeni dönemde de kazanımları koruyan temel güçtür. Ancak geçmişte olduğu gibi gelişmeyi yaratan temel dinamik olma konumunda değildir. Bu durum ise boşluk yaratmıştır. Gerilla savaş faaliyetini durdurduğundan dolayı gelişme yaratma dinamiği olma durumundan çıkınca devreye siyasal mücadelenin girmesi gerekirdi. Artık yaratılan gelişmeler üzerinden yönetim olma anlayışının bırakılması, gelişmeyi yaratan bir yaklaşım içerisine girilmesi hayati önem kazanmıştır. Aksi durumda boşluk doldurulamayacak, koşullar ve olanaklar mücadeleye aşama yaptırmak için değerlendirilemeyecektir. Geride bıraktığımız 4 yıllık mücadele sürecinde yaşanan da bu olmuştur. Gerillanın savaşı durdurmasından doğan boşluk siyasal mücadele yönetimi ve kadrosu tarafından doldurulamamıştır. Bazı tasarrufçu yaklaşımlar ortaya çıksa da, hiçbir zaman mücadelenin geliştirilmesi sorumluluğunu üstlenme tutumuna girilmemiştir. Eskide çakılıp kalınmış yeni koşulların dayattığı sorumluluklar üstlenilmemiştir. Bunun için de mücadelenin yönetiminde suni gündemler oluşmuş, birbirini suçlama çekişme ve didişme durumu yaşanmıştır. Bunun özünde ise, yönetim olmama vardır. Seçim sonuçlarından gerekli başarının alınamamasının altında yatan temel etken budur. Yönetim yapısı çözülmesi gereken sorunları gündemine almamıştır. Öyle ki yönetim toplantıları bile doğru dürüst gerçekleştirilmemiştir. Sürekli toplantı halinde olunması gerekirken yönetimler sorumluluklarından kaçmak için böylesi bir yaklaşım içine girmişlerdir. Hala da bu konuda ciddi yetersizlikler yaşanmaktadır. Her düzeyde yönetim olamama eğilimi güçlüdür. Toplantı yaparak sorunları tartışma, karar alma, değerlendirmeye yapma, planlama ve uygulama geliştirme bilinmediğinden değil, sorumluluk altına girmemek için sürekli yadsınmaktadır.

Kadrolaşma süreklileşen bir eğitim olayı ile birlikte ele alınsaydı kadroda nitelik ve nicelik gelişme sağlanacaktı. Mevcut kitle çok geniş kitlelere açılımın dayanağı haline getirilseydi, kitleselleşmede de dev boyutlarda bir gelişmenin yaşanması mümkündü. Süreklileşen bir eylemlilik çizgisi ile belli bir sistemde hareket edilseydi, bu da başarılabilirdi. Şimdi bu konularda yetersiz kalınmış, daha da önemlisi buna girmemek için tasfiyeci tutumlar içinde olunmuştur. Sorun bilinçsizlikten kaynaklanmıyor. Bazı kesimlerin özellikle de devrimci özden yoksun olan kadroların yönetimde etkin olmaları gelişmeyi önlemiştir. Son 4 yıl açısından farklı bir yaklaşımı göremiyoruz. Eski yönetim ve örgütsel anlayışla yeni dönem karşılanmak istenmiştir. Bu da yetersiz kalınca, başarı değil başarısızlık ortaya çıkmıştır. Gelinen noktada ancak yönetim ve örgütsel yapıda kapsamlı bir değişiklik çözüm olabilir. Oturmuş olan mücadelenin ihtiyacına cevap vermeyen yönetim ve kadro yapısını dalgalandırmak ve bunları düzenleyerek işe başlamak başarının önünü açacaktır. Yönetim ve kadro yapısının kapsamlı bir biçimde yeniden düzenlenmesi çizgiye uygun bir mücadelenin önünü açacak, kadrolaşma kitleselleşme ve eylemsellik her bakımdan çizgiye denk düşen bir çalışma haline gelecektir.

Blok partisinin örgütlendirilmesi

Sürecin dayattığı yapılanma etnik, sosyal ve kültürel açıdan çok geniş kesimleri kapsayacak bir partinin örgütlendirilmesidir. Bunu gerçekleştirmesi gereken legal siyasi parti, Kürt halkıyla sınırlı kaldı. Program ve söylem değişikliğine rağmen etnik, sosyal ve kültürel açıdan geniş kesimleri kapsayan bir parti haline gelemedi. Türkiye'nin partisi olma yolundaki çalışmalar ise daha çok söylemde kaldı. Legal siyasal partiyi sahiplenmesi gereken kesimler sahiplenmezken, sahiplenen sadece Kürt halkı oldu. Bu açıdan seçimlerde başarının zayıf kalmasının bir nedenini de Türkiyelileşememe olarak belirleme yerindedir. Etnik açıdan Kürt, Türk, Çerkez ve diğer azınlıkları temsil etmek tabii ki önemlidir. Ancak iktidar partisi haline gelmek için bu kendi başına yetmez. Emekçi ağırlıklı olmak üzere, bütün sosyal kesimleri de kapsamak gerekirdi. Demokratikleşmeden yana olan bütün toplumsal kesimlere ulaşmak bunların sorunlarını ve çözümlerini formüle etmek, iktidara hazır olmanın bir gereğidir. Çeşitli kültürel, etnik gruplar ile inanç sonunu çözülmesi gereken en temel sorunlardandır. Buna rağmen rejim dışı muhalefet olarak belirttiğimiz blok hareketi, bu konuda ciddi bir çalışma yapmadığı gibi, seçim dönemi olduğundan bu çevrelere yüzeysel ziyaretler yapmakla bu kesimlerin kendilerine oy vereceği gibi bir yanılgıya girmişlerdi. Alevi, Sünni, Hıristiyan inancına mensup herkesin, inançlarını özgürce yerine getirmesi, bunu çözüme kavuşturacak programlara ulaşması iktidar olmanın bir gereğidir. Alevilik geçmişten bu yana özgür gelişimini sürdüremiyor. İslamiyet dışındaki dinler, her zaman baskı görmüşlerdir. Bu açıdan iktidarı hedefleyen partinin kültürel, ya da inanç özgürlüğü sorunlarına çözüm getirmesi önem taşımaktadır. Bütün kesimler için geçerli olan kişi hak ve özgürlükleri toplumsal kökeninden bağımsız olarak teminat altına alınması, geliştirilmesi, iktidarı önüne koyan gücün yadsıyacağı bir etken değildir. Legal siyasal parti kendisini böyle bir partiye dönüştüremedi. Kürt halkı ile sınırlı kaldı. Genelleşme çabası olsa da bunun gerekleri yerine getirilemedi. Dolayısıyla blok partisi örgütlendirilemedi. Bunun için legal siyasal parti ve yönetim kadrosu da hazır değildi. İdeolojik ve örgütsel alanda yeterli bir birikimi yoktu. İyi niyetli çabalar kendi başına gelişme yaratmaya yetmedi.

Dolayısıyla yeni dönemde blok partisinin örgütlendirilmesi önem taşımaktadır. Partilerden oluşan bir blok partisi yerine toplumsal kesimleri temsil eden bir blok partisi oluşturulmalı ve bu parti de Kürt sorununun çözümünü temel almalıdır. Örgütlenmesini ve siyasal yapısını Türkiye gerçekliğine oturtmuş, Kürt sorununu temel bir sorun olarak ele alıp, çözümünü de programlaştırarak önüne koyan, ekonomi, sosyal boyutları ile sol demokrasinin evrensel ölçülerine uygun bir biçimde programını oluşturup, böyle bir kimlikle ortaya çıkmalıdır.

Bununla birlikte kadrosunu da yeniden düzenlemelidir. Merkezden tutalım illere kadar, üçte biri deneyim kazanmış biraz da olumlu yanı önde olan kadro, üçte biri yeni insanlardan, diğer üçte birlik kesimde teknokratlardan oluşabilir. Yani teknisyen, ekonomist, sosyolog, eğitimci gibi alanlarda belli bir birikime sahip olan bir kadrolaşmaya gitmelidir.

Geride bıraktığımız süreçte, parlamento ve hükümet, Kürt sorununa çözüm üretemediği için tıkandı. Ekonomik ve diğer sorunlar, Kürt sorunun çözümsüzlüğünden kaynaklandı. Yeni parlamento ve hükümet de Kürt sorununa tatmin edici bir yaklaşım geliştiremezse çok geçmeden tıkanacak ve diğer sorunlarına da çözüm bulamayacaktır. Bu nedenle Kürt sorununun çözümü blok partisinin programında birinci planda yer almalıdır. Blok partisi örgütlenirken Kürt etkeni ve sorunu, egemen sınıftan emekçi sınıflara kadar tüm toplumsal kesimlerin sorunlarını çözme, yine inanç özgürlüğü bağlamında kültürel sorunların çözümü, kişi hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması temelinde, yeni bir yönetim ve örgütsel yapıya gitmesi gerekir. Kürt, Türk, Çerkez, Alevi, Sünni ve diğer dinlere mensup insanlarla, gene emekçiler ve orta burjuva kesimlerin çıkarlarını belli bir biçimde formüle eden bir program oluşturarak, yönetsel ve örgütsel yapısına kavuşturulmalıdır. Bu açıdan blok partisi, yeni bir başlangıç olur.

Geçmişte demokrasi hareketi diye bir oluşuma gidilmişti. Bu mevcut olanlar ve mevcut kişiliklerle sınırlı bir yapılanma olarak tabana inmedi. Şimdi ise tabandan temsilini bulan bir örgütlenme gerekiyor. Bu işe yeni blok partisi öncülük edebilir. Yönetim ve örgüt yapısına emekçileri de alabilir. Alevilerden, kadınlardan, yine diğer dini kesimlerden alabilmelidir. Ekonomist, sosyolog, pedagog, dış ilişkiler uzmanı, hukukçu gibi yaşamın her alanına cevap olabilecek ve birikimi olan bireylerden oluşan bir kadrolaşmaya da gitmelidir. Yani kısacası blok partisinin örgütlendirilmesi, çeşitli toplumsal, etnik ve kültürel kesimlerden dengeli bir temsile dayanmalıdır. Blok partisi böyle gelişebilir. Kürtlerin damgasını vurduğu bir partileşme değil, Kürt halkını temsilden çok Kürt sorununun çözümü programda yer almalıdır. Kürt ağırlıklı olmamalıdır. Yoksa kaçınılmaz olarak bir blok partisine dönüşemez. Legal siyasal parti programını değiştirdi, genel söylem de yerindeydi. Ama blok partisine Türkiye partisine dönüşemedi. Çünkü örgüt ve kadro yapısı ile kitlesi ağırlıklı olarak Kürt kesimindeydi. Diğer kesimler istese de kendilerini temsil ettiremezlerdi. Legal siyasal partinin bunu başaramamasının nedeni hazır kadro ve hazır kitlenin yarattığı avantajlara sığınmasıdır. Ancak buna dayanıldı mı, diğer kesimler yadsınmış olur.

Çeşitli toplumsal kesimler yadsınmadan oluşturulan blok partisinde diğer sol partiler de varlığını sürdürmelidirler. Bir koordinasyon kurulu oluşturularak bütün partiler ve sivil toplum örgütleri bu kurul da temsil edilmelidir. Seçim döneminde de bu blok partisi ile tüm grup ve partiler ittifak yaparak seçimlere girebilirler.

Her partide Kürt sorunu ve çözümü temel bir konu olmalıdır. Kürtler doğal olarak her partide ağırlığını hissettirmeli, ama egemen olmamalıdır. Yeni çizgiye göre böyle olmalı, yoksa ilkel milliyetçi konuma düşülür. Sadece Kürt kimlikli bir parti, ilkel milliyetçidir.

Böyle bir partileşmeyle, toplumun tümüne hitap etme kabiliyetine kavuşmuş olunur. Dolayısıyla iktidarı hedeflemek böylesi bir adımla mümkün olur. Blok partisinin zemini buna daha uygundur. Örgütlenmesi tamamlanmamış bir partidir. Yönetim ve kadro bileşimi belirtilen çerçevede oluşturulursa bir Türkiye partisi, bir blok partisi yaratmak mümkün olur. Bu iktidar partisidir. İktidarı hedefleyen partidir.

Bunun dışında Kürt halkının kendisini bütünen ifade ettiği bir parti daha olabilir. Buna ***çizgi partisi*** de diyebiliriz. Yine sol partiler çalışmalarını yürütebilir ayrıca blok partisi etrafında da bir güç birliği oluşturabilirler. Yani her parti bağımsız çalışmasını yürütebilir. Blok partisi etrafında da güç ve iş birliği yapabilirler. Her partinin buna kadrosal katkıda bulunması da mümkündür. Bunun programı, tüm sınıfların çıkarların dengeli gözeten bir özellikte olmalıdır. Yeniden yapılanırken en geniş yığınların, demokratik sistemin oluşumuna katılım sağlamak için bu gereklidir. Örneğin AKP'de bir blok partisidir. Bu dönemin başarısı her hangi bir kesime dayanmaktan çok, tüm kesimlerin çıkarlarını birleştiren, dengeleyen, yürüten bir partileşme ile mümkündür. Eğer sol iktidar olmak istiyorsa, geniş bir yelpazede bir programla destek aramalıdır. Ancak bu yöntemle, sol ve Kürt demokratik hareketin temsil eden partiler, blok partisi ile ortak seçimlere girerek iktidar olabilirler.

Demokratik emekçi potansiyelin harekete geçirilmesi için partileşme

Çalışmaların sadece seçim boyutuyla değerlendirilmediği bir partileşmeden bahsetmek lazım. Çalışmanın seçim partisinin dışına çıkarak; meşru savunma çizgisinde, üçüncü alan diye tanımladığımız siyasal alana dayalı siyasal örgütlenmeyi geliştiren ve seçim dahil her türlü siyasal demokratik aktiviteye katılan bir partileşme gereklidir. Bu açıdan salt seçim bizim için her şey değildir. Bizim stratejimize uygun olarak amaç, oligarşik sistemi çözüme uğratmak veya parçalamaktır. Bu da sadece seçimle olmaz.

Bu çerçevede yeniden yapılanmamıza en uygun yaklaşım demokratik uygarlık çizgisinde faaliyet yürüten daha çok emekçi kesimleri esas alan bir partileşmedir. Demokratik potansiyelin harekete geçirilmesi için demokratik sosyalizmi esas alan emekçi bir partinin örgütlenmesine de ihtiyaç vardır. Çizgi partisi olarak nitelendirdiğimiz bu örgütlenme, işlev olarak hem kadrosallaşma ve hem de kitleselleşme anlamında daha sağlam bir örgütlenmeyi ifade eder. Toplumun tüm kesimlerinden daha çok, emekçi kesimleri kucaklamayı esas alır. Bu doğrultuda kadrolaşma ve kitleselleşmeyi geliştirir. Böyle bir oluşum, gerek Kürt demokratik potansiyelinin gerekse Türkiye'nin demokrasi isteyen kitlelerinin örgütlenme ihtiyacına cevap verecektir.

Çizgi partisi, bir okul esprisiyle çalışmaların yürütmelidir. Genel demokratik hareketin nicelik ve nitelik bakımından kadrolaşma zayıflığı dikkate alındığında, böylesi bir parti daha da önem kazanmaktadır. Bu nedenle çizgi partisi, en başta Kürt hareketi ve genel demokrasi hareketinin kadro ihtiyacını karşılayacak bir okul olma durumundadır. Bilinçli bir kitle yaratarak, kitlenin öncü kesimini geliştirmelidir.

Böylece çizgi partisinin bir amacı kadrolaşma iken diğer amacı ise, daha büyük kitle kesimlerini harekete geçirecek öncü bir kitle ortaya çıkarmak olmalıdır.

Bu açıdan öncü çizgi partisi, iktidar mücadelesinin temel bir adımı olarak geliştirilmelidir. Bu partileşme için yeterli zemin bulunmaktadır. Kaldı ki, bizzat kendi zeminini kendisi güçlendirecektir. Genel amaç açısından blok partisinden bir farkı yoktur. Farklılığı temsil edeceği kitleler ve göreceği işler açısındandır. Demokratik sistem geliştirilirken tüm toplumsal kesimlerin ortak çıkarlarını temsil etmek ne kadar gereklilikse; emekçi kesimlerin çıkarını temsil etmek, onun örgütlenmesini yaratmak da bir o kadar gereklidir. Bunu yaratmadan ciddi bir gelişmeyi ortaya çıkarmak mümkün değildir.

Bugün ki aşamada, hem blok partisi hem de çizgi partisi demokratik Kürt potansiyeline dayanmak durumundadır. Çünkü demokratik güç, daha çok Kürt halkı tarafından oluşturulmuştur. Türkiye toplumunun bu alanda ki zayıflığı her iki gelişmede de demokratik Kürt potansiyelini öne çıkarmaktadır. Daha önceki deneyimlerden de anlaşılacağı gibi genelleşmenin gerektirdiği çabanın sarf edilmemesi, demokratik hareketi Kürt halkının çabasıyla sınırlı bırakmıştır. Blok partisinden sonra, çizgi partisinin oluşumunda da tekrar bu hataya düşmemek gerekir. Kürt halkının bu potansiyeline dayanmak ayrı bir şey, onunla sınırlı kalmak ise ayrı bir şeydir. Legal siyasal parti deneyiminde bu potansiyelle sınırlı kalınmıştır. Ona dayanarak genelleşme konusunda ısrarlı bir çaba içerisine girilmemiştir. Çizgi partisi aynı zamanda bu ucuz yaklaşımı kırmak durumundadır. Hiçbir zaman ne blok partisi, ne çizgi partisi etnik bir parti olmaya mahkum olmamalıdır. Kürt toplumunun yarısından çoğunun Türkiye metropollerinde yoğunlaşmış olması dar, etnik yaklaşımların başarılı olmamasında etkili olan bir diğer etmendir. Türkiye de yaşayan Kürt toplumu kaçınılmaz olarak çevresini etkileyecek ve çevresinden etkilenecektir. Bu nedenle etnik yaklaşım bu büyük kitle içerisinde yeterince taban bulamaz. Ulusal gerçekliği de barındıran, ama genelleşmeyi esas olan bir gelişmeyle Kürt toplumu bu kesimler için çekici olabilir. Dar etnik yaklaşım tek başına yetmeyecektir. Sosyal analizcilerin yaptığı değerlendirmelerde de ortaya çıkan sonuç budur. Bunların dengesini gözeterek; demokratik uygarlık çizgisini programlaştırıp, yaşamsal kılmak durumundadır.

Sosyalist demokratik hareketin geliştirilmesi

Yeniden yapılanmanın diğer bir konusu ise ***Sosyalist demokratik hareketin*** gelişme sürecine sokulmasıdır. Sosyalist demokratik hareketin geçmişi ve yarattığı tarihsel miras biliniyor. Türkiye de '68'lerden günümüze kadar aralıksız olarak devrimci mücadeleye tanıklık edildi. Bu mücadelenin yarattığı büyük bir birikim olmasına rağmen Sosyalist demokratik hareket, siyasal alanda başarılı olamamış ideolojik çalışma ile siyasal çalışmanın dengesini kuramamıştır. Diğer tarafta toplumsal gelişmeye uygun olarak ideolojik ve siyasal değişimi gerçekleştirememiştir. Daha birçok nedenden dolayı Sosyalist demokratik hareket marjinalleşmiş ve çok zayıf bir konumda varlık savaşı verir duruma gelmiştir. Bu da onu toplumsal dönüşüm süreçlerinin dışında bırakmıştır. Türkiye'deki oligarşik rejim aşırı solun da çıkış yapması kadar doğal bir şey yoktur.

Blok partisinin seçim ittifakı sırasında ortaya çıkardığı miras bir sonuç, tecrübedir ve birikimdir. Bunu devam ettirmek son derece gereklidir. Bu ittifakın kendisi-

> "Bu dönemin başarısı herhangi bir kesime dayanmaktan çok, tüm kesimlerin çıkarlarını birleştiren, dengeleyen, yürüten bir partileşme ile mümkündür. Eğer sol iktidar olmak istiyorsa, geniş bir yelpazede bir programla destek aramalıdır. Ancak bu yöntemle, sol ve Kürt demokratik hareketin temsil eden partiler, blok partisi ile ortak seçimlere girerek iktidar olabilirler."

ni, gerçekleştiği dönemde yani seçim dönemi açısından ve çok uzun vadeli siyasi kazanımlar açısından değerlendirmek gerekir. Bu açıdan bakıldığında da yararlı olmuştur. Bunu devam ettirmekte bu bakımdan önemlidir. Hatta şu da söylenebilir; ittifak yapılan partiler, oy yükseltme bakımından çok fazla bir katkı sağlayamamıştır belki, ama uzun vadede geliştirilecek demokrasi bloku açısından son derece anlamlı bir adımdır. Dolayısıyla blok partisinin diğer partilerin kendisini fes ederek tek parti biçiminde örgütlenmesi biçimindeki bir yaklaşım şimdi kararlaşma açısından bir zorlanma yaratabilir. Geçmişte bu tür zorlamalar yaşandığı için ittifak politikası hep sekteye uğradı. Son ittifak ta biraz öyle oldu. Bu konuda esnek yaklaşmak en doğrusudur.

Toplumsal değişim ve dönüşüm büyük bir ihtiyaç olarak gündeme girdiği koşullarda, Sosyalist demokratik hareketin çıkış yapma şansı artmaktadır. Blok partisi deneyiminde de görüldüğü gibi Kürt demokratik hareketi ile güçlü bir ittifak içine girilmesi halinde hapsedildiği marjinallikten kurtulup gelişme sürecine girebilir. Kürt demokratik hareketinin Türkiye'yi demokratikleştirme görevini yerine getirebilmesi için böyle bir gelişme şarttır. Seçim sürecinde görüldüğü gibi egemen sınıflardan kaynaklı olarak demokratik mücadelede Kürt demokratik hareketi ile ittifakı göze alamamıştır. Kürt demokratik hareketinin müttefiki Sosyalist demokratik harekettir. Dolayısıyla iktidar yürüyüşü bir anlamda bu müttefikin yaratılmasıdır.

Son seçimlerle rejimini çökmesinin yarattığı avantajlar da değerlendirilerek Sosyalist demokratik hareket geliştirilebilir. Ortak çalışmalar böylesi bir gelişmeye yol açacaktır. Sol, sosyalist ve emekçi partiler gibi diğer birçok sol grubun bu çervede geliştirilmesi, halkın demokratik iktidarının kurulmasının temel bir şartının yerine getirimesidir. Türk demokratik hareketinin geliştirilmesi ve gelişen ittifakın içerisine girilmesi, iktidar için bir diğer şartın da yerine getirilmesi demektir. Bu doğrultuda kadro desteği ve diğer olanakların sosyalist demokrat hareketlerin hizmetine sunulması doğru bir tutum olacaktır. Her parti, özgün çalışmasının yanı sıra, demokratik bir sistemin kurulması için gereken ittifakın zorunluluğundan hareketle, ortak bir çalışmayı esas almalı ve bu güne kadar gerçekleşmeyen, ancak seçimlere kısa bir süre kalınca ortaya çıkan, ama yetmeyen ittifakı geliştirip iktidara yürümelidir.

Bu nedenlerden dolayı da birinci görev; sosyalist demokratik hareketin geliştirilmesidir. İkinci görev ise; bununla iç içe ittifak yapmaktır. Gelişmeyen bir hareketle ittifak yapmak anlamlı sonuçlar doğurmayacaktır. Ancak gelişme sürecine sokulmuş bir hareketle ittifak sonuç verecektir.

"Gerek gerilla mücadelesi gerekse son dört yıllık barış ve demokrasi sürecinde yürütülen çalışmalar, en geniş anlamda Kürt halkını mücadeleye açık hale getirmiştir. İster kırda olsun ister kentte, belli bir çabayla halka gidildiğinde sonuç almak, Kürt halkının bütününü mücadele saflarına katmak mümkündür. Ancak yönetim ve kadro yapısında ortaya çıkan asalak yaşam tarzı kitlelere açılımı engellemektedir."

Demokratik hareketin kadro sorununun çözüme kavuşturulması

Kürt toplumu siyasal yaşamın dışına itildiği için kadrolaşma anlamında bir mirasa sahip değildi. Mirasının geçmişi, '70'lere dayanmaktadır. Ulusal özgürlük hareketinin ortaya çıktığı tarih, aynı zamanda Kürt halkının siyasete başlangıç yaptığı tarihtir. 30 yılı bulan mücadele gerçeği sonucunda halkın önemli bir kesiminin siyasetle tanıştığını söylemek mümkündür. Bu tanışma toplumun bir kesimini daha ileri bir bilinçlenme konumuu yakalamayı başarmasını da sağlamıştır. böylece bu ileri gelişme düzeyi hem nicelik hem de nitelik bakımından mücadelenin öncü kadro ihtiyacanı bir yere kadar karşılamıştır. Ancak ihtiyaca cevap verecek bir kadrolaşma düzeyinin yakalandığı da söylenemez. Eğitilmiş, siyaset yapan insan gücünün yaratılması temel çalışmalardan birisi olmak durumundadır. Ne var ki, Türkiye cephesinde bu faaliyetin ciddi biçimde aksamaya uğradığını görmekteyiz. Emekçi kadro yerine, asalak kadro tipi ağırlık kazanmıştır. Görevlerinin bir başkası tarafından yapılması anlayışının kaçınılmaz sonucu olarak emekçi değil, asalak kadro tipinin gelişmesi durumu yaşanmıştır.

Demokratik uygarlık çizgisinin benimsetilerek kavratılması için eğitimin yeteri kadar yapılmaması, asalak kadro tipinin güç kazanmasına ve mücadelenin geleceğini tehdit etmesine yol açmıştır. Kitlelerin eğitimi, örgütlenmesi ve eylemliliğiyle ilgilenme gereği görmeyen çalışmaları yütürmeyen, ancak kariyer sahibi olma konusunda da son derece ısrar eden bir kadro tipinin şekillenmesi, mücadelenin başarılı gelişmesini ciddi bir biçimde tehdit ediyor. Son seçimlerde de görüldüğü gibi, az çabayla büyük sonuç alma anlayışı böylesi bir nedenden kaynaklanmıştır. Çok iyi biliniyor ki, büyük sonuçlar büyük çabalarla elde edilir. En zayıf bir çabayla büyük sonuçların elde edildiği görülmemiştir. Ulusal özgürlük hareketinin gelişimi, Kürt halkının demokratik bir güç olarak ortaya çıkması, gerillanın eseridir. Gerilanın yarattığı bu gelişme üzerinde isyaset yapmayı esas alan anlayış günümüz koşullarında asalak yaşam tarzına yol açmıştır. Siyasal mücadelede giderek etkin olan gerilanın kazanımları üzerinde siyaset yapma anlayışı, kadronun asalak bir konumu meşrulaştırma çabasıdır. O açıdan da kendisi bu olumsuzluktan dolayı olumlu anlamda bir gelişme değil, aksini yaşamaktadır. Seçim sonuçlarının zayıf bir düzeyde kalmasının altında bu gerçeklik yatıyor. O zaman yapılması gereken, emekçi kadro, nitelikli kadroyu ortaya çıkarmaktır. Bunun da vazgeçilmez tek yolu yeni eski demeden tüm mücadele çalışanlarını ideolojik bir eğitimden geçirilmelidir. Hem toplu hem de bireysel eğitim istemini geliştirmek çözümü büyük ölçüde geliştirecektir. Özellikle militan kesimi ideolojik bir eğitime tabi tuttuğumuzda, en geniş kesimleri harekete geçirebilecek kadro niteliğine ve niceliğine ulaşabiliriz. Bu durum cezaevinden çıkan kadronun söylem devrimciliğine çakılıp kalmasıyla birleşince, mücadelenin kadrosal gelişimi durmuştur. Daha da önemlisi mevcut kadrosal gelişme yozlaşmaya başlamıştır. Herkes bir başkasını çalıştırarak onun sırtında yaşamayı esas alan bir yaklaşım içine girmeye başlamıştır. Dolayısıyla kadrolaşmanın tekrar böyle bir noktada geliştirilmesi en başta bu asalak yönetim ve kadronun yaşam tarzına müdahale etmek gerekir. Müdahalenin biçimi, her düzeydeki kadronun pratik faaliyetlerini süreklileşen bir eğitim faaliyeti ile iç içe geliştirmesidir. Diğer taraftan artık iflah olmaz düzeyde asalaklaşan, yozlaşan kadroların hiç olmazsa bir dönem etkisiz bırakılmasında yarar vardır. Bunların sunduğu örnek, gelişmeyi değil gerilemeyi temsil etmektedir. Bunların devre dışı bırakılması harekete canlılık katacak ve gelişme koşulları sunacaktır.

Kitlesel açılımın başarılması

Gerek gerilla mücadelesi gerekse son dört yıllık barış ve demokrasi sürecinde yürütülen çalışmalar, en geniş anlamda Kürt halkını mücadeleye açık hale getirmiştir. İster kırda olsun ister kentte, belli bir çabayla halka gidildiğinde sonuç almak, Kürt halkının bütününü mücadele saflarına katmak mümkündür. Ancak yönetim ve kadro yapısında ortaya çıkan asalak yaşam tarzı kitlelere açılımı engellemektedir. Çok sınırlı bir kitle çalışması vardır. Kitleye gitmekten çok kitlenin kendisine gelmesini beklemek belirttiğimiz yaşam tarzının temel yaklaşımıdır. Bazı özel günler vesilesiyle kitleye gidilse de yılın diğer önemli bir bölümünde yönetim ve kadronun pozisyonu, kitlenin kendisine gelmesini beklemektir. Hiçbir engel yokken kitlelere gidilme gereği görülmemiştir. Hala gerilla savaşının yarattığı kitleye dayalı olarak yaşanmaktadır. Mevcut kazanımlarla yetinilmiş, genel çalışmaların etkisiyle belli bir gelişme sağlanmış olsa da, mücale dışında olan kesimlerin güçlü biçimde mücadele alanına çekilmesi başarılamamıştır. Bu durum sadece Kürt halkını mücadeye kazanma boyutuyla sınırlı değildir. Demokratik harekete güçlü bir taban oluşturması gereken Türkiye toplumunu kazanmak için de özgün bir çalışma gerekirken, bu konuda da herhangi bir adım atılmamıştır.

Hızla demokrasi mücadelesine katılım sağlayacak olan Alevi toplumunun da mücadeleye kazanılmaması işin bir diğer boyutudur. Aynı şey Kadın özgürlük hareketi ve emekçi hareketi için de söyleyebiliriz. Demokratik uygarlık çizgisi Kürt halkının özgürlüğünü, inançlarını özgürce gelişimini, emekçilerin insanca bir yaşama kavuşmasını, kadın özgürlüğünü de içermektedir. Yani mücadelenin dört boyutu kapsandığını belirtebiliriz. Bunlar, ulusal özgürlük, inanç özgürlüğü, cins özgürlüğü ve emeğin özgürlüğüdür. Hala kitlesel açılımın bu dört boyutu gündemdedir.

Sivil toplum kuruluşlarını bir çoğunda varolan bu örgütlülükler geliştirilmeli ve sorunların işlenmediği konularda yeni örgütlenmeler yaratılmalıdır.

Önderliğin devlet olgusuna yaklaşımında ***Demokratik-Ekolojik Toplum*** düşüncesi ön plandadır. Bunun siyaset mantığına, siyasal parti oluşumuna uyarlanması gerekiyor. Önderlik bir sivil toplum kültüründen söz ediyor. Yine bu mantık ve zihniyetin siyasal çalışmalara da yansıması gerekiyor. Ayrıca 3. Alan örgütlenmesinin araçları olarak sivil toplum örgütlerinin bağımsız örgütlendirilmesi gerekir. Bu temel de başta hümaniter kuruluşlar (İHD, İHV, vb) mesleki örgütler, sendikalar, dernekler, kooparatifler, çevre örgütleri, kültür, dil tarih, bilim, spor, hukuk vb alanlarda örgütlenerek alternatif bir toplum yaratmak gerekir. Ancak bu alanda yapılacak örgütlenmelerle devletin toplumun ve siyasetin demokratikleştirilmesi sağlanabilir.

Kadın örgütlenmesine dönük de yeniden yapılanmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Çeşitli legal dernek, parti, gençlik vb oluşumlarda kadın da yer almasına rağmen, kendi öz dinamiğini, öz iradesini açığa çıkarabilmesi açısından gerekli olan örgütlenmesi zayıf kalmıştır. Bu konuda rol atfedilen legal kadın kültür merkezi, bu rolünü oynayamamıştır. Çalışmalarına sadece bir kültür çalışması olarak yaklaştığından, halktan kopuk kalmıştır, elittir. Tabana inememiştir. Kürdistan'ı merkezine alan, ama Türkiye ayağı da olan, bununla da gerçek anlamda eylemini, halk örgütlenmesini, eğitimini, kadrolaşmasını yaratan bir örgütlenmenin daha doğru bir temelde örgütlendirilmesi gerekmektedir. Kadının kadrolaşması, bilinçlenmesi, kendisini eğitip, örgütlenmesi gereği yakıcı bir tarzda kendisini hissettirmektedir. Bu nedenle kadının kendi özgün örgütlenmesine ihtiyaç duyulmakta, ancak varolan kurumlaşma bunu karşılayamamaktadır.

Aynı yaklaşım gençlik için de gereklidir. Bu son süreçte yaşadığı yeniden yapılanma ile belli bir gelişimin içinde olmasına rağmen, bazı yetersizlikleri hala devam etmektedir. Önümüzdeki dönem, bağımsız örgütlenmesini ve eylem çizgisini sürdürmekle birlikte, blok ve çizgi partisi ile sürdüreceği örgütsel ve eylemsel ilişki, demokrasi hareketinin büyütülüp açılım yapması açısından özel bir önem taşımaktadır. Bu anlamda süreci kazanmak temel dinamik güç durumunda olan gençliğe rolünü oynatmakla mümkün olacaktır.

Eğer bu tarz örgütlenmeler yaratmak mümkün olursa; sürüklenen , pasif, edilgen bir çalışma değil de biraz daha ideolojik çizgi esaslarında güçlenmiş kadın ve gençlik gerçeğini yaratmak mümkün olur.

Kürt halkı çizgi doğrultasında söz hakkını kullanmıştır. 13 ilde blok partisinin birinci parti olması, Kürdistan'a egemen olma anlamında önemli bir gerçekliği ifade etmektedir. Seçimlerde iki milyon oy ve bu oyu kullananları çevresiyle birlikte hesapladığımızda, Kürt halkının üçte birini etkileyip harekete geçirir bir durumda olunduğunu belirtmek mümkündür.

Büyük engellemelere rağmen '99'da 1. 400.000 oy alınmıştır. Koşulların zorlayıcı etkisi olmasaydı, bugün alınan oy kadar oy almak mümkün olabilirdi. Bu da şu anlama geliyor, gerilla mücadelesi sürecinde kazanılan üçte bir kitle desteğinin ötesine geçilmemiştir. Bunun da tek nedeni asalak yaşam tarzıdır. Bu yaşam tarzıyla mücadele edilmeden gelişmenin önü açılamaz. Asalaklık tabii ki, feodal ve küçük burjuva özelliklerden kaynaklanır. Feodalizm anlayış itibariyle asalak bir yaşam tarzıdır. Egemen, emek sarf etmeden köylünün üzerinden yaşamını sürdürür. Küçük burjuva da ucuz yaşam tarzını seçer. Cezaevinden çıkan kadromuzun söylem devrimciliği aşmaması ile de bunlar birbirini tamamlamıştır. Söylem devrimciliği pratikleşmeyi yadsır. "Ben söyleyeyim, başkası yapsın" anlayışı hakimdir. Yani yapan ya da yaptıran güç değildir. Bunların üçü birleşiyor, asalak yaşam tarzı ortaya çıkıyor.

Bu anlayış ve yaklaşımlar hareketi ciddi bir biçimde tehdit ediyor. Bununla yoğun bir ideolojik anlayış mücadelesini bir kampanya biçiminde yürüterek, yukarıda da belirttiğimiz gibi yeni bir kadrolaşma hareketini –eğitime dayalı olarak –başlatarak aşabiliriz. Bu feodal tembelliği her yerde kırıp, küçük burjuvanın ucuz yaşam anlayışını mahkum ederek ve bunu da bir ideolojik eğitime dayandırarak gereken kadrolaşmayı sağlamalıyız. Bu temeldeki kitlesel açılım, bizi iktidara taşıyacaktır.

Demokratik eylemliliğin geliştirilmesi

Demokratik rejimin geliştirilmesi için gerici direnişi kırmanın panzehiri demokratik eylemliliktir. Geride bıraktığımız süreçte demokratik eylemlilik zayıf kalmıştır. Parçalı olmanın yanı sıra süreklileşememiştir. Bu durum demokrasi potansiyelinin harekete geçmesini sınırlı bıraktığı gibi, mevcut rejimde direten güçlerin, engel konumunu da yeterince aşamamıştır. Yeni dönemde demokratikleşmenin gelişip, yaşama egemen olabilmesi için; geniş yığınları etkileme, bilinçlendirme, örgütleyip harekete geçirme aracı olarak demokratik eylemle mümkündür. Tabii ki eylem örgütsüz gelişemez. Siyasal, toplumsal örgütlenmelere ihtiyaç vardır. Bununla birlikte demokrasi mücadelesinde süreklileşen, bütünlüklü ve zengin yöntemlerle geliştirilen eylemlilikler de gelişme kaydeder.

Meselenin bir boyutu demokratik potansiyeli harekete geçirmenin aracı eylemlilikler. Diğeri ise gereken baskı gücünü yaratarak iktidarın demokratikleşme yönünde adım atmasını sağlamaktır. Bunlar bir arada demokrasi güçlerinin iktidara hazırlanmasıdır. Demokratik siyasal eylemlilik yeterli bir düzeye çıkartılabilirse, hem mevcut iktidarın aşılması başarılabilir, hem de demokratik güçlerin iktidara hazırlanması sağlanabilir. Ta-

bii ki eylemlilik yasa dışı boyutlara kaydırılmamalıdır. Eylemlilik anlayışı yasa dışılık değil, yasaları zorlamaktır. Kendisini yasaların sığ yorumuna mahkum etmek, işin başında eylemliliği zayıf bırakmaktatır. Bu açıdan yasaların koyduğu çerçeveye mahkum olmadan, yasaları zorlayarak geliştirilecek demokratik eylemlilik yaklaşımı daha doğrudur. Kitle toplantısından işgale kadar toplumun siyasal, sosyal, kültürel, cins, çevre ve ekonomik sorunlarla birlikte özgün birçok konuda eylemlilikler gelişirse; ileri kitlenin yanı sıra, geri kitlelerin demokratik eyleme çekilmesi mümkün olacaktır. Eylem zenginliğinin amacı, her düzeydeki kitleyi demokratik eyleme katmaktadır.

Yerel ve muhtemel genel seçimlere hazırlık

Seçimler demokratik mücadelenin iktidara taşınmasının aracıdır. Bu nedenle parlamentoya girilerek geliştirilecek mücadele, demokratikleşmede önemli adımlar atılmasını sağlayacaktır. 3 Kasım seçimleriyle oluşan mevcut parlamento ise geniş yığınların temsilinden yoksundur. Toplumun yüzde 60'ı bu parlementoda temsilini bulamamıştır. Temsili zayıflığından dolayı, iktidar partisinin en küçük bir başarısızlığı geniş tepkilere yol açacaktır. Bu durum meşruiyeti tartışmalı olan parlamentonun gücünü zayıflatacaktır. Bu nedenle muhtemel erken genel seçimler gündeme gelebilir. Bu perspektifle çalışmak önem taşımaktadır. 3 Kasım seçimleri için yürütülen kampanyada da görüldüğü gibi, seçimlerin gelip kapıya dayanması halinde yürütülen çalışma başarı için yeterli değildir. Parlamentonun meşruiyeti sorunundan dolayı, erken genel seçimlerin kısa bir süre sonra gündeme girmesi olanak dahilindedir. Kaldı ki, mevcut parlamentoda çoğunluğu oluşturan AKP'nin başta ordu olmak üzere devletin çeşitli kurumlarıyla uyum sorunu bulunmaktadır.

Bir diğer husus da, Türkiye ağır sorunlarla karşı karşıyadır. ABD'nin Irak'a yapacağı müdahalenin olumsuz etkileri tek partinin iktidar olma olanağının yarattığı avantajları götürebilir Savaş, 2-3 yıllık bir süre boyunca bölgenin ekonomisini ve ticaretini olumsuz etkileyecektir. Dolayısıyla AKP'nin tek başına iktidar olmasının siyasi istikrar anlamında yarattığı avantaj ekonomik, sosyal sorunların çözüme kavuşturulamaması ile dezavantaja dönüşecektir. Sorunları çözmeyen bir iktidarın fazla yaşama şansı yoktur. Parlamento dışında kalan yüzde 60'lık kitle başarısızlığın olduğu bir ortamda iktidarı zorlayacaktır. Bu gerçeklik dikkate alındığında çalışmalar, seçimlerden parlamentoya, oradan da iktidara taşınma espirisiyle yürütülmelidir. Seçimler, seçim süreci öncesinde kazanmayı esas almalıdır. Bu konuda geçmiş mantık aşılmalıdır. Bu açıdan yeni dönem siyasal çalışmaları, daha başından seçim çalışması gibi ele alınıp değerlendirilmelidir.

Seçim sonuçlarını etkileyen bir diğer olgu da milletvekili listelerinin oluşturulmasında dikkat edilmeyen hususlardır. AKP'nin listesinden milletvekili olan kişilerin en az yarısı AKP'nin üyesi değildir. Her bölgeden, her yöreden aynı topluma hizmet edebilecek; siyasetçi olmadığı halde toplumun tanıdığı, çevresi olan kişilere gidip üyelik ve aday olmaları için davet edilmişlerdir. Blok partisinde uygulanan ise, biraz emek sarf etmiş, gerçekten bu konuda zorluk çekmiş, onlarca kere yakalanıp bırakılmış insanlarla, kendisini çeşitli yöntemlerle gizlemiş, aşırı kariyerist bazı tipler aday olarak gösterilmiştir. Yani toplumun ihtiyaçlarına göre değil, bireylerin durumuna göre listeler belirlenmiş ve hatta çok uygun olmayan kişilikler de bu listelere alınmışlardır. Böylesi hiçbir parti de görülmüş bir durum değildir ve hiçbir parti sadece kendi kadrolarını aday göstererek seçimlere katılmaz.

Yine hareketimiz aşiret ve feodal değer yargılarına mahkum edilmiş bir hareket de değildir. Bu açıdan sadece seçmen sayısı çok diyerek aşiret ağaları vb kişilere de kaşulsuz kapıyı açmak diye bir şey söz konusu edilemez. Ancak istisnalarla birlikte toplumun sevip, saydığı ve alanında tanınan kişilikler bu konuda yeterince değerlendirilememiştir.

Bu nedenlerden dolayı hem olası erken genel seçimler ve hem de önümüzdeki yerel seçimlere yapılan hazırlıklarda, bu konular üzerinde çok ciddi ve hassasiyetle durulması gereklidir.

"Yeni dönemde demokratikleşmenin gelişip, yaşama egemen olabilmesi için geniş yığınları etkileme, bilinçlendirme, örgütleyip harekete geçirme demokratik eylemle mümkündür. Tabii ki eylem örgütsüz gelişemez. Siyasal, toplumsal örgütlenmelere ihtiyaç vardır. Bununla birlikte demokrasi mücadelesinde süreklileşen bütünlüklü eylemlilikler gelişme kaydeder."

Yerel seçimler ise, genel iktidar perspektifi içinde önem kazanıyor. Geçmiş seçimlere de yeterli bir hazırlıkla girilemedi. Daha fazla bir başarı açısından böyle olduğu gibi, belediye başkanı ve meclisi için de hazırlık söz konusu değildi. Bu yüzden '99 seçimleri ulaslararası komplonun yoğun olduğu dönemde sınırlı bir başarıyı getirmiştir. Ancak seçilenlerin nitelik düzeyi de zayıf kalmıştır.

1,5 yıl sonra gerçekleşecek olan yerel seçimlerde büyük bir başarı elde etmeyi amaçlarken, aynı zamanda belediye reisliği ve meclis üyeliği için de hazırlıklı olunmalıdır. Hem kişilerin tespiti ve hem de bunların görev yapmak için eğitilmesi önem taşımaktadır. Bu çalışmayı özgün bir çalışma olarak ele alıp, genel siyasal çalışmalarla paralel olarak yerel iktidar çalışmasının da yürütülmesi gerekmektedir. Yerel iktidarların kitlelerle direk bir temas içinde olmaları, onların sorunlarıyla daha yakından ilgili olmaları dikkate alındığında, "genel iktidarın yolu yerel iktidarlardan geçer" tespiti doğru bir yaklaşımı ortaya koymaktadır. Bugünkü parlamentonun ezici çoğunluğunu oluşturan AKP'nin gelişimi de bu yönlüdür. Yerel iktidardaki başarı onları iktidarı elde etmeye götürmüştür. Bu nedenle demokratik hareket, yerel iktidarlardan alacağı başarılar üzerine genel iktidara yürümeyi kendisi açısından esas almalıdır.

Seçime tüm Türkiye'de girmek için hazırlanılmalıdır. Güçlü olan yerlerde girmek, diğer yerleri fazla önemsememek kazanmada iddiasız olmanın bir başka biçimidir. Türkiye'nin tümünde yerel iktidar çalışması yürütülmelidir. Bu çalışma sadece yerel iktidarı kazanmayı hedeflememeli. Yerel iktidar faaliyeti ile genel ikitdar faaliyetine hazırlanmanın daha kapsamlı bir provası yapılmalıdır. Böyle ele alındığında Türkiye çapında yerel seçim çalışmasını yürütmek anlamlı olacaktır. Genel siyasal çalışmanın yeniden yapılanmaya bağlı olarak geliştirilmesi, yerel iktidar kadrosunun belirlenip, eğitilmesi, özgün örgütlenme ile yerel seçim faliyetinin şimdiden başlatılması, hem geçmişin özeleştirisi olacaktır hem de başarılı olmanın kaçınılmaz bir gerçeğidir.

Siyasal faaliyetlerin finansman sorunu ve çözümü

Rejimin diğer siyasal güçlere sunduğu destek, rejim dışı muhalefete verilmemektedir. Gerek rejim partilerine gerekse rejim içi muhalefete rejimin kendisi destek verirken, rejim dışı demokratik muhalefet bütün olanaklardan yoksun bırakılmaktadır. Bu durumda siyasal faaliyetlerin finansman sorununun çözümü için kesinlikle toplumun katkılarını alma zorunluluğu vardır. Toplumun tüm kesimlerinin kendi güçleri oranında sağlayacağı katkı siyasal çalışmaları yeterince finanse edebilir. Ne var ki siyasal faaliyetin öncülüğü, ucuz bir yaklaşım içindedir ve anlayış olarak da bir düzelmeye ihtiyaç vardır. Kitlelere bilinç ve örgüt faaliyetleri ile gitmek onların hem eylemsel hem de maddi katkılarını almak emek istiyor. Asalak yaşam ve çalışma tarzına mahkum olmuş olan öncü yapı, böylesi bir emek sarf etme çabasında değildir. Bu konuda da birilerinden destek alma eğilim içindedir. En fazla yapılan yurtsever burjuva çevrelerin katkılarını sağlama çabasıdır. Bunun dışına çıkılamıyor. Oysa dışarıdan verilecek destekle ve sınırlı yurtsever burjuva kesimlerin katkılarıyla büyük bir mücadeleye finanse etmek mümkün değildir. Tek olanak, halkın küçük katkıları ile büyük bir maddi birimi sağlamaktır. Bu maddi birikimle siyasal faaliyetlerin gelişmesini yürütmektir. Bunun için hem genel hem de yerel düzeyde maddi destek kampanyalarının geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Yılda bir uygun mevsimlerde genel ve yerel destek kampanyalarının örgütlendirilmesi ihtiyaç haline gelmiştir. Ayrıca her çalışma örgütü üyelerin aidatına da bir finansman kaynağı olarak yaklaşmalıdır. Bu aynı zamanda bilinçlendirme ve örgütlenme çalışmasıdır. Demokratik eylemliliğin bir biçimidir. Bu yaklaşım faaliyetlerin ihtiyaç duyduğu tüm ihtiyaçları karşılayacaktır. Halka dayalı yaşamak, halkın hizmetinde olmak ile katılımcı bir çalışma bu sorunun çözümünde esastır.

Blok partisi, çizgi partisi, sosyal demokratik hareketin geliştirilmesi, kadrolaşma kitlesel açılım, yerel ve muhtemel genel seçimlere hazırlık ve siyasal faaliyetlerin finansmanı bir bütünlük arz ediyor. Her hangi bir konuda yetersiz kalma, diğer boyutları da zayıf bırakacaktır. Bunların hepsinin bir arada iç içe görülmesi ve faaliyetlerin bu temelde geliştirilmesi başarının vazgeçilmez konusudur.

AKP iktidarına karşı geliştirilmesi gereken tavır

AKP iktidarına karşı bir tavır içine girmenin gerekliliği kadar ne yapmak istediğinin tahlili de doğru yapılmalıdır. Gerek seçim öncesi yaptıkları propaganda girişimlerinde ve gerekse de seçimler sonrası kullandıkları söylemlerinde ön plana çıkan olgu normalleştirmedir. Buna makbuliyet de denebilir. Son on yıldan bu yana çelişkilerin yaşandığı ülkelerde ABD'nin geliştirdiği bir konsept olan makbuliyet ya da normalleştirme yaklaşımının temel amacı; tüm uçları törpüleme, hepsini bir rotaya getirmek, yani radikal eğilimleri tasfiye etmekdir. Devletin AKP aracılığıyla Kürdistan'da Ulusal demokratik mücadeleye yönelik yapacağı da budur. Çünkü devlet de buna yakın bir çizgidedir ve son dört yıldan günümüze kadar bütün politikalarını, savaş ve barış çizgisinde yani ara bir çizgiyi yürütüyor. AKP'nin çizgisi de benzer özellikler taşımaktadır. Yani normalleştirme çizgisindedir. Bu anlamıyla normalleştirme; daha fazla baskı kullanmadan, sorunları uzun dönemlere yayarak, asgari düzeyde de olsa bir takım talepler karşılanarak, yaşam normal şartlara döndürülüp, radikal taleplerden vazgeçilmesinin sağlanmasıdır. Yani Kürtlere o kadar baskı yapılmamalıdır, bazı haklar isteniyorsa bu verilebilir; örneğin dil ve yayın konusunda çıkartılan yasa bir askeri yönetmeliğe benzemesine rağmen, bu hükümet, dil ile ilgili yasaları da uygulanabilir hale getirebilir. Açlık varsa, karınları doyurulabilir. Yani Kürtlerin yaşamını normalleştirebilir.

Yeni hükümette Başbakan olarak görev alan Abdullah Gül, yaptığı açıklamada acil çözülmesi gerekli sorunların başında ekonomik sorunlar olduğunu belirtmişti. Yine acil eylem planlarına koymamışlarsa da koruculuk, vb sorunları geçici çözümlerle erteleyebilirler. OHAL ve işkence kaldırılabilir. Kısacası Kürt sorununun demokratik temeldeki çözümünden ziyade farklı konuları gündemde tutulması gibi bir yöntemin izlenerek, Kürdistan'da daha yumuşak bir dönem yaşatabilirler. Bu yaklaşımın esasında ise Kürt demokratik hareketinin tasfiyesi yatmaktadır.

AKP, rejimin siyasal yapısı içinde değişiklik isteyenlerin blok partisidir. İslamiyetle laikliğin sentezi olmaya çalışıyor. Yani bir çeşit takiyeciliktir. Bu anlamda içinde değişime ve dönüşüme karşıt olan kesimler olsa da etkili olan kesim, rejimin demokratik reformlara tabi tutulmasını isteyen kesimleridir. AKP'ye belli bir demokratikleşme rolü oynatılabilir. Bu nedenle, nasıl ki CHP parlamento içinde yapıcı bir muhalefet esprisini benimsiyorsa, parlamento dışında kalan demokratik muhalefette AKP'nin gerçekliğini ortaya çıkartacak bir çaba içinde olabilir. AKP'nin demokratik reformlar yapma doğrultusunda adım atmaları, teşvik edilebilir ve destek verilebilir. Böyle yapmak kitlesel açıdan demokratik güçleri olumsuz etkilemez. Bu nedenle izlenmesi gereken politika; AKP'nin demokratik girişimlerini teşvik edip, destek sunma, onun olumsuz yaklaşımlarına karşı ise mücadele etmedir. Bu yaklaşımı rejime karşı, parlamento dışı muhalefet biçiminde ele alabiliriz.

Türkiye'de parlamento dışında kalan muhalefet güçlerinden olan Emek Demokrasi ve Barış Bloku gerçek anlamda asıl muhalefeti oluşturmaktadır. CHP'nin muhalefet çizgisi bilindiğinden bu anlamda gerçek muhalefeti, bu Blok'un yapacağı bir gerçekliktir. Kalıcı bir barışın sağlanması ve genel insan hak ve özgürlüklerinin güvenceye kavuşturulması ile Türkiye'deki demokratik açılımın geliştirilmesi biçimindeki istemler formüle edilip çeşitli kesimler adına iktidara sunulabilir. Bu onun gerici ve sınırlandırıcı yönleriyle mücadeleyi ortadan kaldırmamalıdır. Bu şekilde talepler sunularak AKP'yi izlemek, durduğu yerde baskı yapıp ilerletmeyi sağlamak biçiminde, iktidarın gerçek yüzünü ortaya çıkaracak bir muhalefet içinde olma politikası doğru bir politik yaklaşım olacaktır.

Sonuç olarak; ***Acil Çözüm Bildirgesi'yle*** geliştirilen istem ve talepler doğrultusunda adım atması beklenen yeni hükümetin 3 ayda yaratılacak gelişmeler konusunda net görüş belirtmesi ve 6 aylık bir süreç sonunda da somut adım atması beklenmektedir. Tanınan bu süre sonunda bu taleplere yanıt olacak bir gelişmenin ortaya çıkarılamaması durumunda, süreç yeniden değerlendirilecek ve savaş da dahil her türlü olasılık yeniden gözden geçirilecektir.

"AKP, rejimin siyasal yapısı içinde değişiklik isteyenlerin blok partisidir. İslamiyetle laikliğin sentezi olmaya çalışıyor. Aslında yaptığı bir çeşit takiyeciliktir. Bu anlamda içinde değişime ve dönüşüme karşıt olan kesimler olsa da etkili olan kesim, rejimin demokratik reformlara tabii tutulmasını isteyen kesimleridir. AKP'ye belli bir demokratikleşme rolü oynatılabilir."

24 Kasım 2002

ORTADOĞU'YA EN ETKİLİ MÜDAHALE GÜCÜ APOCU ÇİZGİDİR

Türkiye'de yapılan son seçimlerin ardından siyasi arayışların hızlandığı artık gözle görülür bir olgu haline geldi. Siyasal arayışlardan öte, askeri arayışlar da gittikçe daha fazla somutluk kazanıyor. ABD'nin ünlü adamı Wolfowitz, Ankara'ya geldi. Ona gizli işler adamı anlamına gelen "karanlıklar prensi" deniyor. Pentagon'un gizli ilişkilerini sürdüren kişi konumundadır. Bununla birlikte Başbakan Abdullah Gül, önemli yeni gelişmeler olabileceğini ifade etti. Irak'a müdahale durumunda ABD'nin Türkiye'den askeri üsleri kullanma imkanından öte, askeri desteği sağlaması ve kuzeyden Irak'a cephe açması talebinde bulunduğu şeklinde haberler basına yansıyor. ABD, bunun karşılığında Güney'de bir Kürt devletinin kuruluşuna izin vermemeyi, Türkiye'nin AB'ye girişini desteklemeyi ve mali destek sunmayı vaat ediyor. Türkiye'nin tutumunun, savaşa çok istekli olmasa da, ABD isterse katılma yönünde olduğu, hükümetin askeri destek vaadinde bulunduğu haberleri basında yer alıyor. ABD Başkanı Bush, Saddam Hüseyin yönetimine 8 Aralığa kadar süre tanıdı. Silah denetçileri adı altında belli kişileri hareketlendiriyorlar. ABD'nin arayışlarının hızlanmış olduğu, giderek daha fazla askeri yöne kaydığı anlaşılıyor.

Wolfowitz, daha önce bir kez daha Türkiye'ye gelmişti. O zamanki Ankara ziyareti sırasında çok somut bir belirleme yaparak "Türkiye bir şey elde etmek istiyorsa elini çabuk tutmalı, kaybetmemek için baştan işin içinde olmalı" diyordu. Türkiye hükümetiyle Irak müdahalesine ilişkin kapsamlı bir plan üzerinde tartışmışlardı. O süreçte Türkiye hükümeti yeni bir görüş oluşturdu. Aslında Türkiye'nin, ABD'nin Irak politikasına uyum sağlamasında üç aşama yaşandı. Bunlardan birincisi, Ecevit'in ABD ziyaretiydi. O zaman karşıtlıklar törpülendi. Türkiye ABD'ye karşı duramayacağını, onu fazla kızdırmaması gerektiğini iyi gördü. Ecevit, bazı açık talepler ileri sürmüş, Körfez Savaşı'nda en fazla zarar gören ülkenin Türkiye olduğunu ortaya koyarak, bunun tanzim edilmesi için petrol sorununu gündeme getirmişti. Ayrıca Kürt sorunuyla bağlantılı olarak Irak'ın bölünerek Güney'de bir oluşuma gidilmesiyle Kürtlerin denetimden çıkması tehlikesine karşı tutumun netleşmesini istedi. Bir de Türkmenler konusunda biraz güvence istedi.

Türkiye, Irak'a müdahale konusundaki görüşünü, o zaman değiştirdi ve Saddam Hüseyin yönetiminin yıkılmasını kabul etti. Nitekim Ecevit geziden döner dönmez "Saddam gidicidir" şeklinde bir açıklama yapmış, hemen ardından Saddam Hüseyin'e yazdığı mektupta *"derhal şunları yap, yoksa durum tehlikeli olacak"* şeklinde ifadeler kullanmıştı. Bu yaklaşımını komşuluk gereği yapılan bir uyarı olarak niteledi, ama aslında bir tehditti. Bir de Türkiye hükümetinin verdiği kararı yansıtıyordu. O zaman Türkiye, Saddam Hüseyin yönetimi'nin ABD tarafından yıkılmasını kabul etti, bunun karşılığında Irak'ın bölünmemesi, Kürtlerin denetlenmesi ve Türkiye'ye mali yardım verilmesi konusunda kısmi güvenceler aldı. Bu, birinci aşamaydı.

İkinci aşama, Wolfowitz'in yaptığı geziyle gerçekleşti. O zaman Irak'a müdahale konusunda sadece siyasi olgular değil, askeri durum da tartışıldı. Türkiye'nin askeri bir müdahale karşısında sıradan bir katılım içinde olmak yerine, baştan itibaren aktif bir biçimde ABD cephesinden müdahalede yer alması tartışıldı. ABD, Türkiye'yi uyardı ve tekliflerde bulundu. Şu mesaj verilmişti: *"Türkiye'nin askeri müdahaleyi önleme gücü yoktur. ABD, Türkiyesiz de Irak'a askeri müdahalede bulunabilir. Türkiye bu işin içinde olmazsa, masada da olmaz."* Bunun üzerine Türkiye, daha ileri bir durumu kabul etti. Wolfowitz, o zaman bazı sonuçlar alarak gitti. Türkiye askeri müdahaleye katılmaya razı olmuştu, fakat ne zaman, nasıl ve ne kadar katılacağı belli değildi. Türkiye hükümeti, birinci aşamada siyasi yöntemlerle Irak yönetiminin değişmesini kabul etmişti, ikinci aşamada ise bunun askeri müdahale ile yapılmasını kabul etti.

Wolfowitz'in yeni gezisi, bu konuda gelişen üçüncü aşama oluyor. Türkiye'nin askeri müdahaleye hangi oranlarda ve nasıl katılacağı tartışılıyor. Örneğin en baştan katılım göstermesi, bu alandan bir cephe açması öngörülüyor. Üsleri kullanması, doğrudan asker vererek katılması tartışılıyor. Türkiye, bölgede siyasi nüfuzunu kullanacak, bunun karşılığında Irak'tan bazı paylar alacaktır. Bir süre önce ABD'den bir heyet gelerek yetkililerle görüşmüş, Irak müdahalesi durumunda Türkiye'ye verilebilecek ekonomik desteği tartışmıştı. Bu hususlar, böylelikle planlanmıştı. Wolfowitz'in ziyareti ile ABD, Türkiye'ye Irak'ın parçalanmayacağı ve bir Kürt devletinin kurulmasına izin vermeyeceği güvencesini veriyor. Hatta Türkiye'nin Kürdistan'da garantör olmasını, siyasi ve askeri denetleyicilik yapmasını öneriyor. Muhtemelen bu yönlü bir pazarlık yapılıyor. Türkmenlere bazı haklar tanınmasının da kabul edilmesiyle birlikte Türkiye ile ABD, Irak'a müdahalede bulunarak yeni bir Irak düzenlenmesinde ortak hareket etme noktasına gelmiş bulunuyorlar. İki ülke bu temelde ortak bir siyasi planlamaya ulaşmıştır. ABD, Türkiye'nin bazı temel taleplerini kabul ederken, Türkiye de ABD'nin aktif katılma talebini kabul etmiştir. Nitekim pazarlıktan ortaya çıkan bu sonucu açıkça ifade ederek *"savaş yanlısı değiliz, ama ABD savaşa girecekse Türkiye de baştan aktif olarak yer almalı"* dediler. Türkiye hükümeti bu kararı aldı. Türkiye, üçüncü aşamada bu noktaya vardı.

"ABD, Türkiye'den aldığı güçle bölgede ve uluslararası alanda Irak'a yapmayı öngördüğü müdahaleye muhalefet eden yapıları zayıflatmış durumdadır. Türkiye'den böyle destek geldikten sonra İran'ın karşı çıkması, Arapların hoşnutsuzluğu, Rusya'nın gönülsüzlüğü veya engelleme çabaları sonuçsuz kalacaktır. Başarılı bir askeri müdahale için Türkiye'nin verdiği destek yeterlidir."

"ABD ile Türkiye arasındaki mücadele, İsrail ile olan çelişkilerin de aşılarak yeni bir Irak düzenlemesi konusunda ortak görüşe ulaşılmasına yol açtı. ABD, Türkiye ve İsrail üç stratejik ortak olarak tanımlanıyor. Bu bir gerçektir. Anlaşmalı bir ortaklık veya bir ittifak yoktur, fakat İsrail ile Türkiye arasında Türkiye'nin ABD'ye göbekten bağlı olması biçiminde bir ittifak var."

Arap karşıtlığı Türkiye eliyle esnetilecek

ABD ile Türkiye arasındaki mücadele, İsrail ile olan çelişkilerin de aşılarak yeni bir Irak düzenlemesi konusunda ortak görüşe ulaşılmasına yol açtı. ABD, Türkiye ve İsrail üç stratejik ortak olarak tanımlanıyor. Bu bir gerçektir. Anlaşmalı bir ortaklık veya bir ittifak yoktur, fakat İsrail ile Türkiye arasında Türkiye'nin ABD'ye göbekten bağlı olması biçiminde bir ittifak var. Mevcut Türkiye sistemi ile İsrail sistemi tepeden tırnağa ABD'ye bağlanmış, tamamen ABD stratejisinin birer uzantısı haline gelmiş bulunuyorlar. Bu temelde bir stratejik ittifak var. Mevcut durumda Türkiye'nin bağımsızlığı, ağır bir darbe yemiştir.

Yeni Irak konusunda yapılan açıklamalar, şöyle bir çözümün öngörüldüğünü ortaya koyuyor: Birleşik bir Irak, inisiyatifli özerk bölgeler, Afganistan'ın Karzai'si gibi ABD'ye bağlanmış işbirlikçi ve merkezi bir Bağdat yönetimi. İsrail, Türkiye ve ABD böyle bir siyasi yapılanmayı kabul ediyor. Irak'ta öngörülen değişiklik, böyle bir siyasi yapıya ulaşmayı ifade ediyor. Bu biçimde ABD, Irak'ı tümden kendine bağlarken; özerk bölgelerin oluşması, merkezi yapının zayıflamasıyla İsrail'in güvenliği de sağlanmış oluyor. Bu, ABD'nin denetimi temelinde sağlanacaktır. ABD böyle bir güvence veriyor. Türkiye ise ekonomik krizi aşmak için aradığı mali desteği ABD'den alacak. Kuşkusuz ABD bu desteği kendi cebinden vermeyecektir. Irak ele geçirilirse, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu mali gücü finanse edecek düzeyde Irak petrolü üzerinde denetim sağlanmış olacaktır. Irak'ın ekonomik kaynakları zayıf değildir. Eğer Türkiye AB'ye sokulabilirse mali yükünü Avrupa'nın üzerine yıkmış olacak, dolayısıyla yükü hafifleyecektir. Öte yandan Türkmenler etkili hale gelirlerse Türkiye, Irak siyasetinde ve ekonomisinde daha uzun vadeli bir güç kazanmış olacaktır. Bu nedenle Türkmen özerk bölgesini geliştirecekler. Bunlarla birlikte Türkiye, Kürdistan üzerinde siyasi ve askeri denetim sağlayacak. Bir yandan Türkmen özerk bölgesi oluşturularak, diğer yandan doğrudan Türkiye'nin askeri ve siyasi etkisiyle Kürtler tam bağımlı hale getirilerek asla kendi başlarına hareket edemeyecekleri, geri bir otonomi içinde tutulacaklar. Bu biçimde Türkiye'nin iç güvenliği ve birliği zorlanmayacak. Böylece Türkiye, tehlikeyi denetimle bertaraf ederken, ekonomik bakımdan da kazanç sağlamış olacaktır.

Mevcut durumda, böyle bir ittifak temelinde askeri görüşmeler yapılıyor ve giderek bir askeri müdahaleye doğru gidiliyor. Türkiye'de yapılan 3 Kasım seçimleriyle ortaya çıkan yeni siyasi yapı, hükümeti ve muhalefetiyle ABD'ye böyle bir adım atma gücü ve inisiyatifi veriyor. ABD, Türkiye'den aldığı güçle bölgede ve uluslararası alanda Irak'a yapmayı öngördüğü müdahaleye muhalefet eden yapıları zayıflatmış durumdadır. Türkiye'den böyle destek geldikten sonra İran'ın karşı çıkması, Arapların hoşnutsuzluğu, Rusya'nın gönülsüzlüğü veya Avrupa'nın engelleme çabaları sonuçsuz kalacaktır. Bu çabalar, en azından pratik bakımdan ABD müdahalesini zayıflatmıyor. Başarılı bir askeri müdahale için Türkiye'nin verdiği destek yeterlidir. Kuşkusuz İran, Rusya, Avrupa ve Arap ülkeleri basit güçler değiller, müdahaleye engel oldukları taktirde ABD'yi zorlayacak durumdalar. ABD, mevcut Bağdat yönetimini yıkabilir, ama bu kadar güç kendisine karşıt iken, yeni bir yönetim kurarak Irak'ı Amerika'ya bağlamakta ve yeni yönetimi uzun vadeli kılmakta zorlanır.

Afganistan'ın Karzai hükümetiyle yürütülebilmesinde Rusya ve Avrupa'nın onayının önemli bir payı vardır. Sadece ABD bu yönetimi ortaya çıkarmamıştır. İngiliz desteğindeki ABD savaşı yürüttü ve askeri yükü omuzladı, ama sonraki süreçte diğer güçlerin yaklaşımlarının da önemli bir etkisi oldu. Üstelik savaşın arkasında bile Rusya ve Avrupa, hatta İran'ın desteği vardı. Siyasi bakımdan ise bütün devletler katılım gösterdiler. Örneğin Türkiye ordu gönderdi, mevcut durumda üstlendiği güvenlik sağlama görevini Almanya'ya devrediyor. Demek ki genel bir mutabakat vardır. ABD'nin arkasında uluslararası ve bölgesel destek var ve Afganistan yönetimi bununla ayakta tutuluyor. Irak açısından da böyle bir düzey ortaya çıkmazsa, Saddam Hüseyin yönetiminin yerine istikrar sağlamış bir yönetim geçirmek zordur. ABD, bunu yalnız başına yapamaz. O nedenle yönetimi yıkmak için gerekli güce ulaşmış durumda bulunan ABD, yeni bir yönetim kurmak için gerekli gücü toplamaya çalışıyor. Bu açıdan Türkiye ve İsrail'i ortak bir siyasal stratejiye çekmesi, kendisi için bir başarıdır.

Mevcut Türkiye hükümeti bölgedeki ABD karşıtlığını esnetebilecek özellikler taşıyor. Yeni hükümete böyle bir rol oynatacaklar. Yapılan siyasi görüşmeler sonucunda hükümet, bu yönlü adımlar atmaya başladı. Bu adımlarını gittikçe daha fazla arttıracaktır. Örneğin AKP hükümeti İslami referansla ortaya çıkıp güvenceler verecek ve İran'ı etkilemeye çalışacak, böylece İslami yönetim altındaki Türk ordusunun Güney'e girişini İran'ın doğrudan savaş nedeni sayıp askeri müdahalede bulunmasını engellemeye çalışacaktır. ABD için, bu bile önemlidir. Arap gönülsüzlüğünü kısmen değişikliğe uğratmada AKP hükümeti böyle bir rol oynayacak. Suriye'yi etkileyerek en azından karşıtlığını esnetmeye çalışacak. Suriye ile ilişkilerinin şimdiden o düzeye gelmesi, bunu yapacak güçte olduğunu ortaya koyuyor. Ürdün'le ilişkilenip onu da karşıt olmaktan çıkarabilir, hatta destek verir duruma getirebilir. Mısır, Suudi Arabistan ve Emirlikler üzerinde çalışacaktır. En azından kendilerine yönelik bir baskı olmayacağı yönünde güvenceler vererek onları müdahaleye karşı faaliyet yürütmekten veya silahlı cephe açmaktan caydırmaya çalışacak. Türkiye'nin bölge üzerinde çalışma gücü var. Mevcut hükümet, ABD'ye böyle bir destek sunması nedeniyle de ABD açısından elverişlilik arz ediyor.

Diğer alanları ise ABD ayarlamaya çalışıyor. Örneğin Rusya yönetimiyle sıkı bir pazarlık içerisinde ve onu müdahaleye karşıt konumdan çıkartma çabasında epey mesafe kat etmiş durumdadır. Rusya, Ortadoğu'ya yönelik ABD müdahalesine karşı çıkma konusunda eski aktif karşıtlığından çok uzaklaştı. Çeçenis-

tan'da yaptıklarından dolayı savaşa karşı çıkma gücü azaldı. Dolayısıyla biraz daha geri plana düştü. AB ise bu konuda ikiye bölünmüş durumdadır. Bir yanda ABD'ye doğrudan destek verenler var. İngiltere başta olmak üzere İtalya'ya kadar uzanan birçok devlet, böyle bir yaklaşımı esas alıyor. Diğer yanda ise Almanya ve Fransa'dan oluşan karşıt bir güç var. Onlar, ABD'nin bu biçimde müdahale ederek Irak, dolayısıyla Ortadoğu üzerinde etkinlik geliştirmesinden rahatsızlık duyuyor, böyle bir durumu kendi çıkarlarına ters buluyorlar, dolayısıyla muhalefet ediyorlar. Bu nedenle ABD, bu ülkeler üzerinde de yoğun bir çalışma yürütüyor. Her iki devlete de Saddam Hüseyin yönetiminin değiştirilmesini önemli oranda kabul ettirmiş durumda, ama bu değişikliğin askeri müdahaleyle gerçekleştirilmesi konusunda tam bir ikna ediciliği sağlamış değildir. Almanya ve Fransa askeri müdahaleye karşı olduklarını açıklıyorlar. Aslında Almanya ve Fransa ABD'nin etkinliğinin çok fazla gelişeceği, dolayısıyla kendi etkinliklerinin zayıflayacağı ihtimali nedeniyle karşıttırlar. Bunu açıktan dile getiremedikleri için askeri müdahaleye karşı olduklarını ifade ediyor, ancak bu biçimde bir engel teşkil edebiliyorlar.

Bu güçler, şöyle bir noktada uzlaşabilirler: Saddam Hüseyin yönetiminin değişmesini hepsi kabul edebilir. O konuda aralarında karşı çıkacak kimse yoktur. Bu işin askeri müdahaleyle yapılması noktasında Almanya ve Fransa tarafsızlık belirtebilir, hatta çok ileri düzeyde olmamak üzere askeri müdahaleye karşıt olduklarını da dile getirebilirler. Ancak bu fazla önemli değildir, ABD için engel oluşturmaz. Çünkü Türkiye desteği, başarılı bir askeri müdahale için yeterlidir. Demek ki bu iki noktada uzlaşabilirler. Mevcut durumda yaşanan uzlaşamama durumu, yeni Irak'ın nasıl olacağı, Irak'taki yeni siyasi yapılanmanın nasıl şekilleneceği konusunda görüş farklılıklarının varolmasından kaynaklıdır. Almanya ve Fransa ABD'nin yapmak istediklerini kabul etmiyor, çünkü çok fazla ABD çıkarını görüyor. Amerikan etkinliğinin çok fazla gelişeceğini ve kendilerinin daralacağını hesaplıyorlar.

Bu çıkar mücadelesi sonuçlanır ve yeni Irak'ın siyasi yapılanması konusunda bir uzlaşma ortaya çıkarsa, ABD müdahalesi hemen gündeme gelir. Bu güçler arasında gelişen diplomatik faaliyetler, çıkar karşıtlığında bir uzlaşma yaratmaya yöneliktir. ABD, bazı tavizler karşılığında Fransa ve Almanya'yı kendi siyasi planına razı etmeye çalışıyor. Bunun için başka yerlerden tavizler verecek veya Irak'ın yeniden yapılanmasına onları biraz daha ortak edecektir. Böyle bir uzlaşma sağlandığı andan itibaren Irak yönetimini düşürmek için harekete geçilecek, doğrudan pratik eylem gelişecektir.

KDP ve YNK, ABD'nin Irak çözümünden rahatsız

Bu noktada Kürtlerin ve Irak'ın iç güçlerinin durumu, yine İran'ın etkileri önem taşıyor. Onlar üzerinde de değişik güçlerin yürüttüğü çalışmalar var. ABD, Şiilerle bir biçimde ilişki ve çelişki içindedir, bu hareketle çeşitli biçimlerde ilgileniyor. Güney'deki Kürt hareketi üzerinde de çalışma yürütüyor. Bu noktada yaşanan güncel gelişmelerden yola çıkarak bazı sonuçlara varmak mümkündür. KDP'den bir heyet Türkiye'ye gelerek görüşmeler yaptı. Bu arada Celal Talabani birkaç kez Türkiye'ye giderek CIA Başkanı ile görüşmeye çalıştı. Bu görüşmelerde "PKK'nin dört bin silahlı adamı var" diyerek onların nasıl etkisizleştirileceği konusunda Türkiye ve CIA ile pazarlıklar yapmaya çalıştı. Aslında, böyle bir pazarda yer tutmaya çalışıyor; her zaman yaptığı gibi, bir görev üstlenerek para kazanmaya çalışıyor. Mesut Barzani ise son olarak Suriye'ye gitti. Beşar Esat ile görüştükten sonra Irak'ın toprak bütünlüğünü esas alan ve Irak'a müdahaleye karşıt tutum belirleyen ortak bir açıklama yaptılar. Bu biçimde, iki gücün de aynı düşündüğü belirtildi. Daha sonra Talabani ve Barzani ayrı ayrı Fransa'ya gittiler ve orada birbirleriyle görüştüler. Ne görüştükleri konusu henüz dışarı yansımadı, ama iki gücün birbirleriyle Fransa'da görüşmesi önemlidir. Biri Ankara üzerinden, diğeri ise Suriye üzerinden gitti. Talabani'nin Ankara'da ev aldığı şeklinde basına yansıyan haberler de var. Yani Talabani, Ankara'ya yerleşiyor, Türkiye ile ortak siyaset izlemede böyle bir noktaya geliyor.

Talabani ile Barzani eskiden hep Washinton'da görüşüyorlardı, şimdi ise Paris'te görüşüyorlar. Bu görüşmeleri dikkatle izleyip sonuçlar çıkartmak önem taşıyor. Çünkü Fransa mevcut durumda ABD müdahalesine karşıtlığın merkezinde bulunuyor. KDP ile YNK, ABD karşıtı olan cephede ne geziyor! Üstelik Barzani, Suriye'den oraya gitti. Şu ortaya çıkıyor: Aslında çok fazla bir güvence alamamış durumdalar. Özellikle Celal Talabani bazı görüntüler vererek farklı bir durum yansıtmaya çalışıyor. Çok üst düzeyde kabul görüyorlarmış, kendilerine birtakım şeyler veriliyormuş gibi hareket ediyorlar. Acaba bu görüntü ne kadar gerçektir? ABD Türkiye'yi razı ederek KDP ve YNK'ye özgün bir konum verilmesini sağladı da, bu iki güç ABD'nin Irak'taki temsilcileri olarak Fransa'yı etkilemeye mi gittiler? Böyle bir yorum yapılabilir, ancak bunun gerçeği yansıttığına fazla ihtimal vermemek gerekir. Ne bu güçlerin Fransa'yı etkileyecek durumları var, ne ABD bunlar eliyle Fransa'yı etkileme gibi bir arayışa girebilir, bu yönlü onlara bel bağlayabilir, ne de bu güçlere verilmiş bir etkinlik sözü vardır. Tersi durum daha doğru görünüyor. Yani bunlara herhangi bir güvencenin verilmemiş olma ihtimali daha fazladır. Talabani ve Barzani zayıf konumdadırlar, dolayısıyla bu boşluğu gidermek için yoğun çaba harcıyorlar.

ABD, İsrail ve Türkiye ile anlaşarak bir strateji yürütüyor. Bu konuda KDP ve YNK'nin görüşlerini almış olması mümkün değildir. Tersine, ABD bir strateji oluşturup Türkiye ve İsrail'i buna çekiyor, YNK ve KDP'ye de buna göre hareket etme direktifi veriliyor. Bu iki güce devlet ya da güçlü bir federasyonun verilme durumunun olduğu şüphelidir. Tam tersine çok zayıflamış, onlar için her türlü inisiyatifi kısıtlanmış, bir de Türkiye denetimine bırakılmış dar bir otonomiyi öngörüyor ve Talabani ile Barzani'nin bu temelde çalışmasını istiyorlar. Bu bakımdan KDP ve YNK, ABD'nin İsrail ve Türkiye ile uzlaşarak ortaya çıkartmak istediği Irak çözümünden rahatsızdırlar. Bu, onların konumları açısından geriye gitme ve daralma anlamına geliyor. O açıdan mevcut konumun sürmesini daha sağlıklı buluyorlar. Fransa'ya gitmelerinin nedeni budur. Şöyle bir konum çiziyorlar: Boşluktadırlar, dolayısıyla iki tarafı da etkilemeye, her iki taraftan da kendilerine güç bulmaya çalışıyorlar.

Muhtemelen Barzani önce Türkiye'yi tehdit etti, sonra Suriye'ye, ardından Fransa'ya gitti. Bununla ABD'yi kendilerini daha fazla dikkate almaya zorlamak istiyor; "Bizi hesaba katmazsanız karşı tarafta oluruz" demeye getiriyor. Burada bir tehdit var.

Bu iki gücün Saddam Hüseyin yönetimi ile de çok sıkı ilişkileri var. Özellikle KDP, bu rejimle sıkı ilişki içerisindedir. Yine İran, Irak, Suriye ve Fransa'yla ilişki geliştiriyorlar. Diğer yandan ABD ve Türkiye ile görüşme halindeler. Bir ara daha çok Amerikan cephesine geçmişlerdi. ABD'den çeşitli güvenceler istedilerse de, Amerikan yanlısı bir çizgi tutturmaya çalıştılar. Fakat ABD, bunları hiç dikkate almadan Irak'a müdahale için Türkiye'yi esas alıp onunla uzlaşmayı birinci planda öngörünce, dolayısıyla Türkiye'nin istemelerine göre bir Kürt politikasına yönelince bunlar daraldılar. Bu anlamda ABD'nin yaratmak istediği yeni Irak'ta, Güney Kürdistan'daki mevcut durumun daraltılması, çok eğreti ve inisiyatifi bütünüyle bitirilmiş bir otonomiye dönüştürülmesi öngörülüyor. KDP ve YNK, bundan rahatsızlık duyuyor, bu nedenle Irak'ın değişmesini istemiyorlar. Saddam yönetimi bu biçimde değişirse, hemen ardından kendilerinin değişmesinin, hatta yıkılışının gündeme geleceğini görüyorlar. Gerçek budur. Bağdat'ta Saddam Hüseyin yönetiminin varlığı ile Süleymaniye'de Celal Talabani ve Hewler'de Mesut Barzani yönetimlerinin varlığı birbirine bağlıdır; birbiriyle uyumludur ve bir denge içindedir. Birbirlerine karşıtlar, ama karşıtların birliğini ve dengesini yaşıyorlar. Biri gider, dolayısıyla terazinin bir kefesi ortadan kalkarsa, diğer kefenin de yok olacağı görülüyor. Bu bakımdan Saddam Hüseyin yönetiminin değişmesine çok istekli görünmüyorlar.

Celal Talabani bunu istediği yönünde çok fazla açıklama yapsa da, inandırıcı değildir, çünkü esas olan KDP'nin tutumudur. O tutumda da statükoculuk var. Her iki güç de Irak'ın mevcut durumunun sürmesinden yanadır. YNK biraz rahatsız, çünkü '96'da Güney'de etki alanını KDP'ye fazlasıyla kaptırdı. Örneğin Hewler'i KDP'ye verdi. Bunun yarattığı bir daralma var ve bundan rahatsız, ama daha fazla değişikliğin, kendisini daha çok daraltacağından endişe duyuyor. O nedenle mevcut statükonun korunmasını istiyor.

> **"Türkiye'de değişimin başlamasıyla, Saddam yönetiminin temel dayanağı ortadan kalkmış oldu. Bundan sonra Irak yönetimi, Türkiye'deki değişim çizgisine paralel ve uyumlu olacak şekilde değişebilir. Irak'ta değişimin nasıl olacağı, bütünüyle Türkiye'deki gelişmelere bağlıdır. Türkiye'de yeniden yapılanma hangi çizgide gelişecek ve bu yapılanma için iç mücadele nasıl seyredecekse Irak üzerindeki mücadele ve yeniden yapılanma arayışları da o temelde gelişecektir."**

> **"KDP ve YNK, ABD'nin İsrail ve Türkiye ile uzlaşarak ortaya çıkartmak istediği Irak çözümünden rahatsızdırlar. Bu, onların konumları açısından geriye gitme ve daralma anlamına geliyor. O açıdan mevcut konumun sürmesini daha sağlıklı buluyorlar. Fransa'ya gitmelerinin nedeni budur. Boşluktadırlar, dolayısıyla iki tarafı da etkilemeye her iki taraftan da kendilerine güç bulmaya çalışıyorlar."**

ABD'nin öngördüğü değişim, bu güçlere daha ileri bir statü vermiyor. Bundan rahatsızdırlar. Eğer ABD bunlara daha ileri bir statü vermeyi garantileseydi, ondan yana olacaklardı. Defalarca bu yönlü çağrılarda bulundular. Barzani birkaç kez uyardı; *"ABD planını bize net söylemeli. Bizim güvenliğimizi nasıl sağlayacak?"* dedi. Demek ki ABD, yakın zamana kadar bu güçleri oyalamış, mevcut durumda ise İsrail ve Türkiye'yi ortak bir siyasi çizgiyi çekmiş, böylece Mesut Barzani ile Celal Talabani'yi buna uymak durumunda bırakmıştır. Bu tablo, '75'te yaşanan durumla benzerlik arz ediyor.

Mevcut durumda KDP ve YNK kendileri için bir dayatma anlamına gelen bu durumu boşa çıkartma çabasındalar. Fakat bu konuda başarılı olmaları zor görünüyor. Onlara geçmiş olsun demek lazım. Çünkü ABD kendileri dışında çok fazla güçlenme sağlarken, onlar sürekli oyalandılar. Şunu hesap ediyorlardı: "ABD, Irak içinde güç olmadan hareket edemez. Irak'ın iç muhalefetinde biz etkiliyiz. O nedenle ABD bize muhtaçtır." Öyle olmadığı görülüyor. ABD, bu iki güce muhtaç olmayı en asgari sınıra çekmeye çalıştı ve bunda belli bir sonuca ulaştı. ABD, bir ara kimlerle hareket edebileceğini tespit etmek için herkesi deniyordu; Arapları, Türkiye'yi, Irak muhalefetini ve onun içerisinde Kürtleri denedi. Yine Rusya ve Avrupa ile yoğun bir tartışmaya girdi. Bu arayış, ABD'yi Türkiye'de 3 Kasım seçimleriyle istediği sonuca götürdü. Türkiye cephesi ABD açısından öne çıktı. Bu bakımdan mevcut gelişmeler içerisinde Güney'in ve Kürtlerin durumunun daha çok daralacağını görmek lazım. KDP'nin Saddam Hüseyin için yer hazırlamakta olduğu söyleniyor. Aslında Mesut Barzani için de dağlarda yer hazırlamak gerekir. Gelişmelerin neye yol açacağı hiç belli olmaz.

Bütün bunlar için de Türkiye'deki gelişmeler önem taşıyor. Türkiye'nin bölgedeki karşıt güçleri etkisizleştirme rolünü ne kadar başarılı oynayacağı, Türkiye hükümetinin ABD'ye ne kadar ileri düzeyde destek vereceği, bu ittifakın ne kadar denetim sağlayabileceği önemlidir. Türkiye'de hükümetin kamuoyunu arkasına alması gereklidir. AKP hükümeti yeni, fakat aynı zamanda çelişkileri olan bir hükümettir. Çeşitli biçimlerde iç çelişkiyi yaşadığı gibi, Türkiye içinde değişik çevrelerle de çelişki yaşıyor. Topluma birçok vaatte bulundu, özellikle demokratik yeniden yapılanma konularında ve ekonomik kalkınma konularında sözler verdi. Ancak bu sorunları çözmesi ya da çözme yönünde adımlar atmasıyla içte kamuoyunun desteğini alabilir. O yönlü ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Çünkü demokratikleşme adımlarını atması kolay değildir. Bazı değişiklikler konusunda bile parti içinde tartışmalar başladığı görülüyor.

AKP, AB'ye giriş yönünde bir adım atarak hem Avrupa'yı daha çok etkiler ve ABD'nin desteğinden yararlanır konuma gelmek hem de buna dayanarak içte kamuoyu desteğini yaratmak istiyor. Türkiye'de demokratikleşmeyi ve ekonomik sorunları çözmeyi sağlayacak düzeyde iç değişiklikleri yapmak yerine, AB'ye giriş yönünde bazı avantajlar elde ederek, Türkiye kamuoyunu bu biçimde bir şeylere razı etmek istiyor. Onun için AB'ye üyelik konusunu bu kadar öne çıkarıyorlar. Recep Tayip Erdoğan'ın, başkent başkent dolaşması, bu nedenledir. Hükümeti içerde ve dışarıda güçlendirecek, içte kamuoyunu aldatarak demokratikleşme sorununun ve ekonomik sorunların çözümünü bir süre erteleyecek bir avantaj yakalamaya çalışıyor. Bu, hükümete ABD politikaları doğrultusunda Ortadoğu'da adım atma imkanı verecektir.

Demokrasi güçleri aktif mücadele sürecine girmiştir

Önderlik, böyle bir ortamda yeni bir süreç tanımı geliştirdi. ABD, Türkiye ve Güney'deki işbirlikçiler açısından bu denli yeni adımlar varken, Önderliğin yeni bir süreç ilan etmesi şunu ifade ediyor: 3 Kasım seçimleriyle Türkiye'de eski statükonun aşılarak yeniden yapılanma sürecinin başladığı birçok kez ifade edilmişti. Yeni dönemi, eskiyle karıştırmamak gerekiyor. Mevcut durumda yeniden yapılanmanın nasıl olacağı yönünde yoğun bir arayış ve mücadele var. ABD ve mevcut hükümet, iç ve dış çıkar çevrelerinin istemeleri doğrultusunda yeniden yapılanmayı sağlatmak istiyorlar. Bir de Kürtlerin Türkiye'ye dayattığı demokratik değişim ve sorunların demokratik yöntemlerle çözüm çizgisi var. Bunlar bir çatışma halindeler. Demek ki yeni dönem, yeni bir çelişkiyi ve bunun yol açtığı yeni bir mücadeleyi ifade ediyor.

Devamı sayfa 37'de

PKK'nin 25. yılına

Apocu ruhla bütünleşerek girelim

Başarıyı soylu yaşam gerçeğimiz kılalım

● KADEK Genel Kurulu

PKK'nin 25. yılı tüm yoldaşlara, halkımıza ve insanlığa kutlu olsun.

Bizi, birey ve halk olarak yeniden yaratan PKK'nin 24. yıldönümünde, resmi kuruluşunun 25. yılına girerken, en küçük bir kelimesinden bugüne kadar yeni insanın ve bir halkın yeniden yaratılmasına öncülük eden, her şeyde beyin ve pratik olarak emeği bulunan büyük insan Başkan Apo'yu, yine böyle bir Önderlik gerçekleşmesine en büyük katkıyı sunan, her şeylerini ve sonunda da kutsal yaşamlarını bu uğurda veren kahraman şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz.

PKK'yle başlayan bu 25. Kasım'da, resmen PKK adına bir çalışma yok, fakat fiili ve canlı bir gerçeklik olarak yarattığı kalıcı tarihsel değerlerle PKK gerçeği karşımızda duruyor. Daha büyümüş ve genişlemiş bir hareket ve mücadale gücü haline geldik. Ama her şey PKK gerçeği, onun yarattığı birikimler üzerinde gelişiyor. PKK ruhuyla, duygularıyla, düşüncesiyle, yeni davranışıyla karşımızda yeni insanlık, yepyeni bir halk olarak duruyor. PKK, her biri destanca direnişin sahibi olan on bini aşkın kahraman şehitler ordusu olarak önümüzde duruyor. Önderliğimiz her zaman PKK'nin bir şehitler partisi olduğunu söyledi, şehitlerin PKK'li olduğunu ifade etti. Yeniden yapılandığımız, kendimizi çok değişik örgütler biçiminde ifade edip pratikleştirdiğimiz bu süreçte değişmeyen, kalıcı olan, gerçek olan, bütün gelişmelerin sahibi olan, PKK'nin kendisi olan şehitler gerçeği bir tarihsel olgu olarak yaşıyor ve sonsuza kadar da yaşayacaktır. Buradan hareketle gerçek PKK tanımına geliyoruz. PKK bir ruh, bir duygu, bir düşünce toplamı, bir yaşam felsefesi, bir yaşam çizgisi ve bir soylu yaşam gerçeğidir. Kendisini Önderlikte ve şehitlerimizde ifade eden bir yaşam toplamıdır. Bu gerçek her zaman varolacak, değişmeyecek, Kürdistan'daki her türlü değişmeye ve gelişmeye yön verecek, etkide bulunacak temel gerçekliktir. Kalıcıdır, yol göstericidir, her şeyin kaynağıdır; özgür yaşamın, demokrasinin, her türlü zayıflığı aşarak güç edinmenin temel kaynağıdır. Bugün de bu kaynaktan aldığımız güçle yaşıyor, mücadele ediyor, ilerliyoruz; yarın da bu hep böyle olacak. PKK, ruh kazanan, ulusal duyguya, demokratik ve özgür yaşama adım atan yeni insanın ve halkın kimliğidir. Kendisini, özgür bireyin yeni yaşamında, özgürlük için her türlü bedeli ödeyerek direnen, insanlığın onuru, coşkusu, heyecanı haline gelen Kürt halkının bayram havasında geçen serhildanında ifade ediyor. Demek ki PKK, insanlığın adı, Kürdün ulusal kimliği, özgür yaşam kimliği ve demokrasi kimliğidir. Kürt halkı varoldukça, Kürdistan'da insanlık değerleri yaşadıkça bunlar hep PKK'den güç alacak, PKK'yi temel alacak, bunlar varoldukça da PKK sonsuza kadar varolacak.

25. yıla girişte bu gerçekleri daha çok bilince çıkartıyor, daha fazla özümsüyor, bunları temsil etme ve yaşamsallaştırma gücümüz, azmimiz, kararlılığımız daha çok artıyor. Bu temelde diyoruz ki; 25. yıla girişte PKK değerleri dipdiri, yaşıyor; canlı bir gerçek olarak şehitler gerçeğimizde, Önderlik gerçeğimizde, özgürlük için serhildana kalkan halk gerçeğimizde yaşıyor. Bütün mücadele güçlerimiz, örgütlerimiz ve hepsini içine alan, onlara yön veren KADEK bunun ifadesi oluyor.

Değerli yoldaşlar;

24. yılda, VI. Ulusal Konferans temelinde mücadeleyi her bakımdan daha çok boyutlandıracağımızı ve geliştireceğimizi kararlaştırmış, ilan etmiştik. PKK'nin 24. mücadele yılının her bakımdan yeni gelişmeler içerecek, bizi yeni bir sürece taşıyacak bir yıl olacağını belirtmiştik. Gerçekten de bu iddiamıza uygun, her günü büyük mücadelelerle dolu kalıcı gelişmeler yaratan bir mücadele yılını yaşadık ve bunları geride bırakıyoruz. Dönüp geçen yıla baktığımızda, bizi yeni bir sürece taşıyan büyük, tarihi, kalıcı gelişmelerle dopdolu geçen bir mücadele yılı olduğunu açıkça görüyoruz.

PKK Kürt halkının çağdaş mirasıdır

Bu geçen yılda ne yaptık? Her şeyden önce kendimizi şimdiye kadar olduğundan çok daha ileri düzeyde eğittik. Önderlik çizgisini özümsemek için eğitim seferberliğimizi çok daha örgütlü, yaygın, kapsamlı olarak sürdürdük. Buna, Önderliğimizin insanlığa armağan ettiği Demokratik Uygarlık Manifestosu yol gösterdi. Böyle bir manifestoya sahip olarak gelecek daha sistemli, daha ileri görüşlü, daha net ve aydınlık bir şekilde bakar olduk. Geçen kıştan bu yana Demokratik Uygarlık Manifestosu temelinde her alandaki örgütlerimiz ve bir bütün halk, felsefik olarak, ideolojik olarak, stratejik ve taktik olarak, tarz, üslup ve tempo olarak yürüttüğümüz tartışmalar, yaşadığımız yoğunlaşma bizi Önderlik gerçeğimize çok daha yakınlaştırdı. Bu gerçeği daha iyi gören, anlayan, bilen, onu daha fazla özümseyen, özümsedikçe de günlük yaşama aktaran bir duruma getirdi. Bütün militanlar olarak dönemin bizden istediği yenilenme ve değişimi bu temelde gittikçe derinleşen ve kapsamlılaşan bir çizgiye kavuşturduk. Bu tartışmalarda şunu gördük ki; Önderlikten kopukluğumuz en başta bakış açımızda, olay ve olguları ele alış yöntemimizde var. Yani Önderlik felsefesinden ve diyalektiğinden kopuğuz. Önderliğimizde ve manifestoda, sorunun felsefik olduğunu, kadronun felsefik olarak Önderlik gerçeğinden kopuk olduğunu, bu nedenle stratejik ve taktik görevleri başarıyla yerine getirmede zorlandığını ifade etmişti. Biz, yürüttüğümüz tartışmalarda bunu çok net olarak gördük. Önderlik felsefesinden ve diyalektiğinden kopukluğumuz, bütün fedakarlığımıza, cesaretimize ve çabamıza rağmen pratikte başarılı olmamızı engelleyen en temel faktördür, dolayısıyla sorunu buradan çözmeye çalıştık. Şimdi felsefik olarak olay ve olgulara bakış açısıyla, yöntem bakımından diyalektik yöntemi esas alarak, Önderlik felsefesi ve diyalektiğiyle daha çok bütünleşen, onu daha çok gören ve özümseyen bir noktaya geliyoruz.

Şunu acıyla fark ettik: Önderlik bakış açısından çok kopuğuz. Bireyci, özerk, kendine göre bir anlayışın, bakışın, pratik tarzın sahibiyiz. Şimdi Demokratik Uygarlık Manifestosu'nu özümseme temelinde bu zayıflıklarımızı, Önderlik gerçeğiyle çelişen yanlarımızı aşıyoruz. 24. yılda, bu konuda önemli bir mesafe kaydettik. Her alandaki yoldaşlar, önemli bir tartışma ve yoğunlaşma yaşadılar. Her şeyden önce Önderlik felsefesi ve diyalektiği üzerinde büyük bir ilgi oluştu, yoğun bir arayış ve tartışma var. Tüm yoldaşların, Önderlik gerçeğini kavrama ve özümseme temelinde büyük ilgisi, arayışı ve çabası oluştu. Bu temelde kendimizi değiştirip yenileyerek, Önderliğimizin psikolojik, duygusal ve düşünsel olarak, yine stratejik, taktik ve programsal olarak bütün alanlarda çok güçlü bir biçimde geliştirdiği yenilenme ve değişimi, militanlar olarak biz de bu 24. yılda Önderliğe ulaşma, onu özümseme ve onunla bütünleşme şiarıyla çok yönlü bir biçimde yaşadık. Daha şimdiden bunların bizde yarattığı kalıcı gelişmeler var; kadro ve militan yapısını güçlü bir sorgulayışı, kendini yenilemesi, Önderliğe felsefik açıdan ulaşma, onunla bütünleşme yönünde ilerleyişi var. Bu, büyük bir gelişmedir; kendimizi yenileme açısından esas halkayı tutma oluyor. Şunu çok net ifade edebiliyoruz: Bu temelde sağlayacağımız her türlü gelişme adımı, bizi siyasette, örgütte, mücadelede güçlü ve başarılı hale getirecek, kendimizi bu biçimde eğitip yeniledikçe güçlü ve başarılı pratik yapan kadrolar, militanlar haline geleceğiz. Şimdiden bu yönde önemli mesafeler katettik, güçlendiğimizi hissediyoruz ve bu gelişme süreci derinleşerek devam ediyor, 25. yılda da bu devam edecek.

İkinci olarak, 24. yılda, VIII. PKK Kongresi gibi büyük ve tarihi bir zirveyi gerçekleştirdik. VIII. Büyük Kongremiz, VI. Kongre'den itibaren yürüttüğümüz değişim ve yeniden yapılanma sürecini sonuca götürdü veya daha kapsamlı plan ve programa kavuşturdu. Değişim ve yeniden yapılanmayı, VIII. Kongre'yle daha ileri bir düzeye ulaştırdık. Örgütsel bakımdan yeni bir yapı ve aşama ortaya çıkardık. Önderlik savunmaları temelinde, Önderlik yol göstericiliği altında kadro ve örgüt yapısı olarak sürdürdüğümüz yenilenme ve değişim çalışmalarını VIII. Kongre ile örgütsel bakımdan yeniden yapılanmaya vardırdık. Demokratik Uygarlık Manifestosu'yla felsefik ve ideolojik olarak yenilenme ve güçlenme durumumuz, yani teorik gelişme düzeyimiz program, strateji ve taktiğe de yansıdı; yeni bir program ortaya çıkarıp kabul ettik. Stratejimizi daha açık, planlı ve programlı hale getirdik. Mücadele taktiklerini, özelliklerini açığa çıkarmada daha net, örgütlü ve donanımlı hale geldik. Bütün bunları KADEK olarak, (Kürdistan Özgürlük ve Demokrasi Kongresi) tanımladık. Kendimizi, yeni teorik düzeyimize, programımıza, strateji ve taktiklerimize uygun olarak yeniden adlandırdık. Bunlar, önemli gelişmelerdi, tarihi gelişmelerdi. 24 yıllık PKK mücadelesine bu temelde bir nokta koyarak yeni ve daha kapsamlı bir mücadele sürecini bu biçimde aştık. PKK'yi tarihsel bir gerçeklik, Kürt halkının –ilerici gelişme temelinde– çağdaş mirası haline getirdik.

Serhildanlar yeni çağa girişi simgeliyor

Yeniden yapılanma ve değişim çok yönlü, derinlikli ve kapsamlı bir işti. Bunu daha çok tartışacağız, daha fazla anlayacağız, özümseyeceğiz. Birçokları "gerçekten ne değişti? Ortada değişen bir şey var mı?" diye sorguluyor. Bu noktada hatalı yaklaşımlar da var. Bazıları her şeyin değiştiğini, artık PKK diye bir şeyin kalmadığını söylerken; bazıları ise hiçbir şeyin değişmediğini, eski durumun devam ettiğini söylüyor ya da böyle düşünüyor, böyle olduğunu sanıyor. Tabii bunların ikisi de doğru değil. Ne PKK'yi inkar eden, reddeden bir gerçeklik var ortada ne de eskisi gibi kalan bir gerçeklik var. PKK, tarihsel bir miras, büyük bir birikim. Sadece Kürt insanı ve toplumu için de değil, başta Ortadoğu halkları olmak üzere, insanlık için büyük bir birikim. Bizim yeni örgütlenmemiz, elbette bu zengin mirası tümüyle esas alıyor, devralıyor. Kendi gelişimini bu miras üzerinde örgütleyip yürütüyor. Fakat PKK'nin aynısı sürmüyor, her bakımdan bir yenilenme ve değişimin yaşandığı kesin bir gerçek. Kadrolar, militanlar çerçevesinde kendimizi felsefik olarak yeniliyoruz. İdeolojik olarak hedeflerimizi daha net, yaşam çerçevemizi daha belirgin hale getirdik. Yeni bir program oluşturduk, yeni strateji ve temel taktikler çizdik. 25 yıl önce Amed'de, Kuzey Kürdistan'ın sorunları üzerinde yoğunlaşıp çözüm bulmak üzere kurulan, Türkiye ve Kürdistan'ın diğer parçalarını stratejik müttefik olarak alıp ulusal demokratik devrimi yapmak isteyen PKK'den, günümüzde Ortadoğu halklarının özgürlük ve demokrasi devrimini programlayan, bunu birlik ve kardeşlik içinde yapmak isteyen bir Ortadoğu örgütüne, KADEK'e ulaştık. Şimdiki programımız, 25 yıl önceki PKK programının aksine, bir Ortadoğu programıdır. Ortadoğu halklarının demokrasi, özgürlük ve birlik sorunlarının çözümünü içeren bir programdır. Bu temelde sadece Kürdistan'ın bütününü kapsayan bir örgüt değil, Ortadoğu halklarını içine alan, onlar için yol göstericiliği ve ilerlemeyi öngören bir bölge örgütü haline geldik. Stratejimiz buna göre oluşuyor, taktiklerimiz bunu başarıya götürecek temelde kuruluyor. Bu bakımdan KADEK, elbette PKK ile aynı değil. KADEK içerisinde onlarca PKK var. 25 yıl önce Amed'de bir PKK olarak kendini şekillendiren Apocu hareket, şimdi on-on beş PKK haline gelmiş ve kendisini hala birçok alanda, her alanın somut koşullarını dikkate alma temelinde örgütlüyor, yeniden yapılandırıyor, o alanın demokrasi ve özgürlük sorunlarını çözmeye çalışıyor. Bu, büyük bir gelişme, büyük bir ilerlemedir. Bu bakımdan 24. yıl, hareketimiz açısından, Kürdistan ve Ortadoğu'nun gelişimi açısından ciddi bir dönüm noktasını ifade ediyor. Bu dönüm noktasını anlamamız, iyi görmemiz, idrak etmemiz gerekli. Çünkü güncel gelişmeler tümüyle bu dönüm noktasıyla bağlantılıdır. Şimdiki gelişmelerin hepsi, Apocu hareketin VIII. Kongre'yle yaşadığı değişimi, yeniden yapılanmayı ifade ediyor, onun gerçeği üzerindeki siyasi gelişmeler olma özelliğini taşıyor.

> "PKK bir ruh, duygu, düşünce toplamı, yaşam felsefesi, yaşam çizgisi ve soylu yaşam gerçeğidir. Kendisini Önderlikte ve şehitlerimizde ifade eden bir yaşam toplamıdır. Bu gerçek her zaman varolacak, değişmeyecek, Kürdistan'daki her türlü değişmeye ve gelişmeye yön verecek, etkide bulunacak temel gerçekliktir. Kalıcıdır, yol göstericidir, her şeyin kaynağıdır; özgür yaşamın, demokrasinin, her türlü zayıflığı aşarak güç edinmenin temel kaynağıdır."

"Türkiye'de başlayan değişim süreci silahlı direnişi de içeren çok yönlü büyük mücadele ardından, seçimle gerçekleşti. Türkiye'de değişimin tescil edilmesi, 3 Kasım seçimleriyle oldu. Elbette bu, bütün değişimi seçimin yaptığı anlamına gelmiyor. Elbette ki hayır, otuz beş yıldır halk mücadelesi, serhildan, ideolojik, siyasi ve askeri mücadelede kahramanca gösterilen direnişler bu sonucu ortaya çıkardı."

Üçüncü olarak, demokratik serhildanın gelişiminde, yani yeni bir mücadele çizgisini geliştirmede önemli bir mesafe katettiğimizi derahatlıkla ifade edebiliriz. Daha önceki yıllarda deneme sınama kabilinde yaptığımız pratikler, geçtiğimiz 24 yılda bir eylem çizgisi haline geldi. Demokratik halk serhildanı, teorisiyle, örgüt yapısıyla, eylem biçimleriyle, kitle tabanıyla bir eylem çizgisi, bir mücadele gerçekliği halini aldı. Anadil kampanyasıyla başlayan ve önemli sonuçlar veren bu serhildan hareketi, en son kasım ayı başında noktalanan seçim kampanyasına kadar Kuzey'de, Türkiye'de ve buna bağlı olarak Kürdistan'ın bütün parçalarında ve yurtdışında gerçek bir halk serhildanı kampanyasına dönüştü. Seçim sonrasında, bu gerçeği dost düşman herkes ifade ve itiraf etmek, yürütülen çalışmaların hakkını vermek zorunda kaldı. En etkili seçim kampanyasının ulusal demokratik çizgide, demokrasi ve özgürlük mücadelesi temelinde sol demokratik blok tarafından yürütüldüğünü herkes kabul etmek zorunda kaldı. Bu da önemli bir gelişmeydi. Temel mücadele çizgimizin oturması, bir mücadele çizgisini ortaya çıkarmayı ifade ediyordu. Kadro ve militan yapısı olarak kendimizi eğitip yenilemeden, yine örgüt olarak kendimizi yeniden yapılandırıp VIII. Kongre ile yeni bir örgüt gerçeği ortaya çıkarmaya, oradan da yeni bir eylem çizgisi oluşturmaya kadar büyük, kalıcı temel gelişmeleri bu 24. yılda yaşadık. Bunlar, tarihi adımlardı. Bunların, önümüzdeki süreçte ortaya çıkaracağı büyük gelişmeleri görmek gerekir. Bu temelde daha örgütlü, planlı ve programlı hale gelmiş durumdayız. Büyük bir gelecek yaratmanın, demokrasi ve özgürlük yönünde ilerlemenin, gerçek bir özgürlük devrimini yaşamanın sağlam temelleri atılmış durumda. Bunun ne demek olduğu, bu temellerin ne anlam ifade ettiği önümüzdeki aylarda, yıllarda, Kürdistan'ın dört parçasında, başta Türkiye olmak üzere Ortadoğu'nun her alanında gerçekleşecek büyük siyasal alt üst oluşlarda, sosyal devrimlerde, kültürel devrimlerde kendini gösterecek. Ne yaptığımızı, neyin temellerini attığımızı yakın gelecekte sağlanacak gelişmelerde çok daha net göreceğiz. O zaman zayıf iş yapmadığımız, basit işlerle uğraşmadığımız daha iyi görülecek ve anlaşılacaktır. Bu temelde diyoruz ki; 25. yıla girerken önümüz daha aydınlık, daha örgütlü ve bütünlüklüyüz; Önderlik gerçeğiyle daha çok bütünleşmiş, ona daha çok yaklaşmış durumdayız. Bütün örgüt yapımız ve halk olarak daha kararlı, örgütlü ve güçlüyüz. 25. yıla böyle bir yenilenme, yeniden yapılanma, önemli bir mücadele pratiğini geliştirme temelinde giriyoruz. Daha hazırlıklı, daha birikimliyiz. Dolayısıyla yirmi beşinci yılı daha büyük gelişmelerle dolu bir yıl haline getirmek için imkan ve fırsatlarımızdaha çok oluşmuş durumda.

Ortadoğu'da siyasal değişim Türkiye'de başladı

25. yıla girerken genel durum değerlendirmelerini her alan için yapıyoruz. Sürekli olarak siyasal ve askeri gelişmeleri değerlendirme durumu içindeyiz. Günlük olarak gelişmeleri izlemek, değerlendirmek, ona göre cevaplar oluşturmak durumundayız ve bunu her alanda –başta genel yönetimimiz olmak üzere– yapmaya çalışıyoruz. Mevcut siyasi ve askeri durum, bizi böyle olmaya zorluyor ve biz de yaşadığımız gelişmeler temelinde süreci böyle karşılayacak bir düzeye ulaşmış bulunuyoruz. Değişik alanlarda konferanslar, yönetim toplantıları biçiminde bu süreci anlamaya, değerlendirmeye, ona cevap olacak kararlar ve planlar oluşturmaya çalışıyoruz. En üstten Yönetim Kurulumuz da sürekli değerlendirme, tartışma, sık sık toplantı halinde. Seçim sonrasında ortaya çıkan durumu yeniden değerlendirip ona göre gereken politikaları oluşturma, taktikleri belirleme, bu temelde bütün örgütlerimizi süreci karşılayacak bir politik pratik çalışma içerisine alma yönünde önemli çalışmalar yaptı, adımlar attı. Şimdi bunu adım adım pratikleştiriyor.

Daha önceki süreçte, özelikle yazın, her şeyin biraz da kasım ayında belli olacağı ifade ediliyordu. Ortadoğu'yu ilgilendiren bütün gelişmelerin hangi yönde seyredeceğinin netleşmesinin kasım ayı başında olacağı söyleniyordu. Bu, daha çok Türkiye'deki seçimler ile ABD seçimlerine bağlanıyordu; bunlar yaşandı. Şunu gördük: 3 Kasım seçimleriyle siyasal değişim Türkiye'den başlamıştır. Bu bakımdan 3 Kasım seçimleri, Türkiye için tarihi bir dönüm noktası oluşturdu. Sadece Türkiye için mi? Hayır, Türkiye'de olup biten her şeyin Ortadoğu'yu doğrudan ilgilendirdiğini dikkate alırsak, bütün Ortadoğu için uzun süredir tartıştığımız değişim ve yeniden yapılanma sürecinin 3 Kasım'la birlikte resmen de, fiilen de başladığını açıkça ifade edebiliriz. Aslında bu süreci '99'dan itibaren Önderliğimiz ve hareketimiz başlatmıştı. Geçen üç buçuk yıllık süre içerisinde kendini değiştirip yeniden yapılandırmakla ve herkesi değişime uğratmakla uğraştı. Buna direnenler oldu, reddedenler oldu. 3 Kasım seçimleri gösterdi ki, değişim ve yeniden yapılanma, başta Türkiye olmak üzere, bütün Ortadoğu'nun değişmez, ertelenemez, yok sayılamaz bir gerçeğidir. Kimse bunu engelleyemez. Engellemek isteyenler, kendileri aşılıp tarihin çöp sepetine atılırlar. Nitekim engel olmak isteyenleri 3 Kasım seçimleri silip süpürmüş, tarih sahnesinden öteye atmış, tarihin çöplüğüne bırakmıştır. Bu, önemli bir durumdur.

Bunun diğer önemli yanı, değişimin Türkiye'den başlamış olmasıdır. Birçok çevre Irak'ta değişiklik olacağını sanıyor, ifade ediyor, arıyordu. Bazıları Filistin sorununa çözüm bulunacağını sanıyordu. Bu temelde Filistin halkı çok ağır bir mücadele içine itildi. Irak üzerinde yoğun bir çekişme ve mücadele, giderek artan bir dozda yaşandı. Ancak şunu gördük ki, siyasal değişim Türkiye'den başladı. Türkiye'den başlayan bu olgu, adım adım, hem de ertelenmeksizin hızlı bir biçimde bütün bölgeye yayılacak. Bu noktada şu gerçek ortaya çıkıyor: Değişimin merkezi Türkiye'dir, Türkiye ile birlikte Kürdistan böyle bir değişime öncülük ediyor. Değişimi dayatan, yönlendiren motor güç Kürdistan'dır. Kürt özgürlük hareketi, Apocu hareket böyle bir değişimin yol göstericisi, ön açıcısı, aydınlatıcısı, hazırlayıp yürütücüsüdür, ama değişimin en başta gerçekleştiği alan Türkiye oluyor. Birçoklarının sandığı, hesap ettiği, üzerinde yoğunlaştığının aksine değişim çok somut olarak Türkiye'den başladı. Bu anlamda çözümün, her türlü değişimin, yenilenmenin 20. yüzyılın başında yaşanan milliyetçi gelişmelerde olduğu gibi, 21. yüzyılın başında da demokrasi ve özgürlük yönündeki gelişmede ilk adımların, başlangıcın Türkiye'den olacağı açığa çıkmıştır. Bu bakımdan Irak'ta veya bölgenin diğer alanlarında sonuç almayı umanlar, oralara öncülük bahşedenlerin yanlışlığı netçe görülmüştür. Çözümü Türkiye'de odaklaştıran Apocu hareketin doğruluğu, Apocu stratejinin ve taktiklerin somut koşullara uygunluğu netçe açığa çıkmıştır. Bu anlamda gelişmeler hareketimizin stratejik doğrultusunu onaylamıştır. Bizi sağa sola çekiştirmek isteyenlerin yalanı ve yanlışı açığa çıkmıştır. Güney'de veya başka yerlerde, Suriye'de, şurada burada çözüm arayanların yanlış yolda olduklarını netçe görülmüştür.

Buradan şu sonuç çıkıyor: Türkiye'deki seçimler önemli bir dönemeci oluşturuyor. Elli yıllık Türkiye oligarşisinin geliştirmeye çalıştığı siyasi yapıyı silip süpürdü. 20. yüzyılda ortaya çıkan siyasi şekillenmenin 21. yüzyılın başında köklü değiştirilmesi gerektiğini gösterdi. Değişim ve yeniden yapılanmanın demokrasi ve özgürlük yönünde Türkiye ve bölge için engellenemez bir olgu olduğunu açığa çıkardı, kanıtladı. Bütün engellere rağmen böyle bir değişim sürecini Türkiye'den başlattı, değişim önünde engel oluşturanları kaldırıp attı. Önderliğimizin deyimiyle bizi yanlış bulanların, Önderlik gerçeğimizi çürütmeye çalışanların kendileri çürüyüp tarih dışına atıldılar. Elbette bu, büyük bir mücadeleyle oldu. Bunu ortaya çıkaran seçimler olmadı; seçimler, mücadeleyle yaratılan sonuçları gösterdi. Esas olarak oligarşiyi bu biçimde parçalayıp çözümsüz kılan ve oligarşik siyasi yapıyı silip süpüren gelişmeler, Türkiye'de yürütülen 35 yıllık büyük demokrasi mücadelesiyle, son 25 yılda PKK ile Kürdistan'da yürütülen büyük ulusal demokratik mücadele temelinde oldu. Bu 35 yıllık bütünlüklü mücadele, gerçekten büyük bir mücadeledir. Türkiye'de de, Kürdistan'da da binlerce, on binlerce şehidi var. İnsanlık buna umut bağladı, her şeylerini buraya verdiler. Gericilikle büyük boy ölçüşme burada yaşandı. Büyük bedeller ödenerek oligarşik gericilik adım adım parçalandı, dağıtıldı, oligarşinin kalıcı egemenliğine izin verilmedi. 3 Kasım seçimleri, bu sonucun belgelenmesi, Türkiye'de hiçbir gücün artık bu sonucu engelleyemeyeceğinin tescil edilmesi oluyor. Nitekim Ecevit-Bahçeli-Yılmaz hükümeti bu konuda çok iddialıydı, kararlı ve ısrarlı görünüyordu. Kesinlikle değişime engel olacaklarını, varolan durumu olduğu gibi sürdüreceklerini söylüyor, bunun iddiasını taşıyor, bu yönde gece gündüz demeden çaba da harcıyorlardı. 3 Kasım seçimleri gösterdi ki, böyle iddialar, inatlar, bu tür duruşlar, sahiplerinin başına felaket getiriyor. Nitekim bu güçler, sıfırı tüketerek böyle bir felaketi acı bir biçimde yaşadılar. Halbuki akıllı olsalar, gelişmeleri iyi okusalar, Önderliğimizin çizdiği yolu biraz anlamaya çalışsalar, ondan ders çıkarsalardı bu duruma düşmezlerdi. En azından bu duruma düşmez, böyle bir süreçte yerleri belki yine olurdu. Ama şimdi bu tutumlarıyla köklü bir değişimi kendileri gündemleştirdiler.

Seçimler, eskinin aşıldığını netçe ortaya çıkardı. Oligarşinin parçalanmış, dağıtılmış siyasi yapısını silip süpürdü. Bu temelde değişim ve yeniden yapılanma sürecini, değiştirilemez, engellenemez bir olgu olarak resmen ve fiilen başlattı. Bu bakımdan Türkiye artık yeni bir sürece girdi, Türkiye siyaseti yeniden yapılanıyor ve yapılanacak. Bu kesinleşmiştir. Geriye kalan, bunun hangi yönde olacağı, kimler tarafından yapılacağı, nasıl gerçekleşeceği, hangi tür mücadelelere sahne olacağıdır. Bu anlamda yeni bir süreç bu gerçeklerin açığa çıkması temelinde başlamış oluyor. Türkiye'den başlayan bu değişim süreci silahlı direnişi de içeren çok yönlü büyük mücadele ardından, seçimle gerçekleşti. Türkiye'de değişimin tescil edilmesi, 3 Kasım seçimleriyle oldu. Elbette bu, bütün değişimi seçimin yaptığı anlamına gelmiyor. Elbette ki hayır, otuz beş yıldır halk mücadelesi, serhildan, ideolojik, siyasi ve askeri mücadelede kahramanca gösterilen direnişler bu sonucu ortaya çıkardı. Ama yine de '99 Ağustosu'ndan beri Önderliğimizin geliştirdiği sürekli ateşkes süreci ve onun yarattığı barış ortamı Türkiye'deki değişim sürecinin seçimlerle olmasına imkan verdi, onun ortamını oluşturdu. Türkiye şimdi böyle bir avantajı yaşıyor. Bunu görüyor mu, anlıyor mu, yeterince değerlendiriyor mu? O ayrı bir mesele. Eğer yeterince değerlendiremez, anlamazsa kendisi kaybedecektir. Fakat ortaya çıkan, Önderliğimizin geliştirdiği çizgide istikrarlı, düzenli bir değişimin barış içerisinde, demokratik yöntemlerle yapılabileceğinin kanıtlanması oluyor. Şunu gördük: Bu bir gerçek olmasına rağmen, muhatapları tarafından yeterince anlaşılmamış, hazmedilmemiş, benimsenmemiştir. Türkiye siyasetinde yaşananlar, ortaya konan söz ve davranışlar, üzücü de olsa bize bunu gösteriyor. Bu, olumsuz bir durumdur. Demokratik yönde, barış içinde atılan adımın aynı havada gelişip gelişmeyeceğini sorguluyor, aynı biçimde gelişmeme, farklı süreçleri gündeme getirme riskini içinde taşıyor. Türkiye ortamı bile bunu içeriyor. Çeşitli çevreler değişim mantığını tam kabullenmiş, kavramış, özümsemiş değiller, bundan uzak olma durumunu yaşıyorlar. Siyasi çevreler, askeri çevreler, hatta ekonomik çevreler böyle bir görünüm çiziyorlar. Bu, tabii olumsuz, dikkatle incelenmesi gereken bir durumdur. Halbuki başlatılan süreci daha iyi kavratarak, herkes için yarar getirecek bir demokratik uzlaşma içerisinde bu değişim sürecini ilerletebilir, Türkiye'nin demokratik değişimini ve yeniden yapılanmasını gerçekleştirebilirlerdi. Biz de her zaman buna katkı sunmaya hazır olduğumuzu belirttik. Fakat derin bir kavrayışın ve kararlılığın yeterince olmadığı gözüküyor. Mevcut iktidar bile çok tutarlı ve derinlikli adımlar atmıyor; oldukça yalpalayıcı bir durumda. Şu ortaya çıkabilir: Mevcut gelişmeler kendilerine biraz fırsat ve imkan vermiştir. Bunu tersinden anlayarak, kullanarak, kendileri için bir avantaj sayarak, bir oyun biçiminde bu durumu değerlendirmek isteyebilirler. Köklü demokratik değişimler yapma, demokratik yeniden yapılanmayı geliştirme ve bu temelde başta Kürt sorununun demokratik çözümü olmak üzere Türkiye'yi demokratik değişime uğratmak yerine, mevcut adımlardan aldıkları güçle demokrasi hareketini tasfiyeye yönelebilirler. Böyle bir süreci geliştirebilir, yeniden baskı ve şiddet dönemini açabilirler. Demokrasiyi sadece kendileri için, kendileriyle sınırlı halde tutabilirler. Nitekim bunun ipuçları, emareleri var. Emekçiler, hak arayan kesimler üzerinde baskılar sürüyor. Üniversitede, sokaktaki gençler üzerinde, kadınlar üzerinde, emekçiler üzerinde baskılar var. Cezaevlerinde baskılar var. Her şeyden önce de Başkan Apo üzerinde çok ağır bir tecrit uygulamasını göz göre göre gittikçe daha fazla geliştirmeye çalışıyorlar.

Bunlar, elbette tesadüf değil, bir çizgiyi ifade ediyor; mevcut gelişmelerden biraz güç aldılar, onu, demokrasiyi tasfiye etmekte kullanma eğilimini yansıtıyor. Barış ve demokrasi adımlarından aldıkları gücü, barışı ve demokrasiyi yok etmek için kullanmak isteyebilirler. Bu tehlike var, buna karşı her zaman uyanık olmak, duyarlı olmak durumundayız.

Irakta değişimi zorlayan iç dinamikler yok

Siyasal değişim, barışçıl bir ortamda, seçimle, Türkiye'den başladı, ama değişimin barış içerisinde, demokratik yöntemlerle sürüp sürmeyeceği net değil. Bu bakımdan Önderliğimiz, başlattığı süresiz ateşkes sürecini yeniden gözden geçirmeyi gerekli gördü. Eğer gerçekten ciddi, tutarlı demokratik değişim adımlarıyla süreç karşılanmazsa, artık bu güçlere bu imkanın verilemeyeceğini belirtti. Türkiye'de bu yönlü gelişmeler olabilir. Değişik mücadele biçimleri gündeme gelebilir, şiddet bile ortaya çıkabilir. Baskı ve işkence artabilir. Bu hükümet tümden bunun önünü alamayabilir, bunu aşacak bir sistemi yaratamayabilir ya da yaratmak istemeyebilir. Bölgenin diğer alanları da var. Değişim, Türkiye'den bölgeye yayılırken, öncelikle Irak üzerinde odaklaşma gerçekleşiyor. Irak üzerinde değişimi, ağır ambargo, sınırlandırma, kuşatma, ekonomik ve siyasi mücadeleyi yoğunlaştırma temelinde yapmak istiyorlar. En azından bu gözlemleniyor, fakat bu, bunu yapanları başarıya götürmeyebilir. Yani Irak'taki değişimin gerçekleşmesine yol açmayabilir. Nitekim içte demokratik değişimi gerçekleştirecek güçler zayıf. Türkiye'de böyle güçler vardı, önemli bir demokrasi dinamiğiydi. Kürdistan'da ve Türkiye'de büyük bir demokratik mücadele birikimi oluşmuştu, onlar böyle bir değişime yol açtılar. Fakat aynı düzeyde bir demokratik değişim ve birikim Irak'ta yok. Bu nedenle içte demokratik yollarla değişimi zorlayan bir yapı yok. Bu nedenle dış müdahaleler daha çok öne çıkıyor. Dış müdahalelerin de siyasi yollarla değişimi yaratma ihtimalleri zayıftır. Bu nedenle siyasi yöntemlerle değişiklik gerçekleşmeyebilir. Onun yerine şiddet uygulaması, hem de ileri düzeyde bir şiddet uygulaması gündeme gelebilir. Böylece Türkiye'yi ve Irak'ı içine alan –zaten Filistin'de var– ve giderek bölgeye yayılan bir savaş durumu gündeme gelebilir. Böyle bir ihtimal fazlasıyla var ve böyle bir sürece hızlı bir biçimde girildiği de kesin bir gerçektir. Bu bakımdan, bu son süreçte dış müdahaleci güçlerin daha fazla askeri müdahalede bulunma imkan ve fırsatına sahip oldukları söylenebilir.

Kısaca, ABD müdahalesi ve şiddet kullanımı için koşullar, ortam yakın geçmişe göre biraz daha avantajlı hale gelmiştir. Kasım başındaki değişiklikler, gelişmeler böyle bir gerçeği ifade ediyor. Bunu görmemiz, açıkça belirlememiz, göz ardı etmememiz gerekiyor. Örneğin ABD'deki seçimler, mevcut Bush yönetimini daha da güçlendirdi, her türlü siyasi kararı alma ve uygulama imkanı verdi ona. Bush yönetiminin bu durumu değerlendireceği kesindir. Bu bakımdan, ABD içinde siyasi karar alınmasını ve uygulanmasını engelleyecek bir faktör kalmadı.

Diğer yandan Türkiye'deki seçimler de ABD'ye güç verdi. Mevcut meclis, ABD'nin isteklerini hiçbir biçimde reddetmeyecek, hepsine evet diyecek bir meclistir. Bunu böyle anlamamız, görmemiz gerekiyor. İktidarı ve muhalefetiyle meclis içinde ABD'ye karşı çıkacak bir irade yoktur; tersine, ABD'nin isteklerine evet diyecek bir siyasi yapı ortaya çıktı. Hükümet de böyledir, mecliste muhalefet rolü oynayan CHP'de böyledir. Bu nedenle Türkiye'deki seçimlerin sonuçları da ABD'nin bölge müdahalesi için daha elverişli bir ortam yaratmıştır. Hatta AKP hükümeti, İslam alemi üzerinde geliştireceği etkiyle ABD için daha da avantaj oluşturan bir siyasi iktidarı ifade etmektedir. Dolayısıyla ABD bunu değerlen-

"Türkiye'de büyük bir demokratik mücadele birikimi oluşmuştu, fakat aynı düzeyde bir demokratik değişim ve birikim Irak'ta yok. Bu nedenle dış müdahaleler daha çok öne çıkıyor. Dış müdahalelerin de siyasi yollarla değişimi yaratma ihtimalleri zayıftır. Onun yerine şiddet uygulaması, hem de ileri düzeyde bir şiddet uygulaması gündeme gelebilir. Böylece Türkiye'yi ve Irak'ı içine alan –zaten Filistin'de var– ve giderek bölgeye yayılan bir savaş durumu gündeme gelebilir."

dirmek isteyecektir. AKP'yi İran, Suriye, Ürdün ve Suudi ilişkilerinde, kısaca İslam aleminin Irak'a yönelik ABD müdahalesine olan karşıtlığını azaltmakta değerlendirmek isteyecektir. Bu bakımdan ABD'ye daha çok avantaj sunuyor. Türkiye'nin iç sermaye çevreleri de böyle bir ilişkiden yarar göreceği için, mevcut hükümet açılım yapacağım dediği şeyi, İslam alemine bu çerçevede yapacaktır. Özal döneminde olduğu gibi İran'la, Arap alemiyle geliştireceği ekonomik ilişkilerle Türkiye'deki iç sermaye çevrelerinin çıkarlarına hizmet edecek, bunu siyasete dökerek bu alanlardaki Irak'a olan müdahaleye karşıtlığını azaltacaktır.

Bu noktada Türkiye'deki sermaye ile, ABD açısından elverişlilik arz eden bir siyasi yapının ortaya çıktığı söylenebilir. Bu da Irak üzerindeki müdahaleyi daha olanaklı, avantajlı ve daha yakın hale getirmiştir.

Yine Rusya üzerindeki uygulamalar var. Çeçenistan meselesiyle biraz da Rusya by pass edildi. Ortadoğu'da olası bir müdahaleye karşı çıkamaz hale getirildi. Bu anlamda Rusya da eskisi gibi karşı çıkamayacak. AB üzerinde, yine Çin üzerinde de çalışılıyor. Onların da bölgeye yönelik ABD müdahalesine geçmişteki kadar karşı çıkma durumları zayıflatılıyor. ABD'nin bu yönlü yoğun bir çaba içerisinde olduğunu, değişik güçlere birçok taviz verdiğini, imkan sunduğunu asla göz ardı etmemek lazım. Güncel gelişmeler olarak bunlar basına da yansıyor. Birçok şey ise yansımıyor. Bütün bunları dikkate aldığımızda, Türkiye'den seçimlerle başlayan değişimin Irak ve Ortadoğu'ya yayılırken değişik mücadele yöntemlerini içine alacağını, şiddet kullanımını içereceğini varsaymamız, bunu büyük bir olasılık olarak kabul etmemiz gerekiyor. Bu anlamda siyasi değişim, şiddet kullanımı ve çatışmalarla gerçekleşebilir. Başta Irak olmak üzere Ortadoğu yeni bir savaş ve çatışma sürecine yoğun bir biçimde girebilir. Bu ihtimal vardır ve bu temeldeki bütün gelişmeler şubat ayına odaklanıyor. ABD de çalışmalarını, hazırlıklarını şubat ayına göre odaklaştırıyor ki bu anlamda şubat, yeni bir mücadelede, yeni adımların atıldığı bir zaman dilimi olacağa benziyor. Şubat ayı için şimdiden hazırlıklar var. Çok büyük olasılıkla da şubattan itibaren siyasi alt üst oluşlar gelişecek. Bu, ya siyasi yöntemlerle olacak, eğer siyasi yöntemler başarılı olmazsa devreye şiddet kullanımı girecek. Bunu görmek, anlamak, kabul etmek, buna göre hazırlanma zorunluluğu var.

Değişimi demokrasi ve özgür birlik çizgisinde gerçekleştirme görevimiz var

Bunlar temelinde, bölgede başta Türkiye olmak üzere yeniden yapılanmanın nasıl olacağı yönünde yoğun bir mücadelenin başlamış olduğunu net olarak ifade edebiliriz. Geçen dönem mücadelesi, eski yapıyı, Türkiye'deki oligarşiyi, Irak ve diğer ülkelerdeki otoriter yönetimleri, siyasi yapıları darbeleme, parçalama mücadelesi oldu. 3 Kasım ile birlikte, artık bunların aşılma sürecine girildiği resmen belgelendi. Şimdi yeni bir süreç gelişiyor. Eski statüko aşılmıştır. Statükoyu ayakta tutan güç Türkiye'ydi. Dış güçleri de statükocu yönde örgütleyen, yine bölge statükoculuğunu ayakta tutan birincil güç Türkiye'ydi. Türkiye'de statükonun bu biçimde aşılması, 20. yüzyıl siyasi yapılanmasının tarih sahnesinden silinip atılması, artık bölge için 20. yüzyıl statükosunun aşıldığı anlamına geliyor. Geçmişte statükoculuk ve değişim arasında bir mücadelenin olduğunu söylüyorduk. Eski statükoyu sürdürmek isteyen statükocu güçler var; bir de o statükoyu aşmak isteyen, bölgeyi yeniden yapılandırmak isteyen değişim yanlısı güçler var. Mücadele bunlar arasında oluyordu. Bu mücadelede artık bir sonuca gelinmiştir. Statükoculuk yenilgiye uğratılmış, aşılmış, değişim çizgisi, Türkiye'den başlamak üzere başarı kazanmıştır. 3 Kasım seçimleri bunun tescili oluyor. Böyle bir dönemeçle yeni bir başlangıç oluşuyor. Değişim ve yeniden yapılanma bir Türkiye ve bölge gerçeği haline geldi, ama bu nasıl olacak? Bu değişimi kim yapacak? Yeniden yapılanmayı kim sağlayacak? Bu temelde yeni bir mücadele başlamış durumda. Bu mücadele Türkiye'nin içinde yaşanıyor. Mevcut meclisi oluşturan güçler, kendilerini yeniden yapılandıracaklarını söylüyorlar. Eğer gerçekten asgari demokrasi ölçülerinde, AB'nin demokratik çerçevesinde bir değişim ve yeniden yapılanmayı gerçekleştirirlerse biraz uzun ömürlü olabilirler, kitlelerden destek alabilirler. Biz de örgüt olarak, hareket olarak bu adımlara destek verme vaadinde bulunduk. Ama böyle yapmazlar da, demokratikleşmeyi, demokrasi güçlerini tasfiye etmek için bir oyun olarak kullanmaya çalışırlarsa, aşılacaklar. Bu konuda bir belirsizlik var. Şubata kadar Önderliğimiz fırsat verdi. Şubatta bu durumun netleşeceğini belirtti.

Aslında mevcut meclis demokratikleşme adımı atmaya çalışsa da, iç ve dış çıkar çevrelerinin istem ve ihtiyaçları doğrultusunda bir değişimi ve yeniden yapılanmayı ön görecek. Başta Kürt sorununun demokratik çözümü, halkların demokrasi yaşamının gelişmesi, demokratik birliğin ve kardeşliğin tescili, bölge halklarının böyle bir sürece çekilmesi yönünde bir süreci geliştirme gücü yok. Bunu temsil eden, demokratik halk hareketidir. Türkiye'de meclise giremeyen, meclis dışı kalan esas ana muhalefet gücü, demokratik halk gücü oluyor. Bu noktada Türkiye'den başlamak üzere bütün bölgedeki değişim ve yeniden yapılanma, iç ve dış çıkar çevrelerinin istemi doğrultusunda mı, yoksa bölge halklarının istemi ve çıkarı doğrultusunda mı olacak? Bu iki çizgi, iki ayrı değişim projesidir; iki ayrı çıkarı ifade ediyor ve bu iki çizginin güçleri de kendilerini değişimi gerçekleştirmeye aday ilan etmiş bulunuyorlar. Bu temelde bir mücadele başlamış durumda. Değişim nasıl olacak, kim yapacak? Bölge hangi çizgi doğrultusunda yeniden yapılanacak? Bu noktada iç ve dış çıkar çevrelerinin yaratmak istediği bir yeniden yapılanma var; bir de hareketimizin öncülük ettiği, özgürlük ve demokrasi çizgisinin yaratmak istediği bir değişim ve yeniden yapılanma var. KADEK böyle bir değişimin öncüsüdür. Bölge çapında bir değişim projesidir. KADEK programı, bölge halkları için böyle bir demokratik değişim projesini ifade ediyor. Bu anlamda bir çizgi mücadelesi içerisine girilmiş durumda. Önümüzdeki süreçte değişim yönündeki iki eğilim mücadele edecek. Artık eski statükoculukla mücadele dönemi geride kaldı. Şimdi değişimin, yeniden yapılanmanın hangi çizgide olacağı mücadelesi veriliyor, ki bu noktada bizim süreci daha iyi anlamamız, daha doğru değerlendirmemiz, bu değişim sürecinin mantığına uygun yaratıcı politikaları, taktikleri daha iyi açığa çıkartıp pratikleştirmemiz gerekiyor.

Bu tür süreçler, karmaşık süreçlerdir. Hızlı gelişen, yine çok farklı güçlerin katıldığı süreçlerdir. O bakımdan daha duyarlı olmayı, çok yönlü yaklaşmayı, daha yaratıcı politikalar, taktikler izlemeyi gerektirir. Bunun için günü gününe gelişmeleri görmek, değerlendirmek, çözümlemek, buna göre değişimin halkların çıkarı doğrultusunda, demokrasi ve özgürlük çizgisinde, yine birlik ve kardeşliği esas alan bir temelde gerçekleşmesi için mücadele etmek görev ve sorumluluğumuz var. Biz, KADEK olarak, bu görev ve sorumluluğu üstlendik. Bunu üstlendiğimizi bölge halklarına ve ilerici demokratik insanlığa ilan ettik. Önemli bir çıkıştı bu. Değişik çevreler, sosyalist, demokrat, ilerici güçler bunu tartıştılar, değerlendirdiler, anlamaya çalıştılar. Bu bakımdan güç verme, destek verme, bununla ittifak içerisinde olma sürecine girdiler. Bütün bunları gören, değerlendiren, anlayan bir pratik içinde olmamız gerekiyor.

Demek ki kendi çizgimizi pratikleştirmek için oldukça uygun, elverişli bir ortam yakalamış durumdayız. Bir yandan değişim, yenilenme, yine VIII. Kongre ile yeniden yapılandırıp örgütsel hazırlıklarımızı geliştirme, diğer yandan bununla da bağlı olarak Türkiye'den başlayan bölgedeki değişim sürecinin bu biçimde gelişmesi, bize, yeni çizgimizin, Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda ifade edilen ideolojik, siyasi çizginin her bakımdan aktif, etkin uygulanması için imkanlar sunuyor. Aynı zamanda da böyle bir pratikleşme sürecinin başladığını ilan ediyor. Bunun nasıl gelişeceği, ne kadar süreceği elbette bilinmez. Kısa sürede de önemli değişiklikler gerçekleşebilir. Bu mücadele gittikçe derinleşebilir, değişim daha köklü hale gelebilir. Biz hepsine karşı hazırlıklı olmalıyız. Her türlü gelişme olasılığını dikkate alıp, ona göre bir hazırlık, ona göre bir yaklaşım, politika ve taktik oluşturma, bu temelde kendimizi her türlü olasılığa cevap olacak bir pratik örgütsel çalışma içerisine almak, mücadeleyi bu temelde geliştirmek durumundayız. Başarının yolu kesinlikle buradan geçiyor.

Bu temelde şu noktaya geliyoruz: Başladığı gibi bölgedeki değişimin, gelişmelerin belirleyici alanı Türkiye olacak. Bu noktada kimse hata yapmamalı. Irak'ta savaş olabilir, Filistin'de çatışmalar gelişebilir. Irak'ta siyasi iktidarlar da değişebilir, ama Irak'ta bile bir siyasi iktidarın nasıl olacağını belirleyecek güç Türkiye'dir. Çözüm, Türkiye'den olacaktır. Türkiye'deki gelişmeler ve yeniden yapılanma, kendisi için olduğu kadar Ortadoğu açısından da tayin edici ve belirleyici olacaktır. Aslında 20. yüzyıl statükosu da Türkiye'de kabul edilerek oluştu. Türkiye kabul etmeseydi, böyle bir statüko oluşmayacaktı. Büyük bir mücadele ardından varılan anlaşma, uzlaşma ile 20. yüzyıl statükosunun oluştuğunu biliyoruz. Türkiye, şimdi de aynı rolü oynamak istiyor. Türkiye ortamı buna uygun özellikler taşıyor. Bu bakımdan Türkiye'deki gelişmelerin nasıl olacağı, Irak'a müdahalenin nasıl olacağını, bölgedeki siyasi değişikliklerin nasıl yaşanacağını da belirleyecek. Onun için Türkiye'deki mücadeleyi doğru bir biçimde yürütmek, Türkiye'deki gelişmeleri yakından izlemek kesinlikle gereklidir. Başka yere kaymak, bizim için çizgi kayması olarak ortaya çıkar. Şimdiye kadar tayin edici alan olarak, Türkiye'yi esas aldık. Önderlik ve çizgi şekillenmemiz buna göre oldu. Bu noktada sonuç olma dönemine girdik. Aslında demokrasi mücadelesi ve demokratik yeniden yapılanma süreci final dönemine girdi, final yıllarını yaşıyor. Yeniden yapılanma süreci içerisinde kesinlikle kalıcı bir sistem ortaya çıkacak. O bakımdan Türkiye'deki siyasi iktidarın atacağı adımların, 3 Kasım seçimleri ile ortaya çıkan sonuçların bir demokratik değişime yol açıp açmayacağını yakından gözlemek, ona göre gerekli adımları atmak gerekiyor. Önderliğimiz bu doğrultuda Türkiye'nin iktidarına üç ay fırsat tanımanın doğru olacağını belirtti. Biz, örgüt olarak buna katılıyoruz. Tamamen böyle bir şeyi esas alıyoruz. Zaten genelde de şubat ayına odaklanmış bir siyasi süreç var. Bu, Türkiye'nin iktidarının, devletinin siyasi yönelimlerinin ne olacağının da belirleneceği bir zaman dilimi olacaktır. Bu bakımdan örgüt olarak şunu açıkça ilan ettik: Böyle bir süreçte demokratikleşme yönünde atılacak her adıma kayıtsız, şartsız destek vereceğiz. Ama eğer demokratikleşme yönünde adım atılmaz, başta Kürt sorununun demokratik çözümü olmak üzere, Türkiye'de köklü demokratik değişikliklerle yeniden yapılanma sürecine girilmez, bu durum ağırdan alınır, geçiştirilirse, bir oyun gibi yaklaşılırsa, 15 Şubat'tan itibaren yeni bir durum değerlendirmesi yapacağız. Bunun için yönetimimiz, Türkiye ortamına iktidarı ile, sivil ve asker egemen güçleri ile, muhalefeti ile, demokratik sosyalist siyasi güçleri ile, bütün halk çevrelerinin sivil örgütleri ile, hepsine yönelik demokratikleşmenin nasıl olacağı yönünde kapsamlı, ayrıntılı demokratik çözüm projesi sundu. Bu, önemli bir adımdı. Önemli bir kolaylığı da ifade ediyor. Demokratikleşmede ne anladığımızı bu biçimde ortaya koymuş bulunuyoruz. Bu, yönetimimizin yaptığı tartışmalar ve değerlendirmeler sonucunda ortaya çıkardığı kapsamlı, uygulanabilir, bütünlüklü bir projedir. Bundan sonrası için, bu yönlü adımların atılıp atılmayacağına, ne kadar atılacağına bakacağız. Üç aylık mühlet verilirken, üç ay sonra gerçekten demokratikleşme adımı atılıp atılmadığının nasıl tespit edileceğini, bu projeye göre pratikler yapılıp yapılmadığına bakarak tayin edeceğiz. Bazılarımız, 15 Şubat'ta demokratik değişiklik yapılıp yapılmadığına veya demokratikleşme adımının atılıp atılmadığına neye bakarak karar vereceğiz, ölçü ne olacak diyordu. Ölçü, yönetimimizin sunduğu demokratikleşme projesi olacaktır. Bu proje kabul edilmiş midir? Bu projenin uygulanması yönünde pratik adımlar atılmış mıdır? Temel adımlar atılıyor mu? Ciddi yaklaşılıyor mu? Buna bakacağız, bu yönlü adımlar varsa destek olacağız. Eğer ciddi bir yaklaşım gösterilmiyor, halkların yararına demokratik yaşamı geliştirecek adımlar atılmıyorsa, o zaman, "bu bir oyundur" diyeceğiz. Yeniden durum değerlendirmesi yapacağız ve demokrasi ve özgürlük mücadelemizi bu temelde çok daha etkili, yaygın bir biçimde geliştireceğiz. Serhildan her alanda yaygınlaşacak, gelişecek. Elbette değişikliklerin yasal ve anayasal düzeyde, siyasi yaklaşım olarak hem biçimine hem de içeriğine bakacağız.

Önderliğe özgürlük Kürt sorununa demokratik çözüm

Kürt sorununun demokratik çözümünü içermeyen yaklaşımların ve pratiklerin Türkiye'yi demokratikleştirmeyeceğine inanıyoruz. O nedenle başta anayasa olmak üzere, Kürt gerçeğine yer vermeyen, halkların gerçeğini doğru tanımlamayan, demokratik özgür yaşamın temel özelliklerini içermeyen, birey ve toplum için özgür ve demokratik yaşam öngörmeyen hiçbir yaklaşımı doğru ve yeterli bir demokratik yaklaşım olarak görmeyeceğiz. Bu konuda sonuna kadar açık, net ve kararlı bir duruşumuz var. Neyin ne olduğunu, nasıl olması gerektiğini her zamankinden daha iyi biliyoruz. Bildiklerimizi uygulayacak bir kararlılığa her zamankinden daha fazla sahibiz ve bu temelde gelişmeleri izleyip, buna göre sürecin demokratik değişim ile yeniden yapılanma yönünde ilerlemesi için mücadelemizi sürdüreceğiz.

Değerli yoldaşlar

25. yıla girişte şunları açıkça ifade etmek mümkün ve de gerekli: Hepimiz şunu çok iyi biliyoruz, halk da müsterih olmalı ve iyi bilmeli ki; her zamankinden daha çok hazırlıklıyız. Örgüt olarak, geçen dönemde önemli zorluklar yaşadık, çeşitli sarsıntılar geçirdik. Provokatif tasfiyeci çıkışlar oldu, ama şimdi bütün bunları aşarak ciddi bir toplanmayı, bir bütünleşmeyi, köklü bir yenilenmeyi ve yeniden yapılanmayı yaşadık. Hazırlıklarımız ileri düzeydedir. Her türlü gelişmeyi karşılayacak bir hazırlık düzeyine sahibiz. Bu anlamda Türkiye'deki gelişmeler hangi yönlü olursa olsun, onlara demokrasi ve özgürlük devrimini geliştirecek bir cevabı verecek konumdayız. Böyle bir müdahaleyi geliştirecek, sürdürecek, bu temelde mücadeleyi yükseltecek güce ve hazırlığa sahibiz. Şimdiden Önderliği sahiplenme ve demokratik serhildanı geliştirme kampanyası başlattık. "Önderliğe özgürlük ve Kürt sorununa demokratik çözüm" şiarı etrafında, başta Kuzey ve Türkiye olmak üzere, Kürdistan'ın bütün parçalarında ve yurtdışında halkımız, demokratik eylemlilik içerisinde. Seçimlerle gelişen eylemlilik düzeyi, şimdi PKK'nin kuruluş yıl dönümü çerçevesinde daha da kapsamlılaşmış, süreklileşmiş durumda. Bu, devam edecek. Demokratik serhildanı, mevcut iktidarın da demokratik değişikliği ve yeniden yapılanmayı gerçekleştirebilmesi için halkın desteğini vermede kullanacağız. Halk, demokratik eylemliği ile iktidarı hem yönlendirecek, hem denetleyecek, hem de gerçekten demokratikleşme yönündeki adımlara destek verecek. Demokratikleşme önünde direnen, engel oluşturan gericiliği demokratik halk serhildanı ile parçalayacak. Bundan daha büyük bir destek, bundan daha ileri bir durum söz konusu olamaz. Bu temelde hem iktidarın demokratikleşmesine destek vermek hem de demokratikleşmenin gerisine düşecek adımları önlemek çerçevesinde demokratik halk serhildanını her alanda boyutlandırmaya kararımız, çabamız var. Halk bunun içerisinde ve bu 25. yılda başta Kuzey ve Türkiye olmak üzere demokratik serhildan gelişecek. Demokratik serhildanı örgütleyen halk güçleri ve örgütlülüğü gelişecek. Demokratik serhildana öncülük eden örgütlerimiz ve kitlelerimiz görevlerinin başında, oldukça bilinçli ve duyarlı bir yaklaşımla, doğru bir tarzla kararlı bir pratik mücadele içinde olacaklar.

Özgür kadın hareketimiz Türkiye'de yeniden yapılanmanın başladığı süreçte, bunun demokrasi ve özgürlük yönünde gerçekleşmesi için bütün kadın kesimlerini içine alacak şekilde gelişecek. Özgür Kadın Partimiz, başlattığı kitleselleşme sürecini böyle bir dönemde çok daha güçlü ve kapsamlı hale getirecek. Örgütlülüğünü güçlendirecek, kitleleri hem eğitme hem de örgütleme yönünde gerçek bir pratik hamleyi yaşayacaktır. Bunun imkanları ardına kadar açılmış, özellikle seçim süreci ile kadın özgürlüğü sorunu Türkiye'nin gündemine çıkarılamaz bir biçimde sokulmuştur. Türkiye kadını da Kürdistan'daki gelişmeler temelinde bir duyarlılık içine, öncü düzeyinde çekilmiştir. Bütün bunları da dikkate alarak, PJA örgütlenmesini Kuzey'de, Türkiye'de, Kürdistan'ın bütün parçalarında, yurtdışında; Kadın özgürlük hareketini ve mücadelesini geliştirme, demokratik halk serhildanına öncülük etme temelinde gelişeceği, güçleneceği, her gün yeni mevziler kazanacağı kesin. Benzer bir biçimde devrimci gençlik hareketimiz gelişecek. Gerçekten bütünlüklü bir gençlik hareketine ulaşacağız. Geçmişin YCK örgütlemesi, kendisini yeni sürecin gençlik hareketi biçiminde yeniden düzenleyecek. Ucu gerillaya kadar uzanan ve özü PKK'de olan gençlik hareketi gelişerek, örgütlenerek, bu dönmede de bölgedeki gelişmeleri tayin edecek olan Türkiye'deki demokratik halk serhildanının geliştirmeye öncülük edecek. Gençlik, böyle bir güç olduğunu ortaya koydu. Emperyalizmin ve 12 Eylül gericiliğinin bütün yozlaştırıcı çabalarına rağmen o etkilerden kurtarılarak sorumlu bir mücadele yaklaşımı içerisine girdi, özgürlük ve demokrasi çizgisine kazanıldı. Bunun öncüsü ve örgütleyicisi olabileceğini, her alanda bu mücadeleyi aktif olarak yürütebileceğini gösterdi. Bu temelde, bu süreçte de gençlik hareketi ve mücadelesi her alanda gelişecek, yeni eylem biçimleri ile yeni eylem yöntemlerini esas alarak ilerleyecek. Kadın ve gençlik örgütlülüğünden oluşan serhildan hareketimiz Kuzey Kürdistan'da ve Türkiye'de gün gün ilerleyecek. Bütün halk kesimlerinin kendini örgütleyerek hak arama mücadelesi yürütmesini teşvik edeceğiz, destekleyeceğiz, onlarla birleşeceğiz. Bu temelde sivil toplum örgütlülüğünü en ileri düzeye ulaştırmak için, demokrasiyi sivil toplum örgütlülüğü temelinde geliştirmek için daha yoğun, daha örgütlü bir çalışma yürüteceğiz. İşçiler, memurlar, emekçiler haklarını arayacaklar. Aydınlar; yazarlar ve sanatçılar böyle bir sürece hem katılacaklar hem de bilinç düzeyleri ile öncülük edecekler. Kürdistan'ın diğer parçalarında da kitle hareketini geliştirmeye çalışacağız. Güneyde PÇDK örgütlenmemiz vücut bulacak. Doğu'da, Küçük Güney'de, Suriye çerçevesinde demokratik halk örgütlenmesi ve mücadelesini değişik yöntemlerle geliştirecek mücadeleyi ilerleteceğiz. Yine yurtdışındaki kitleler, KNK, YDK ve benzeri örgütlenmeler altında demokratik halk serhildanın gelişmesi, Kürdistan parçalarına kökleşmesi, örgütlenmesi için öncülük etme görevini bu dönemde daha çok sürdürecek. Hem kendisini örgütleyip mücadele ederek hem de mücadeleyi ve örgütü Kürdistan parçalarına taşıyarak bu alanlara öncülük görevini yürütecek.

Kısaca 25. yılın, daha şimdiden gelişen demokratik halk serhildanı temelinde büyük bir halk mücadelesine sahne olacağı ve giderek başta Türkiye olmak üzere bölgedeki gelişmeleri de tayin eden bir mücadelenin bu biçimde ortaya çıkacağı kesin. Şunu her zaman söyledik: Demokratik halk serhildanı, Kürdistan'da ve Türkiye'de demokratik değişimin temel motoru, barışı korumanın en temel gücüdür. Bu anlamda biz demokratik halk serhildanını geliştirdikçe, bir yandan demokratik değişimi başta Kürdistan ve Türkiye olmak üzere tüm bölgeye dayatacağız, diğer yandan her türlü savaş tehlikesine karşı barışı koruyan, değişimin barış içerisinde, demokratik yöntemlerle olmasını garanti altına alan bir gelişmeyi yaşamış olacağız.

Bundan şu çıkıyor ortaya: Halkların yararına olan demokratik değişim barış içinde gerçekleşiyor. İç ve dış çıkar çevrelerinin istemleri doğrultusunda olacak değişiklikler ise daha çok şiddet zemininde gerçekleşiyor. Bu çevreler kendi çıkarlarını sağlamak için gerekli gördükleri sömürünün gerçekleşmesini şiddet de görüyorlar. Onlar baskıyı, şiddeti, giderek savaşı esas alırken, biz, demokratik çözüm yöntemlerini, halkların, kitlelerin demokratik örgütlülüğünü esas alıyoruz ve bunu barış içinde gerçekleştirmeyi öngörüyoruz. Amaçlarımızla yöntemlerimiz birbiriyle uyuşuyor.

Ortadoğu Rönesansı 25. PKK yılında büyük bir ilerleme kaydedecek

Bu 25. yılda aydınlanma ve Rönesans hareketimizi çok daha güçlü geliştireceğiz. Şimdiye kadar bu yönde önemli adımlar attık. Demokratik Aydınlanma Birliğimiz ve Demokratik Kültür Hareketimiz belli bir tecrübeyi, hazırlığı, birikimi yaşadı, ön adımlar attı. Deneme, sınama yaptı. Neyin yanlış, neyin doğru olduğunu gördü, ortaya çıkardı. Şimdi bunlardan çıkan dersler temelinde 25. yılda, bu alanlarda da daha iyi adımlar atmayı sağlayacağız. Özellikle yanlışlardan arınmış, toprağıyla, halkıyla, mücadelesiyle birleşmiş bir aydınlanma ve Rönesans hareketini, sanat ve edebiyat faaliyetini geliştireceğiz. Bu konuda mülteciliği reddediyoruz. Mülteci duruşun bize ters olduğunu, hiçbir şey geliştirmediğini açıkça ifade ediyor ve mülteciliğe karşı mücadele açıyoruz. Her şey mültecilik adı altında gelişebilir, ama sanat ve edebiyat asla. Bu bakımdan bütün sanat ve edebiyat çevrelerini toprakla, halkla, mücadeleyle sağlam bütünleşmeye çağırıyoruz, çağırdık. Bu uğurda önemli bir mücadeleyi 25. yılda daha da derinleştireceğiz, bu alanlardaki çalışmaları daha gelişkin kılacağız. Gerçekten Kürdistan'dan başlamak üzere, Ortadoğu'nun aydınlanması ve Rönesansı, 25. PKK yılında büyük bir ilerleme kaydedecek. Herkese yol gösteren yeni insan, yeni toplum yaratma şiarıyla büyük bir hamle yapacak. Bunun verileri ve hazırlığı var. Bunu gerçekleştireceğiz. Bu noktada çok yönlü, derinlikli bir mücadele görevimizin olduğunu çok iyi görüyoruz, daha yakından hissediyoruz. Demokratik Uygarlık Manifestosu'nu özümseyerek kendimizdeki geriliğe ve gericiliklere karşı mücadele yürütme, iç sorgulamaya, özeleştiriyle kendimizi Önderlik çizgisiyle bütünleştirecek bir gelişmeye ve yenilemeye uğratma, ideolojik mücadelenin esası ve birincil ayağı oluyor. Bunu sürdürüyoruz, 25. yılda daha da derinleştirerek sürdüreceğiz. Bu temelde Demokratik Uygarlık Manifestosu'nu anlayan, özümseyen bir gelişmeyi yaşarken, aynı zamanda onu savunan, yayan, halka taşıyan, bu temelde yanlış anlayış ve tutumlara karşı yoğun bir ideolojik mücadele yürüten bir gerçeği de yaşayacağız. Mevcut gelişmeler içimizde olduğu kadar dışımızda da kapsamlı bir ideolojik mücadele yürütme gereğini ortaya çıkarıyor. Provokatörler, tasfiyeciler, para babalarının, emperyalist ve gerici güçlerin kucağındalar, bol bol küfrediyor, ötüyorlar. Güya biz teslim olmuşuz, mücadeleden vazgeçmişiz, özgürlükten vazgeçmişiz, Kürtlükten vazgeçmişiz. Kendileri ise ABD'nin, Almanya'nın kucağında sözde özgürlük militanı oluyorlar. Büyük bir saptırma ve yalanla karşı karşıyayız. Ondan da öteye gericiliğin, uluslararası komplonun ideolojik düzeyde yoğun bir saldırısıyla yüz yüzeyiz. Bu saldırıyı aynı oranda, hatta daha büyük bir dozla karşılayacağız. Gericiliğin ipliğini pazara çıkaracağız. ABD'nin, Avrupa'nın ne olduğunu, halkları nasıl katlettiklerini iyi göstereceğiz. Onlara uşaklık edenlerin, köle olanların, onların kucağına oturanların Özgürlük ve demokrasi mücadelesi açısından ne anlama geldiklerini de iyi göstereceğiz. Mücadele mevzilerimizden değil bir adım gerilemek, onları daha da güçlendirdik. Kendimizi daha iyi hazırladık. İdeolojik olarak, siyasal olarak, askeri olarak donanımımızı sürdürüyoruz. Kürdistan'dayız, özgürlük dağlarındayız. Mücadele azmimiz ve kararlılığımız her zamankinden daha fazla, her gün büyük bir özveri ve cesaretle özgürlük ve demokrasiyi yaşıyor, yaşatıyor, geliştirmeye çalışıyoruz. Peki bize, Önderliğimize küfredenler neredeler, neyi yaşıyorlar? Kendilerini ne karşılığında satmışlar, nerelerde yemleniyorlar? Açıklamaları gerekiyor. Demek ki bize yöneltilmiş saldırıları ideolojik düzeyde de karşılayacağız. Bu konuda biraz zayıf kaldığımızı söyleyebiliriz. Bu zayıflığı 25. yılda kesinlikle aşacağız. Çünkü biz haklıyız, güçlüyüz, çünkü biz onurlu yerdeyiz. İnsanlığı temsil ediyoruz. Onlar satılmış durumdalar, uşak durumdalar. Geriliği, ihaneti temsil ediyorlar. Kendilerini bir tas çorbaya satmışlar, o içtikleri çorbanın karşılığını ödemek için de her gün, çok zor koşullarda yaşayan Önderliğimize, örgütümüze, her gün şehit veren, en fedakar konumda yaşayan yoldaşlarımıza, mücadele eden halkımıza dil uzatıyor, hayasızca küfür ediyorlar. Bunların bu edepsizliğini cevapsız bırakacak değiliz elbette. Bir yandan mücadeleyi geliştirerek, örgütümüzü güçlendirerek, diğer yandan ise bunların iç yüzlerini yoğun bir aydınlanma faaliyeti ile açığa çıkartıp ortaya koyarak teşhir edeceğiz. Halkın önüne atacağız ki tepeleyip geçsinler bunları.

25. yılda hem ideolojik mücadelede, aydınlanma hareketinde hem de sanat ve edebiyat faaliyetinde gerçek bir Rönesansı, yenilenmeyi yaşamada önemli mesafeler kaydedeceğiz. Yine ilişki ve ittifaklarımızı geliştireceğiz. Diplomasi faaliyetlerimiz belli bir gelişme gösterecek. Biz mücadeleyi diplomasi ile yürüten bir hareket değiliz. Kürt sorununu diplomasi ile çözeceğimizi de söylemedik. Halkı örgütleyerek ve mücadele ederek çözmeyi esas alıyoruz. Bu geliştikçe ilişki ve ittifaklarımızın önü de açılıyor. Diplomatik faaliyetlerimiz gelişiyor, bu demokratik halk mücadelemize güç katıyor. Şimdiye kadar yarattığımız yeniden yapılanma ve geliştirdiğimiz mücadeleye dayalı olarak bu süreçte diplomasiye biraz daha önem verme, dış ilişki ve ittifakları biraz daha geliştirme, özellikle de Ortadoğu'da demokratik güçlerin birliğini yaratma yönünde yoğun bir çaba içinde olacağız.

PKK gerçeği, kendisini en fazla gerillada ifade etti

Bütün bunlar içerisinde 25. yılın en temel ayırıcı yanı, meşru savunma çizgisinde atacağımız adımlar, sağlayacağımız gelişmeler olacaktır. Demokratik halk serhildanı, aydınlanma ve Rönesansı, diplomasiyi geliştirme, bunları her alanda örgütlülüğe kavuşturmak ile birlikte, bütün bunların sağlam bir meşru savunma mevzilenmesi üzerinde gelişeceği, gerçekleşeceği de kesindir. Bu anlamda gerilla, hem çizgi veren hem her türlü demokrasi ve özgürlük havasının solunduğu, bilincinin geliştiği, mücadelesinin verildiği ortamı yaratan, koruyan, kullanan, ona temel teşkil eden bir kuvvet konumunda. Bu bakımdan HPG'nin duruşu, eğitimi, örgütlenmesi, mevzilenmesi, sadece Kürt toplumunun geleceği açısından değil, Kürdistan'da demokrasi ve özgürlük açısından değil, Ortadoğu halklarının özgür ve demokratik geleceği açısından belirleyici bir önem taşıyor. HPG'nin varlığı, kendisini eğitmesi, Ortadoğu için bir kale görevi gören Kürdistan dağında sağlam bir özgürlük kuvveti olarak mevzilenmesi bütün halklar için bir özgürlük ilhamı, bir özgürlük güvencesi, temel bir demokrasi ve barış kuvveti olma özelliği taşıyor. Bu özelliği, bölgeye savaşın dayatıldığı bu süreçte daha da öne çıkıyor, önem kazanıyor. Bu gerçeğinde bilincinde olacağız. Özellikle meşru savunma çizgisinin özümsenmesi, bütün güçlerimize kavratılması, başta komuta olmak üzere bütün birliklerin bu temelde eğitimi, yine örgütlenmesi ve mevzilenmesi önemli. Mevcut durumda dış müdahale ihtimalleri artıyor. Ve bu gittikçe de güncelleşiyor. Bütün bunları dikkate alan bilinçli bir yaklaşım, planlama ve mevzilenme gereği ortada. Buna göre gerillanın kendini yeniden gözden geçirmesi, yeni değerlendirmeler yapması, planlamasını ve mevzilenmesini her gün gelişmeleri gözden geçirerek yenilemesi, derinleştirmesi gerekiyor. Böyle bir askeri çalışmayı bir an bile geciktirmeden, ertelemeden mutlaka yürütmeliyiz. Bu öyle bir basit bir iş değildir; diğer çalışmalar gibi, 'olsa da olur, olmasa da' türünden bir çalışma değildir. O, özgürlük, demokrasi, halkların geleceği için olmazsa olmaz kabilinden yerine getirilmesi gereken bir iştir. O nedenle gerillanın ve gerillacılığın bu özelliğini iyi kavrayacağız, ciddi yaklaşacağız, doğru ele alacağız. HPG'ye, diğer çalışmalar ve onların örgütleri gibi yaklaşmayacağız, en kutsal alan olarak yaklaşacağız. Unutamayacağız ki, PKK gerçeği, kendisini en fazla gerillada ifade etti ve kendini gerilla olarak, yeniden yapılandırarak sürdürüyor da. Çizginin özünü gerilla her zaman hem yaşayacak hem de yaşatacak. Halkın böyle bir çizgide yaşamasının temellerini oluşturacak, güvencesini yaratacak. Böyle bir bilinç ile meşru savunma gerçeğini ele almamız, yaklaşmamız önemlidir. Bu noktada şunu ifade ediyoruz: Önümüzdeki iki ay içerisinde bütün birliklerimiz, nereden gelirse gelsin kendilerini her türlü saldırıya karşı, meşru savunma çizgimizi başarıyla uygulayacak bir hazırlık konumuna her yönüyle ulaştırmalıdırlar. Böyle bir hazırlık gerçekleşmezse, hiçbir gerekçe bunu ifade ve izaha kavuşturamaz. Bu bakımdan, önümüzdeki iki ayı HPG'nin çalışmaları ve hazırlığı açısından hayati önemde görüyoruz. Kesinlikle her türlü saldırıya karşı, başta Kürt halkı olmak üzere bölge halklarının özgürlük ve demokrasi bilincini, geleceğini koruyacak, savunacak bir direnişi göstermeye hazır olmalıyız. Biz çizgi olarak böyle bir görevi kendimize yükledik. Kendimizi, Ortadoğu halklarının demokratik ve özgür yaşamının teminatı olarak gördük. O zaman bölge halklarına, onların özgür ve demokratik yaşamına yönelik her türlü saldırıya karşı sağlam bir duruş, mevzilenme ve direniş içinde olma zorunluluğumuz var. Bunun temel kuvveti de HPG'dir, gerilladır. Gerillanın böyle bir bilinçle kendini ele alması, tam bir fedai çizgisine ve tarzına ulaştırması, örgütlülüğünü ve mevzilenmesini böyle bir meşru savunmayı başarıyla yürütecek düzeye getirmesi gereklidir. Büyük ihtimalle 25. yılda bu alan çok daha fazla işleyecek. O zaman eskisini kat kat aşan, gerçekten Önderlik çizgisini pratikte başarı ile uygulayan bir meşru savunma direnişi içinde olmamız lazım. Bunun için zaman ve imkanlar var, böyle hazırlıklar da yaptık. Bu süreçte kendimizi yeniden gözden geçirerek, bu hazırlıklarımızı son sınırına vardırmamız ve herkesten daha hazırlıklı bir konuma gelmemiz gereklidir.

Değerli yoldaşlar;

Bütün bu görevleri sağlayabilmek için kendimizi gözden geçirmemizin gereği var. Başta bir PKK tanımı vermeye çalıştık. Demokratik Uygarlık Manifestosu da elimizde. Önümüzdeki görevler gözle görülecek kadar açık duruyor. Bütün bunlara denk düşecek bir yenilenme ve militanlaşma gereği var. Başta yönetimle komuta düzeyimizin bütün bu süreci, gelişmeleri doğru ve yeterli anlayan, özümseyen, onlara cevap olacak bir bilinç ve örgütlülük düzeyine kendini ulaştıran bir değişimi, gelişmeyi yaşaması gerekiyor. Yönetim ve komutanın yenilenmesi bu bakımdan hayati önemdedir. O açıdan Eylül 2002'de gerçekleştirdiğimiz Yönetim Kurulumuzun İkinci Toplantısı'nın tartışmaları, belgeleri oldukça öğretici, eğiticidir. Her türlü bireyci, özerk, kendine göre, grupçu, lakayt anlayışı ortaya çıkartıp aşmak, yönetim tarzımızı, üslubumuzu, tempomuzu Önderlik çizgisine ulaştırmak için, Yönetim Kurulu Toplantımızın değerlendirmelerinin herkesçe tartışılması, özümsenmesi kesinlikle gerekiyor. Örgüt militanı ancak o temelde, bu sürecin kendisini yenileyen komutanı, kadrosu olabilir. Ancak o temelde kendini yenileyen, örgütleyen, bu dönemin başarılı görev yürüten yönetimleri haline gelebilir. Dolayısıyla görev ve iş üstlenip, bunu başarıyla yerine getirebilir. Bu noktada Eylül'den bu yana belli bir yoğunlaşma olsa da, genelde örgüte, yönetime yaklaşım ve tarz konularında yenilenme, kendimizi her türlü bireyci, özerk konumdan kurtararak örgüte, Apocu çizgiye bütünüyle katma görev ve sorumluluğumuz var. Bu 25. yılın bizi bekleyen büyük görevlerini ancak böyle bir gelişmeyi yakalayarak başarabiliriz. Bu anlamda, bir bütün olarak başta yönetimimiz ve komutamız olmak üzere, örgüt yapımızın, militan yapımızın yenilenmesi, kendini yeniden örgütlendirmesi, kendine göre olan her şeyi aşıp bir yana bırakarak, yönetim toplantımızın kararlaştırdığı gibi kendine ait örgütleri fes ederek, Apocu örgüte, harekete bütünüyle, tam bir irade bütünleşmesi temelinde katılması gerekiyor. Doğru militanlaşma, doğru katılım, süreci başarıyla götüren militanlık ancak böyle ortaya çıkabilir. Bu da, fedai çizgisinde bir militanlaşmayı gerektiriyor. Fedailik, felsefeden başlayarak günlük pratiğe ve yaşama kadar Önderlik çizgisini özümsemek, onları kendine yedirmek, anı anına onları yaşar hale kendini getirmek ve her koşulda o çizginin gereğine göre yaşamaktır. Bu, büyük bir bilinç, yaklaşım düzeltmesi, kişinin kendini örgütlemesi ve güç sahibi yapması demektir. Ancak böyle yaptığımız zaman ilerleyebilir, Apocu çizgiye yaklaşabilir, Önderliğimizin ön gördüğü fedai militan çizgiyi tutturabiliriz. Bunun için süreç fedaileşme süreci, fedailiğin doğru ele alınıp, gereklerinin kesinlikle yerine getirilmesi sürecidir. Böyle önemli bir süreçte görevlerin başarıyla yürütülmesinin yegane yolu, güvencesi, böyle bir militan fedai çizgide kendimiz şekillendirmektir. Kadro ve militan yapının kendini böyle bir çizgiye kavuşturması, örgütümüzün böyle bir militan topluluktan oluşması demek, her türlü göreve öncülük edecek halk örgütlenmesinin ortaya çıkartılması demektir. Ancak böyle olursa görevlerimizi başarabiliriz. Ancak kendimizi böyle bir militan çizgiye çekersek halkı örgütleyip eyleme seferber edebiliriz. Ancak böyle bir militan toplumun oluşturacağı öncü örgüt, halk serhildanına ve meşru savunma direnişine öncülük edebilir. O halde bu 24. yıl dönümünde kendimizi bir kere daha bu çerçevede sorgulamak, 25. büyük mücadele yılını böyle bir iç sorgulama temelinde, kendini yenilemiş, güçlendirmiş, Önderlik çizgisinde, şehitler çizgisinde temizleyerek, onlarla tamamen bütünleştirmiş hale getirmeliyiz. Doğru tutum budur. Her Apocu militanın gerçekleştireceği, esas alacağı tutum da budur. Başarının yolu da, böyle bir tutumu esas almak ve kendine şekillendirmektir. Bu temelde kendini yenileyen, yeni süreci böyle anlayan, kendini değiştiren militanlığın, Apocu çizgiyle, Önderlik gerçeğiyle, şehitler gerçeğiyle, halk gerçeğimizle iyi bütünleşeceğine, onların iyi bir temsilcisi olacağına, gittiği her yerde, tutuğu her işte başarılı olacağına inanıyoruz. Bu temelde PKK'ye verdiğimiz söz, her zaman geçerli olan sözümüzdür. Bu sözü bütün örgüt olarak, militanlar topluluğu olarak, yönetim olarak yerine getireceğiz. Bu yıl dönümünde halka ve bütün demokratik güçlere bu temelde kararlılık sözümüzü yenilemek istiyoruz ve diyoruz ki;

- Yaşasın Kürt Ulusal Dirilişinin ve Halk Kahramanlığının Adı PKK!
- Yaşasın Demokrasi ve Özgürlük Mücadelemiz!
- Yaşasın Ortadoğu Halklarının Özgürlük, Demokrasi ve Birlik Öncüsü KADEK!
- Bijî Serok Apo!

27 Kasım 2002

YENİ STRATEJİMİZ ÇAĞIN DEMOKRASİ GÜCÜ OLACAKTIR

3 Kasım seçim sonuçlarından sonra Türkiye'deki yasal partiler ve legal kurumlarda yeniden yapılandırma ihtiyacı ortaya çıktı. Seçime blok halinde giren partilerin bir konferans yapması da söz konusu. Tartışmalar ve seçim sonuçları bir yeniden yapılanmayı zorunlu kılıyor. Aslında bu yeniden yapılanma seçimlerden çok önce yapılmalıydı. Ortaya çıkan yetersizliklerden, başarısızlıklardan eğer sonuç çıkarılacaksa, bunlardan en önemlisi sorunları zamanında görüp, üzerine gidip çözmek olmalıdır. Bu açıdan mevcut yeniden yapılanma tartışmaları ve çalışmaları geç kalmış bir gerçeği ifade ediyor. Şimdi tartışılan örgüt, kadro, zihniyet sorunlarının tümü seçimlerden önce de vardı. Bu temelde diyebiliriz ki, seçimde kaybedilmemiş, seçimden önce kaybedilmiştir. Bir kere bu geçeğin altını çizmekte yarar var. "Savaş savaştan önce kazanılır" sözü vardır. Bu, bütün çalışmalar için doğru ve geçerlidir. Dolayısıyla olumsuzlukları arayacaksak, seçimden önceki döneme bakmak lazım.

Seçim sürecinde bazı yanlışlıklar yapılmıştır. Seçime giderken de yapılan çeşitli yanlışlıklar vardır. Ancak bunlar esası belirlemiyor, başarısızlığın esas nedenleri bunlar olmuyor. Eğer eleştiriler, özeleştiriler seçim süreciyle sınırlı kalırsa, bir saptırma olur ya da tali sorunlarla uğraşmak olur. Daha doğrusu yanlış anlayışta olanlar, tartışmaları bu noktalara çekmek istemektedirler. Ve böylelikle sorunun kapsamını gözden kaçırmak istemektedirler. Eğer önümüzdeki dönemde gerçekten başarılı olmak istiyorsak, başarıya kilitlenen, örgütü, kitleyi ve mücadeleyi geliştiren bir yeniden yapılandırmaya gitmek istiyorsak, bu gerçekleri görmek ve yanlışlıklara düşmemek gerekir.

Sorun esasen iki temel noktada kaynaklanmaktadır. Bunların birincisi; düşünce ve zihniyetteki yanlışlıklar, ikincisi ise örgütlemedeki yanlışlıklardır. Bu nedenle yeniden yapılanma düşünce ve örgütlenmede bir değişim temelinde gerçekleştirilirse, başarılı olunabilir. Nerede kaybettiysek orada kazanmak durumundayız. Bunu göremezsek, önümüzdeki süreçte de yetersizliklere düşeriz. Tali sorunlarla uğraşırız, şunu bunu suçlarız. İşin esasını değil de, önemsiz yanlarını didikleriz. Bu durum bir kısır döngüyü ortaya çıkarır.

Halkımız seçimlerde coşkusuyla, heyecanıyla, moraliyle, özlemiyle üzerine düşen bütün görevleri yapmıştır. Bu seçim sürecinde hiç kimse halkın isteğinde, çabasında, coşkusunda, fedakarlığında bir eksiklik göremez. Eğer böyle ise, bu halka layık olmak herkesin görevidir. Özellikle çalışmaların yönetim erki içinde bulunanların, bu halka saygının bir gereği olarak doğru özeleştiri vermeleri gerekir. Halka saygılı olmak demek, halkın özlemlerini, umutlarını başarıya götürmek demektir. Bu konuda bencil, bireyci yaklaşmamak önemlidir. Eğer özeleştiri yapılacaksa, öncelikle yönetim kadrosunun başlatması gerekir. Başkalarının yanlışını görmek çok kolaydır ve bu da önemli bir yetenek değildir. Her yerde, her zaman insanlar başkalarının yanlışını görmede çok fazla zorlanmazlar. Ancak sıra kendilerine geldiğinde aynı objektifliği, aynı duyarlılığı, aynı yeteneği ortaya koyamıyor. En kötüsü de başkalarının yanlışlıklarını gördüğü zaman kendisini doğru sanıyor. Böyle olunca da kendisini değiştirme ihtiyacı duymuyor. "Başkaları değişsin" diyor. Başkalarının yanlışlıklarını görme, sonuçta kendi yanlışlıklarını da derinleşmekten başka sonuç vermiyor. Bir kere eleştiri ve özeleştiri konusunda bu yanlış yaklaşımın terk edilmesi gerekir. Bu yaklaşım terk edilmeden doğru sonuçlara ulaşmak mümkün değildir. Eleştiri, özeleştiriye yanlış yaklaşım ortamı netleştirmiyor, daha da bulanıklaştırıyor. Basit çekişmeler yaratıyor.

Herkes birbirini suçluyor. Şu yanlış yaptı, bu yanlış yaptı şeklinde çok basit yaklaşımlar içinde olunduğunu, tali sorunlarla uğraşıldığını görüyoruz. Hangi zihniyet, hangi politik perspektif bizi yanlışlığa götürdü? Bu konuda çok fazla bir derinlik yok. Örgüt olarak neden zayıftık, neden örgütü harekete geçiremedik, halkı örgütleyemedik? Kadrolarımız neden yaratıcı, üretici olamadılar? Bunların üzerinde yoğunlaşma zayıf. Yine neden bütün örgüt çalışanları, il başkanları, merkez üyeleri hepsi milletvekili olmak istedi? Örgüt çalışması neden bu kadar küçümsendi? Bunların üzerinde çok fazla tartışma yok, olsa da herkes bir diğerini suçluyor. Bazılarını suçlayarak doğruyu bulacağını sanıyor. Bu da tabii çok fazla sonuç vermiyor. Bu nedenle yeniden yapılanma derken, esas olarak düşünce ve örgütlenmede yeni bir anlayışa ulaşmanın zorunluluğundan söz ettik. Burada kaybedildi, burada kazanılmalıdır, dedik.

"Yeniden yapılanma düşünce ve örgütlenmede bir değişim temelinde gerçekleştirilirse, başarılı olunabilir. Nerede kaybettiysek orada kazanmak durumundayız. Bunu göremezsek, önümüzdeki süreçte de yetersizliklere düşeriz. Tali sorunlarla uğraşırız, şunu bunu suçlarız. İşin esasını değil de, önemsiz yanlarını didikleriz. Bu durum bir kısır döngüyü ortaya çıkarır."

Kürt halkının iradesi demokrasi gücünü açığa çıkartmıştır

Ulusal demokratik hareket otuz yıl verdiği mücadeleyle güçlü bir Kürt demokratik iradesi ortaya çıkardı. Özgücüne güvenen, iradeli, ulusal demokratik haklarında kararlı Kürt halk gerçekliğini ortaya çıkardı. Otuz yıl önce böyle bir halk gerçekliği yoktu. O dönemdeki siyasal yapılanmayı biliyoruz. Kürdistan'da siyaseti, sömürgeci AP ve CHP partilerinde örgütlenen ağalar, beyler, aşiret ileri gelenleri yapıyordu. Kürdistan'da siyaset denince akla bunlar geliyordu. Özgür ve demokratik bir Kürt halk iradesi yoktu. Böyle bir iradenin ortaya çıkması için ne Türk solunun doğru bir yaklaşımı vardı ne de Kürt reformist milliyetçiliğinin doğru bir yaklaşımı vardı. Her iki güçte Kürt halkının özgür demokratik iradesini ortaya çıkaracak bir zihniyete, bir düşünceye sahip değildi. Kürt halkı örgütlü, ulusal demokratik haklarını savunmada kararlı ve net bir bakışa sahip değildi. Türk solu, Türkiye sosyalistleri Kürt halkının irade ve kimlik kazanmasını ve bir güç hale gelmesini hiç önemsemiyorlardı. "Bizim peşimize takılın, bize destek verin, biz Türkiye'yi kurtarırsak size de bir şeyler veririz" biçiminde ne demokrasiye, ne özgürlüğe, ne de sosyalizme uyan bir yaklaşımın sahibiydiler. Kürt ulusal demokratik hareketi bu yaklaşımın yanlış olduğunu, Kürt halkının öz iradesini, öz gücünü ortaya çıkaracak bir örgüt ve mücadele modelinde anlaşmak gerektiğini iddia etti ve bunu savundu. Bu temelde ortak mücadelenin bir anlamı olacağını söyledi. Bu açıdan da Kürt demokratik iradesinin, öz iradesinin ortaya çıkmasının önemli olduğunu, herhangi ortak bir mücadele yürütülecekse bunun gözetilmesi ve esas alınması gerektiği üzerinde durdu. Ancak Türkiye'deki solsosyalist hareketi genlerinde varolan kendi egemen sınıflarının yaklaşımlarını atamadıklarından dolayı lütuf dağıtan, kendini büyük gören yaklaşımlar ister istemez Kürt ulusal demokratik hareketinin kendi örgütünü, kendi mücadelesini yaratma tercihini ve zorunluluğunu ortaya çıkardı. Bunun sonucu verilen mücadeleyle otuz yıl önce olmayan Kürt iradesi, demokratik gücü ortaya çıkarıldı.

Bu yönüyle Türkiye'deki koşullar '70'lerdeki koşullar değildir. Tartışmaları veya ilişkileri '70'ler düzeyinde ortaya koyamayız. Yeni bir anlayış, zihniyet ve yaklaşım gerekiyor. Kürt reformist milliyetçiliği de o dönemde Kürt halk iradesinin, özgücünün ortaya çıkmasını sağlayacak bir siyasal duruş, bir mücadele perspektifi içinde değildi. O gün bir Kürt iradesi ve gücü yokken, uzlaşma arıyordu. Daha doğrusu bazı yerlere yamanmak istiyordu. Tabii ki ulusal demokratik hareketimiz buna şiddetle karşı çıktı. Esas görevin Kürt özgücünü ve iradesini ortaya çıkarıp şekillendirmek olduğunu, böyle bir Kürt iradesi, gücü olmadan, hiçbir programın, hedefin başarıya ulaşmayacağını, bununla yalnız işbirlikçilik ve uşaklık yapılacağını iddia etti. Bu açıdan reformist ve uzlaşmacı yaklaşımları mahkum etti. Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesini ve gücünü ortaya çıkarmak ihtiyacını ortaya koydu.

Öte yandan Kürt reformist milliyetçilerinin çok temel bir zaafı vardı. Kürt halkının öz gücü ve iradesinin ortaya çıkması, demokratik halk kimliğinin gerçekleşmesi için Kürt ağalarına, aşiretlerine, beylerine, yerel otoriterlerine, Kürt egemen sınıflarına karşı mücadele verilmesi gerekiyordu. Ne var ki, reformist milliyetçiler zaman zaman yüzlerine sol maske takıp, ağalığa , aşiretçiliğe karşı olmaktan söz ediyor, ama sorun pratiğe, yaşam içindeki ilişkilere geldiğinde tamamen aşiretçiliğe, feodaliteye teslim oluyordu. Onlarla uzlaşma içindeydi. Yani onların halkın üzerinde otorite olmalarına, otoritelerini sürdürmelerine onay veriyorlardı. Bu durum karşısında Ulusal demokratik hareket o andaki esas görevin Kürt halk iradesinin ve gücünün ortaya çıkarmak olduğunu söyledi. Onların reformist milliyetçi yaklaşımlarının, anlayışlarının aslında Kürt halkına güvenememekten, kaynaklandığını ortaya koydu. Bunların programlarının Kürt halkının çıkarlarıyla, özgürlük ve demokrasisinin geliştirilmesiyle alakasının olmadığı, yalnızca egemen sınıfların türevleri olarak ya da küçük burjuva kesimler olarak düzenden bir şeyler arama anlayışının sonucu olduğunu vurguladı ve bunları teşhir etti. Bunlara karşı mücadele ederek Kürt halkının özgür iradesini, demokratik gücünü ortaya çıkarmaya çalıştı. Eğer bugün özgürlüğüne, demokrasisine bağlı, bunun mücadelesini veren bir halk gerçeği ortaya çıktıysa, bu hem Türkiye'deki sosyal şoven sola karşı hem de Kürdistan'daki reformist teslimiyetçiliğe karşı mücadele sonucu ortaya çıktı. Bunun bilinmesinde ve altının çizilmesinde fayda var. Dün Türkiye'deki sol çevrelerin "gelin içimizde olun, bir şey yapacaksanız içimizde yapın" dayatmalarına karşı çıkıyorduk. Yine reformist milliyetçi Kürt çevrelerinin, Kürt halkını egemen güçlerin ve çeşitli güçlerin yedeğine yamalamasına karşı çıkıyorduk. Bunlar tamamen doğruydu, doğru bir anlayıştan ileri geliyordu. Nitekim bugün ortaya çıkardığımız Kürt demokratik hareket gerçeği bu anlayışımızın ne kadar doğru olduğunu gösteriyor. O dönem sosyal şoven Türk sol eğilimiyle Kürt reformist milliyetçiliği madalyonun iki yüzü gibiydi. İkisi de Kürt iradesinin açığa çıkarılması diye bir programa sahip değildiler. Yine Kürt halkının kararlı biçimde kendi haklarına sahip çıkacağı bir mücadele programına da sahip değildiler. Nitekim onlar Kürt halkının siyasal mücadele ihtiyaçlarına cevap vermedikleri için gelişemediler. Etkisiz kaldılar ya da marjinalleştiler. Bugün durum değişmiştir. Kürt halkı bırakalım kendisi açısından irade olmayı, Türkiye ve Ortadoğu'yu değiştirecek demokratik bir güç haline gelmiştir. Bu gücü yalnız Kürdistan ile sınırlandırmak, bu gücün Ortadoğu ve insanlık için vereceği şeylerin önünü almaktır.

Mevcut Kürtçülük ve solculuk döneme cevap olamaz

Başkan APO, yeni çağın, Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu değerlendirmesinden yola çıkarak ve Kürt halkının geldiği düzeyi dikkate alarak yeni bir stratejik süreç başlattı. Bu yeni stratejik sürece 21. yüzyıl Kürt stratejisi dedik. Kürt halkı bundan sonra en fazla da bu strateji ile kazanacaktır. Eğer kendisini bu stratejik çizgi doğrultusunda değiştirir ve dönüştürürse Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu'da özgürlük ve demokrasi zafer kazanacaktır. Gelinen noktada artık Kürt, Türk ve bölge halklarının özgürlük ve demokrasi mücadelesi böyle bir çizgi ile mümkündür. Hiçbir yerde olmadığı kadar özgürlüğü ve demokrasiyi geliştirme konusunda bölge halklarının kaderi birbirine bağlı hale gelmiştir. Bunu bugün daha iyi görüyoruz ve bunun gereklerini yapmaya çalışıyoruz. Belki başka stratejiler ve mücadele yöntemi olduğunu söyleyenler de var, başka türlü bir strateji benimsemek ya da mücadele etmek imkanları yok denilemez. Ancak önemli olan hangi stratejik çizginin, hangi mücadele yönteminin başarılı olacağı konusudur. Ya da 'en başarılı çizgi ve mücadele yöntemi hangisidir?' sorusuna doğru cevap vermektir. Hareketimiz buna en doğru cevabı vermiştir. Bu da Kürt demokratik hareketinin gücüyle bölgedeki halkların demokratik gücünü birleştirme, özgür birlik çizgi çerçevesinde demokrasi ve özgürlüğü gerçekleştirme çizgisidir. Halkların gücünü en etkili hale getirecek yol budur. Özellikle Ortadoğu'nun küreselleşen dünyada en fazla enternasyonalize olan bir bölge olduğu düşünülürse, böyle bir siyasal gerçeklik ortamında özgürlük ve demokrasiyi sağlamanın yolu demokratik güçlerin birliğinden geçmektedir. Seçim sonrası yeniden yapılandırma tartışılırken, en başta da bu konuda net olmak gerekir. Türkiye'deki demokratik güçlerle birlikte demokrasi ve özgürlüğü kazanmayı esas hedef olarak önümüze koymak, bütün planlarımızı, programlarımızı, taktiklerimizi, ilişkilerimizi buna göre düzenlemek gerekmektedir. Eğer böyle yapamazsak, bugün yaşadığımız yetersizliği yarın da yaşarız. İlk önce demokratik özgür birlik çizgisine inanmak ve bunun gereklerini yerine getirmek en temel görevdir.

Hiçbir şey kendiliğinden ortaya çıkmaz. Türkiye'deki demokrasi güçlerinin hareketlenmesi, güçlenmesi, Kürt demokratik hareketiyle birlikte Türkiye'yi dönüştürmesi yalnız sözle gerçekleşecek bir olay değil-

dir. 3 Kasım seçiminden sonra, 'Türkiye'de demokratik güçler çok fazla ortaya çıkmadı, oradan fazla oy alamadık' biçiminde çok basit değerlendirmeler yapılmaktadır. Bunları dile getirmek hiçbir anlam ifade etmiyor. Önemli olan bu gerçeği değiştirme konusunda neler yaptık, neler yapılması gerekir? Bunların irdelenmesi gerekir. Bunların eleştirisinin yapılması ve özeleştirisinin verilmesi gerekir. Ama bunlar yapılmıyor. Bu açıdan düşüncede netleşmek ve berraklaşmak gerektiğini söylüyoruz. Yeni çizgiyi düşüncede, duyguda, ilişkide yerleştirmek ve gereklerini yerine getirmek gerektiğini söylüyoruz. İşin esası budur. Kürdistan'da otuz yıllık mücadele ile birlikte büyük bir demokratik halk gücü ortaya çıkmıştır. Bütün gelişmeleri belirleyen, olayları etkileyen mücadelenin ortaya çıkardığı halk gücü ve birikimidir. Bunu hiç kimse görmezlikten gelemez. Bırakalım görmezlikten gelmeyi, tartışılamaz bile. Artık tartışmasız biçimde bu gerçek kendisini kabul ettirmiştir.

Esas sorun halkların demokratik birliğini yaratmaktır

Kürdistan'da kitle tabanı daha da geliştirilmeli ve örgütler güçlendirilmelidir. Bu konuda da büyük bir eksiklik olduğu söylenebilir. Büyük ve etkili olmanın rehaveti içinde rantçı bir yaklaşımla yetinen anlayışlar vardır. Bunlara karşı mücadele etmek, Kürdistan'da özgürlük ve demokrasi mücadelesinin örgütlenmesinin tabanını genişletmek her zamanki görevdir. Seçim sonuçları bu görevin de tam yerine getirilmediğini ortaya koymaktadır. Üç yıllık süreç dikkate alındığında çok çalışılarak daha geniş kitlelere gitme imkanı vardı ve bu yapılamamıştır. Bunu tabii ki eleştireceğiz ve bu konuda da düzeltmelere gideceğiz. Ama esas sorun Kürt demokratik gücüyle Türkiye'deki demokratik halk güçlerinin birliğini yaratmaktır. Daha doğrusu Türkiye'de demokrasi ve özgürlük gücünü ortaya çıkarmaktır. Kürt demokratik hareketinin bugünkü en temel görevi budur. "Biz kendi alanımızda çok oy alıyoruz, kendi alanımızda iyiyiz" demek yeni çizgiden hiçbir şey anlamamaktır. Hatta yeni çizgiyi inkar etmektir. Ulusal demokratik hareketin yarattığı güce ve birikime dayanarak yaşamaya çalışmaktır, rantçılık yapmaktır. Bunun bir kere aşılması gerekiyor.

Kürt halkının özgürlüğünün, demokrasinin geliştirilmesi, Kürt demokratik gücünün hem Türkiye'de hem de bölgede rolünü daha etkin bir biçimde oynayabilmesi için kendi gücünü Türkiye'ye taşıması, kendi özgürlük ve demokrasi anlayışını Türkiye halkına yedirmesi, oradaki demokrasi ve özgürlük güçleriyle birleşerek güçlü bir özgürlük ve demokrasi hareketi yaratması en temel görevidir. Eğer yeniden yapılandırmadan söz ediyorsak, ilk önce bu hedefi, bu perspektifi mutlaka benimsemek, yüreğimize, beynimize, dilimize, pratiğimize yansıtmak gerekir. Yeniden yapılandırmanın en temel ayağını ilk önce böyle görmek önemlidir. Türkiye'deki örgütlendirmelerin güçlendirilmesi, hatta demokrasi güçleriyle ittifak değil, birlik yapmak, Türkiye'nin ve Kürdistan'ın sorunlarını birlikte omuzlamak hedeflenmelidir. Eğer böyle yapılırsa Türkiye'de alternatif demokrasi ve özgürlük gücü haline gelinebilir. Özgürlük ve demokrasi gerçek anlamda Türkiye ve Kürdistan coğrafyasına yerleştirerek bu konuda Ortadoğu coğrafyasına öncülük yapılabilir. Bu açıdan Kürt demokratik hareketi gücünü, programını bütün Türkiye'yi demokratikleştirme ve özgürleştirme temeline oturtmalıdır.

Tabii ki Kürt sorunu en temel ve birincil sorundur. Kürt halkının dil, kültür, kimlik sorunları çözülmeden Türkiye'de özgürlük ve demokrasi gelişemez. Programını önceliklerі içine bunları almak hayatidir. Ama bu program, bu anlayış sadece Kürt halkının özgürlük ve demokrasi anlayışı değildir. Bu Türkiye'nin de özgürlük ve demokrasi anlayışıdır. Türkiye genelinde bu anlayış yerleştirilemezse özgürlük ve demokrasi kazanılamaz. Bu açıdan Türkiye'nin özgürlük ve demokrasi sorununun öncüsü olmak, Kürt halkının ulusal demokratik taleplerini geriye itmek anlamına gelmiyor. Aksine onların daha iyi, etkili ve sonuç alıcı bir biçimde pratikleşmesinin önü açılıyor. Onun koşulları yaratılıyor. Türkiye'nin genel sorunlarını halleden bir parti yaratmak derken, bunu anlamak lazım. Burada bırakalım Kürt demokratik hareketinin kendisini inkar etmesini, değerlerini eritmesini, aksine Türkiye'deki demokrasi ve özgürlük hareketi biraz Kürt demokratik hareketinin ruhuna, kimliğine ulaşacak ya da benzeyecektir. Eğer bir benzeşme söz konusu olacaksa, burada Türkiye'deki özgürlük ve demokrasi hareketinin Kürdistan'da gelişen özgürlük ve demokrasi hareketine benzemesi, onun eksenine girmesi söz konusu olacaktır. Kaldı ki özgürlük ve demokrasi hareketinin öz itibariyle ulusal, etnik kimliği yoktur. Pratik olarak vardır, ama ideolojik olarak yoktur. Bu açıdan yeni parti oluşumuna giderken bütün Türkiye'yi kapsayan, özgürlük ve demokrasiyi esas alan, bu konuda tutarlılıktan vazgeçmeyen bir yapılanma esas alınacaktır. DEHAP'ta yeniden yapılanma tartışmaları yapılıyor. Bu tartışmaların yapılması doğrudur ve sonuca götürülmesi de gerekmektedir. Ancak burada dar yaklaşımlar içine girilemez ve girilmemelidir. Bir kere kurulacak parti sadece seçim öncesi kurulan bloktaki partileri içine alacak, onların bir ittifakı biçiminde ortaya çıkacak bir üst kimlik hareketi olmamalıdır. Bu partiler ve eğilimler de olmalıdır, ancak bütün toplumsal kesimler, sendikalar, kadın örgütleri, sivil toplum kuruluşları, gençlik ve çevre örgütleri, etnik ve dinsel azınlıkların örgütlenmeleri, bunların hepsinin böyle bir partide demokratik bir biçimde kendisini ifade etmesi zorunludur. Herkes kendini DEHAP'ta ifade etmelidir. Ancak bunu söylerken, DEHAP kırk parçalı, kırk yamalı bohça olsun, böyle bir parti olsun, her kafadan bir ses çıksın anlamına gelmemelidir. Bu yanlıştır. Önümüzde AKP örneği vardır. AKP çok çeşitli eğilimleri içine alarak bir parti oluşturdu ve çok geniş kesimlere seslenerek en fazla oyu aldı. Ama bunu yaparken bir parti birliği göründüsü verdi. Bir liderlik kurumu etrafında toparlanan bir eğilimler birliğini ortaya koydu. Bunun için kazandı. Bu açıdan DEHAP'ı yeniden yapılandırırken, grupçu, hizipçi, dar ilişkilerin ve çevrelerin hepsinin kendilerini ifade ettirdikleri ve konuşturdukları bir yer olmamalıdır. Olursa daha baştan kendisini başarısızlığa mahkum etmiş olur. Bazı partiler DEHAP dışında da kendi kimliklerini koruyabilirler. Bazıları da buna gerek duymadan tamamen kendi kimliklerini, iç demokrasisi olan böyle bir parti içinde sürdürebilirler. Bu da mümkündür. Yeniden yapılandırma derken, böyle geniş bir perspektifle yaklaşmak gerekir. Çok geniş kesimlerin bu partide kendisini ifade etmesiyle alternatif demokrasi ve özgürlük hareketi haline geleceğini düşünüyoruz.

'Burada bunlar nasıl bir parti içinde birlik yaratacaklar, ortak davranacaklar?' sorusu akla gelebilir. Yapılması gereken şey şudur; çok ayrıntılı bir programa ihtiyaç duymamak, Türkiye'nin en temel sorunları konusunda bir program ortaya koymaktır. Ajitasyon ve propagandasını da bu temel sorunlar etrafında yapmak doğrudur. Dörtbeş başlık altında Türkiye'nin temel sorunlarını içeren bir ortak program gerçekleştirilebilir. Farklı düşünülen noktalar program-

"Halk güçlerinin birliği halkı güçlü kılar, halkın siyasallaşmasını ve etkili olmasını sağlar. Dar, milliyetçi eğilim halkı güç yapacak işbirliği ve ittifakları kendi yararına görmemektedir. Türkiye'deki demokratik güçlerle birlik ve ittifakı küçümseyen çevrelerin düşüncesinin arkasında yatan etkenler ya da kaygıların bir yönü de böyledir."

da yer almaz. DEHAP kimliği ile ortak paydalar topluma yansıtılır ve böylelikle de farklı örgütlerin bir araya gelme sorunu da çözülür. Bu ortak program dışında "benim çok önemli gördüğüm şey var" diyen örgütler varsa, onlar da üst kimlik olan DEHAP dışında çeşitli araçlarla kendini ifade edebilirler. Ama DEHAP kimliği altında tabii ki ortak programı savunmak, ortak eylemi savunmak önemlidir.

Eğer sol güçler kendi doğrularının içinde marjinal kalarak, Türkiye'nin sorunlarının çözümünü halk güçleri dışındaki güçlere bırakacaklarsa hiçbir şey denilemez. Doğru olan, ortak program etrafında birleşip bunun mücadelesini vermektir. Böyle bir ideolojik, politik olgunluğa ulaşmaktır. Bundan hiç kimse kaybetmez. Aksine ortak bir parti olamamak, ortak program çıkaramamak, Türkiye'deki sol ve sosyalist güçlerin, sosyal demokrat güçlerin dün olduğu gibi, yarın da etkisiz kalmasını ortaya çıkarabilir. DEHAP, koşulları doğru değerlendirerek, doğru çözüm bularak bu olumsuz sürece son verebilir.

3 Kasım seçimleri sürecinde belirli bir adım atılmıştır. Bu adımı hiç kimse küçümseyemez. Bu adım olumlu bir havayı da yaratmıştır. Gelecek açısından olumlu sonuçlar doğuracak bir zemin de ortaya çıkarmıştır. Bunları görmek gerekiyor. Böyle bir parti içinde iki yanlış eğilim ortaya çıkabilir ya da böyle bir tehlike vardır. Bunlardan birincisi, Türkiye sol ve sosyalist hareketlerinden gelebilecek darlaştırıcı yaklaşımdır. "Kendi ilkelerinin, kendi söylemlerinin hepsini dile getireyim" diyerek, daha geniş çevrelere açılmayı engelleyecek bir yaklaşım gösterilmesidir. Bu anlayış "az olsun benim olsun" diyen, şimdiye kadar bir yere gelmeyen solun darlaştırıcı kültürünün devam ettirilmesi olur. "Biz doğruyuz doğruyu söylüyoruz, doğruyu söylersek mutlaka bir gün çoğunluk oluruz" yaklaşımı da çok fazla gerçekçi değildir. Doğruların çoğunluk olması, gelişmesi her yerde olduğu gibi, daha başka halkaları da bu doğruların etrafında toparlamakla mümkündür. Herkes bizim doğrularımızın istediği düzeyde bir militan olamaz ya da bizim doğrularımızın bir kısmına katılır, bir kısmına katılmaz. Dolayısıyla önemli olan doğruların bir kısmına katılacak çok geniş çevreleri etrafında toplayarak demokrasi ve özgürlük mücadelesinde öncülüğü ele geçirmektir. Böyle bir demokrasi hareketi partisi, üst kimlik partisi sosyal demokratları da, liberal demokratları da, tek tek demokratik kişilikleri de kapsayabilir. "Yalnızca sosyalistler olsun ya da onlar için program yapılsın" demek de doğru olmaz. Yalnızca sosyalistleri hedefleyen bir programla genişlemek mümkün değildir. Yine "kimliği sosyal demokrat olsun, herkes gelsin, bu kimlik içinde erisin" demek de, doğru bir yaklaşım olamaz. Bu açıdan böyle bir partinin, kimliğinin "sol demokrat" olmasının doğru olacağını, yine programın dört beş temel başlıklar altında toplanmasının yeterli olacağını düşünmek doğrudur. Böyle sol demokrat partiler bir çok ülkede başarı kazanmıştır. Önemli olan böyle bir partinin diğer eğilimleri her yönüyle kendine benzetme iddiası ve çabasından vazgeçmesidir. Ortak noktaları bulmak ve orda yoğunlaşmak, birleşmiş olanların partisi haline gelmek, süreç içerisinde giderek ortak noktaları çoğaltmak, anlayışı esas alınırsa, böyle bir parti pratikleşebilir.

Türkiye'de demokrasi ve özgürlük hareketini geliştirmek en temel görevimizdir

Sol demokrat bir partinin oluşmasında, Türkiye'deki değişimin öncülüğü yapacak düzeye ulaşmasında Kürt demokratik hareketi temel birleştirici rol oynayabilir. Kürt demokratik hareketinin hem birikimi hem de kadro potansiyeli böyle bir harekete ağırlığını koyarak doğru bir özgürlük ve demokrasi çizisine çekebilir. Kürt demokratik hareketinin mücadele birikimi çok fazladır. Türkiye sol ve sosyalist hareketindeki olan bir çok zaafı taşımıyor. Pratiğin tecrübesine sahip olarak daha uygulanabilir ve sonuç alabilir pratik politika izlemede önemli bir etki gücüne ulaşabilir. Dolayısıyla böyle bir partinin oluşmasında Kürt demokratik hareketinin sorumluluğu önemlidir.

Başkalarının eksikliğini şikayet ederek, başkalarının yanlışlıklarından yakınarak böyle bir demokrasi hareketi ve partisinden vazgeçilemez. Kaldı ki, Kürt halkının özgürlük ve demokrasisi de ancak böyle daha geniş bir özgürlük ve demokrasi hareketini yaratmakla derinleştirilebilir ve gerçekleştirilebilir. Yoksa dün de, bugün de, yarın da sol hareket içinde kimi darlaştırıcı yaklaşımlar ortaya çıkabilir. Bunları sabırlı ve çözümleyici yaklaşımla eğitmek, doğru ilişki ve doğru pratik politikaya çekmek de bizlerin doğru devrimci demokratik görevleri arasında görülmelidir. Kaldı ki bu bizim mücadele hedefimizdir. En temel amaçlarımızdan biridir. Türkiye'deki demokrasi ve özgürlük hareketini geliştirmek, onları etkin hale getirmek, stratejimizin başarısının de en temel bileşenleri olmaktadır. Bu açıdan Türkiye çalışması artık yalnızca Türk sosyalistlerin, solcuların ve sosyal demokratlarının görevi olarak görülemez. Bugün artık bu görev en fazla da Kürt demokratik hareketinin üzerindedir. Kürt demokratik hareketi yeni stratejisiyle birlikte böyle bir sorumluluğu da üstüne almıştır.

1970'lerde durum farklıydı, o zaman iradesiyle, gücüyle, kimliğiyle, talepleri konusunda netleşmiş etkili bir Kürt demokratik hareketi ve gücü yoktu. Şimdi durum farklıdır. Böyle bir güce ulaşmış olarak Türkiye'deki sol ve sosyalist güçleri çekip ortak mücadele etme ve yönlendirme görevini yerine getirme ile karşı karşıyayız. Dün kimi reformist milliyetçi çevrelerin hiçbir temele dayanmayan ve biraz kırıntı arayan kimi söylemlerini, gerçek güce, gerçek adımlara dönüştürerek daha derinlikli, daha kapsayıcı özgürlük ve demokrasiye ulaşmanın adımları haline getireceğiz. Dolayısıyla yeniden yapılandırma konusunda en başta da Türkiye'deki demokratik güçlerle ilişkilenme gerçeği konusunda doğru bir düşünceye ulaşılacaktır. Yeni stratejik çizgimizin Türkiye'de pratikleşmesinin hayat bulması işten bile değildir. Eğer bir başarısızlık varsa, sormamız gereken soru şudur: Yeni stratejimizin gereği olarak kendimizi Türkiye'de ne kadar pratikleştirdik, Türkiye'deki demokrasi ve özgürlük güçleriyle ne kadar birleştik? Üç yıllık süreçte Türkiye halkına özgürlük ve demokrasi düşüncelerimizi ne kadar anlattık, onlarla ne kadar buluştuk. Esas sorulması ve cevap verilmesi gereken konular bunlar oluyor. Aksine şikayet etmek değil, 'ne verdik, ne kadar çalıştık da ne sonuç aldık?' arasındaki bağı iyi kurmak ve doğru cevap vermek, yeniden yapılandırmanın en temel eleştiri ve özeleştiri konulardan olması gerekir.

Yeniden yapılandırma sürecinde mücadele verilmesi gereken yanlışlıklardan biri de, Kürt demokratik hareketi içinde varolan darlaştırıcı eğilimlerdir. Yeni stratejik çizgimizin Türkiye ortamını etkilemesinde zayıf kalmasının nedenlerinden biri olarak bu dar eğilimi görmek gerekir. Bu tür eğilimler Kürt demokratik hareketinin ortaya çıkardığı gelişmeyle yetinen, Kürdistan'daki ulusal demokratik mücadelenin ortaya çıkardığı birikimler üzerinde milletvekili veya belediye başkanı olmak isteyen eğilimler olmaktadır. Yine Kürt demokratik hareketinin yarattığı birikimlere dayanarak ekonomik, siyasal, sosyal rant elde etmek isteyenler söz konusudur. Bu tür eğilimler ister istemez özgürlük ve demokrasi mücadelesini daha fazla nasıl geliştiririz sorularını kendine sorma ve bunun gereklerini yerine getirme gibi bir sorumluluk duygusu taşımamaktadır. Bu çevrelerde mücadeleyi büyütme, geliştirme, değerlere yeni değerler katmaktan çok, mevcut değerler üzerinde ne kadar yararlanır, fayda sağlanır düşüncesi hakimdir. En kötüsü de bu anlayış söylem de çok fazla Kürt vurgusu yaparak kendisini gösteriyor. Kürdistan'daki başarıları, gelişmeleri, ortaya çıkan değerleri öne sürerek, kendini konuşturmak istiyor. Bunlar, "Kürdistan'da oy çıkıyor, ne varsa Kürdistan'da vardır, Türkiye'den bir şey gelmiyor" diyerek, Ulusal demokratik mücadeleyi, ulusal demokratik birikimi kendi içinde sınırlama ve yetinmeci anlayışla mücadelenin önünü tıkama rolünü oynamaktadır. Bunlar mücadeleyi daha da geliştirme, ortaya çıkan bu büyük birikimi çevresini etkileme biçiminde, diğer halkları etkileyecek biçimde kullanmayı düşünmemektedir. Değerler üzerinde yaşamak istedikleri için, bunun üzerinde rantçılık nasıl yaparım yoğunlaşması esas özellikleri olmaktadır. Kürt demokratik hareketinin özgürlük ve demokrasi mücadelesini hem Kürdistan'da derinleştirmesi hem de Türkiye'ye yayması açısından bu yanlış eğilimi etkisizleştirmesi gerekir.

Bu yanlış eğilim sahiplerinin bir özelliği de halktan çok, egemen sınıflara yakın olmasıdır. Hem Kürt egemen sınıflara hem de Türkiye'deki egemen sınıflara dayanarak ulusal demokratik birikimi üzerinde etkili olmayı düşünmektedir. Bu açıdan da bu eğilimlerin Kürt demokratik gücü tarafından sınırlandırılması zorunludur. Bu eğilimin demokrasi, özgürlük mücadelesini geliştirme kaygısı olmadığı için, demokrasi, özgürlük cephesini geliştirme, bunu Türkiye'ye yayma, Türkiye'yi bir bütünen demokratikleştirerek Kürdistan'daki ulusal demokratik kazanımları geliştirme anlayışı yoktur. Hatta demokratik ve özgürlükçü güçlerle Kürt demokratik gücünün birleşmesinden rahatsızlık duymaktadır. Sol ve sosyalist güçlerle, Kürt demokratik gücü birleştiğinde, egemen sınıflara yakın bu eğilimler fazla yaşama şansı bulamayacaklarını düşünüyor.

Halk güçlerinin birliği, halkı güçlü kılar, halkın siyasallaşmasını ve etkili olmasını sağlar. Dar, milliyetçi eğilim halkı güç yapacak işbirliği ve ittifakları kendi yararına görmemektedir. Türkiye'deki demokratik güçlerle birlik ve ittifakı küçümseyen çevrelerin düşüncesinin arkasında yatan etkenler ya da kaygıların bir yönü de böyledir.

Bu çevrelerin bir özelliği de Başkan Apo'nun ortaya attığı özgür birlik düşüncesine inanmamalarıdır. Bu çizgiye inanmadığından Türkiye'de pratikleşmesi için gereken çabayı göstermek bir yana, engelleyici olmaktadırlar. Seçim sonuçlarını da bu çizgi karşıtlığını geliştirme konusunda bir gerekçe, bir etken yapmak istemektedirler. "İşte Türkiye'deki sol güçlerle birleştik de ne oldu, bu çizgi Türkiye'de rağbet görmedi" diyerek, kendi geri ve dar düşüncelerini doğrulatmak istemektedirler. Bu eğilimler tehlikelidir. Nasıl ki Türkiye'de sol ve sosyalist hareketler dar yaklaşımlarla kendini marjinalleştiriyorsa, bu eğilim de başka bir biçimde Kürt demokratik hareketini daraltıcı bir özellik taşımaktadır. Belki de en fazla tehlikesi bu noktada oluyor.

"Kürt halkının özgürlüğünün, demokrasinin geliştirilmesi, Kürt demokratik gücünün hem Türkiye'de hem de bölgede rolünü daha etkin bir biçimde oynayabilmesi için kendi gücünü Türkiye'ye taşıması, kendi özgürlük ve demokrasi anlayışını Türkiye halkına yedirmesi, oradaki demokrasi ve özgürlük güçleriyle birleşerek güçlü bir özgürlük ve demokrasi hareketi yaratması en temel görevidir."

1970'lerin zihniyetiyle halka öncülük yapılamaz

Bu eğilim aynı zamanda Kürt halkının moral düzeyini düşüren, çaresizliğe iten bir düşünce biçimine de sahiptir. Daha doğrusu demokrasi ve özgürlük güçleriyle birleşip güç olma, ulusal demokratik hareketi geliştirme ve derinleştirme yerine, uluslararası güçlerin işbirliğine, onların vesayetine girmeyi bir siyaset olarak dayatmak istemektedirler. Kürt demokratik hareketini Kürdistan'la sınırlayıp, Türkiye'ye açılmasını istemeyen, ya da bu açılımı küçümseyen eğilimin bir diğer yönünü de böyle değerlendirmek doğrudur. Bu eğilimin sahipleri çok fazla olmasa da, güçlü bulunmasa da kafaları bulandırmak istemekte, çizgi netliğinin sağlanmasında olumsuz rol oynamaktadırlar. Bu eğilime Kürt demokratik devrimi öncesinde varolan ilkel milliyetçiliğin Kuzey Kürdistan'daki türevi olan reformist milliyetçiliğin yeni koşullarda kendini ifade etmesi olarak söylemek yanlış olamaz.

Kürdistan'da çok güçlü bir demokratik devrim olmuştur. Kürt demokratik hareketi ağaların, beylerin ya da diğer feodal güçlerin etkisini kırmıştır. Demokratik Kürt bireyi ve demokratik halk gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Ancak Kürdistan'da feodal geçmişi katı bu eski yapı artıklarının etkilerinin olmadığını söylemek de doğru olmaz. Belirli çevreler sosyal yapı olarak da halen bu düzeydeki varlığını korumaktadır. Sosyoekonomik yapılanma olarak çözülse de, bir kültürel gelenek olarak eski siyasal tarzının etkisindedirler.

Yalnız egemen sınıftan gelen çevre değil, halk güçleri de bu tür etkilenmeleri zaman zaman yaşamaktadır. Halk güçlerinin yönetim tecrübesi çok zayıftır. Mücadelemizle birlikte örgüt ve yönetim tecrübesine kavuşmuşlardır. Feodal yönetim tecrübesi ve birikimi ise geri de olsa binlerce yıla dayanmaktadır. Bu açıdan demokratik devrimimizin siyasal alanda eski tarzları tümden silip süpürdüğünü söyleyemeyiz. Bugün çekilen sancıların bir nedeni de budur.

Şunu kabul etmek gerekir: Kürt demokratik hareketi büyük demokratik devrimi yarattı. Halk hareketi ve serhildanlar ortaya çıktı. Bunun sonucu yasal partiler ve kurumlar ortaya çıktı. Ancak bu kurumların, özellikle de yasal partilerin kuruluşunda ilk yer alanlar, daha önceki siyasal dönemin içinden gelen kadrolar oldu. Bunların bir kısmı egemen sınıfa yakın olduğu gibi, bildikleri particilik anlayışı, siyasal tarz, klasik AP ve CHP particiliğidir. Dolayısıyla ister istemez kurulan yasal partilerde AP-CHP particiliğin etkileri şu ve bu düzeyde etkisini gösterdi. Demokratik devrimin kendi siyasal tarzı zayıf kaldı. Mücadelemize dayandığı için söylemleri demokratikti, öne sürdüğü talepleri tabii ki, ulusal demokratik hareketin ileri sürdüğü taleplerdi, ama siyaset ve örgütlenme tarzı, zihniyetleri çoğu zaman klasik AP ve CHP'yi aşamadı. Sorun niyetler sorunu da değil. Zihniyet değişmeyince ya da eski dönemden beslenince söylem ne kadar demokratik, özgürlükçü olursa olsun, siyaset yapma tarzı bürokratik ve egemen tarz biçiminde ortaya çıkıyor. Geliştirici olmadığı gibi, giderek AP-CHP particiliğinin yararlanmacı ve çıkar anlayışı bireylerde kendini ortaya koyuyor. Bu seçimlerde bunu gördük. Herkesin milletvekili olmak istemesi, hatta "sıram geridir, ileridir" denilerek kavga etmesi bu anlayışın ürünüdür. Demokrasi ve özgürlük mücadelesini veren bir partide "sıram" kavgası olabilir mi? Olamaz. Hatta demokrasi ve özgürlük mücadelesi verecek bir partide milletvekili veya belediye başkanı olmaktan çok; örgütü sağlama, güçlendirme ve bu temelde belediye başkanlarını ve milletvekillerini doğru bir özgürlük ve demokrasi çizgisine çekme esas amaç olur. Bizde ise bırakalım parlamento grubunu ya da belediyeleri doğruya çekmek, onların arkasını ve çevresini doğru anlayışlarla doldurmayı; tersine belediye başkanlığına veya milletvekilliğine kapağı atmak, örgüt sorunlarından, özgürlük ve demokrasi mücadelesinden, bunun fedakarlığından ve çabasından kurtulmak istemişlerdir. Çok somut örnekleri ortaya çıktı. İki belediye başkanını çeşitli nedenlerle görevden alındı ya da ayrıldı. Listeler ortaya çıktığında yerlerini beğenmeyince neredeyse olumsuz tepkilerle süreci kendi bencillikleri doğrultusunda etkilemek istediler. Sorun bunların niyetleri de değil, niyetleri çok kötü de olmayabilir, ama siyaset yapma tarzlarının, siyasetten anlama biçimlerinin, özgürlük ve demokrasi mücadelesinin siyaset tarzından ne kadar uzak olduğunu gösterdi. Yine bir çok yerde "ben üstteyim, sen alttasın," mücadelesi verildi. Bunun demokrasi ve özgürlük özlemleri ve umutlarıyla, çıkarlarıyla ne alakası vardır. Bir söz vardır; "koyun can derdinde, kasap et derdinde." Halk, "özgürlük ve demokrasiyi nasıl geliştiririm, şehitlerin kanını ve çabasını nasıl demokrasi ve özgürlük mücadelesinin mevzisine döndürürüm" özlemi içindeyken, bunun için kendisini gece gündüz verirken, sözde öncü olmak isteyenler de milletvekili yarışına girdiler. Bir yerleri tutma yarışına girdiler. Hatta bu yarış için bir halkın mücadelesini, örgütlenmesini parçalama, çatlatma, parçalı duruş içine sokmaktan çekinmediler. Bu çekişme içine giren tarafların tümü Ulusal demokratik hareketin birleştirici tarzına karşı bir savaş içindeydiler. Şimdi burada bir başarısızlık aranacaksa, tabii ki bu düşüncelerinin ve örgüt anlayışının irdelenmesi ve sorgulanması gerekir. Bizim açımızdan belediye başkanı veya milletvekili olmak önemli değildir. Önemli olan bir özgürlük ve demokrasinin sonucu olarak parlamentoya girme ve belediyelerde iktidar olmaktır. Böyle bir demokrasi gücüne, demokrasi dinamiğine dayanmadan ve bunu sürekli güçlendirip geliştirmeden, yalnızca varolan imkanlara dayanarak, çok fazla çaba sarf etmeden bazılarını milletvekili veya belediye başkanı yapmanın özgürlük ve demokrasi mücadelesiyle alakası yoktur. Bir kere herkesin bunu bilmesi gerekir.

Nitekim Başkan Apo, görüşme notlarında ***"parti bürokrasisi kaybetti, halk kazandı"*** dedi. Gerçeği böyledir. Halkın meydanlardaki coşkusu, heyecanı kendisini vermesinde bir eksiklik ve olumsuzluk var mıdır? Yoktur. Ama parti bürokrasisi ya da Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin ortaya çıkardığı mevzileri kendi çıkarları için kullanmak isteyenler, halkın özgürlük ve demokrasi çizgisinin ne stratejik, ne taktik, ne örgütsel, ne de propaganda ve ajitasyon olarak gereklerini yerine getirmemişlerdir. Otuz yılın büyük mücadelesi karşısında bu kadar küçük düşünmek, bu kadar büyüklükler karşısında cüce davranmak tabii ki hiç kimseyi başarılı kılamaz, nitekim kılmadı. Seçim sonuçlarından sonra birbirlerini suçlama yarışı ortaya çıktı.

Burada şunu gördük; esas sorunlar değil, tali sorunlar ortaya konulmaktadır. En çarpıcı olanı, sonuçların yalnızca aday tespitlerine bağlanmasıdır. Tabii bu bir saptırmadır. Doğrudur, aday tespiti daha iyi yapılabilirdi. Listelerde olan, seçilebilir yerlerde olan on-on beş adayın yerine, daha uygun adaylar konulabilirdi. Bu tür eksiklikler olmuştur. Bunlar her yerde de olur. Her seçimde, her partide seçim sonrası eğer belirli başarısızlık varsa, bu tür tartışmalar her zaman yapılır, yapılmıştır da. Ancak bunlar seçim sonrasının her yerde yapılan kolaycı tartışmalardır. Ama her yerde esas zayıflık sonuçta başka yerde bulunmuştur, başka yerde aranmıştır. Çünkü listeler konusunda titiz davranmakla, biraz daha dikkatli olmakla hiç kimse hiç bir yerde seçim kazanmamış, kazanamaz. Çünkü kim gelirse gelsin, herhangi bir partide herhalde yüzde seksen gene aynılarını korur, yüzde yirmi değişikliğe gider ya da yüzde yetmişi aynı korur, yüzde otuzu değişikliğe gider. Şimdi 3 Kasım seçimlerinden sonra DEHAP çevresinde bu tür tartışmaların çok fazla yapılması, işin esasının görülmediğinin bir kanıtıdır. Yine seçim sonrasında "sen az çalıştın, ben çok çalıştım" tartışması da var. Tabii ki, her zaman çalışma çok önemlidir. Çalışma birçok şeyi değiştiriyor. Emekle sonuç alınır, emeksiz, kendiliğinden, işte "biz doğruyuz, biz özgürlükçüyüz, biz demokratız" diyerek hiçbir başarı elde edilemez. Kimse de söylemlere bakarak kimseyi başarı noktasına getiremez. Ancak tek neden olarak, sadece bazılarının çalışıp çalışmamasına bağlanmak da ne gerçeği doğru tespit eder ne de yeniden yapılanmayı doğru temele oturtur. Bir yönüyle şu söylenebilir: Ortaya konulan plan, projeler, hedefler dikkate alındığında emek de sarf edilmiştir. Çalışmada belli bir başarı da elde edilmiştir. Tabii daha fazla çaba gösterilebilir, daha fazla başarılı olunabilirdi. Bu bir dereceye kadar olurdu. Ama demokrasi ve özgürlükçü güçler için başarı etkeni sayılabilecek noktaya ulaşmazdı. Bu açıdan çalışma, seçim sırasındaki çalışma ve kendini katma konusunda esas belirleyici etkenin bu olduğu söylenemez. Hatta seçim sürecinde varolan potansiyel, etkili ve aktif hale geldiği için neredeyse en olumsuz çevrede bile güçlü bir inanç, coşku, heyecan oluştu. Belirlenen ufuk doğrultusunda bir çaba da gösterildi. Esas eleştirilmesi gereken, esas hedef alınması gereken yön ise hem zihniyette, hem örgütlenmede, hem de çalışmada ufkun, hedeflerin, perspektifin ve planlamanın dar ve yetersiz olmasıdır. Eksikliğin esası buradadır. Planlamanız ve ufkunuz darsa, stratejik ve taktik düzeyde kapsayıcı yaklaşamamışsanız, böyle bir darlık seçim sürecinde somut olarak bütün anlayışta ve örgütlenmede varsa; istediğiniz kadar yüklenin, istediğiniz kadar doğru aday koyun, tabii ki beklenen başarı gelmez. Nitekim gelmemiştir. Dolayısıyla asıl başarısızlık etkenlerini zihniyet ve örgütlenme tarzında, siyaset yapma tarzında yaşanan darlıklarda aramak, doğru olandır.

"Yeniden yapılandırma sürecinde dikkat edilmesi gereken diğer bir husus da örgütlenme modelinin demokratik bir işleyişe kavuşturulması olmalıdır. Yönetimlerin seçilmesi, yine çeşitli görevlendirmeler demokratik süreçler içinde gerçekleştirilmelidir. Özellikle bütün parti üyelerinin katılımıyla örgütsel yapılanmanın gerçekleştirilmesi gerekir. Halk kendi kurumlarına sahip çıkmalıdır. Ancak böyle özgürlük ve demokrasi mücadelesi gelişebilir."

Dinamik gücü emekle örgütleyen öncü başarır

Bu çerçevede her şeyden önce bütün çalışanlar esas amaç olarak özgürlük ve demokrasi mücadelesini genişletme çabasını yükseltmelidir. Bu konuda Kürdistan'la da sınırlı kalmayan, Türkiye'deki demokrasi güçlerini içine alan bir demokrasi hareketini yaratmayı, böylelikle halkın özlemlerine, şehitlerin duygularına cevap vermeyi esas almalıyız. Demokrasi ve özgürlük mücadelesinde milletvekili ve belediye başkanları olanlar da olur, ama bu mücadeleyi yürütenler birey olarak kendileri böyle bir hedefe kilitlenmeyecekler. Esas olarak "örgütü nasıl geliştiririm, yaygınlaştırırım, kitle tabanını nasıl genişletirim," bunu düşünecekler. Örgütü geliştirmeyen, halkla iç içe olmayan, bütünleşmeyen hiçbir çalışmanın Özgürlük ve demokrasi mücadelesine denk düşmeyeceği bilinecektir. Bunun anlamı şudur; bürokratik bir parti değil, dinamizmi olan, her gün, her saat, her saniye çalışan bir örgütlenme modeli yaratılacaktır. Yalnızca seçimden seçime çalışma yapan ya da çeşitli kampanyalar sırasında harekete geçen bir örgütten çok, kendisini sürekli özgürlük ve demokrasi işçisi ve çalışanı gören ve her gün yorulan bir demokrasi hareketi, partisi oluşturulursa, 3 Kasım'dan doğru sonuç çıkarılmış olur. Yeniden yapılanma doğru gerçekleştirilmiş olur.

Yasal partiler, şimdiye kadar belirli düzeyde rol oynadılar, hiç rol oynamadığı söylenemez. Tümden inkarcı olmak da doğru değildir. Ama savaşın durdurulması, Demokrasi ve özgürlük mücadelesinin ağırlık noktasının Kürdistan ve Türkiye'deki demokratik mücadeleyi yürütecek kurumlara kayması, eskiyi aşan yeni bir yaklaşımın zorunluluğunu ortaya koydu. Eskiden Özgürlük ve demokrasi mücadelesinde destekçi düzeydeydi. Şimdi asıl yürütücü düzeyde bir rolü üstlenmesi gerekiyor. Bu konuda hem anlayışta, hem örgütlenme tarzında, hem de siyaset yapma tarzında yanlışlıklar ve yetersizlikler vardır. Giderek dinamizmini kaybeden, bürokratlaşan, hatta rantçı konuma düşen bir örgüt gerçeğine ulaşıldığını söylemek abartma olarak görülmemelidir. Yeniden yapılanma, yılların olumsuzluklarının yarattığı tortuları temizleyen, tıkanan damarları açan bir rol oynarsa, bir değer taşır. Sorun, sadece bazı bireylerin aşılması değildir. Başarısızlıkta rol oynayan bireyler, gruplar tabii ki kendilerini geriye çekmelidirler, daha dinamik güçlerin önünü açmalıdır; ama sorun sadece birilerinin geriye çekilip, birilerinin öne çıkması biçiminde koymak da yetmez. Yeni stratejiye inanacak, çabada ve yeni siyaset tarzını yaratmada iddialı olacak yaklaşım sahiplerinin devreye girmesi gerekiyor. En az kişiler kadar, anlayışın, çaba tarzının da değiştirilmesi gerekiyor. Bunun kolay olmayacağı açıktır. On yılların alışkanlıkları şimdiye kadar görülen ve yürütülen siyaset tarzı belirli bir düzeyde direnişte gösteriyor, göstereceктir. Ancak kendilerini yenilemek isteyenler her zaman bunları aşacaktır. Bazı sıkıntıları göze alacaktır. Her değişim belirli bir sancıyı gerektirir. Toplumu ve Türkiye'yi değiştirmek istiyoruz. Toplumu ve Türkiye'yi değiştirmek isterken, tabii ki kurumlar da kendisini değiştirecektir. Eski alışkanlıkları aşacak, zihniyet, tarz ve ilişki devrimini gerçekleştireceklerdir. 3 Kasım seçimleri bu konudaki gecikmenin olduğunu ortaya koydu. Eğer köklü bir özeleştiri verilecekse, en başta HADEP ve diğer kurumların değişmede, dönüşmede ve yeniden yapılanmada geç kaldıklarıdır. Bu konuda bir tutuculuğun, değişime ve dönüşüme karşı bir direnmenin olduğunu kabul etmek gerekiyor.

Yeniden yapılanmanın en temel görevi de örgütleri güçlü tutmaktır. 3 Kasım seçimleri örgütlerin güçlü olmadığını gösterdi. Zaten zayıf olan örgütler, örgüt sorumlularının milletvekili adayı olmasıyla birlikte daha da zayıf düştü. Bu açıdan bundan sonraki süreçte ilk önce örgüt demek, örgütün güçlü tutulmasını hedef almak yaşamsal önemdedir. Yetenekleri en fazla olanlar, kendilerini örgütçülüğe aday göstermelidirler. Milletvekili ya da belediye başkanı olmaya değil. Tabii, milletvekilli ve belediye başkanları da yetenekli insanlardan seçilmeli, ama örgüt iyi çalışırsa, yetenekli insanları ortaya çıkarır. Yetenekli insanları ortaya çıkarmak da yetmiyor, bir de onları gerçekten seçimlerde kazandırmak gerekiyor. Bu açıdan örgüt çalışması işin esasıdır. 3 Kasım seçimlerinde ne kadar örgüt vardı, kim ne kadar örgüte önem verdi? Bu konuda çok olumlu cevaplar verilemez. Öte yandan örgüt parçalanmış ve bölünmüştü. İki kanat ortaya çıkmıştı. Hizipçilik ortaya çıkmıştı. Tabii bu da çalışmaya ve sonuca yansıdı. Bu açıdan kesinlikle hizipçiliği aşmak gerekir. Farklı düşünce ve tartışmalar olabilir, çeşitli eğilimler de olabilir, bunlar bir zenginlik olarak alınabilir, güçlendirme etkeni olarak görülebilir. Nitekim yeni parti çok çeşitli kesimleri ve eğilimleri de kapsayacaktır, ama bunun seçim öncesinde görüldüğü gibi anlayışlar çekişmesi ya da geliştirici, düşünce üretici bir tartışma zemini olarak değil de, örgütü göbeğinden bölen yaklaşımlar biçiminde olamaz. Başarı kazanmayı hedef almayı isteyen hiçbir parti öyle olamaz. Farklı eğilimlerin olması bu kadar örgütsel çatlama demek değildir. Örgütsel çatlama, örgütsel bölünme ayrıdır, çeşitli farklı eğilimlerin kendisini bir partide ifadesi ayrı bir şeydir. İkincisi geliştirirken, birincisi tahrip eder. Nitekim 3 Kasım sonuçlarında bunu gördük. Bu açıdan yeniden yapılanmaya giderken, bu tür çatlatıcı eğilimleri önleyen, etkisizleştiren, bir yeniden yapılanma şarttır. Hele Ulusal demokratik hareket açısından bu tür kamplaşmalar sömürgeciliğin ve kölecilik tarihinin sonuçlarıdır. Başkan Apo; *"iki Kürt bir araya gelemezdi, ben Kürtler'de ortak çalışma kültürü ortaya çıkardım, ilk defa Kürtler birbirini severek bir araya geliyor ve çalışıyor. Benim Kürdistan özgürlük mücadelesine yaptığım en büyük katkılardan biri de budur"* diyordu. Bunun için örgüt içinde-

ki her türlü çatışma ve bölünmeyi Önderliğe karşı mücadele olarak değerlendiriyordu. Hiçbir çatışmayı doğru görmüyor. *"İki yanlışın birbirine karşı mücadelesi"* diyordu. *"Aslında bu yanlışlar birbirine karşı mücadele etmiyor, benim tarzıma, benim birleştirici ve Önderlik tarzıma karşı mücadele ediyor"* diyerek, bu tür bölücü, parçalayıcı eğilimleri mahkum ediyordu.

Aynı biçimde bir kere daha kurumlardaki bu parçalayıcı eğilimleri, niyetleri ne olursa olsun mahkum etmek gerekiyor. İki tarafın da tarzının Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin örgütlenme, yönetim tarzına karşı, yine Başkan Apo'nun Kürdistan'da yarattığı Önderlik gerçeğine karşı mücadele olduğunu söylemek yerindedir. Yeniden yapılandırma sürecine girerken, bunların da görülmesi gerekir, bu tür taraf durumuna düşenlerin hiç birisinin haklı olmadığını, birleştirici olmayan hiçbir tarz ve eğilimin doğru olmadığının altını çizmek gerekir.

Yeniden yapılandırma sürecinde dikkat edilmesi gereken diğer bir husus da, örgütlenme modelinin demokratik bir işleyişe kavuşturulması olmalıdır. Yönetimlerin seçilmesi, yine çeşitli görevlendirmeler demokratik süreçler içinde gerçekleştirilmelidir. Özellikle bütün parti üyelerinin katılımıyla örgütsel yapılanmanın gerçekleştirilmesi gerekir. Halk kendi kurumlarına sahip çıkmalıdır. Ancak böyle Özgürlük ve demokrasi mücadelesi gelişebilir. Özgürlük ve demokrasi mücadelesine denk kurumlar yaratılabilir. Kesinlikle hiçbir yerde bürokratik çalışma ve örgütlenme tarzı olmamalıdır. Halk yoğun olarak her türlü kurumlaşma içinde, en başta da partiler içinde yer alarak bürokratik yönetim tarzının önüne geçmelidir. 'Ölçüleri de kim örgüt çalışması yapıyor, kim kitle çalışması yapıyor, kim eğitim çalışması yapıyor?' bunlar olmalıdır. Bu tür yaklaşım içinde olanlardan, demokratik uygarlık ve özgür birlik çizgisini savunanlardan yana tercihini yapmalıdır. Seçerken mutlaka bu ölçüleri esas almalıdır. Reddederken de kim ağalık, bürokratlık, ailecilik, aşiretçilik yapıyorsa onu reddetmelidir. Demokratik devrim neden verildi? Can ve emek neden bu kadar gündeme geldi? Demokratik devrim bütün Kürt halkını iradeli, güçlü bireyler haline getirmek için yapıldı. Ağaların, beylerin ya da aşiret gücüne dayanarak siyaset ve politika yapanların yerine, halklaşmanın gücüne dayanan bir örgütlenme ve siyaset tarzı geliştirmek istenildi ve amaç buydu. İşte bugün ağalık, aşiretçilik, ailecilik bağıyla değil de, halk ve ulus bağıyla, özgürlük ve demokratik ölçülerle birbirine bağlı olan bir halk gerçeği ortaya çıkarıldı. Tabii ki her türlü örgütlenmede, seçimde de bu ölçüler dikkate alınacaktır. Bu ölçüler dışındaki tüm ölçüler gerici ölçüler görülerek reddedilecektir. Yeniden yapılanma derken partilerin ve diğer tüm kurumların demokratik biçimde çalışmasını geliştirmek de önemli olmaktadır. Bu demokratik çalışma ve karar süreci geliştirilirken, seçimlerin, kurumlaşmaların üyelerin iradesiyle gerçekleştirilmeye çalışılırken, demokratik ve özgürlükçü olmanın gereği olarak bazı özgünlükler de göz önüne getirilmelidir. Kadınların yönetimlerde belirli bir kota çerçevesinde yer alması özgürlük ve demokrasinin gereğidir. Çünkü bütün toplumsal ve siyasal kurumlar her türlü hukuk daha baştan kadının yarışa geriden katılmasını sağlamaktadır. İşte bu geride katılmayı eşit bir katılım noktasına getirmek için pozitif ayrımcılık denilen kadın kotalarının tüm yönetim organlarında pratikleştirilmesi gerekir. Bu kotalar yüzde 35'ten aşağı olmamalıdır. Yine bütün yönetimlerde gençlik kotaları olmalıdır. Ama bu kotalar da üyelerin seçimi ile kimler tarafından doldurulacağı tespit edilir. Diyelim yüzde 15 gençlik kotası varsa, bunun hangi gençler olacağı, yine üyelerin oyları ile tespit edilir.

Sonuç itibariyle yeniden yapılanmanın örgütsel yapılandırma ve karar alma süreçlerinde demokratik bir yaklaşımı benimsemek, kimsenin şuraya buraya dayanarak kendisini güç yapmanın önüne geçmek gerekir. Ulusal demokratik hareketimiz böyle bir demokratik anlayışın bütün kurumlarda

yerleşmesinden yanadır. Ancak halk ve Ulusal demokratik hareketimiz olumsuz bazı kişilikleri ve uygulamaları reddedebilir, kabul etmeyebilir. Bu, halkın da Ulusal demokratik hareketin de en doğal hakkıdır. Yani olumsuz bir durumda karşı düşünce belirtilebilir, eğilimini ortaya koyabilir. Ama reddedilecek, çalışmaları bozucu, sabote edici, dağıtıcı bir olumsuzluk yaratacak etken söz konusu değilse, bütün örgütlenme ve karar süreçlerinin demokratik biçimde gelişmesinden sadece fayda ortaya çıkar. Önemli olan özgürlükçü ve demokratik bir hareket olan demokratik devrimin ortaya çıkardığı Kürt demokratik kurumlarında kabul ve ret ölçülerinin doğru ortaya konulması ve doğru pratikleştirilmesidir.

Bu açıdan eğitim çalışmaları çok önemlidir. Bütün kurumlarda en fazla ihmal edilen husulardan birisi de, özgürlük ve demokrasi çizgisi doğrultusunda eğitimlerin yetersiz kalmasıdır. Eğitimler yetersiz kalınca herkes kendisine göre bir çizgi, örgüt ve yaşam anlayışı, bir siyaset tarzı, bir dost düşman kavramı üretmeye çalıştı. Bu da düşüncede, örgütlenmede, eylemde birliği sakatladı. İster istemez bu da seçim dahil tüm çalışmalarda olumsuz etki yaptı. Bu yönüyle yeniden yapılandırma derken, eğitim çalışmaları temelinde her kuruma uygun özgürlükçü ve demokratik kadro yetiştirme konusunun çok önemli olduğununun altını çizmek gerekir. Bu görevi yerine getirenler gerçekten Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin asıl yürütücüsü, yönlendiricisi, öncüsü olmayı hak edenlerdir. Demokratik özgür birlik çizgisi konusunda kadro yetiştirmeyen, halkı ve çalışanları sürekli eğitmeyen hiçbir yönetici kabul edilmemelidir. Yeniden yapılandırma konusunda eğitim ve kadro yaratma konusu başlı başına ele alınıp her kurum içinde özel kurumlaştırmalara kavuşturulmalıdır.

Bir hususun altını çizmede fayda var; bu seçim sürecinde Türkiye'de özgürlük ve demokrasiyi geliştirecek bir gücün olduğunu ortaya koydu. Gelecekte de Türkiye'de özgürlük ve demokrasiyi gerçekleştirecek güç, DEHAP etrafında toplanan dinamik demokratik hareket olacaktır. Eğer bu hareket kendisini yeni halkalarla besler ve tabanını genişletirse başarısı engellenemez. Dünyanın her yerinde demokrasi ve özgürlüğü gerçekleştirmek için 3 Kasım seçimlerinde meydanlarda ortaya çıkan hareket gibi bir gerçek güce ihtiyaç duyar. İzlenecek doğru politikalar, ittifaklar ve ilişkilerle bu çekirdek kendisinin beş on katı gücü harekete geçirir. Tüm dünyada demokratik devrimlerin, demokratik hareketlerin kanunu budur. Dolayısıyla halk kendine güvenmelidir. Gücünün çok şey başaracağını bilmelidir. Ortaya çıkan güç hiç küçümsenmemelidir. Kürdistan'da zaten demokratik devrim gerçekleştirilmiştir ve giderek derinleşecektir. Bu konuda bir başarısızlık söz konusu değildir. Tam bir başarı söz konusudur. Bu başarının tamamen özgürlük ve demokrasinin zaferine dönüşmesi için yaratıcı örgütlenmelerle, ittifaklarla, ilişkilerle, mücadele yöntemleriyle Türkiye'ye taşırılmasıdır. Eksik kalan yönü bu olmuştur. Bunun içinde bir temel, bir zemin atılmıştır. Mevcut demokrasi hareketini başarıya götürecek çekirdek korunur, güçlendirilir, yeni halkalarla büyütülürse daha sonraki seçimde en etkili güç haline gelir. AKP'nin bu süreçte özgürlük ve demokrasi ihtiyacına cevap veremeyeceğinden, yıpranacağı da şimdiden açığa çıkmıştır.

3 Kasım seçimlerinde başta Kürt halkı olmak üzere sol ve sosyalist güçler açısından başarılı bir seçim kampanyası yürütüldüğü söylenebilir. Kadınların büyük bir iradesel hamle gerçekleştirildiği herkes tarafından görüldü. Gençlik dinamizmiyle meydanların coşkusunu, heyecanını herkese hissettirdi. DEHAP'a karşı olan güçler bile seçimlerdeki en coşkulu, en büyük mitingleri DEHAP'ın yaptığını kabul ettiler. Bu coşkulara, bu büyüklüğe bakılarak herkesin DEHAP'ın barajı aşacağını düşünüyordu diyerek, seçim kampanyasının çarpıcılığını itiraf ettiler. Dolayısıyla seçim kampanyasının yürütülmesi açısından başarısızlık söz konusu değildir. Halk, önüne konulan hedefleri yerine getirmiştir. Parti bürokrasisi, parti yönetimi halkın, kadronun, çalışanların önüne doğru perspektif koyamamış ve bu konuda dar kalmıştır. Önüne konan hedefler doğrultusunda çalışma konusunda başarı vardır. O açıdan önümüzdeki dönemde de bu çalışmanın başarılı olması için ortaya konulmayan görevlerin, hedeflerin tespit edilerek ortaya konulması yeterli olacaktır.

İttifaklar yeni çizginin bileşenleridir

Yalnız burada bir hususu belirtmek gerekir. Seçimler sonrasında parti yönetimi, milletevekili adayları doğru özeleştiri vereceklerine, süreci halka doğru anlatacaklarına birbirlerini suçlama çabası içine girmişlerdir. Bu konuda da halka karşı bir sorumsuzluk sergilenmiştir. 'Asıl neler yapılmadı?' noktasında yoğunlaşması ve üzerinde durulması gerekiyordu. Stratejik ve taktik olarak yapılan yanlışlıklar neydi, örgütlenme konusunda yapılan yanlışlıklar neydi? Bunların ortaya konulması gerekiyordu. Bu açıdan yöneticilerin eleştiri, özeleştiri verme konusunda sınıfta kaldıklarını söylemek gerekiyor. Halkı seçim sonuçlarının yetersizliği konusunda aydınlatma, halkı ve çalışanları geleceğe hazırlama konusunda yeterli çaba göstermediklerini rahatlıkla söylenebilir. Olumlu yapılan tek şey, seçim sonuçlarını değerlendirme ve geleceğe hazırlık için bir konferans kararının alınmasıdır. Umarız bu konferans bir çekişme, bir didişme alanı değil, yanlışlıklardan ders çıkararak daha güçlü bir birleşme, kaynaşma ve çözümler üretme platformuna dönüşür. Eğer doğru yaklaşılırsa konferanslar, kongreler her zaman çok güçlü sonuçları ortaya çıkarır. Ama doğru yaklaşılmazsa kongreler ve konferanslar olumsuz sonuç da ortaya çıkarabilir. Zaten seçim sürecinde sorumluluk alan kadroların başarı ve başarısızlığı biraz da konferansta vereceği eleştiri özeleştiri güçleriyle görülecektir.

Bu seçim sürecinde ve sonrasında en fazla gündeme gelen konulardan biri de Türkiye partisi olma, Türkiyelileşme konusu oldu. Bu konunun da doğru anlaşılmasında fayda var. Bu sorun da herhangi bir taktik sorun değil. Ulusal demokratik hareketin ortaya koyduğu yeni stratejik çizginin kendisi ve onun pratikleşmesi oluyor. Burada Türkiyelileşme derken, mücadele alanının genişlemesi olarak anlamak gerekiyor. Sadece Türkiyelileşme değil, Ortadoğululaşma biçiminde değerlendirmek daha doğrudur. Ulusal demokratik hareketin yeni çizgisi, demokrasi ve özgürlük mücadelesini yalnız Kürdistan'da değil, tüm Ortadoğu'da öncülük yapma yaklaşımıdır. Böyle anlaşılırsa doğru anlaşılır. "Sadece pratik ya da taktik nedenlerden dolayı Türkiye'ye yayılalım!" denilmiyor. Ulusal demokratik hareketin ortaya çıkardığı birikim, dünyamızın ve bölgemizin geldiği düzey böyle bir stratejinin daha sonuç alıcı, özgürlük ve demokrasiyi daha fazla geliştirici olduğu değerlendirmesine bizi götürüyor.

Dünya deviniyor, Ortadoğu da, Türkiye ve Kürdistan da deviniyor. Demokrasi ve özgürlük güçleri her yerde mücadele veriyor. İnsanlığın özgürlük ve demokrasi umudu her yerde karşı güçlerle bir mücadele içinde kendisine yol aldırıyor. Biz de bu gerçeğin bir parçasıyız. Türkiyelileşelim derken, bu bir ideolojik ve politik yaklaşımdır. Demokrasi ve özgürlük mücadelesinin hem Kürt halkı ve hem de Türkiye halkları açısından en etkili gerçekleştirme çizgisidir. Kürt halkının ulusal demokratik hakları da, Türkiye halklarının özgürlük ve demokrasi sorunları da en fazla bu çizgide pratikleşecek, kendini ifade edecektir. Özlemlerde, umutlarda özgürlük ve demokrasinin derinleştirilmesinde geriletme, geri adım atma değil; aksine bu yeni çizgide daha fazla geliştirme, boyutlandırma anlayışı var. Bu açıdan Türkiyelileşme derken, yalnızca bazı Türkiye devrimcilerini, solcularını, aydınlarını içimize veya yanımıza almak olarak anlaşılmamalıdır. Bu, doğru bir yaklaşım değildir. Bu bir eklektizim ya da yalnızca bir ittifak sorunudur. Artık Türkiye'de demokrasi ve özgür birlik mücadelesini, demokratik özgür birlik çizgisi içinde gerçekleştirip, derinleştirilmeli derken, Türkiye'deki demokrasi ve özgürlük güçleri bir ittifak gücü olarak görülmüyor. Tek bir stratejik çizginin bileşenleri olarak görülmek zorunda. Yeni çizgi Türkiye'nin tüm alanlarında pratikleştirilmek isterken, anlaşılmak istenen budur. Herhangi bir Türk aydınını, solcusunu, sosyalistini kurumlara katmak değildir. Bu dar bir yaklaşımdır ya da eski mücadele döneminden kalma anlayışın değişmemesidir. Ya da süreç ve stratejik çizgi değişmiştir, ama hala Türkiye'deki demokrasi ve devrimci güçlere yaklaşımın eski biçimde sürmesi oluyor. Söylemek istenen daha farklıdır. Türkiye'deki demokrasi ve özgürlük güçlerinin Kürt demokratik gücüyle birlikte hareket ederek aynı coğrafyada (iki ülke de olsa birleşmiş, özgürlük ve demokrasi çizgisi açısından bir ünite olarak kabul edildiği oranda) ortak bir strateji doğrultusunda mücadele vermek oluyor. Böyle anlaşılmak durumunda.

1970'lerdeki durum değişti. Kürt halkı kendi iradesini ve gücünü ortaya koydu. Artık bir küçük büyük, abilik kardeşlik ilişkisi söz konusu değil. Sürekli ezilen, baskı altına alan bir halk gerçeğinden, kendi özgür iradesini ortaya çıkaran bir halk gerçeğine ulaşıldı. Bu açıdan Türkiye'deki demokrasi güçleriyle özgür ve eşit temelde birlikte ortak mücadele etme konumuna ulaşılmış bulunuyor. Sadece yaratılan halk gerçeği ve örgütsel, siyasal, ideolojik düzey açısından değil, aynı zamanda özgürlük ve demokrasiyi başarıya ulaştıracak stratejik düzey açısından da birlikte ortak mücadelenin gerektiğine inanmak zorundayız. Türkiye'deki sol ve demokrasi güçleri şu kadar güçlü ya da zayıf olsun olmasın, bu çizgiye katılsın katılmasın, Kürt ulusal demokratik hareketi bu çizgisiyle zaten Türkiyelileşmiş, Ortadoğululaşmıştır. Kendi çizgisini, mücadele anlayışını her yerde pratikleştirmek istemektedir. Bunu yaparken, Kürt halkının ulusal demokratik özlemlerinden, haklarından geri adım atma diye bir anlayış söz konusu değildir. Aksine Kürt halkının ulusal demokratik haklarını, özgürlük ve demokrasisini en iyi biçimde bu çizgiyle pratikleştirip yaşamsallaştıracağını görmektedir. Daha iyi mücadele etmenin, mücadeleyi daha iyi ve etkili bir biçimde geliştirmenin demokratik özgür birlik çizgisiyle olacağını düşünmektedir. Türkiye sol ve demokrasi güçlerinin de böyle bir çizgiye katılarak en azından politik olarak katılarak mücadeleye atılmasını istemektedir. Türkiyelileşmekten kast edilen de budur. Bu yapılırken, bazı kesimlerin anladığı gibi "ulusal demokratik hareketin çizgisi şimdiye kadar yanlıştı, mücadele verildi sonuç alınmadı, bu nedenle tekrar '70'lerdeki Türkiye solcularının, sosyalistlerinin anlayışına dönerek, onların anlayışına gelindi" diye bir şey söz konusu değil. Böyle anlamak otuz yıllık mücadeleden de, yeni çizgiden de hiçbir şey anlamamak olur. Bırakalım eski klasik '70'lerin sol anlayışına katılmayı, iltihak etmeyi, aksine çok güçlü Kürt demokratik gücü ve bunun ideolojik-politik öncülüğünde bu güçleri doğru çizgiye katmak amaçlanıyor. Daha doğrusu yeni çizginin hedeflediği amaçlardan biri de bu olmaktadır. Eğer bazıları Kürt ulusal demokratik hareketinin Türkiyelileşme çizgisini farklı anlıyorlarsa bu yanlıştır. Genel anlamda mevcut resmi siyasal sınırlar Türkiye olarak kabul edildiği için, yine Türkiye'ye açılım anlayışını vurgulamak, böyle bir ifade ile söz konusu olduğu için Türkiyelileşme diyoruz. Yoksa esasında eğer ideolojik ve politik anlamda ifade edilecekse, bunun Türkiyelileşmekten çok, Türkiye'deki demokrasi ve özgürlük anlayışını, sol ve sosyalist anlayışın Kürdistanlaşmasından bahsedebiliriz. Zaten Türkiye'nin en önemli alanlarında Kürt etkinliği vardır. İstanbul'da, İzmir'de, Çukurova'da en etkin, örgütlü çekirdek Kürtlerdir. Kürtler, Türkiye'nin her tarafına dağılmış, bir nevi kendi özgürlük ve demokrasi anlayışlarını, yaşam tarzlarını Türkiye'nin her tarafına yayarak, Türkiye'yi Kürdistani özgürlük ve demokrasi çizgisine getirme mücadelesi vermektedirler. Dolayısıyla sorunu bazı kelimelerin biçimsel söylenişleriyle sınırlayarak işin özünü kaçırmak yanlıştır. Bunu çeşitli çevreler art niyetli olarak yapmaktadırlar. Kimi geçmiş Kürt reformist milliyetçilerinin bugünkü türevleri çeşitli spekülasyonlarla çizgimizi kendilerine göre şöyle veya böyle göstermek istemektedirler. Hatta bugüne kadar doğru dürüst mücadele vermeyen bu çevreler, neredeyse bizim çizgimizi mücadeleden vazgeçmek olarak lanse etmek istemektedirler.

Devamı sayfa 38'de

ÖNDERLİK GERÇEĞİ KENDİNİ EĞİTME SANATIDIR

Ülkesi, halkı için yaşamak isteyen, hele hele savaşmak isteyen arkadaşlarımız bu değerlendirmelerimize çok dikkat etmeliler. Onlar için gerekli olan temel hususları ısrarla vermeye çalışıyorum ve bu öyle salt bir okul grubuyla gerçekleştirilen bir çalışma da değildir. Ulusal ve sosyalist düzeyde verilen bir çalışmadır. Özellikle de savaş tarzında çok önemli bir çalışmadır. Bir türlü dikkatlerinizi toplayamamanız, yoğunlaşamamanız benim düzeyimi düşürüyor. Kaldı ki, sabote edenler de az değil. Özellikle iyi niyet adı altında ve hatta kendini kandırarak anlamı oldukça büyük olan ve mutlaka başarmamız gereken birçok çalışma, –veya çalışmaların– derin kişilik zaaflarıyla –artık ne kadar bilinçli bir sistem etkisi var, bu o kadar önemli değil– boşa çıkartılıyor.

Genelkurmayın bel bağladığı bazı kişiler var. Onlara zindanda bile karargah kurdurup –sizleri kullanarak– halka hitap etmek istiyor. Cezaevinde pek görülmeyen bir biçimde bu yöntemi deneyerek ve onlara özel af mesajları da yollayarak onların tahribatını geliştirmek istiyor. Pusuda yatan böyle bazı kişilerin olduğunu bilmeniz gerekir. Burada iyi niyetli veya bilinçli, sübjektif kasıt içinde olmak, sonuçta pek belirleyici değil. Hatta iyi niyet daha kötü sonuca götürebiliyor. Genelkurmay da buna oldukça bel bağlıyor.

Bilindiği üzere bu süreçte şahsi çıkarlar daha ağır basıyor. Kendini eğitmemiş, özellikle siyasal amaçta, yurtseverlikte, hele hele sosyalizmde terbiye etmemiş, partinin bazı imkanlarıyla ucuz komutanlıkla, yine eskilik adına, genel kolektif emek üzerinde tam bir hırsız gibi fırsat kollayan kişilerin bir iki gaspıyla, sorumluluk kademesini suistimal ederek bunda başarılı olması çok fazla sonuç vermez. Zaten bu tiplerin hızla soluğu TC'nin karargahlarında alarak, ihanetlerine çılgınca devam ettiklerini görüyoruz. Bu durum tarihimizde de, şüphesiz bütün devrimlerin, isyanların yıkılışında da çok tehlikeli bir sondur. Sadece isyan değil, bir halkın ulusal, toplumsal gelişimini fesheden konumlara kadar düşürmekte tereddüt etmemişlerdir. Bunda en önemli rolü yetersiz önderlikler oynamıştır. Çare bulamadıkları için, ya erkenden dar ağacında sonlarını getirmiş ya da köşelerine sinerek sahayı tümüyle karşı tarafa terk etmişlerdir. Bu yönlü bir savaşım, içimizde de çok yoğun bir biçimde yaşanmaktadır. Bunu önlemeye çalışıyoruz.

Tarihin bir kez daha tekerrür etmesine fırsat vermek istemiyoruz, ama gerçekten Genelkurmayın kullandığı bu son isimlere ve yöntemlere baktığımızda, kendi yüz binlik ordularıyla yapamadığını, bu alçaklara ve bunlara zemin olan kişilere dayanarak yapmak istediği tartışmasız ortada. Bilinen lanetli tarihi hortlatmak için, zaaflı, basit bir güdüsüne, duygusu uğruna her değeri yıkmayı göze alan kişilere dayanarak başarmak istiyor.

Savaşta karşıt güçler her tür taktiği dener. Hele karşındaki güç Cengiz Han yöntemlerini esas alıyorsa, her türlü hileye başvurur. Karşı tarafın savaş hukukuna da fazla değer verdiğini sanmıyoruz. Savaşta bir yöntemin sahibi değil. Kaldı ki, savaşı elindeki politikanın aracı olarakta düşünmüyorlar, şahsi çıkar, yine emperyalizmin çılgınca her yöne çeken, hatta siyonizmin kural, ahlak tanımayan yapısı ve çıkarlarının emrine koşulsuz giren bir güç olduktan sonra, bu ordudan öyle savaş hukukuna, hatta belirli bir politakaya göre savaş beklemek pek gerçekçi değildir. Dolayısıyla hileyle, kandırmayla, kuralsızlıkla, yine özellikle toplumun geri ahlaki düzeyini ve hele hele içimizdeki insanların zaaflarını şiddetle kullanıp sonuç almak isteyeceği çok iyi görülmelidir.

Bu hususları sürekli işliyorum, fakat görüldüğü kadarıyla parti içinde bana karşı direnen kesimler, sarsılmadan kendi konumlarını, düşkünlüklerini sürdürmeye devam ediyorlar. Kişiliklerinin çok zayıf olduğu kesin. Bir amaç kişiliği olmadığı, günübirlik bir kişilik olduğu, bazı heveslerle veya zorunluluklar sonucu, hatta belki de oyuna gelerek saflara katılanlardır. Veya bu anlamda iradesinin çalındığına inanarak, –bu da resmi ideolojinin bir söylemidir– parti içinde kendiliğinden bir intikam kişiliğine bürünenlerdir. Bunların hepsi var. Bu toplumda her şey gelişebilir. Çünkü, normal düşünce biçimi yok. Herhangi bir ulusal, siyasal, toplumsal değer temelinde, bir kelime bile öğretiye yer yoktur. Terbiyeye yer yoktur. Dolayısıyla her kişi, her türlü amaç dışılığı veya sapık amaçlardan tutalım, amaçsızlığı iliklerine kadar yaşama ve tabii bunun bir sonucu olarakta her türlü iflas edici, boşa çıkarıcı yöntemleri deneyebilir. Tüm çabaları boşa çıkartan yaklaşımları sergileyebilir. Bu da iflas toplumudur, iflas kişiliğidir. Bizde de bunlar herhalde hiç bir halkta, toplumda bulunamayacak kadar yaygındır. Durum acı da olsa böyledir.

Şehidi doğru anlamak PKK'nin temel görevdir

Şimdi hep şunu söylüyorum, muhtemelen içinizde bazıları, halkı için, onun toplumsal dönüşümü ve ulusal düzeyde bazı temel çıkarları için kendini ortaya koymak isteyebilir. Bu kişiler bizi dikkatle dinlemeli, lafla değil. İkide bir beni kullanarak değil. 'Kendimi bir türlü güçlü eğitemiyorum, yanlışlara kurban olmaktan kurtaramıyorum, zemin olmaktan kendimi çekemiyorum' demek, kesinlikle yanlıştır. Bu sözleri söylemek, ben yenildim, bittim demektir. Veya ben kaybediyorum anlamındadır. Böyle ne partiye katılım olur ne de savaşa girilir. Siz yanlış belliyorsunuz veya sizi yanlış bir zeminde tutuyorlar. Ben bunları bin defadır tekrarlıyorum, böyle olmayın diyorum. Bunun doğrusu şudur; partinin ideolojisi, savaş çizgisi, örgüt anlayışı, hatta tarzı, kül yutmayacak bir şekilde hemen her konuda belirginleşmiştir. Şimdi burada bunu öğreniyorsunuz. Benden öğreniyorsunuz. Öğretme işinde kusur etmediğimiz kesin. Maalesef uygulama çok düşük kalıyor. Özellikle sonuna kadar kendini feda etmeye dayanan, partimizin sınırsız fedakarlığını esas alan, ama doğru bir yönetime, komutaya kavuşmadığı için yoğunca kaybeden, genelde savaşçılarımızın, özelde genç tecrübesiz savaşçılarımızın anısını doğru kavramayı ve gereklerini ne pahasına olursa olsun yerine getirmeyi esas almaya çalışıyorum. Bu diğer hususlardan, tüm kurumlardan, emek sahiplerinin durumundan bağımsız değildir. Hepsi birbiriyle bağlantılıdır, fakat bu en çarpıcı bir husus olduğu için açıyorum. Çünkü yanlış, eksik ve gerçekliğe göre yürümeyen bir savaş yönetimi ve bu yönetim altında örgütlenen eylemlerin yol açtığı kayıplar ve özellikle şehitler, çok büyük bir önemle ele alınmayı emrediyor. Biz bu konudaki sorumluluğumuzu çok iyi bilmekle birlikte, ısrarla takip edeceğimizi vurguluyoruz. En çok örtbas edilen bir konu olması nedeniyle, onu kesin açma ve şehidin hakkını savunma gereğini önemli bir görev olarak değerlendiriyorum. Hele hele bu genç savaşçıları kutsal devrim görevlerine tayin edilmiş bulunan bazı sözde komutanlar doğru savaştırmadı ve hatta çok yanlış bir tarzla savaştırdı diyemiyorum. Adeta cinayetvari bir uygulama içinde bırakıp, halkımızın gerçekten en yürekten bir sorununu, savaşta da en çok geçerli olanı, sanki çok sıradanmış gibi parti içinde bir tutum olarak yansıtmak, bana göre en tehlikeli bir oportünizm türüdür. Hatta ondan daha tehlikelidir. Özellikle gaflete, ihanete kadar giden kişiliklerin en çok yargılanması gereken konu budur. Ve yine görevlerine doğru dürüst sahip çıkamayan komuta kişiliğinin çözümlenmesi açısından da, yine en çok açığa çıkarılması gereken bir husustur. O kadar adsız şehit –özellikle genç savaşçı– o kadar anısını açığa çıkarıp hesap sorulması gerekenler var ki! Aslında onların anıları hakkında sadece bir değerlendirme değil de, bir halka mal edilmesini isterdim. Biz, bu kısa süreli yaşamlarına anlam verilmesi için üzerimize düşen görevleri mutlaka yerine getireceğiz. Tabii bu konuda yapacağımız görevler olacaktır.

Bize göz açtırmamak için dayatılan tüm zorluklara rağmen, tüm şehitlerin hakkını istemek ve gereklerini yapmaktan geri durmamak, esas alacağımız en önemli bir çalışmamız olmaktadır. Burada anlamı tam kılmamak kadar, pratikteki sonuçları da derlememek düşünülemez. Dolayısıyla şehidi yanlış anlamak mümkün olamaz. PKK devriminin en önemli bir özelliğidir bu. ***Haki Karer****'le* doğru anlama işini ve onun pratikleşmesini esas aldığımız için PKK'yi varedebildik, buraya kadar getirdik. Ve bu tarz devam edecektir. Buna amansız bir yüklenme vardır. Bunu PKK'nin özelliği olmaktan çıkarmak için inanılmaz çabalar sergilenmektedir. Ama buna asla müsade etmeyeceğim. Örtbas edilmesine, çok sıradanmış gibi yaklaşılmasına, komuta görevlerinin en sınırlı bir bağlılıkla bile yerine getirilmemesine karşı duracağım. Bunlarla hesaplaşacağım, hesaplaşıyorum da. Daha da kapsamlı yapacağım. Bunlar, görevlerinin çok sınırlı bir gereğini yerine getirmeden, belki de devrimlerde cinayet diye atfedeceğimiz bir tarzda yaşıyorlar. Sözde komutanlık yapmanın nasıl cevaplanacağını kendi pratiğimizle göstermemiz gerekiyor.

Bu tiplerin bir silahı da, özel rejimin tehditini dayatmak oluyor. Bu kadar yoldaş katlinin kaçtığını biliyoruz. Kimi kin ve öfkeyle bunu yaptı, kimi geriliğinden, kimi çok iğrenç sahte canını kurtarmak için... Kendi ilkel geri güdülerini, geri kariyerist özelliklerini, sırf adı komutan olsun diye ayakta kalmak, kendini emeksiz yaşatmak için onlarca yoldaşını, yüzlerce değeri bir hiç uğruna şehadete gönderdiğini belirtmek gerekiyor.

Biz savaşı, biçim hatasıyla sınırlandırmak istemiyoruz. Bir kurala uyulmadı diye, hemen onu yargılamaya almak biraz Stalin yöntemidir. Bununla bazı şeyler kurtarılabilir, fakat Stalin'in pratiğinden de ortaya çıktı ki, birçok sınıf dışı eğilim ve yaklaşım büyük oranda kendini gizledi. Ve bunlar yetmiş beş yıllık dünyanın üçte birinde etkili olan sosyalizmi çökerttiler. Demek ki bu yöntem fazla sonuç alıcı değil. Günübirlik bazı başarılar olabilir, fakat sistemi kurtaramıyor. Bizim, bazılarının çok bariz olan suçlarını, her an en sert cezalandırmaya tabi tutmayışımızı yanlış anlamayın. Stalin yöntemiyle cezalandırmamak, onları hiç cezalandırmamak anlamına gelmez. Hatta biz, sistemi tümüyle bozmalarını önlemek için bir cezalandırma sistemini de geliştiriyoruz. Çünkü başka çaremiz yok. Fakat bu, bizim anlayış ve yaklaşımlarımız doğrultusunda olacak. İçimizde yaşanan suçlar diz boyu. Buna karşı kaba yöntemi uygulasak ortalık belki de süt liman olur, fakat kişiler büyük oranda gizlenir. Hele hele Kürt toplumu gibi çok zayıf ve bu yönüyle örgütü neredeyse kısa bir sürede tamamen bitirebilecek kişilerin yaygınlığı, bu yönteme fazla başarı şansı tanımaz. Örneğin bunu Saddam da denedi. Ama onun durumu da ortada. Çok büyük bir ordu yaratmasına rağmen kullandığı yöntemlerle nereye gittiği, ders çıkarılacak bir biçimde ortadadır. İçimizde bunu deneyenlerin sonlarının ne olduğunu –ya kaçtılar, ya işbirlikçilere sığındılar, ya da emperyalizmin kucağına oturdular– göz önüne getirdiğimizde; yöntemimizin daha yaratıcı, sonuç alıcı ve bütün oyunları bozacak kadar gelişkin olmasına ihtiyaç vardır. Dolayısıyla parti ve ordu tüzüğüne bilimsel anlamda bu kadar ters düşen, hatta hiç bir gereğini yerine getirmeyenlerin, acaba sınıf savaşımını kazandıklarını mı söyleyebiliriz? Acaba, gerçekten birey olarakta komutayı işgal ettiklerini mi söyleyebiliriz? Sanmıyorum.

Görünüşte kargaşayı geliştirebilirler. Kendilerini örgüt yerine koyabilirler ve bundan menfaat umup muğlaklığı derinleştirebilirler de. Fakat hep bunu vurguluyorum. Değişik bir biçimde de olsa bizde nizam, örgütün işleyişi ve amaca uygun bir biçimde yürütülüyordu. Hem hesaba uygun, hem de en zarar vermeyecek biçimde ve gerektiğinde mezarında da sorabilecek bir anlayış vardır. Bunu herkes uyguluyor mu? Uygulamayabilir, ama kendi payıma uygulamaya büyük bir duyarlılıkla bağlıyım, dikkat ediyorum, yapıyorum. Sorun tabii bunun tüm örgüt militanlarınca yapılmasıdır. Yalnız benim tarafımdan yapılması sınırlı kurtarabilir.

Tüm militanlarca, hatta halkımızca gerekleri yerine getirildi mi, bu yöntem kesinlikle en büyük başarıyı sağlar. Bu konuda herkesin şiddetle yoğunlaşmaya ihtiyacı var. Tabii yalnız şehadetler üzerinde görevini yerine getirmeyen komutayı, yönetimi yargılamak yetmiyor. Silah üzerinde, rahat yürütebileceği eylem içinde bile, doğru bir yaşamı örgütleyememesi ve hatta doğru bir mevzilendirmeden, üslendirmeden tutalım, savaşın anı anına gerekli kıldığı birçok görevi yerine getirmeyenleri de –bu görevler nedir, her tür eğitsel, örgütsel çalışma, her tür dikkat, duyarlılık, üslup, tarz uygunlukları– sorgulamak, yargılamak gerekli aslında. Ama bizde durum o kadar karmaşık ki, adeta deve misali, 'şuran eğri' deriz, o da 'benim nerem doğru ki' der. Öyle bir kişilik durumu yaygın. Dolayısıyla şaşırmamak, bizzat kendisi için bir oyundan ibaret olan bu kişiliklerin oyununa gelmemek için, gerçekten kırk dereden su getirmek gerekiyor. Her birisi bir aç gözlü; çok dengeli, adil ölçüler uygulayamazsan canavarca yutarlar. Bu öyle sıradan, basit bir konu değil.

"Bize göz açtırmamak için dayatılan tüm zorluklara rağmen, tüm şehitlerin hakkını istemek ve gereklerini yapmaktan geri durmamak, esas alacağımız en önemli bir çalışmamız olacaktır. Burada anlamı tam kılmamak kadar, pratikteki sonuçları da derlememek düşünülemez. Dolayısıyla şehidi yanlış anlamak mümkün olamaz. PKK devriminin en önemli bir özelliğidir bu. Haki Karer'le doğru anlama işini ve onun pratikleşmesini esas aldığımız için, bu PKK'yi varedebildik."

Amacımız her zaman en güzelini yapmaktır

Şimdi bu genel çerçeveyi çizdikten sonra, sıkça vurguluyorum. Çok unutkan oluyorsunuz, tekrarlama gereğini bu nedenle duyuyorum. Sizden daha erken yaşlarda aile değerleri değil de, toplumsal uygunluk değerlerine birincil önceliği vermeyi esas aldığıma emin olan bir kişiyim. Yaşamda, tercih ölçülerim toplum için doğru, sağlıklı olan neyse ona göredir. Geleneksel aile, kabile değerlerine erkenden baş kaldıran kişi durumundayız. Önderlik gerçeğini hep bu temelde geliştirdik. Hatta halk içinde derinleştirilmiş çelişkileri bile –ki bunlar oligarşik rejim ve gericilikten kaynaklanıyor– en erken yaşlarda derinden bir arkadaşlıkla çözmeyi akıl etmiş birisiyim. Bu bizi, hem halk içerisindeki çelişkilerin doğru ele alınmasına, çözümlenmesine hem de bugün küçümsenmeyecek bir ulusal birliğe olduğu kadar, devrimci birliğe de götürmüştür. Öyle bireysel hevesler, hatta ailesel heveslerden bahsetmek herhalde herkes için biraz söz konusu olabilir, ama benim için bunlar hiçbir zaman söz konusu bile olmamıştır. Ölçüler çok nettir. Oldukça siyasi, örgütsel, ideolojik ve sosyalizme en yakın bir tarzda ele alış vardır.

Özel savaş rejimi propaganda mekanizmalarını çok yoğun bir şekilde işletiyor. Özellikle eline geçen imkanları –Şemdin Sakık vb kişilikleri– bu konuda çok iyi değerlendiriyor. Ama birey olarak bu tür durumları her zaman kendimi daha çok güçlendirme amacına dönüştürmekte de zorlanmam. Benim için yaşamın rahatlığı bambaşka bir şey. Onların rahat dediği şey bana çok uzaktır. Benim neyi rahatlık olarak değerlendirdiğimi bileceklerini de sanmıyorum.

Türk işgalinde, istilacılığında ve Kürt ihanetinde değerlere, paraya, kadına el koymak çok yaygındır. Hemen onları biriktirir, saraylar, haremlikler oluşturur. Osmanlı saltanatında olsun, kemalizmde olsun, bu çok güçlüdür. Bunu fazla açmanın gereği yok. Ben kendi eylemimi; hem kişi, hem yöntem olarak bunlardan intikam alma hareketi olarakta değerlendiriyorum. Paraya, lükse dayalı yaşamdan, onların anladığı anlamda güzel yaşamdan tiksinti duyarım. Ben çok temiz yaşarım. Büyük bir sanat eserini firavun da yapsa, benim için o Kabe gibidir. Her gün ziyaret etmek isterim. Görkemli bir sanat eserini, kim yapmışsa, belki de köleler yapmıştır. Eğer illa saygı duyulacak birileri varsa, onların emeğidir onlara saygı duyulmalıdır.

Bir sanat eseri, güzel, imar görmüş bir ülke bizim de amacımızdır. Egemenler bunu, kendi iğrenç, bireysel, çirkin çıkarları, yaşamları için düşünürler. Ama biz yine kendi eşit, adaletli emeğimize göre yaşamımız için isteriz. En güzelini de yaratmakta tereddüt etmeyiz. Bu ayrımı ortaya koyduktan sonra tabii ki parayı da, siyasi gücü de biriktireceğiz. Örgütü güçlendireceğiz. Eğer gerekliyse ve çok önemliyse kadın gücünü de biriktireceğiz. Şu anda Türkiye'deki rantçıları düşünelim, onlarda korkunç bir emek hırsızlığı vardır. İnsan cinsi, cinsiyeti üzerindeki istismar korkunç boyutlardadır. Onlar da bize bu gözle bakabilirler. İşte 'Apo'nun gücü var, paraları var' diyorlar. Sözümona halkın kafasını bulandıracaklar. 'Günde bir milyon dolar harcayabiliyor. Haremler kurmuş, nasıl rahat içinde yaşıyor' şeklinde çok yoğun bir propaganda yapıyor. Tabii sistemdir, çıkarları için yapacak. Ama bizim içimizde de bu tür maddi yaşama ağzı sulanan az değildir. Hem de en üst komuta kademesinde bu tür unsurlar çıkmaktadır.

Bunun soru işaretini ve noktasını iyi koymak gerekiyor. Burada hırsız var, hain, katil var. Burada emek gaspı var. Burada çirkinlik, kadın düşmanlığı var. Gerçekten kızlarla oldukça içli dışlı olmaya da çalışıyorum. Ben eskiden birkaç kuruş cebime koyardım, ama şu an özellikle bu sahalara geldikten sonra gerçekten birey olarak, tek bir kuruş cebime koymadım. Sembolik olarak belki insan düşer, hastaneye gitmek zorunda kalır, ihtiyacı olur. Ama onu da almadığım çok açık. Şimdi böyle bir sorun yok aslında. Ama herkes açısından vurgulamak isterim ki, maalesef, böyle hırsız gibi paraya göz dikenler de var. Çünkü kafası sürekli bunlarla dolu. Parayı bu temelde cebe atan bir komutan olmasa, herhalde bunu söylemez.

Kadını bu temelde etkisine alanlar, onu bütün zayıflıklarına alet ediyor, bağlamaya çalışıyor. Ama şunu açıkça belirtiyorum ki, bir PKK kadını hiçbir zaman bu tür kişiliklere ilgi duymaz, duyamaz. Belki PKK'nin komutanı diye kendini dayattığı için onunla yürüyebilir. Ama özgürlük ideolojisi çerçevesinde, PKK militan ölçüleri çerçevesinde yaklaşır. PKK'nin ve PKK Önderliği'nin bu konudaki yaklaşımları her zaman özgür kadın gerçekliğini güçlendirme temelindedir, terazinin kefesi bu konuda sağlam bir biçimde kadından yana ağır basmaktadır.

Mühim olan bir bireyde geneli çözmektir

Önderlik olayında önemli bir nokta da, –her zaman onu işlediğim halde, hala iyi anlaşıldığını sanmıyorum– kadın kurtuluşunda rol oynamak çok önemli ve kutsal bir çalışmadır. Ben bunu her zaman vurguladım. Ve bu çalışma da yürütülecektir. Sadece YAJK çerçevesini değil, onun daha da büyük aşamasına özen gösterilecektir ve bunun gelişeceğine inanıyoruz. Her şeyden önce, en az bir halk kurtuluşu kadar kadın kurtuluşunun da önemini bileceğiz. Bunu kadın da bilecek, erkekte bilecek. Bu anlaşılmadan, gerekleri yapılmadan kimsenin yaşamdan bahsetmeye hakkı yoktur. İlkede zaten hep tartışıyorsunuz, kabul ediyorsunuz, ama pratiğinizde de ikiyüzlü olmamak, kadının kurutuluşuna, –ki bu aynı zamanda erkeğin kurtuluşu da sayılıyor– ilkeler temelinde katılmak tartışmasızdır. Kanunları, amaçları, tarzı tutturmadan yaşam olmaz, kurtuluş olmaz.

Cinsler açısından; Türk egemenleri Bizans'a, Anadolu'ya girerken önce erkekleri vururlar, gerisini haremlere cariye yaparlar. Bu yüzden sanıyorlar ki, bizde böyle savaşıyoruz. Kadının binyıllık gerilikleri; işgal ederek, bastırarak, en kötü şekilde çalıştırarak, en pis işlere bulaştırarak onu tanınmaz hale getiren egemenlerin ürünüdür. Bizim burada yaptığımız ise bunu tersine çevirmektir. Bunu kadına özümsetmek, güçlü bir duruş, özgür bir kadın gerçeği yaratmaktır. Adaletlice ve anlayışla. Çünkü bu olmazsa, özgürlüğün ne olduğu anlaşılmaz ve anlam verilemez.

Şimdi bu kadını çözmek, kendiyle tanıştırmak, sağlam yaşam ölçülerine ulaştırmak çok önemlidir. Benim kadınla buluşmamın haremle, harem gerçekliğiyle alakası yoktur. Tam tersine kadını hem bireysel hem de genel anlamda haremliğe, geneleve, özeleve çeken bu alçaklardır. Bunun dışında kadınla başka türlü ilişkilenmeleri mümkün değildir. Özgürlük, eşitlik, saygı temelinde yaklaşım göstermeleri mümkün değildir. Cinsel iştahları çok çirkince ve egemenlik temelindedir. Biz kadını bu konuda güçlendireceğiz. Benim için bu büyük bir görevdir. Gerekirse bütün dünya kadınlarına kadar ulaşacağım. Biz savaşımı bu temelde ele alıyoruz.

Diğer bir iddia da sözüm ona hemşehrilik. Birçok Urfalıyı, güya önemli yerlere getiriyormuşum. Keşke öyle Urfalılar olsaydı. Benim kendime biçtiğim en önemli görevlerden birisi de, eğer bir gün Urfa'ya ulaşırsam, neleri nasıl yıkacağımın tasarısını geliştiriyorum. Hem kişi düzeyinde, hem mekan düzeyinde yıkacaklarım ve yaşatma hakkı vereceklerim ne olabilir, nasıl olabilir? sorusu benim için her an diridir. Buda benim için önemli değil. Hemşehricilikten, ahbapçavuşluktan kesinlikle nefret ederim. En başta kendi çevremde yetişenlerin bir karabasan takipçisi olurum. Arkadaşlığa yanıt vermemişse öyle ezerek, yok ederekte değil; onu her gün nefessiz bırakmamak ve kendi kendini yürütebilecek bir duruma getirmek bizim çalışmamızın doğal bir sorumluluğudur.

"Anasına karşı da bu kadar konuşuyor, bu yakışmaz" da diyebilirler. Mademki oligarşik rejim daha şimdiden bizim için bunları söylüyor, yaptığım bu değerlendirmler o açıdan önemli. Evet, anama yaptığım bütün eleştirilere rağmen, sonuçta anamızı da ölmeden önce zafer işareti yapabilecek duruma getirmek herhalde iyi bir ana-oğul ilişkisidir. Bu konuda da eleştiriler doğru anlaşılmalı. Biz ne ana hakkına saygısızlık ederiz, ne de geri analık adı altında tüm geriliklere kendimizi mahkum ederiz. Şimdi bunlar, dürüst arkadaşlarımız için sorun değil veya neden Başkan böyle şeyler konuşuyor, demezler. Parti içindeki diyalektiği, gelişim diyalektiğini çok iyi özümseyemezsek, çok dağınık bir kafayla, bu söylediklerim anlaşılamaz. Ve dolayısıyla kafanızla, eski geri kültür kişiliğinizle oynarlar. Ve sizi yanlışlıklara saptırabilirler. Bunları da bir çerçeve olsun diye belirtiyorum.

İnsanların yüreklerinde çok özel yeri olan kişiliklerin olması kötü değil. Yakını olur, kardeşi olur, anası olur, dostu olur. Ben bunları da oldukça anlayışlı görüyorum. Herkesi bir robot gibi görmek asla bize göre değil. Tam tersine biz, en iyilerinin yüreklere yerleştirilmelerine ve hatta ölümsüz anılmalarına ve onların öyle yaşatılmalarına da kesinlikle özen gösteriyor, hatta onu mümkün kılıyoruz.

Ben öyle ahımşahım şu büyük değerin anısından ziyade, daha değişik anma, yaşatma anlayışı içindeyim. Nerede kendini hisettirememiş bir güzel davranış, kendini ifadelendirememiş yarım kalan bir kişilik, hevesleri kursağında kalmış, ama değerli, halledilmesi gereken tutumlar, davranışlar, kişilikler varsa, sürekli onları tamamlamaya özen gösterdim. Birçok arkadaşımız belki diyebilir, "sen beni ne kadar düşünüyorsun'' veya "senin bildiklerin çok az.'' Ama mühim olan burada bir bireyde geneli çözmektir. Bir çocukta bütün çocukları çözmektir. Bir şehitte bütün şehitleri çözmektir. Bir fedakar, değerli insanda bütün değerli insanları çözmektir.

Tabii bunları öyle fazla edebiyat konusu yapmak istemiyorum. Derslere yardımcı olsun diye örnek veriyorum. Öyle olmak zorunda. İster çok kızdığım, öfkelendiğim, ister çok sevdiğim, beğendiğim birisi olsun, onu ağız konusu yapmam. Esas yöntem siyasidir, örgütseldir, resmidir. Buna dikkat ediyoruz. Benim güç oluşturma tarzım, çok iyi incelenmelidir. Mümkünse, elinizden geliyorsa didik didik etmelisiniz. Bu sizin için hem çok gerekli hem de en çok dikkat etmeniz gereken bir çalışma olmalıdır. Keşke bunu sağlayabilseydiniz. Benim özellikle işlediğim konuları, böyle akıl dolu, yürek dolu bir biçimde anlayıp, kendinize mal edebilseydiniz. Saptırmadan, özellikle bencilliğe de yatırmadan bunu yapabilseydiniz çok iyi olurdu. Hatta bu en temel ihtiyacınızdır.

Önderlik tüm bu konularda az çok kendini eğitmesini bilen kişidir. Yani, temel siyasi değerleri bir kardeşlik bağına kurban etmez. Diğerleri eder. Diğerleri bir ulusu da batırır. Ama Önderlik gerçeğinde bunun tersi geçerlidir. Bütün geri ilişkileri veya geri demeyelim de, hemşericilik, kardeşlik anlamında, aile içi karılık-kocalıktan tutalım, ana-babalığa kadar, hepsini siyasi amaçlarım için kullanmayı şeref bilirim. Bu konuda en büyük çabanın da sahibiyim. Çelişti mi, gereklerini yapmadı mı, anam bile olsa, biliyorsunuz amansız karşımıza aldık ve hemen hemen o gün bu gündür bu savaşı geliştirdik.

Neye göre olmak gerektiğini herhalde artık biliyorsunuz. Bilmiyorsanız öğreneceksiniz. Başka çaresi, yolu yoktur. Sanmıyorum, benim ilişkilerimde kardeşliğin, hemşehriliğin anlam ifade edeceğini düşünen olsun. Bu konuda nankör değilim, çünkü dönüştürüyorum. En yeni olan, en yücelten bu bağı daha gelişkin bağlara dönüştürmeyi esas alan kişiyim. Bunlarla da kendimi savunmaya fazla ihtiyacım yok, ama geri durumlarınıza açıklık getirmek, dönüşüm ihtiyacınızı ortaya koymak için söylüyorum. Çünkü gelen birçok raporda, dile getirilen ilginç yönler var. Mesela işte Amed'dekiler çok kapalıdırlar, genele açılmıyorlar. Dersimliler çok daha kapalı. Alevi dünyasındaki kapalılık halen dönüşemedi, açılamadı. Bilmem şeyhler apayrı. Botan kişiliği zaten bildiğinden santim kadar vazgeçmiyor vb bu tür durumlar hemen hepinizin gerçeklerinin bir yönünü dile getiriyor. Bunların hepsi ulusallığa, hatta ileri toplumsal bağlara ciddi engel teşkil ederler. Ben bunun en çok bilincinde olan ve büyük bir çabayla bunları dönüştürme savaşını veren bir kişiyim. Halen bunu anlayamamanız, çok geri bir yanınız. Fakat anlamak ve dönüşüme katılmak, hem partileşmenin temel özelliği hem de uluslaşmanın, ulusal kurtuluşun en vazgeçilmez bir gereğidir. Profesyonel örgüt oluşturmak için bu kaçınılmazdır.

"En az bir halk kurtuluşu kadar kadın kurtuluşunun da önemini bileceğiz. Bunu kadın da bilecek, erkekte bilecek. Bu anlaşılmadan, gerekleri yapılmadan kimsenin yaşamdan bahsetmeye hakkı yoktur. İlkede zaten hep tartışıyorsunuz, kabul ediyorsunuz, ama pratiğinizde de ikiyüzlü olmamak, kadının kurutuluşuna, –ki bu aynı zamanda erkeğin kurtuluşu da sayılıyor– ilkeler temelinde katılmak tartışmasızdır. Amaçları, tarzı tutturmadan yaşam, kurtuluş olmaz."

Halkımızın kurtuluş yüreğinin attığı yeri iyi görmek gerekir

Genelkurmay burayı çözmek için, en üst düzeyde, kanun dışı, hukuk dışı yöntemleri bizzat uyguluyor. Yani kalkıp sözümona sivil, silahsız askerleri vurdu demesinden tutalım, bilmem kaç yüz eylemin sahibi diye lanse ettiği bir kişiye generalinin yanında yer veriyor, bir karargah komutanı gibi çalıştırıyorsa bu, onlar açısından buranın önemini gösteriyor.

bu, onlar açısından buranın önemini gösteriyor. Ama şimdi siz kalkıpta buranın önemini göz önüne getiremezseniz, buradaki çalışmaların niteliğini, dönem itibariyle anlamını iliklerinize kadar hissetmezseniz, düşmandan bile haberi olmayan bir gafil konumunda olduğunuz ortaya çıkar. Şüphesiz hepinizin sorumlulukları var. Yaklaşım ve yoğunlaşma düzeyini, beklenen, arzulanan veya hep vurguladığım gibi sizi başarı noktasına getirecek kadar, gerekli olan düzeyde anlamayışınız ciddi bir sorumsuzluktur. Madem egemen sisteme karşı böyle bir savaşa girmişsiniz ve özgürlüğe susamışsanız, o zaman onun eğitsel değerini mutlaka sağlayacaksınız. Kendiniz de engel olsanız, daha güçlü bir mücadele ile kendinizi değişip, dönüştürüp başarı ölçülerine yaklaştıracaksınız. Başka hiç bir şey bizi affeder mi? Bizi kurtarır mı? Kesinlikle hayır! Bana göre bu büyük bir imkandır.

Siz daha çok Önderlik sahasıdır deyip geldiniz. Burada dersler çok kapsamlı ve oldukça değerlidir. O halde size düşen kendiniz için gerekli olanı almaktır. Size bu konuda kim engel olabilir ki! Eğer siz kendi kendinize engel olmazsanız, hiç kimse size engel olamaz.

Ama şimdi bakıyorum ki, bizim bütün bu çabalarımızı etkisiz kılmaya çalışan, hemen hepinizde şu veya bu düzeyde yetersiz yaklaşımlar var. Bazıları da maalesef sanki ringonun ahırıymış gibi, sorumluluklarının asgari gereklerini yerine getirmek şurada kalsın, bireysel bazı ne idüğü belirsiz yaklaşımlarla, ne yapmak istediği belli olmayan tutumlar sergiliyor. Çok fazla, aşırı bir davranış durumu söz konusu. Eğer bu tür durumlar gafletten ileri geliyorsa, olmaması gerekir. Bazı bireysel hesaplara dayanıyorsa, yine olmaması gerekir. Sanmıyoruz art niyetli olsun. Öyle bir şeyse çok ağır bir durum. İç sorunlarınız olabilir. Şahsi problemleriniz olabilir. Benim de var. Benim her gün binlerce tanesi var. Ama hiçbirisini, size sorun diye dayatmadım. Karşınızda sızlamadım, ağlamadım. Moralimi en ufak bir biçimde bozmadım. Disiplini fazla zorlamadım. Ben ne kadar genel resmiyete bağlıysam, şüphesiz hepiniz az çok bunun gereklerini yapacaksınız.

"Birçok arkadaşımız belki diyebilir, "sen beni ne kadar düşünüyorsun" veya "senin bildiklerin çok az." Ama mühim olan burada bir bireyde geneli çözmektir. Bir çocukta bütün çocukları, bir şehitte bütün şehitleri çözmektir. Bir fedakar, değerli insanda bütün değerli insanları çözmektir. Tabii bunları öyle fazla edebiyat konusu yapmak istemiyorum. Esas yöntem siyasidir, örgütseldir, resmidir. Buna dikkat ediyoruz."

Üslupta fazla kusur etmedim. Tarzda, tempoda laçkalığa yol açabilecek herhangi bir tutum sergilemedim. Benim için bağlayıcı olan, hepiniz için az çok bağlayıcı olacak. Bunu bireysel dertlerle, bilmem şu hesabım, şu özelliğim, diyerek ne idüğü belirsiz, fazla siyasi değeri olmayan yaklaşımlara girmeyin.

Örgüt adamı olmak küçük amaçlı yaşamdan vazgeçmektir

Her gün onlarca yoldaşımız kahramanca şehit düşüyor. Ama sen yaşıyorsun, o kadar ağır bir durumun da yok. Öyleyse yapacağın ilk iş amacına, ölçülerine göre bir tutum takınmaktır. Israrla gelmek durumunda olan sizsiniz. Şartları, ölçüleri de bu çerçevededir. Biz, kendi disiplinimizi uygulamakta çok güçsüz değiliz. Yoldaşça yaklaşımlarımız bir zayıflık olarak herhalde görülmüyor. Ve yine kapsam derinliğinden kuşkunuz yok. Burası çok yüksek kapasitede, kapsamda yürütülen bir çalışma alanıdır. Burada ahbapçavuşluk yapılmaz demeyeceğim, tenezzül edilmez. Bireysel küçük hesaplar, moralsizliklerden kelime düzeyinde bile bahsetmek uygun olmaz. Halkımızın kurtuluş yüreğinin arttığı yer, kendi militanlığımızı bulduğumuz yer. Bunun heyecanını ben her geldiğimde, her ders verdiğimde en üst düzeye yükselir ve bu şüphesiz hepiniz için de böyledir. Şimdi hepinizi eleştirmek istemedim. Daha çok işte görünüşte benimle yakın bağlar içinde olanları az çok eleştirdim. Bunları şunun için yaptım: Görevlerini doğru bellesinler, doğru yerine getirsinler. Yapamıyorlarsa da kendilerini olduğu gibi ortaya koysunlar. Ama fazla etkilenmediklerini görünce tabii ki öfkelenmemek elde değil.

Her konuda net olmak bizde işin özüdür. Bazıları ısrarla değişik yaklaşımlarla, uygulamakta olduğumuz disiplini zorlayarak kendisi açısından sonuç alacağını sanıyor. Şu veya bu biçimde, haklı veya haksız, ama bu bireycilik tarzıyla olamaz. Bu hele çok ileri düzeyde partinin yetkisiyle görevlendirilmişse, hiç mi hiç yapamaz. Yani çok ağır bir hastalığı bile olsa görevdeyken mutlaka resmiyetin gereklerini yerine getirecektir. Açın bakın tarih kitaplarında hep böyledir. Ama şimdi fazla resmileşmemiş, görev ölçüleri fazla belirlenmemiş, biraz da muğlaktır diye ortamı köylü kurnazlığıyla değerlendirirsen, kendini bir tarz olarak dayatırsan bunun altından kutulamazsın. Tamam en son bizi kaçmakla tehdit edebilirsin. Tamam git, bıraktık. Çoğunu bırakıyorum. Ben, onlara karşı görevlerini yıllardır yapmıyor diye intikamcı davranmayacağım. Açık söyleyeyim, siz kişilere bağlı partileştiğiniz için giden herkesten etkileniyorsunuz, kafanızda şüphe oluşuyor. Böyle düşünenlerin hepsi gidebilir. Çünkü biz bu temelde particilik yapmayacağız.

Özü olmayanların, birbirlerine şu veya bu çıkarlarla, güdülerle bağlı olanların kesinlikle içimizde yeri yoktur. Özel bağlarla küçük çıkarlarla, bilmem partinin büyük ufkunu, özünü yakalamamış olanlara, biz aslında maaşta versek, kral gibi de yaşatsak onlar Amerika isteyecekler. Nitekim dünya, biraz da emperyalizm tarafından çarkı döndürülen bir dünyadır. TC'nin kendisi bu mekanizmayı çok iyi kurmuştur.

Biz de kim örgütsel ölçülere iyi geliyorsa, kim partinin amacını, onun tüm iç ve dış, öz ve biçim ölçülerine yanıt olabiliyorsa o yiğittir, o değerlidir. Şimdi bunun yerine başka şeyleri yutturmaya çalışmak, bilerek veya bilmeyerek, iyi veya pek belli olmayan niyetlerle yaklaşmak fazla değer ifade etmez, sonuç alamaz. En fazla bir gün ömrünü uzatır. Fırsatını bulur, kaçar. Yetkiye dayanarak kendisini yaşatır. Biz bunları çok çözdük. Ve halen saflarımızda yoğun bir biçimde uygulanıyor. Ben diyorum ki, anlamsızdır. Savaşı şiddetlendirerek sürdürüyorum. Açık adını da koyuyorum. Tamam kişi de, "benimde gücüm var. Ben hayatımı boş bulmadım" der. Olabilir, hayat sizin, yaşam sizin, ama bir de hepimizin olan örgüt var.

Örgütlenmeyi kabul etmek demek, önemli oranda bireysel ve biraz da küçük amaçlı yaşamdan vazgeçmek demektir. Hatta eğer bu çok ciddi bir Önderliksel görevse, tarihin o büyük, mutlak gereklerini yerine getirmektir. Gerçek parti, gerçek savaşçılık kesinlikle böyledir. Sen çok hünerleri olan, hatta çok geçmişi olan veya çok başarısı olan birisi de olabilirsin, ama o an için gerekli olan örgüt resmiyeti, örgütün ölçüleridir. Hiç bir şey bu ölçüler kadar değerli olamaz. Ve onun kadar sonuçta alamaz. PKK'de çerçeveyi ısrarla biraz da o temelde çizdim. PKK'de gerçekleşen özel olanla, genel olan, toplumun genel çıkarıyla, bireylerin özel çıkarının dengelendiği adil bir hareket gerçeğidir. Ve bu doğrudur. Sosyalizmin en yaratıcı bir biçimidir. Hatta reel sosyalizmin çözülüşünden çıkardığımız en temel bir ders, partimizin geliştirmesi gereken en temel bir özelliğidir.

Kapitalizmin de, sosyalizmin de en temel başarısı buradadır. Yani insanları en üretken yaşatmak, savaştırmaktır. Sanırım Önderliğin, güçlenmesi de bu kurala olan yatkınlığından ileri geliyor. Yani miras dağıtmaz. Çok açık. Üretmeyen, böyle yetkisini alıpta başkalarının üzerinde, emek gaspı, hele hele yerin dibine batırmak için hiç olamaz. PKK Önderlik gerçeğini incelerken herhalde bunların hepsini çok iyi anlamış olmalısınız. Seni bir tek şartla güçlendirir; üretime geçmek için, hem de anı anına. Bu nedir? Sana düşünmeyi öğretiyor; müthiş düşünce gücü olacaksın. Sana örgütü öğretiyor; iyi örgütsel ölçülerle yaşayacaksın. Sana dilini çözdürüyor; iyi konuşacaksın. Sana siyaset öğretiyor; iyi siyasetçi olacaksın. Sana savaşı öğretiyor; iyi savaşçı olacaksın. Sana güzelliği öğretiyor; güzel olacaksın. Bunları doğru anlamak ve uygulamak gerekiyor. Militanlığın, yöneticiliğin en temel özellikleri biraz bunlardır.

Hiçbir sebeple şehitlerimizin kendini feda ettikleri amaçlara ters düşemeyiz

En güzel düşünce ve davranışlarla kendini yapıya sunmadan yöneticilik olamaz. Bende kendimi, en yenilir yutulur bir biçimde, hepinize nasıl sunmak istediğimi gösteriyorum. Bu da bir görev icabıdır. Yoksa çok özel bir arzum değildir. Görevimdir diye yapma zorunluluğu duyuyorum. Hiçbir özel, duygusal nedeni bahane edip bu biçimde kendimi sunmayı zora sokmadım. Yani şurada TC var, beni ne yapar, umrumda bile değil. Mühim olan, benim burada doğru ders vermemdir. Her şeyimi buna göre ayarlamışım.

Bu işe ilk başladığımız yıllarda henüz büyük bir çalışma gücümüz yoktu. Mazlumlar, Kemaller, Hayriler, Hakiler bizden bir şeyler duyduklarında büyük bir dikkatle dinliyorlar, anlamaya, kavramaya ve uygulamaya çalışıyorlardı. Haki'yi hatırlıyorum, bir şiltesi vardı, hemen omuzladı, dil bilmediği halde Ağrı'dan çıktı. Mazlum Batman'dan çıktı. Kemal Pir Antep'ten çıktı. Hayri Elazığ, Bingöl'den çıktı. En çok bir iki doğruyu söyleyebiliyorduk. Ama hepsi benden daha fazla fedakar davranıp, okullarını terk edip bu doğrular uğruna yola koyuldular. Gerçekten hikaye böyledir.

Dağlar kadar değer veriyoruz burada. Bizimkilerin canı sıkılıyor. Bir büyük konuşma, bir büyük cümle, bir büyük anlatım nedir? Hiç oralı olmak istemiyor. Benim dertlerim, bilmem benim özelliklerim, benim huylarım; kocakarılar bile böyle yapamaz. Kesinlikle, en düşmüş kişilerden bazılarını buraya al, benimle kısa bir diyalogtan geçirelim, kutsal bir biçimde ayrılır ve artık gücüne göre, ne kadar aklında kalmışsa gider onu anlatır. Bu gerçektir. Eğer bunu yapamıyorsanız, sizin derdiniz başka. Ama sizin derdiniz başka diye, biz bu yapının temel özlemlerine ters düşemeyiz. Benim de bazı bireysel özlemlerim olabilir, ama ilk yanıt vereceğim genel yapının özlemleridir, beklentileridir. Dediğim gibi, sıkıntılarım, rahatsızlıklarım ne kadar olursa olsun, herhalde bütün şehitlerimizin kendini feda ettikleri amaçlara ters düşemem. Bu çok açık. Hiç bir bireysel, öznel neden, bu genel, temel gerçekliği aşacak, gözardı edecek, ikinci planda bırakacak düzeyde olamaz. Dayanamıyorlar, fazla zorlamayacağım. Aslında zorlamadım. Belki yararlanırlar dedik, güç alırlar, güç verirler. Bunu ya beceremedikleri, ya yanlış anladıkları, ya da kendilerine göre sonuç almak istedikleri için yapamadıkları biraz belirginleşiyor. Tabii biz burada, bir günü, bir ay, bir yıl değerinde götürdüğümüze göre, buna fazla müsade edemeyiz. Zaten yapının da, az çok bize büyük saygıları olmasa, buradaki benzer tutum, davranışlara metelik kadar değer vermez. Diyeceksiniz, "zaten bu yapı canımızı sıkıyor. Bu yapı başımızın belası."

Sizin için öyle olabilir, ama bu yapı bizim yapımız. Ben parti adına halen ilgi gösteriyorum ve bu tür çalışmalarımın önünü almakta da tereddüt etmiyorum. Burada bütünlük bu çerçevededir. Kendilerinin neden cevap olamadıklarına dair, buraya raporla sunmaları gerekir. Ama bazıları, belki zayıf, çeşitli nedenlerle bu gücü göstermediklerini izah edebilirler. Belki bunun için kendilerine biraz daha şans tanınmasını isteyebilirler. Anlamaya çalışacağız.

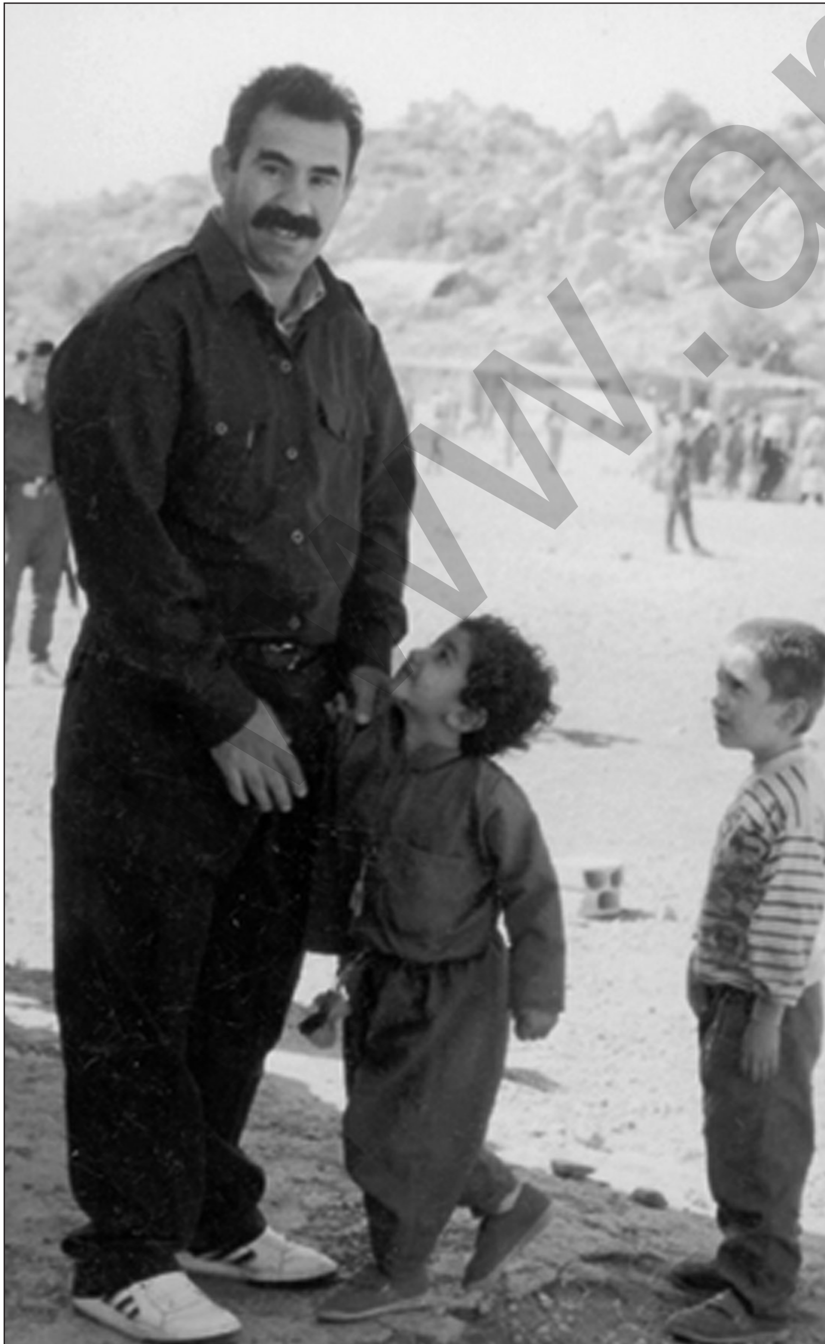
Fakat anlama ve çalışma gücü olduğu halde, bunu yıllardır bir türlü gösteremeyen bazı arkadaşlarımızdan bunun hesabını da soracağız. Onlar da hesabını vermek zorundadır.

Sonuç olarak, en amansız bir savaş olan eğitimimiz, savaşımımızın tüm gereklerine göre olmak için ve gerekirse nerede bir görev, ona tam bu ölçülerle yaklaşmak için geliştireceksiniz. Artık zor değil, sadece bir okul topluluğumuz için değil, bütün partimiz için güç alabilir bir konumdasınız. Bu topluluğun kendisi bile bütün işlere yeterlidir. Bundan da hiç kuşkumuz yok. Ama bakın, özel savaş diyor ki; "katılımlar bitti, taktik üretkenlik yok, kaba bir savaşçılıkları var. En tehlikelisi Apo'nun çalışma tarzıdır. O da taş çatlasa birkaç yıl daha sürer, ondan sonrası bunların hiç bir umudu yeşermez." Bu özel savaş rejiminin genel hükmüdür. Buna sizin tarzınız neden oluyor. Bunu burda boşa çıkaracaksınız. Boşa çıkarmanın yolu; doğru partileşme, onun savaş ve örgüt pratiğinden geçer. Bu en gelişmiş sosyalizmdir. Bütün bunları bilerek mümkünse kararınızı verin, diyorum size. Karar verebilmek için, istediğiniz kadar yoğunlaşabilirsiniz. Yarım olursa ne olur? Bizi çok zorlayan şehadetler gibi olur, yarın sen de böyle olursun. Sana yazık değil mi? Tam doğru olursa ne olur? Zafer olur. Ekmek sudan önce, ekmek suyu da getirecek olan savaşı kazanacaksın. Yaşamın onurundan tutalım, bir parça ekmeğine kadar hepsi o savaşın kazanılmasına bağlı. Bu korkunç çirkinlik, onunla aşılacak, o çok istediğiniz özgürlük bu savaşımla kazanılacak. Bunda kendinizi kesinleştirin.

Yaşam hakkı, kutsal bir hak. Bu en güzel, en doğru, en verimli partimizin çizgisinde kullanılıyor ve ordumuzla gerçekleştiriliyor. Ne mutlu ki, böyle bir bir partiden olabilmek. Ne mutlu ki, böyle eşsiz, anlamlı bir ordudan olabilmek. Ve bütün bunların daha da anlamlısı, oldukça zafere yakın bir savaş çizgisinde yer almak, onun başarısı önlenemez bir savaşçısı olabilmek. Belki yıllardır veya bütün tarih boyunca bu bir hayaldi, ama şimdi gerçekleşebiliyor. O zaman, eğer çok büyük bir zenginliğin çekim gücü diyorsanız, bu ülkede bu halk için, hatta insanlık için herhalde bundan daha büyüğü olamaz. O zaman niye duracaksınız? Niye yanlışlıklarda ısrar edeceksiniz? Niye olmadık yerde öleceksiniz? Neden büyük, gerektiği kadar, kazanacak kadar düşünme, gerektiği kadar örgütlenme, kazanacak kadar karar, başartacak kadar bir çaba gösterilmeyecek? Eğer bu kadar anlamı büyükse, o zaman bunun önündeki engelleri mutlaka aşmak gerekiyor.

Bu temelde bir kez daha söylüyorum ki; partimizin ilk şehidinden tutalım, son şehitlerine kadar anıları belirleyicidir. Bütün bu savaş, onların anısı temelinde geliştirilmiştir. Bu yenilmez savaşçılık onların anısına bağlılığın bir gereği olarak düşülmüştür. Ve bu, sadece ve sadece zafere gitmekle dinecektir. Biz sağ kalanlara düşen, savaşı çizgisine, koşullarına, ölçülerine göre vermek ve zafere ulaşmaktır. Bu biz sağ kalanların görevidir, bu da şehitlere verilmiş en doğru sözdür. PKK olayında bu, şimdiye kadar ana hatlarıyla yürütülmüştür. Ordu tarzında da bundan sonra da yürütülecektir. Ordu böyle yürüyecektir. Böyle kendisine yakışmıyan, yanlışlıkların sonucu olan bütün şehadetlerin hesabını sormak kadar, doğrularıyla da yürüyecektir ve mutlaka başaracaktır.

10 Haziran 1998

PJA tarafından kamuoyunun tartışmasına sunulan TOPLUMSAL SÖZLEŞME BİLDİRGESİ -II-

TOPLUMSAL SÖZLEŞMENİN ESASLARI

1- Birey ve toplum

Toplumsallıkla bireysellik arasındaki çelişkinin üst düzeyde yeniden çözümlenmesi ve kurumlaşmasına ulaşmadıkça, derinleşen uygarlık bunalımı aşılamaz. Neolitik çağın bunalımı, nasıl Sümer sınıflı toplum senteziyle, yani devlet ve uygarlık çağına geçişle aşıldıysa; sınıflı toplum ve devletin tüm alt ve üst yapı kurumlarının sistematik ifadesi olarak uygarlık çağının yaşadığı büyük sorun ve bunalımlar da ancak birey-toplum dengesini, özgürlük ve eşitliği tüm insanlık açısından kabul edilebilir düzeyde sentezleyen yeni insanlık adımıyla aşılabilir. Bizim öngördüğümüz ve bütün dünya kadınlarıyla birlikte oluşturmak istediğimiz toplumsal sözleşme, böyle bir gerekliliğe duyduğumuz inançla bağlantılıdır.

İçinden geçtiğimiz çağın belirgin bir özelliği, gerçek aydın ve bireyin ortaya çıkmasıdır. Ortadoğu'da bu olgular doğmuş olmaktan uzaktır. Birey ve aydın olmak, muhalif parti veya hareket olmaktan daha zordur. Bireyselliğin gelişmesi, özgür toplumun uç vermesidir. Bazen bir aydın birey, bir ulusu, bir toplumu temsil eder. Cemaat, aşiret ve kul kültürü bu gelişmeye kolay fırsat tanımamaktadır. Birey ve aydın yürüyüşü hakkıyla yapıldığında, toplumların yüzyıllarca takip edecekleri doğrultu kazanılmış, birkaç savaş ve partinin yapamayacağı iş gerçekleşmiş olmaktadır. Ozanların, peygamberlerin, filozofların, bilginlerin kendi dönemlerinin Rönesansını yarattıklarını ve her birinin yürüyüşünün aydın yürüyüşü olduğunu hep hatırlamak gerekir. Aydını olmayan toplum, kılavuzunu kaybetmiş kervan demektir. Sık sık sapacağı yanlış yol yüzyıllarca hedefsizliğe ya da hedeften uzaklaşmaya götürebilir. Rönesans ve aydınlanma devrimi, toplumlar için bu kadar önemli bireyleri yarattığı ve onlar tarafından yaratıldığı için büyük ve vazgeçilmez önem taşımaktadır. Her zaman yola yeni çıkanların bir kılavuza ve baş çekene ihtiyacı vardır. Hele bir toplum, bir kültür kendine yeni geldiğinde, en çok ihtiyaç duyduğu, bu kılavuz kişiliklerdir. Yaşanılan dönemde bu tür bireyselleşme örneklerine sanıldığından daha çok ihtiyaç vardır.

Bireysellik kendini düşünmekten ziyade, kendinde toplumu, toplumda kendini gerçekleştirme gücüne ulaşan birey anlamına gelmektedir. Kendini beğenmiş, çıkarcılık peşinde koşan kişiye birey denilemez. Basit ve bencil çıkarcılar hiçbir zaman bireyi temsil edemezler. Birey oluştu mu, çeşitli sanatlar yaratıcılığına kavuşarak gelişirler. Birey ve sanat birbirini gerektirir. Biri oldu mu diğeri de yanı başına koşar. Sanat zihnin ve ruhun kanatlanmasıdır. Artık yürüyüş yerine uçulur. Uçmak, bir toplum, bir uygarlık için özgüce kavuşmak ve zafere yürümek demektir.

Toplum ve birey ilişkisi özgürlüğün ve zorunluluğun ilişkisidir

Birey ve toplum ilişkisinin doğru bir öz ve biçimlenişe kavuşturulması, toplumun demokratikleştirilmesi ve bireyin iradi gerçekleşmesinin sağlanarak bunlar arasında optimal dengenin yakalanmasına bağlıdır. Gerektiği kadar bireysellik, gerektiği kadar toplumsallık ölçüsünün gelişimi esastır. Bireyin özgür düşünce ve eylemini sınırlamayan, koşullamayan ve insan yaratıcılığına zemin sunan bir dinamik toplumsallık ile, böyle bir toplumsallık gerçeğinde kendisi kadar herkesin özgür yaşam haklarına saygılı, özgür ihtiyaçları karşısında sorumlu, duyarlı birey, asgari bir düzey olarak gelişmelidir. Ancak sınıflı toplumlardan günümüze kadar, egemen çıkarlar temelinde oluşturulan toplum hakimiyeti karşısında en yoğun dışlanmayı, tabi kılınmayı, köreltilmeyi yaşayan kadınla, toplumda karşılıklı geliştirici uyum yakalanamaz. Kadının, özellikle kendi cins gerçeğinin tarihsel, toplumsal bilinci temelinde kimlik mücadelesi vermesi, kendisi olabilme ve kendisine ait olabilme konusunda kişiliğini gerçekleştirmesi, olmazsa olmaz önemdedir. Ancak bu doğrultu temelinde, her olguyla ilişkisinde kendisini doğru tanımlayan ve yaşamın tüm alanlarına nasıl ve ne kadar katılacağını doğru belirleyen bir kadının kişilik gelişimi söz konusu olabilir. Kendisine ait olma onuru kazanan, bu anlamda birey olarak kendisini gerçekleştiren kadının, tüm toplumsal kesimlerle geliştireceği ilişkiler, özgür birey ve demokratik toplumun gelişiminin en dinamik zeminidir. Diğer yandan, bireyin yaratma gücü ve enerjisinin insanlığın hizmetine sunulması, bireyin kavuşturulacağı özgürlük zemini ve ölçüleriyle mümkündür. İnsanı insan yapan en temel olgular olan dil, düşünce ve tasarımlanan, biçimlendirilen ve özgünleşen davranışların gelişimini, yaratıcı toplumsallık örüntüleriyle birlikte, iç içe ve bir devrim niteliğinde ortaya çıkaran neolitik toplum gerçeğini ve onun yarattığı değerlerin özü kavranamaz ve görmezden gelinirse, bugün özgür ve eşit olacak bir geleceği yaratma mücadelesinin gelişmeyeceği açıktır. Özgürlük ve zorunluluk ilişkisinin, en doğal haliyle tabiattan alınarak insan yaşamına uyarlanması, en yalın birey ve toplum ilişkisinin örgütlenişine de işaret eder. Bu yasa, hakimiyet ve tabi olma çıkmazının zorunluluklarının değil, insanın, sadece, maddi, düşünsel, duygusal ihtiyaçlarının gelişim zorunluluklarının varolduğu o süreçte gerçekleştiği gibi, günümüz ve geleceğimizin de uyum, dönüşüm, bütünlük vb gerçekleşmelerinin özünü de temsil eder.

Çağdaş demokratik toplum, insan hakları ve bireyselliğin en çok yükseldiği ve yeni yaşam tarzının ayrılmaz özellikleri haline geldiği bir dönem olacaktır. Dogmaların ve ütopyanın gölgesi altında çok şey kaybeden insanlığın ve bireyin kendisine gelmesi, uzun bir tarihi sürece kapsayacaktır. İnsanlık, en çok Rönesans ile tarihi adım atmış fakat kapitalizmin bireyciliğinde tekrar yitirmeyle karşı karşıya kalmıştır. Ancak, hem bilimsel-teknik devrimlerin ulaştığı düzey, hem de binyılların toplumsal mücadelelerinin ortaya çıkardığı özgürlükçü demokratik değerler, insanlığı ve bireyi daha güçlü bir hümanizmaya ve daha özgür bir bireyselliğe zorlamaktadır. İnsanlık tarihi kadar eski ve toplumun oluştuğu çağlardan beri sürekli büyüyen bir umut olan insanlık ve bireyselleşme, ilk defa sağlam bir maddi zemin ve bilimsellik sayesinde gerçekleşebilecek bir çağı yakalamıştır. Sürekli etnik, dini, cinsi ve milli özelliklerle bölünen insanlık, artık ortak teknik, bilim ve demokrasi diliyle bütünleşmek durumundadır. Bunun olanakları gerçek bir hümanizmayı besleyecek zenginliktedir. Enternasyonalizm, hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar yaşanabilecek ve vazgeçilmeyecek bir kurum haline gelmiştir. İnsan hakları, sadece hukukun en gözde alanı haline gelmekle yetinmeyen, bireysellik alanında da gerçekçi ve toplumla optimal dengeyi yakalayacak bir bilince erişerek kurumsallaşmaktadır.

Kapitalizm öncesi sistemlerde ve bugün Ortadoğu toplumlarında hala süregeldiği gibi, birey aleyhine giderek güçlenen toplumsallık ve kapitalizmin dayandığı, tarihsel ve toplumsal zeminlerinden kopuk, kendi bireyci dünyasında marjinalleşerek, tersinden bir iradesizliği, etkisizliği yaşayan birey, insan hakları ve demokrasi sorunlarına çözüm yaratacak iradeyi açığa çıkaracak güçte değildir. Demokratik uygarlık, tarihsel kökleriyle bağlarını bilimsel temellere dayandırabilen, bireysel kimliğini, bilincini, geleneksel önyargılardan arındırarak, tarihsel, toplumsal kökenleri üzerinden doğru tanımlayabilen, içinde yaşadığı toplumun tüm işlevselliklerine (siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel) ideolojik kimlik ve iradi bir uyumla kendisini katabilen, potansiyel enerji ve yeteneklerinin bilincinde olan ve bunları toplumsal yaşama doğru kanalize eden, geleceğini bireysel amaçları çerçevesinde doğru bir toplumsal ütopyaya oturtabilen bireye dayanacaktır.

2-Toplum

İnsana yaratıcı gücünü ve güzelliğini kazandırarak, onu tüm canlıların üzerine çıkaran toplumsallaşma, kadının öz gerçeği ile gelişmesine rağmen, binyılların erkek egemenlikli sınıflı toplum aşamalarının katmerleştirdiği sayısız önyargıyı, baskıyı, aldatıcılığı, iradesizliği, tabi olmayı, koşullanmayı içinde taşır. Çünkü, sınıf, zümre, din, ulus, cins gerçeklikleriyle parçalanmış toplumda, insanın insanla ilişkisi her yanıyla kısırlaşmıştır. Kişilik gerçeği ise, içinde doğduğu bu toplumun örüntüleri içinde, kendisi dışında oluşturulmuş tanımlara sıkıştırılmıştır. Kadın ise, içinde bulunduğu bu gerçekliğin onu koşullayan yanlarının ötesinde ve öncesinde, ikincil konumundaki cins gerçeğiyle, ailede, sokakta, çalışırken, sosyal ilişkiler kurarken sıkıştırılmaya daha acımasızca maruz kalır. Bu anlamda kadının kimliğini tanımayı, toplumsal konumunu ve rolünü özgürlük ölçüleri temelinde değiştirmeyi esas alamayan bir toplumun gelişme, demokratikleşme iddiası gerçeklik kazanamayacaktır.

Diğer yandan demokratik sistem için en ciddi tehlikeler olan otoriter ve totaliter rejimler, en baskıcı erkek egemenlikli biçimlenmeler olarak kadının kendisi ve tüm toplum için karşı olacağı gerçekliklerdir. Çağdaş demokrasi, toplumla ilgili kimlikleri meşru kabul eden, hiçbirine yasak getirmeyen, özgürlük ve eşitlik haklarını savunan gerçeğiyle, öncelikle kadının toplumla ilişkisinde gerekli ölçüleri asgari düzeyde vermektedir. Bu yönüyle zora başvurmayan, tüm ideolojik, kültürel, sosyal, ekonomik, siyasal, ırki ve cinsel farklılıklara dayalı örgütlenme ve eylemliliklerle gelişen dinamik bir sistem, kadına ve tüm toplum kesimlerine özgür gelişimin demokratik zeminini açabilecektir. Toplumun genel örgütlenmesine bu tarz bir yaklaşım, çağdaş demokrasinin gerçek gücü olan, yaşamak ve gelişmek isteyen, birbirlerine dayanarak daha da zenginleşmenin sağlanabileceğine inanan, özgürlüğün ve demokrasinin en kararlı savunucuları olan tüm toplum kesimlerini geliştirerek, toplumun demokratik dönüşümünü hızlandıracaktır.

Toplum örgütlenmesinin en önemli bir parçası olarak kurumlaşmış aile gerçeğinin ciddi olarak incelenmesi, çözümlenmesi ve bu temelde yeni bir biçime kavuşturulması da 21. yüzyılda bir zorunluluk olarak toplumun önünde durmaktadır. Devletin küçük bir maketini teşkil eden aile, özünde kadın için kimliksizlik ve bağımlılık ölçülerinin derinleştirilmesinde temel kurum işlevi görmüş, kadının iradesine rağmen cinsel tasarrufa alınmasının, taciz ve tecavüze uğramasının meşrulaştırılmasında kullanılan bir kurum haline gelmiştir. Kadının ve erkeğin düşürüldüğü Sümer rahip tapınaklarının mirasını giderek aile kurumu devralmış, kadının cinselliğinin düşürücü kullanımıyla erkek avlanmıştır. En derin duyguların, en özverili emeğin somutlaştığı analık da önce çocuğu ile yabancılaştırılırken, kendi yalnızlığında acılı bir sevgi ile yetinmek zorunda kalır. Böylece daraltılan dünyasında, bir insanı yaşama katmanın bilinci ve sorumluluğu zayıflatılır. Tüm bunların yanında bir ailenin bütün üyelerinin ev içi hizmetlerini yapmak, kader gibi korkunç bir kabullenişle hep önündedir.

Bir olgunun bilinci tercihleri de somutlaştırır

Kadının toplumsal, siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel vb. bütün yaşam alanlarından büyük oranda soyutlanması ve yaşamının neredeyse tamamen aile içi rollerde belirlenmesi, ailenin kadını tutsaklaştıran gerçeğini derin ve karmaşık hale getirmiştir. Bu kurumlaşma, kadın karşısında ve aile içindeki egemen konumuna rağmen erkeği de tutsaklığın ötesine götürememektedir. Erkek egemenliğinin en yaygın, karmaşık, aile içi duygusal ilişkilerde bağımlılaştırıcı zemini olan aile, erkek egemenlikli sistem gerçeğinin kolay vazgeçmeyeceği kurumların başında yer alır.

Birçok dilde aile ve evlenme ile ilgili kelimelerin karşılığının "evcil köle, bağlanma" vb. anlamlar taşımasından da anlaşılacağı üzere, günümüze kadar gelen biçimiyle aile, gerici bir kurumlaşmadır. Tarihsel ve güncel oluşumuyla, kendi zemininde başta kadın ve çocuk olmak üzere, erkeği de bir cendereye alan bu kurum ataerkil zihniyete dayalı tüm biçimlerinin aşılması, karşılıklı iradelerin özgür birlikteliği, saygı, sevgi ve doğal eşitliğe dayalı paylaşımı içerecek demokratik ailenin yaratılması gereklidir. Bunun karşısında, ki-

"Çağdaş demokratik toplum, insan hakları ve bireyselliğin en çok yükseldiği ve yeni yaşam tarzının ayrılmaz özellikleri haline geldiği bir dönem olacaktır. Dogmaların ve ütopyanın gölgesi altında çok şey kaybeden insanlığın ve bireyin kendisine gelmesi, uzun bir tarihi sürece kapsayacaktır. İnsanlık, en çok Rönesans ile tarihi adım atmış fakat kapitalizmin bireyciliğinde tekrar yitirilmeyle karşı karşıya kalmıştır."

"Kadının toplumsal, siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel vb. bütün yaşam alanlarından büyük oranda soyutlanması ve yaşamının neredeyse tamamen aile içi rollerde belirlenmesi, ailenin kadını tutsaklaştıran gerçeğini derin ve karmaşık hale getirmiştir. Bu kurumlaşma, kadın karşısında ve aile içindeki egemen konumuna rağmen erkeği de tutsaklığın ötesine götürememektedir."

mi toplumlarda buna en tutucu ve bağımlı tarzda sarılma yaşanırken, kimi toplumlarda da giderek dağılma, parçalanma gelişmekte, ama yerine konulan ilişki biçimleriyle, öncelikle kadına, bununla birlikte çocuğa ve erkeğe doğru ve yeterli çözümler üretilememekte ve bireysel, toplumsal, savrulmalara yol açılmaktadır. Oysa mevcut durumda yapılması gereken, nihai olarak aileyi de çözecek, aşacak olan, kadının ve bununla birlikte erkeğin özgürleşme mücadelesinin güçlü projelerle yürütülmesidir. Bu mücadelenin ilk adımları, ailenin demokratikleştirilmesi amacına yönelik olacaktır. Çünkü, mevcut durumda ailenin kurutucu, köleleştirici, özgürlük mücadelesini engelleyici, bağımlaştırıcı yanlarının aşılması, toplumun özgür ve demokratik gelişimi açısından büyük önem taşımaktadır. Bu konuda ilk adımın kadından gelmesi gerektiği şüphesizdir. Bunun için öncelikle, aile gerçeğinin her açıdan bilince çıkarılması kadın açısından şarttır. Bir olgunun bilinci, tercihleri de somutlaştırır ve bu somutluk, mücadelenin yönünü ve sonuçlarını da belirler. Bu doğrultuda, öncelikle ailenin ekonomik ihtiyaçlar, geri geleneksel anlayış ve zorlamalar ve bir insanla yaşamı paylaşmanın anlamlılığını, sorumluluklarını taşımayacak insanlar üzerinden geliştirilmesi önlenmelidir. Oluşmuş bir ailenin içinde ise, hiçbir bireyi diğerine mahkum etmeyen bağımlı kılmayan; bu ortak zeminde kadının, erkeğin, çocukların özgür gelişimini geriletmeyen; tersine özgür gelişime ortak paylaşımlarla katkı sunan ilişki anlayışı ve tarzının ortaya çıkarılması, ailenin demokratik gelişimi açısından esastır. Asgari olarak bunlar dikkate alınmadan gerçekleşecek evlilik, köleliğin güncel zemini olarak gelişecek ve bir cendereye dönüşmekten kurtulamayacaktır. Kadın kadar erkek içinde bir tuzak halini alan böyle bir gerçekliğin, özgür kadın, özgür erkek ve özgür yaşam adına reddedilmesi, erkeğin de temel duruşu olmalıdır. Bu duruşu kazanmamış erkek ile yaşamı paylaşmamak ise kadının kendisine ve yaşama saygısının ön şartıdır.

Diğer yandan ailenin demokratikleştirilmesi sürecinde ve genelde, özgürlük arayış ve mücadelesinde anlamlı bir yürüyüş sahibi olması gereken kadın ve erkeğin sevgi, aşk ilişkileri en temelde ve öncelikle hakimiyet ve tabi olma ekseninde gelişen geri kadın-erkek yaklaşımlarını aşmayı gerekli kılar. Kişiliğin en küçük gözeneklerine kadar sızmış bu gerçeklikleri aşamayan bir ilişki, iki insanın kendi özgür, bağımsız kişiliğinin doğru ve anlamlı paylaşımı olarak gelişemez. Bunun gelişmediği ilişki, her adımında egemenlik ve kölelik izleri taşır. Birey gerçeği, içinde doğduğu toplumsal, tarihsel gerçeklikten ayrı ele alınamaz ve kendisini bu temelde ele alamayan, yine bu temelde sorumluluklar üstlenmeyen birey, kimliğini, kişiliğini doğru ve yeterli tanıyıp tanımlayamaz, ortaya koyamaz. Bu konumdaki insanın, her olay ve olguya yaklaşımı kendine ait olmaktan uzaktır. Belki de bunun en derin yaşanacağı gerçeklik, sevgi, aşk ilişkisidir. Çünkü, kadın veya erkek, her insanın kendindeki anlamı en yalın, ama en derin yansıtabileceği zemin budur. Böyle olduğu içindir ki, kişiliğine, yaşamına büyük anlamlar sığdıramamış kadın ve erkeğin sevgi, aşk adına birbirinde bulacakları, geliştirecekleri bir şeylerden söz etmek çok zordur. Bu nedenle belki de en kapsamlı mücadele; sevgi ve aşkı yaşanabilir, paylaşılabilir kılma mücadelesidir. Bu mücadele, kişiliği ve toplumu dönüştürmek üzere, egemenlik ve kölelik şekillenmelerinin düşüncede, duyguda, davranışta ve tüm toplumsal ilişki ve yaklaşımlarda ele alınarak yürütülmek zorunda olunan, en kapsamlı ve ödünsüz bir mücadele olmak durumundadır. Bu temelde kadın ve erkeğin, başta özgür cins kimliği olmak üzere, kendisi olabilmenin arayışı, mücadelesinin özgürce gelişebilmesi, sevginin aşkın büyütülüp ortak anlamlarda, yaşayışlarda gerçekleşmesi için en temel gerekliliktir.

Kadın ve erkek arasındaki sevgi, aşk ilişkisinin cinsellik boyutu ise, tarihsel, toplumsal ve psikolojik açıdan karmaşık bir sorundur. Cinsellik, kutsal ana kültürünün kutsallıkla ele alınan paylaşımı, etkinliğinden, günümüzün porno ve fuhuş sektörünün insanı salt güdülerde kilitlemeyi amaçlayan sermayesi olmaya kadar uzanan insanca olanın yitirilmesi serüvenini yaşamıştır. Egemenlikli sistemin tapınaklarında kadının düşme, düşürme gerçeği ile cinsellik kullanılarak erkek de tabi olma sınırında tutulmuştur. Artık cinsellik egemenlikli sistemin en önemli hakimiyet araçlarından biridir. Ardından gelişen aile, cinselliği kadın için bir hizmet alanı, mecburiyet konusu ve soy sürdürmenin yolu olarak belirler. Bunun dışında yasaklı ve lanetli sayılır. Modern toplumlarda ise aile tabuları yıkılırken cinsellik, çığırından çıkmış bir tatminsizlik, duygunun içinde barınamadığı bir bireycilik, kadının ve erkeğin en zayıf değerler üzerinden birbirini anlamsızlaştırması olarak yaşanıyor. İnsanın yaratıcı enerjisi, cinselliğin bu tarz yaşanışında büyük oranda yitirilirken, sadece tatmine dayanan bir bağımlılık olarak gelişiyor. Başta medya olmak üzere, birçok sermaye çevresinin doğrudan veya dolaylı para kazanmanın en karlı yatırım alanı olarak cinselliği belirlemesi, başta kadın olmak üzere insan gerçeğine en büyük saygısızlık, saldırı olarak, korkunç boyutlarda gerçekleşiyor. Tüm bunlardan yola çıkarak, kadının kimliğini ve öz saygısını zedelemeyen, anlamlı bir duygu paylaşımına dayanan, doğal, hesapsız, duygularda yüceltici olan bir cinsellik anlayışı, gelişmek durumundadır. Bu anlayışa ulaşmamış erkek, binyılların egemenlikli karakterinin etkisiyle kadınla yüceltici cinselliği paylaşamaz. Özgür bir toplumsal şekilleniş; insan ilişkilerindeki bu bozulmayı, kirlenmeyi, kandırmacayı çözmek, özgür kadın ve erkeğin doğru sevgi, aşk ve cinsel paylaşımlarını gerçek kılmakla gelişebilecektir. Böyle bir toplumsal şekilleniş, kendi özgür gelişim gerçeğine zarar vermeyen farklı cinsel tercihlere de hoşgörüyle yaklaşır.

Toplumdaki namus anlayışının ardında, erkeğin en sinsi, hain ve zorbaca gasp ettiği kadın gerçeği ve her türden hakları gizlidir. Kadının, tarih boyunca öz kimliği ve özgür yaşamının gelişiminden yoksun bırakılarak sürekli erkeğin hakimiyetine mahkum edilmesi, sınıflaşmadan daha olumsuz sonuçlara yol açan bir olgudur. Kadının bu mahkumiyeti insanın genel köleliğinin, düşüşünün en temel ölçüsüdür. Özellikle Doğu toplumlarında etkisini yüksek oranda sürdüren törel ve geri ahlaki baskı ve fiziki, manevi şiddet, kadın ve toplum açısından büyük yıkımlar getiriyor. Bunun en yakın güncel örnekleri Batman intiharları, Güney Kürdistan'da binlerce, Doğu Kürdistan'da onlarca kadının kendisini yakmasıdır. Hala yaşanan korkunç bir trajedidir. Batı toplumları ise, gelişme iddialarını kadın açısından fazla inandırıcı kılamaz durumdadır. Birçok konuda geleneksel toplumlara göre önemli avantajlar elde etmiş olsa da, kadın, bu toplumlarda bedeni ve ruhuyla sistemin tasarrufunda özgürlük adına aşağılanmakta, savrulmaktadır. Bu gerçekliğin aşılması için hukuki tedbirler ve eğitsel yöntemler gerekli olmakla birlikte, kadının kendi örgütlülüğü temelinde koruyucu zeminler yaratmak zorunluluğu vardır. Kadın, hem geri, baskıcı toplumsal yapılanışın, hem de sermaye düzeninin her tür yöneliminden kendisini korumak için, öz örgütlülük temelinde önlemler almalıdır. Ancak bu temelde gelişecek olan özgücü, erkek hakimiyetine gerileten etkide bulunabilecektir. Bir kader gibi kadına, topluma yaşattırılan bu gerçekliklerin aşılması, kirletilmiş tarihle bir hesaplaşma gibi gelişecektir. Tarihin bu şekilde tersine çevrilmesinin, derin toplumsal sonuçları beraberinde getirmesi kaçınılmazdır.

Ailenin özü ne ise toplumunki de öyledir

Erkek egemen kurumlaşmanın ilk ocağı olan aile, günümüze kadar binlerce yıl boyunca kadında kimliksizliği, bağımlılığı, dört duvarlık basit, duygusal yaşama mahkumiyetini yaratmıştır. Kadın köleliğinin yaratılmasında yine erkeğin kadın yoluyla sistemin kölesi haline getirilmesinde, çocukların sistemin devam ettiricileri olarak yetiştirilmesinde çok belirleyici rol oynadığı biliniyor. Daha somut yaşadığımız yakın dönem tecrübelerimiz de var. Bilindiği gibi PKK Kürdistan'da bir özgürlük hareketi olarak doğduğunda sistemin en fazla harekete geçirdiği, devrimi çökertmek için kullandığı kurum aile olmuştur. Bu temelde, toplum örgütlenmesinin en küçük birimi olarak kurumlaşmış aile gerçeğinin ciddi olduğu kadar hassasiyetle ele alınması, incelenmesi çözümlenmesi ve demokratik temelde yeni bir biçime kavuşturulması PJA'nın önemli bir görevi olarak kongremizce tartışılmıştır. Kongremiz "Ailenin doğru çözümlenmesi, kadının, erkeğin, çocuğun, gencin, yaşlının dolayısıyla toplumun özgür gelişimi olacaktır." espirisi temelinde sorunu ele almıştır. Yani aile olacaksa nasıl olacak? İlişki olacaksa nasıl olacak? Bu ilişkiler içerisinde kadın erkeğe erkek kadına nasıl yaklaşacak? Çocukların konumu aile içinde nasıl düzenlenecek? Anne babanın çocuklara, kocanın eşine mülkiyetçi yaklaşımı nasıl aşılacak? Bu konuda gerçekleştirilmesi gereken eğitimsel, kültürel, sosyal çalışmalar nelerdir? Yine ele alınması gereken hukuksal düzenlemeler nelerdir? Ve daha birçok soru gündemimize aldığımız ve önümüzdeki dönem hem Toplumsal Sözleşme kapsamında somut perspektif sunmamızı hem de pratik uygulamada ölçüleri netleştirmemizi zorunlu kılan hususlar olmaktadır. Mevcut aile şekillenmesine alternatif tamamen özgür iradeye dayalı, kadını ve erkeği kimliksizleştirmeyen, tüketmeyen bir aile modelini topluma somut sunmamız gerekmektedir. Zerdüşti evlilik tarzının nasıl güncelleştirileceği ve özgürlük ölçülerinin bu temelde toplumda nasıl yaşamsallaştıracağı değerlendirilmelidir. Binlerce yıl insan enerjisini tüketmiş olan aile kurumunu yirmi birinci yüzyıl karakterine uygun bir düzenlemeyle ele almazsak, günlük olarak hakim olma, mülkiyet, feodalizm, kapitalizm ilişkilerini üreten bir kurumla toplumu dönüştüremeyiz. Çünkü en küçük toplumsal yapı olan ailenin biçimi, özü ne ise genel toplumunki de öyledir. Toplumu oluşturan temel yapı taşıdır. Onu değiştirmeden boşa kürek sallamış oluruz. Günlük yaşamda eşine, çocuklarına demokratik yaklaşmayan, bastıran, döven bir erkek bir toplumun demokratikleşme mücadelesine de katılamaz. Böyle bir siyasetçi düşünelim. Ailesine böyle yaklaşanın toplumu dönüştürmesi düşünülebilir mi? Günlük olarak ailede mülkiyet sistemini yaşatan bir erkek, genel sistemde adil bir toplumsal düzenden yana olabilir mi? Bu temelde binlerce yıl egemenlikli sistemler nasıl aileyi, kendi ideolojilerini üretmede bir atölye gibi kullandılarsa şimdi devrimci, özgürlükçü güçler öncelikle bu atölyeleri değiştirmekten başlamalıdır. Aile içindeki kadın erkek ilişkilerinin demokratik, özgür temelde düzenlenmesini toplumun bu tarzda yenilenmesinde, dönüşümünde ölçü olarak ele almalıyız. Bu konuyu önümüzdeki süreçte toplumla çok daha açık, somut tartışabilmeli ve öngördüğümüz çözüm tartışmalarına halkı da ortak edebilmeliyiz.

Tüm bu gerçekliklerden yola çıkarak, genelde dünyada ataerkil zihniyete dayalı olarak biçimlenen ailenin, Ortadoğu'da Semitik tüccar toplum yapılanmasına dayalı biçiminin, Ortadoğu toplumlarının öz kültürünü, ahlaki değerlerini içeren, ilkelerini ilk ve doğal toplumsal ilişkilerin kaynağı olan neolitik toplum gerçeğinden alan Zerdüşt felsefesi temelinde ailenin dönüştürülmesi Ortadoğu Rönesansı'nın temelini teşkil edecektir. Namus, ahlak ölçülerinin egemenlik kanunlarına dayanmayacağı, sevginin ve aşkın bir ticaret anlaşması olmaktan çıkarak, kutsal özüyle yaşanır hale gelebileceği yeni bir toplumsal düzenleniş, tüm insanlığın bu temelde yaşadığı sorunların çözümünü de içerecektir.

Kadının toplumla sözleşmesini doğru ve yeterli temellere oturabilmesinin en önemli gerekliliklerinden biri de eğitim sorunudur. Kadının çok yönlü ve derinlikli yaşadığı bu sorun, esasta düşünsel, bedensel vb ihtiyaç duyduğu, eğilim gösterdiği, yetenek sahibi olduğu her tür konuda eğitim olanağına sahip olabilmesi kadar, tüm bu eğitimlerin erkek egemen sistemin anlayış ve her tür etkisinden arınabilmiş bir düzey ve sisteme kavuşması gereklidir. Bu, aynı zamanda ve ölçüde tüm toplumun eğitiminde esas alınmalıdır. Toplumla eş zamanlı ve eş güdümlü yürütülmesi gereken bu eğitimler, bin yıllardır erkek egemenlikli sistemlerin yarattığı düşünsel, davranışsal, ruhsal, duygusal vb. tüm şekillenmeleri hedeflemelidir. Bu temelde, cins kimliğini özgür ölçülerde ortaya çıkarabilmek için, neolitiğin öz kaynaklarını doğru güncelleştirecek, tarihsel bilinç ile gelecek perspektifini güncel çözümde somutlaştıracak bir ideolojik bütünlük ve yeterlilik gereklidir. Bu şekilde, kişiliğini, yaşam gerçeğini çözümleyebilen, tanımlayabilen kadın, yeteneklerinin, gücünün, özünün farkına vararak kendisine, yaşamına yön verebilecektir.

Öte yandan, sınıflı toplumun ekonomik dengesizliklerinin ürünü olduğu kadar, egemenlikli mantığın kadını ele alışının topluma ve hatta kadına da hakimiyeti nedeniyle, kadının beden ve ruhsal sağlığı ciddi tehlikeler altında kalmaktadır. Hala geleneksel bakış açısıyla doğru ele alınıp çözümlenemeyen kürtaj sorununun, kozmetiğin, porno ve fuhuşun ve sağlıksız çalışma koşullarının kadın bedeni üzerindeki olumsuz etkileri çok günceldir. Yine bunlarla birlikte bireyciliğin ve parçalanmış toplum gerçekliğinin en fazla kadının ruhsal dünyasında derin izler bırakması, bu sorunu yakıcı boyutlarda yaşatıyor. Hala dünyanın her yerinde kadının fiziksel, ruhsal varlığının meşrulaşmış bir kaba şiddetle sürekli baskı altında tutulması, tüm bu dayatmalar cenderesinde intihar, psikolojik bozukluklara savrulan kadın şahsında, sağlıklı bir toplumun yaratılması imkansız hale gelmektedir. Kadını yasaklı, ayıplı gören dogmatik, dini bakış açılarının yarattığı bilinçsizlik, tabular vb etkenler çok daha sağlıksız bir etki yaratıyor. Bu hayati sorunların, eğitimle, hukuki boyutla ele alınması gereken yanları kadar, kadın için önemli bir mücadele konusu ve bu anlamda önemli bir örgütlenme gerekçesi olduğu da daha güçlü bilince çıkarılmalıdır. En acil tedbirleri gerektiren boyutlarıyla somut çözümlerin yerel ve uluslararası düzeyde geliştirilmesi için her yerde kadın girişimlerini, inisiyatiflerini, örgütlenmelerini ve eylemselliklerini hızla geliştirmeliyiz.

> "Zerdüşti evlilik tarzının nasıl güncelleştirileceği ve özgürlük ölçülerinin bu temelde toplumda nasıl yaşamsallaştıracağı değerlendirilmelidir. Binlerce yıl insan enerjisini tüketmiş olan aile kurumunu yirmi birinci yüzyıl karakterine uygun bir düzenlemeyle ele almazsak, günlük olarak hakim olma, mülkiyet, feodalizm, kapitalizm ilişkilerini üreten bir kurumla toplumu dönüştüremeyiz."

Günümüz dünyasının kanayan yarası çocuklar ve yaşlılara yaklaşımdır

Mevcut toplumun ihmal ettiği önemli bir konu da çocuklar, gençler ve yaşlılardır. Bu kesimlere yaklaşımda oldukça sorumsuz, enerjiyi ve tecrübeyi önemli değerler olarak görmeyen, özgünlükleri ve ihtiyaçları gözetmeyen, genelde ilgisiz bir durum mevcuttur. Çocuklara çoğu zaman özellikle manevi olarak acımasız ve duyarsız bir dünya dayatılır. Erkek egemen sistem onların psikolojisini ve dünyasını hiç hesaba katmadan, en hoyrat, eşitlik ve özgürlük değerlerinden uzak, hayallere hep ihanet eden, kendi çözümsüz, çarpılmış kişiliklerini ve dünyalarını olduğu gibi çocuk zihnine ve yüreğine gece gündüz pompalamaktan korkmaz, endişe etmez ve acı duymaz. Çocuklara yaklaşımı sanıldığından daha fazla yanlışlık

ve tehlikelerle doludur. Bu gerçeklik aileden okula, sokaktan oyuna, çocuklara dönük yoğun medyatik yönelime kadar hakim kılınmıştır. Çocuk dünyasına kabuslar hakim kılınmıştır. Çocuklara karşı zalim ve duyarsız bir dünya dayatılmıştır. Günümüz dünyasında insanlık vicdanının kanayan en büyük yaralarından birisi de dünyanın birçok yerinde çok ciddi bir durum kazanan çocuk fuhuş sektörüdür. Çocuk pornolarının yapılmasıdır. Bundan dolayı dünyada her yıl milyonlarca çocuk bir biçimde bu sektöre aktarılıyor, ailelerinden kaçırılıyor, binlerce çocuk ölüyor. Bu duruma Avrupa gibi insan haklarına öncülük iddiası olan ülkelerin öncülük etmesi bu trajediyi daha da derinleştiriyor.

Çocuk haklarının ana, baba ve devlete bırakılamayacak kadar önemli bir konu olduğu her geçen gün daha açıkça ortaya çıkmaktadır. Tüm hayvan yavruları arasında en zor gelişeni olan insan çocuğu, çok özel ve bilime dayalı bir yaklaşımı zorunlu kılmaktadır. Vahşi erkek egemenliğine dayalı düzen, kadın ve emekçilerden sonra en çok çocuğu mahvetmiştir. Erkek düzeni, çocuğu asla tanımayacak kadar kör, vicdansız ve zalimdir. Sınıflı toplumun ilk dönemlerinde tanrılara sürekli çocuklar kurban edilirdi. Belki şimdi fiziki kurban verilmemekte ama manevi kurbanlık hızından hiç kaybetmeden devam etmektedir. Yavru psikolojisini erkeğe göre daha iyi tanıyan ve vicdanlı olan kadın, bilgisizliği ve olanaksızlığı nedeniyle rolünü anne olarak tam oynayamayacak durumdadır. Devletin tepeden buyurgan yöntemleri de zaten çocuk dünyası için tümüyle yabancıdır. Eğitim, sağlık ve oyun başta olmak üzere, anne şefkatini, barışı esas alan bir haklar bildirgesi ertelenemez bir görev olarak yerine getirilmelidir. En sağlıklı ilişkiler ortamında ve çok yönlü eğitim imkanları dahilinde düşünsel, ruhsal, psikolojik, fiziksel gelişimi özenle ele alınması gereken çocuk gerçeği, genelde tüm dünyada özelde Ortadoğu toplumlarında daha küçük yaşta aile içinde ve dışında ataerkil sistemin şiddetiyle her boyutta tanışmakta, sistemin, gericileştikçe içine girdiği çözümsüzlükleri bir yetişkinden de daha ağır bedellerle yaşamında hissetmektedir. Aile içi dayak, küçük yaşta çalışmak zorunda kalma, dağılan toplumsal yapı içinde her türlü toplum dışı yozlaşmış zeminlere savrulma ve bu zeminlerde ucuz bir kullanım gücü haline gelme, daha küçük yaşta kendi dünyasıyla hiç bağdaşmayan ataerkil sistemin kiriyle, yozluklarıyla, çıkar dünyasının şiddetiyle tanışma, geleceğin yetişkin toplumunu temsil edecek sağlıksız bir neslin yetişmesine yol açmaktadır. Bu çok genel çerçeve bile, çocuk haklarının mutlaka kapsamlı bir düzenlemeye tabi tutulmasını gerektirmektedir.

Gençlik ise; yaşama hazırlanma döneminin devamı kadar ona daha etkin katılımın her an yansımaya, akmaya hazır bir enerjiyle gerçekleştiği bir ömür dilimini ifade ediyor. Bir toplumun her zaman en dinamik kesimi olması, gençliğe yaklaşımı gün ve gelecek açısından çok önemli kılmaktadır. Bir yandan insan gerçeği açısından daha karmaşıklaşan boyutlarıyla yaşama katılışın gerilimleriyle, diğer yandan öğrenme ve yapma ihtiyacıyla kendisini ortaya koymanın cesaretine toplumun verdiği cevaplar son derece belirleyici olmaktadır. Geleneksel toplum, genç ve gelişmekte olan insanı kendi gerçeğine dahil etmek üzere uysallaştırıcı, sınırlayıcı, koşullayıcı ve kendi yasakları adına denetleyicidir. Aileden tutalım, toplumun her zemininde farklı boyutlarda bu tarzda bir yönelim vardır. Tabi olma ile isyankar olma dışında bir donanımı olmayan genç insan, her iki halde de sağlıklı gelişme imkanı bulamaz. Onu sıkıştıran bu yönelimlerden kaçarak, yaşamını, kişiliğini onarılmaz şekilde bozan, parçalayan zeminlere kayar. Mevcut düzenlerin en çağdaş toplumlarından, feodalizmde saplanıp kalmış toplumlara kadar her yerde gençliğin kendisini atacağı uçurumlar çok bol ve çeşitli şekilde mevcuttur. Fuhuş, uyuşturucu bağımlılığı, mafya dünyası, dini, inancı özel amaçlarla saptıran akımlar her an her şeyi yapmaya hazır amaçsızlıkta gruplar (satanizm bunun en çarpıcı örneği) vb. tüm zeminler gençliğe adeta saldırı halindedir. Sık sık rejimlerin özel yönlendirmeleri veya toplumun çözümsüzlükleriyle çoğu zaman gençlik, gelecek umudu ve perspektifinden çok uzak bir halde çıkmazlar, savrulmalarla yüz yüzedir. Kendi kimliğini bulma, karar ve eylem gücü olma, kendini ifade edebilme, tabusuz, baskısız ve özgür gelişmeye açık bir toplum vb ihtiyaçları ve yaratma gücü, enerjisiyle kadına en yakın bir gerçeklik olan gençlik ile ortak mücadele ve çözüm ortaklığı çok güçlü bir bağı ifade eder. Bu bağ temelinde özgür, eşit bir yaşamı yaratma mücadelesinde kadın ve gençlik birlikte yürüyecektir. Toplumun demokratikleşmesinde en fazla rol sahibi olan gençlik ve kadın bu dönüşümden de en fazla çıkarı olan kesimlerdir. Bu temelde toplumun tüm ileri kesimleri gençliğin sorunlarına daha sorumluca eğilmeli ve çözüm projeleri üretebilmelidir. Toplumun bir sözleşme temelinde yeniden düzenlenmesi gündeme girerken gençlik, böyle bir sözleşmeyi yaşamsal kılmanın en güçlü taraflarından biri olduğunun bilincinde olmalıdır.

Yaşlıların dünyası da buna benzer bir anlayışsızlıkla kuşatılmıştır. Oysa onlar tecrübeleriyle kendi yaşamlarının bilgesidirler. Buna rağmen toplumun yaşadığı genel vicdansızlık ve duyarsızlık, ihtiyarlık sürecinin çilesini arttırmaktadır. Demokratik toplumda çocuklar kadar yaşlıların da sosyal, hukuki, ahlaki, ekonomik güvencelere alınması gerekmektedir. Demokratik toplumun bu iki alanı da yeniden düzenlemesi kaçınılmazdır. Yaşam sadece toy ve hoyrat gençlikten ibaret değildir. Çocukların hiçbir zaman ihanet edilmemesi, hep saygı gösterilmesi ve gereklerinin yerine getirilmesi gereken bir özgün dünyaları vardır. Bu dünyaya ihanet edilmesi topluma çok değer kaybettirmiştir. Yaşlıların ise, hayat tecrübesinin süzgecinden geçmiş bilgece bir dünyaları vardır. Bu dünyanın derslerini almayan bir toplumun sağlıklı düşünmesi ve yaşaması mümkün değildir. Bu nedenle çocukluk ve ihtiyarlık, tüketen dünyalar değil, zenginleştiren üretken dünyalardır. Bu iki dünyanın da demokratik toplum koşullarında özgün konumlarının gerekli kıldığı özgürlük ve hakları temelinde yeniden kurumsallaşarak kazanılması, çağdaş uygarlığın kaçınılmaz bir görevidir. Demokratik uygarlığın aynı zamanda çocukların ve ihtiyarların sevgi ve saygıyla anıldığı, toplumla bu bilinç ve ahlaki tutumla bütünleştiği çağdır. Kadının adalet ve değer anlayışı yaşlının yaşam emeği ve birikimini anlamlandırmayı esas almayı gerektirir. Bu temelde yaşlıların toplumsal konumunun layık olduğu yere yükseltilmesi son derece gereklidir.

Öte yandan içinde yaşanılan mekan en dar ve geniş ölçeğinde, kadının bireysel olduğu kadar toplumsal yaşama verdiği değer, çevre ve doğa yaklaşımında somutlaşmalıdır. Bunlarla bağın güçlü kurulması, her türlü tehlikeye karşı korunması yaşamla bağların güçlü tutulmasıdır. Kendisini çevresinden ve doğadan yalıtan, bununla da kalmayıp ona zarar veren insan, kendi yaşamına karşı gelmektedir. Özünde doğaya, içinde bulunduğu mekana, çevreye daha duyarlı ve onunla daha güçlü ilişkide olan kadın, toplumda bu konuda da doğru ölçülerle yaşamı güçlendirir ve hakim kılar.

“Aile içi dayak, küçük yaşta çalışmak zorunda kalma, dağılan toplumsal yapı içinde her türlü toplum dışı yozlaşmış zeminlere savrulma ve bu zeminlerde ucuz bir kullanım gücü haline gelme, daha küçük yaşta kendi dünyasıyla hiç bağdaşmayan ataerkil sistemin kiriyle, yozluklarıyla, çıkar dünyasının şiddetiyle tanışma, geleceğin yetişkin toplumunu temsil edecek sağlıksız bir neslin yetişmesine yol açmaktadır.”

3-Devlet

Uygarlık tarihinde, onun özü olarak ortaya çıkan devlet, sınıflaşmanın ilk aşamasında henüz bilimsel düşüncenin oluşmadığı, dogmatik kavrayışın teolojik ifadesidir. Bu anlamda temelinde bilimin değil de, inanç dogmasının yattığı devlet, belki de en çağ dışı araç konumundadır. Ve bu gün halkların özgürlüklerini, demokratik haklarını engelleyen en temel olguların başında siyaset kurumunun merkezinde oturan despotik devlet gelmektedir. Ortaya çıkışıyla birlikte, bireye ve çoğunlukla birlikte anıldığı etnik gruba, başta kadın olmak üzere, devlet dışı kalmış tüm toplum kesimlerine karşı olağanüstü, kıyaslanamaz bir güçlenme yaşamıştır. Her yeni hakim sınıf, bunu biraz daha yetkinleştirerek güçlendirmiştir. Hakim sınıfın ve erkek egemenliğinin, kendisi için oluşturduğu siyasi ve askeri kurumlaşmalar da, bu yıkılmaz kalesini hep ayakta tutmuştur. Bu nedenle, özgür ve demokratik bir toplumun, bu toplumda kadının özgür gelişiminin en önemli gerekliklerinden biri, devleti bu gerçeğiyle sorgulamak, çözümlemek ve onu demokratik bir dönüşüme uğratmaktır. Hala birçok açıdan kendisini ilahi iradenin tecellisi sayan, babadan ya da çeşitli otoritelerden devralınan kutsallık maskesine büründürülmüş biçimde kendisini takdim eden klasik devlet; kadın üzerinde erkek egemenliğinin en katılaşmış, kurumlaşmış gücü olarak kendisini devam ettirmektedir. Toplumun üstüne çıkan, sindiren, kendisini gizleyen, vazgeçilmez ve anlaşılmaz kılan devlet gerçeğinin demokratikleştirilmesi; kaynağını karmaşıklaşan toplum ilişkilerine dayandıran, kendisini şeffaf ve açık hale getiren, korku yerine güven aracı olan, sömürü yerine adil dağılımın güvencesi olarak şekillenen bir sisteme ulaşmakla gerçekleşebilir. İnsan haklarının, kadın özgürlüğünün, çocuk, genç, yaşlı tüm kesimlerin, her tür kültürel, inançsal, sosyal kimlik haklarının gelişimiyle ortaya çıkacak toplumun karmaşık ilişki düzenini en üst düzeyde koordine eden bir araca dönüşecektir. Genel güvenlik, eğitim, sağlık, ulaşım ve diplomasi gibi alanlarda toplumun tek tek kesimlerinin üstesinden gelemeyeceği, özelleştirilemeyecek işlerin karar ve yönetim gücü olarak gelişmesi gereken demokratik devlet, demokratik uygarlık çağında kadın için kabul edilebilir sınırlara, biçimlere kavuşmuş kurumlaşmayı ifade edecektir.

Devlet, toplumun üretkenliğine dayalı bir koordinasyon temsilidir

Çağdaş demokratik uygarlıkta devlet yıkılarak ve parçalanarak değil, demokratik dönüşüm temelinde, kendinde merkezileştirdiği irade ve toplumsal işlevler toplumun kendisine mal edilerek ortadan kalkacaktır. Bu, en eski uygarlık aracının yerine kurulacak olan yeni bir devlet değildir. Tersine, herkesin tüm kurumların ve toplumun üretken emeğine dayalı, genel adalet ve özgürlük ölçülerini en üst düzeyde temsil eden ve denetleyen bir koordinasyon aracıdır. Dövecek sopası, öldürecek silahı tıkılacak zindanı olmayacaktır. Her geçen gün *“herkesten yeteneğine göre ve herkese ihtiyacı kadar”* bir paylaşıma yaklaştıkça devletin son kalıntılarını da tarihin antik eşyalar müzesine atacak bir toplum haline gelinecektir. Nasıl ki insanlaşma serüveninin bir insan toplumu haline dönüşmenin temellerini attığı neolitik çağda toplumsal emeğe, kolektif yaşama, eşit, adil paylaşıma dayalı bir toplumsal yaşam, insan toplumunun en doğal ve hep yücelten yaşam biçimi olarak kanıtlanmışsa, demokratik uygarlık çağının en ileri bilinç, tecrübe, bilim, teknik koşullarında kendi doğallığına ait olanı tekrar yaratması, yaşamsallaştırması da bir o kadar gerçekçidir. Bilimsel-teknik devrimle insanlık, her zamankinden daha fazla gerçekliğini kanıtlanmışlığından alan, bu hayaline yakınlaşmıştır. Böylesi bir dönüşümü devletin kendi kendisine yapmasını beklemek gerçek dışıdır. Çünkü devlet, kendisini korumayı ve güçlendirmeyi amaç edinmiş bir kurumlaşmadır. Bunu başarması gerekenler, demokratik, adil bir düzenden yana olan tüm toplum kesimleridir. Bu kesimler, her konuda geliştirecekleri öz örgütlenmeleriyle yürütecekleri demokratik mücadelenin başarısına dayalı olarak kendi öz kurumlaşmalarını yaratarak bunu başaracaklardır.

4- Demokratik Siyaset

Siyasetin demokratikleşmesi devletten topluma, toplumdan devlete doğru, akış kanallarının gelişmesi ve kurumlaşmasının önem kazanmasıdır. Bu durum dinamik siyaset kavramına ve uygulamasına yol açmaktadır. Daha önceleri siyaset, toplumun dışında, rolü ve organları belirlenmiş, kuralları gelenekselleşmiş donuk bir kurum niteliğindeydi. Siyasetin bu gerçekliği, değişimi zorla, darbe yoluyla sağlamayı kaçınılmaz kılmaktadır. Bu yüzden değişimler hem zor, hem de kanlı gerçekleşmektedir. Demokratik siyaset ise, düzenli seçimlerle ve çoğulcu parti anlayışıyla istenilen fikir ve program altında, her kültür ve gruba kendini demokratik devlete yansıtma şansı vererek, değişimlerin barışçıl ve hızlı aralıklarla gerçekleşmesine uygun bir sistem olacaktır. Demokratik siyaset ve bunun yürütülme zemini, kadının geçmişte siyasete katılımındaki nesne konumuyla ikinci planda oluşunu da ortadan kaldırarak, kendisinin özgür irade ve talepleri, inançları üzerinden katılımının koşullarını doğuracaktır. Günümüze kadar hem egemen sınıfın, hem de erkek egemenlikli toplum gerçeğinin elinde bir silah olarak başta kadın olmak üzere kendisi dışındaki tüm kesimlere karşı kullanılan siyaset, kimliksizliği ve iradesizliği de kendi çıkarları doğrultusunda örgütlemekteydi. Kadının siyasete katılışı ya erkek egemenlikli sınıf ve toplum gerçeğinin perde arkası bir savunucusu ya da tamamen erkek karakterli bir siyaset yürütücüsü olarak gerçekleşmiştir. Kaldı ki bu siyaset tarzı toplumsal güçlerin gereken etkinlikte katılım ve kendini yansıtma zeminini kuruttuğu için, başta kadın olmak üzere tüm toplum bu cenderede adeta bir sıkıştırılmışlığı yaşamıştır.

Kadının siyasetten uzaklaştırılması iktidar ve toplumsal mücadelelerin araç ve olanaklarından uzaklaştırılması olarak, gerçekte yaşamın yaratılmasının, dönüştürülmesinin en önemli bir zemininden uzaklaştırılmasıdır. Buna karşılık siyasetin, kadın ve ezilenler üzerinde en geniş ve sistemli baskıları geliştirmenin aracı olarak kurumlaştırılması bu dıştalanmanın da ötesinde en ağır, adaletsiz, eşitsiz, iradesiz bir yaşama tabi kılınmayı beraberinde getirmiştir. Bu temelde kadının hem kendisinin siyasete katılımı, hem de kendisi için de kabul edebileceği siyaset gerçekliği, neolitik dönemin insan varlığına gösterdiği saygı ve sevginin özünü yakalayan bir terbiye ve bu doğrultuda gelişen bir yaşam kültürünü esas almasıyla gelişecektir.

Yapılanması itibariyle yavaş dönüşen toplumlar ve kurumlaşma itibariyle çözümlenmesi zor olan devlet aygıtının demokratikleşmesinin en önemli aracı siyasettir. Bu dönüşümlerin en temel dinamiği olan kadının, ezilen tüm toplumsal kesimlerle ortak zeminlerde buluşması, üçüncü alan mücadelesini yükseltmesiyle, demokratik temelde gelişime daha güçlü yol açacaktır. Bütün düşünce ve kimliklerin kendilerini örgütleyebilecek ve demokratik mücadele olanaklarına kavuşabilecekleri demokratik siyaset alanında, kadının kendi özgün cins örgütlenmesi ve mücadelesinde olduğu kadar, diğer tüm örgütlülük ve mücadele alanlarında kendisini ortaya koyabilmesi, siyaset alanının demokratikleştirilmesi, tüm kesimler için doğru çözümler üretebilmesi ve ulaştığı düzey ölçüsünde devletin ve toplumun demokratik dönüşümünü sağlaması için en önemli ön koşuldur. Kadının tarihsel, toplumsal olarak yaşamın her alanında en altta kalan konumunun, yakıcı ve köklü ihtiyaçlarının, haklarının siyasal mücadelesi hangi konuda olursa olsun verilecek mücadele ve onun örgütlerinin amaç ve eylem gücünü büyüttüğü kadar, üretilen çözümlerin adil, bütünlüklü, köklü ve yaratıcı olmasını sağlayacaktır.

BASIN YAYIN ALANI İDEOLOJİK MÜCADELE ALANIDIR

Türkiye'de yapılan 3 Kasım erken genel seçimleri ardından bütün siyasi çevreler aldıkları sonuçları ve kendi durumlarını değerlendiriyorlar. Bununla birlikte seçime katılım gösteren veya seçim sürecinde etkili olan çalışma birimleri de durumlarını ele alıyorlar. Basın-yayın alanı, propaganda-ajitasyonun yürütüldüğü bir saha olarak seçimler üzerinde en fazla etkide bulunan alandır. Kuşkusuz bir parti değildi; aday olmadı, seçime resmen katılmadı, fakat partilerden ayrı olarak seçim ortamını en fazla etkileyen, partilerin ya da adayların toplumu yönlendirmesinde çok önemli rol oynayan bir güç oldu.

Bu nedenlerden ötürü kendini demokratik basın-yayın alanı sayan ve ***Demokratik Aydınlanma Birliği*** kapsamında faaliyet yürüten alanı da demokrasi hareketinin seçimlerden aldığı sonuçlar çerçevesinde değerlendirmek gerekir. Seçime giren partiler ya da adaylar gibi, basın-yayın alanı da demokrasi mücadelesindeki yerini ve oynadığı rolü irdelemeli, başarılı ve başarısız yönlerini tespit etme, sorumluluk duyarak durum değerlendirmesine gitmesi, hata ve eksiklikleri tespit etme ve onları aşma istemine sahip olması olumludur. Değerlendirmelerin içeriği zayıf veya dar olabilir, yeterli sonuçlar çıkarılmamış olabilir, ama böyle bir davranış bile başlı başına bir olumluluk arz ediyor. Çünkü gelişme buradan doğar. Zayıflıklarını aşma ve hatalarını düzeltme temelinde kendini yenileme, giderek daha yeterli hale gelme ancak böyle bir tutumla gerçekleşir. Bununla birlikte basın-yayın alanının demokrasi mücadelesi veren güçlerin durumunu da değerlendirmesi, onların hata ve eksikliklerini ortaya çıkartmaya çalışması da önemlidir. Basının sadece kendisini değil, hangi alanda olursa olsun demokrasi mücadelesi veren bütün güçleri de yönlendirmek gibi bir işlevi var. Kuşkusuz her örgüt kendi değerlendirmesini kendisi yapmalı, hata ve eksikliklerini tespit ederek düzeltmeye çalışmalıdır, ama basın-yayın alanı bütün oluşumları değerlendirmelidir. Propaganda-ajitasyonun bir alanı olarak basın-yayın çalışmalarının böyle bir rolü var. Bu, bir bakıma denetim görevidir; eleştiri yaparak hataları düzeltme ve doğruya çekme sorumluluğunun yerine getirilmesidir.

Basın-yayın faaliyetlerinin demokratik mücadeleyi geliştirme konusunda görev ve sorumluluğunu yerine getirme açısından ne durumda olduğunu, ne tür hatalar yapıldığını ve bunların nasıl düzeltileceğinin belirlenmesi önemidir. Bu temelde 2002 yıl sonu değerlendirmesi yapıp temel konuları tespit etmek gerekiyor. Bu hususları değerlendirirken eleştirel olmak esastır. Eleştiri her şeyden önce örgüte ve ideolojik mücadeleye yaklaşım konusunda gelişmelidir. Demokratik mücadelenin bir parçası olarak basın-yayın alanının aydınlatma görevi ne anlama geliyor? Bunun içerisinde eğitim ve ideolojik mücadele ne ifade ediyor? Gelişen pratikten yola çıkarak ideolojik yoğunluğun az ve çizgi duruşunun zayıf olduğunu tespit etmek mümkündür. Çeşitli alanlarda faaliyet yürüten demokratik yayın organlarının sorumluları ideoloji ve siyasetten söz ediyorlar, ama yapılan çalışmalar bu söylemlerin içinin doldurulmadığını ortaya koyuyor. Çizgi dedikleri nedir? Ne tür bir ideolojiyi esas alıyorlar? İdeolojik mücadele nasıl yürütülür? Demokratik siyaseti geliştirmek açısından ideolojik mücadelenin önemi nedir? Bu konuda çok yetkin değiller. Bu nedenle değerlendirme sırasında bazı hususlar söylense de, sıra çalışmaya geldiğinde sözler unutulup gidiyor; oldukça eklektik, parçalı, kendine göre, dolayısıyla bir ilke sistemi içermeyen değerlendirmeler günlük çalışmaya yansıyor. Böyle olunca da ürünler içerik bakımından zayıf kalıyor, dolayısıyla insanları yeterince etkilemiyor.

Öte yandan örgütlenerek faaliyeti her alanda yaygın geliştirme konusunda eski darlık sürüyor. Hala çalışan sayısının azlığı düşüncesinin devam ediyor olması, yadırganacak bir durumdur. Halkımız bayram havasında bir serhildanı yaşıyorken, dolayısıyla kadın ve gençlik hareketi yüz binleri aktif eyleme ve çalışmaya çeken bir düzey kazanmışken basın-yayın organlarımızın çalıştıracak insan bulamamalarından şu sonuç çıkar: Yayın organlarımız çok kopukturlar, yani demokrasi hareketiyle bağları zayıftır veya çok fazla kendilerini esas alıyor, kendilerini beğeniyorlar, başkalarını çalışmalara ortak etmek istemiyorlar. Bu, demokratik veya sosyalist bir tutum değildir; katılımcılığı reddediyor, dolayısıyla bencillik arz ediyor. Bu konular, daha önce çok tartışıldı. Bu işlerin örgütle ve iyi eğitilmiş kadroyla yürütüleceği, bu nedenle bütün organların kendilerini yeteri kadar örgütlemek durumunda oldukları, hazır kadronun hiçbir yerde bulunmayacağı, insanların eğitilerek çalışma için yeterli hale getirileceği konuları çok değerlendirildi. Bunun yapılması gerekiyor. Yapılamaması, ciddi bir tutum değildir. Başkasından beklemek, doğru değildir. Çalışmanın bu nedenle yeterli yürümediği düşüncesi, mevcut yetersizlikleri affettirecek bir gerekçe değildir. Dolayısıyla bu konularda daha doğru, tutarlı, gerçekçi ve ciddi bir yaklaşımın sergilenmesi şarttır.

Demokrat basın dar ve parçalı kalmıştır

3 Kasım seçimlerinin ardından demokratik basının seçimlerdeki rolünü değerlendirerek bu noktada ortaya çıkan yetersizlikleri doğru tespit etmek gerekiyor. İşlerin bundan sonra nasıl daha doğru yürütüleceğini belirlemek için, en yoğun bir propaganda ve ajitasyon aktivitesinin yaşandığı seçim döneminin pratiğinden çıkartılacak dersler var. Bazı organlar açısından toplantı yapıp sonuçları değerlendirme çabası gelişmiş, ancak yapılan değerlendirmeler sığ kalmış ve herkesi kapsamamıştır. Tartışmalar temelinde bazı güzel fikirler geliştirilmiş, ancak çok dar ve yüzeysel kalınmıştır. Çok daha derin ve köklü değerlendirilmeli, çok daha eleştirel, hatta özeleştirisel bir yaklaşım gösterilmeliydi.

Seçim sürecinde yürütülen propaganda ve ajitasyon faaliyetinden iki temel sonuç çıkıyor: Birinci olarak, eğer iyi örgütlenir ve yürütülürse basın-yayının büyük yönlendirici gücü vardır. Bu etki, kısmen ortaya çıktı. Kitlelerde büyük bir coşku ve heyecan yaşandı. En canlı kampanyayı sol demokratik bloğun yürüttüğü çeşitli kesimler tarafından da dile getirildi. Herkes yürütülen kampanyanın etkinliğini kabul etmek zorunda kaldı, çünkü bu bir gerçekti. Böyle güçlü bir kampanya ile önemli bir hareketliliğin ortaya çıkmasında, canlı ve coşkulu bir serhildan sürecinin geliştirilmesinde basın-yayının yürüttüğü propaganda ve ajitasyonun belirleyici rolü oldu. Eğer doğru bir çizgi tutturulur, planlı olunur, çalışmalar bilinçli bir biçimde ve günlük olarak yönlendirilirse basın-yayın alanının kitlelere demokrasi, özgürlük ve eşitlik bilinci taşıma, onları eğiterek örgütlenmeye çekmede büyük rol oynayacağı ortaya çıkmıştır. Seçim sürecinde harcanan kısmı çaba ve basın-yayının biraz duyarlı yaklaşımı böyle bir sonuç ortaya çıkarmıştır.

İkinci olarak, bu alanın kendisiyle sınırlı kaldığı görülmüştür. Seçim sonuçları temelinde demokrasi hareketinin durumu tartışılırken yeterince birlik olamadığı, ittifak yapamadığı, dar ve parçalı kaldığı, kopuk olduğu, dolayısıyla demokratik siyasal hareketin birlik halinde ortaya çıkmasını geliştiremediği şeklinde eleştiriler yapılıyor. Bu eleştiriler basın-yayın alanı için de geçerlidir. Demokratik basın-yayın da kopuk ve dar kalmıştır. Kopukluğu iki biçimde ortaya çıktı: Birinci olarak, gelişmelere yeterince müdahale edememiş; yanlış, geri ve gerici olan güçleri zamanında teşhir edip mahkum edememiştir. İkinci olarak, ilişkisiz ve ittifaksız kalmıştır. Demokratik aydınlanma sorumluluğunu üstlenerek demokrasi hareketini destekleyen basın-yayın organları içe kapalıdır, bir biçimde tecridi yaşar konumdadır. O nedenle kendi doğruları ve o doğruları ısrarla ve etkili bir biçimde savunma çabaları, kendileriyle sınırlı kalmıştır. Demokratik basın, bunu dışarı taşıramadı, başkalarını ortak edemedi, dolayısıyla demokrasi hareketinin genişleyerek farklı kitlelere ulaşmasını sağlayamadı.

basın-yayın organlarımız sol demokrat kimliğini, özgürlük ve eşitlik ideallerine bağlılığını vurgulamalı, mutlak surette bir ideolojik-siyasi çizgiye ve ona dayalı bir yayın çizgisine sahip olmalıdır, ama bu sadece çizgide olmanın darlığı içinde hapsolup kalmak gerektiği anlamına gelmez. Bu organlarımız kendilerini pratikleştirir, dolayısıyla kitlelere taşırırken açılım sağlamalı ve yayılmalıdırlar. Değişik çevrelerle ve onların yayın organlarıyla ilişki ve ittifak kurmalı, bu yönlü bir iletişim içerisinde olmalıdır. Bu yapılmamıştır. Dolayısıyla çok etkili olduğunda, kendine ait sanal bir dünya yaratıyor durumuna düştüğü belirtilebilir. Bu, etkileme anlamında olumludur, fakat dar kalma, içe kapanma ve kendiyle sınırlı olma anlamında kötüdür. Dolayısıyla bu durumun aşılması gerekiyor. Bu yapıldıkça basın-yayın organlarımızın eğitici olduğundan, dolayısıyla insanları doğruya ve başarılı çalışmaya yönelttiğinden söz etmek mümkün olur.

Aydınlanma, çok yönlü bir fikir mücadelesidir

Önümüzdeki süreçte basın-yayın faaliyetlerinin nelere dikkat etmesi, ne tür yaklaşımlar geliştirmesi gerektiği konusu önemlidir. Mevcut süreç açısından öne çıkan, dolayısıyla özellikle dikkat edilmesi gereken yönler doğru tespit edilmelidir.

basın-yayın alanının birinci görevi demokratik uygarlık çizgisini güncel gelişmelerle birleştirerek olay ve olguları bu çizgi temelinde yoruma tabi tutmak ve geniş kitlelere taşımak, dolayısıyla bunu başarıyla gerçekleştirecek içerik ve biçim bakımından iyi düzenlenmiş, tutarlı bir propaganda-ajitasyon çalışması yürütmektir. basın-yayının demokratik uygarlık çizgisini çok yönlü, derinlikli ve canlı bir biçimde yansıtma sorumluluğu devam ediyor. Bu konuda zayıflıklar, hatta doğru olmayan yaklaşımlar var. Derinlikli ve tutarlı olmayan duruşlar, bununla bağlantılı olarak ortaya çıkan çalışmalar var. Demokratik Uygarlık Manifestosu yeterince işlenemedi, ona gereken düzeyde sahip çıkılamadı, yeterince dağıtılmadı ve incelenmedi. Bu durum kendini beğenmişlik ya da dar pratik içerisinde boğulup kalma olarak ifade edilebilir. Nedeni ne olursa olsun, bu gibi tutumlar içerisinde kalmak doğru değildir. Demokratik Uygarlık Manifestosu herkesi etkileyen kapsamlı bir çizgi ortaya koydu. Görev, onu etkileyici yol ve yöntemlerle kitlelere ulaştırmak, gelişmeleri o çizgi temelinde değerlendirerek topluma aktarmaktır. Bunun yapılabilmesi için de öncelikle propaganda ajitasyon çalışmalarını yürütenlerin onu iyi özümsemeleri gerekiyordu. Bu bakımdan basın-yayın organlarının kendi eğitimlerine önem vermeleri, çizgi doğrultusunu kendileri için de geliştirmeleri, böylelikle kitleleri eğitici ve aydınlatıcı görevlerini başarıyla yerine getirecek bir çalışma tarzına girmeleri şarttır. Bunu öncelikli ele almak, yerinde bir yaklaşımdır. Bu konuda öne sürülecek hiçbir gerekçe, zayıflıkları affettirici değildir. Bu nedenle hiç kimse hiçbir gerekçeye sığınmamalı, nedeni kendi yaklaşımında bulmalı ve bu durumu bir eğilim olarak görerek etkili bir propaganda ajitasyon faaliyeti yürütebilmek için gerekli açılımı doğru ve etkin bir tarzı yakalayabilmelidir.

İkinci olarak, doğru bir ideolojik mücadele yürütme görevi var ve bu görev, içerisinde bulunduğumuz süreçte giderek daha çok öne çıkıyor. Özellikle tasfiyeci ve provokatif eğilimlere, yine uluslararası komplonun yanıltıcı durumlarına karşı sağlam bir aydınlatma şarttır. Bu görev hem kendimiz hem de dışımızdaki güçler açısından yerine getirilmesi gereken bir görevdir. İnkarcı sistemin ortaya çıkan ge-

"Basın-yayın alanının birinci görevi demokratik uygarlık çizgisini güncel gelişmelerle birleştirerek olay ve olguları bu çizgi temelinde yoruma tabi tutmak ve geniş kitlelere taşımak, dolayısıyla bunu başarıyla gerçekleştirecek içerik ve biçim bakımından iyi düzenlenmiş, tutarlı bir propaganda ajitasyon çalışması yürütmektir. Basın yayının demokratik uygarlık çizgisini çok yönlü, derinlikli ve canlı bir biçimde yansıtma sorumluluğu devam ediyor."

lişmeler karşısında eski durumunu daha fazla koruyamadığı, dolayısıyla çatırdayıp yıkıldığı bir gerçektir, ancak kendini bir biçimde yenilemeye çalıştığı da bir gerçektir. İnkarcılık, Kürt işbirlikçiliğini kendine alet ederek otuz yılık ulusal demokratik devrimin ortaya çıkardığı sonuçları tasfiye etmek istiyor. ABD ve Almanya böyle bir çaba yürütüyor. AB, benzer bir çaba içerisindedir. Bu işe milyonlarca dolar akıtılıyor, yüzlerce ajan, provokatör ve işbirlikçi eğitiliyor. Kürdistan ve Türkiye'de, bununla bağlantılı olarak Irak'ta, dolayısıyla tüm Ortadoğu'da mücadelenin yoğunlaştığı ve değişim sürecinin artık engellenemez bir biçimde gündeme girdiği bu dönemde, demokratik halk hareketinin etkinliğini azaltabilmek için birçok güç ideolojik siyasi saptırmaları geliştirme çabası içerisindedir. Bu temelde halkı şaşırtmak, örgütsel gücü zayıflatmak istiyorlar. İnsanları doğru bir güncel politik duruştan ve mücadeleden uzak kılmak ya da böyle bir mücadeleyi zayıflatmak istiyorlar. Bunlar, demokratik uygarlık çizgisine yönelik geliştirilen saldırılardır. Üstelik bu saldırılar bir ideolojik eleştiri özelliği taşımıyor, tamamen küfür doludur. Eskiden beri özgürlük hareketimize eleştiri adı altında küfür yağdıranlar var. Mevcut durumda da böyle bir kampanya dönemi ile karşı karşıyayız.

Bunlarla mücadele edilmesi gerekiyor. Bunlar görmezden gelinemez, kesinlikle hafife alınamaz; tam tersine ne kadar temelsiz ve ölçüsüz olsa da, sahipleri bilinse de bu yönelimleri ciddiye alıp mahkum etmek gerekiyor. Bir tek insanın bilincini bile çarpıtmalarına izin verilmemelidir. "Bir şey olmaz, zayıftırlar. Kim oldukları biliniyor; iplikleri pazara çıkmış uşaktırlar" demek yetmez. Bu yaklaşımın kendini fazla abartmayla bağlantısı olabilir, fakat ondan ziyade duyarsız bir yaklaşım olarak gözüküyor. Mücadelenin nasıl yürüdüğünü fazla dikkate almayan bir tutum olarak ortaya çıkıyor. Doğru değildir. Oysa bu hareket böyle gelişmedi. Önderlik ideolojik saldırılar karşısında hiçbir zaman duyarsız kalmadı, onları hafife almadı, hepsiyle mücadele etti. Onun için bu tipler Önderliğe bu kadar karşıttırlar, Önderlikten korkuyorlar. Önderliğin mevcut haliyle bile ideolojik mücadele anlamına gelecek bir etkide bulunmasının önünü almaya, onu daha fazla daraltmaya, bunun için tecridi arttırmaya çalışıyorlar. Bazı bilinç çarpıtıcı eğilimleri etkili kılmak için bunu yapıyorlar. O nedenle tutarlı ve duyarlı olmak gerekiyor.

basın-yayının bu konuda sağlam bir ideolojik duruşa sahip olmakla birlikte, etkili bir ideolojik mücadele yürüten konumda olması lazım. Her türlü fikir ciddiye alınmalı ve yanlışlığını ortaya çıkartıp mahkum eden bir çalışma içerisine girilmelidir. Öyle ki, bir tek insanın bile bilinç çarpıtmasına ve şaşkınlığa düşmesine izin verilmemelidir. Hiçbir yanlış düşünce, eleştirisiz ve doğrular tarafından mahkum edilmemiş halde kalmamalıdır. Demokratik aydınlanma, böyle bir duyarlılıkla ve bu düzeyde bir mücadeleyle gelişir. Her şeyin karmakarışık olduğu, her türlü fikrin söylendiği, doğru ile yanlışın ayırt edilemediği, etkili bir fikir mücadelesinin olmadığı bir yerde aydınlanmadan söz edilemez. Aydınlanma çok kapsamlı, çok yönlü ve derinlikli bir fikir mücadelesidir. Demokratik aydınlanma devrimimizin bir gereği olarak fikir mücadelesini çok yönlü ve etkili bir biçimde yürütmeli, bu mücadeleyi her alanda yaygınlaştırmalıyız. Demokratik uygarlık çizgisi temelinde her türlü saptırıcı, işbirlikçi ve inkarcı ruh halini, anlayış ve tutumu mahkum etmeyi bilmeliyiz. Demokrasi hareketinin örgütlü gelişimi, birliği ve doğru çizgide yürümesi buna bağlı olduğu gibi, yanlışlardan etkilenmemesi de bununla mümkündür.

Örgütsel duyarlılık, basın-yayının böyle etkili bir ideolojik mücadele yürütmesi temelinde gelişir. Basın duyarsız kalır, zamanında ve etkili bir ideolojik mücadele içerisine girmezse, demokrasi hareketinin değişik örgütleri, kurum ve kuruluşları ve yönetimleri daha fazla duyarsızlığa düşerler. Bu da gafleti geliştirir, aslında bir içten oyma durumunu ortaya çıkarır. Nitekim böyle durumlar yaşanabiliyor. Bu nedenle duyarlılığı geliştirmek açısından böyle bir mücadeleyi yürütmeye kesinlikle ihtiyaç var.

Sol basın demokratik dönüşümün sözcüsüdür

Üçüncü görev olarak, 3 Kasım seçimlerinin ardından Türkiye'de gelişen sürecin iyi izlenmesi, başlamış olan değişimin kesintisiz devam ederek demokratik değişim ve yeniden yapılanma yönünde ilerlemesi noktasında basın-yayının üzerine düşeni yerine getirmesi şarttır. Seçimlerin Türkiye'de yeni bir süreç başlattığı konusunda hemen hemen herkes hemfikirdir. Önderlik de seçim sonuçlarını Türkiye için yeni bir sürece giriş olarak değerlendirdi ve yeni bir mücadele sürecini başlattığını duyurdu. Bu, Türkiye'de 20. yüzyıl statükosunun aşıldığı ve Türkiye'nin yeni bir sistem olma sürecine girdiğini ifade ediyor. Yeni hükümet, açıkladığı programla yeniden yapılanma sürecini başlattığını ifade etti.

Türkiye'de eski statükonun aşılması şu bakımdan önemlidir: Yeni uluslararası sistem arayışı, aslında Ortadoğu'daki mücadelede tıkanmıştır. 20. yüzyılın uluslararası sisteminin değişiminde Doğu bloku bir çözülme ve yeniden yapılanma yaşadı. Batı ise Doğu'nun ardından böyle bir sürece girdi, ama bunu kabul etmek istemedi, buna karşı direnmeyi öngördü. Batının kendisini yeni uluslararası sisteme göre reforme etme ihtiyacı karşısındaki direnci, özellikle ABD'nin, Sovyet sisteminin dağılması ile birlikte ortaya çıkan gerçeklere sırtını dönüp kendi egemenliğini dünyaya hakim kılmak istemesi, 11 Eylül olaylarına yol açtı. 11 Eylül süreci, Batı sisteminin değişim karşısındaki direncinin parçalanmasını ifade ediyor. ABD, dünya savaşı ilan edecek düzeyde bir şiddet kullanımını öngörse de, bu savaştan en çok etkilenecek, savaş içinde en çok değişmek zorunda kalacak güçlerin başında kendisi geliyor. ABD değişmezse, daha ağır yıkımlarla yüz yüze gelir. Reel sosyalizm değişemeyince çöktü. Türkiye'nin siyasi yapısı ve onun içerisinde yer alan Ecevit ve Erbakan gibi bireyler değişemedi, dolayısıyla çürüyüp atıldılar. Başkaları da böyle yaparlarsa yaşayacakları sonuç aynı olur. Şu bir kural haline geldi: Değişmeyenler çökerler.

3 Kasım'la birlikte Türkiye'de eski statükonun aşılarak değişimin gündeme gelmesi, batı sisteminin değişim ihtiyacı önünde engel oluşturan en önemli noktada değişimin başlamasını ifade ediyor. Batı sistemi, Ortadoğu sistemi üzerinde kuruldu. 20. yüzyıl başında Ortadoğu'da statükonun kurulması, Avrupa ve ABD için uluslararası statükonun çizilmesini ifade etmişti. Ortadoğu statükosunu da Türkiye ayakta tutuyordu. Hiçbir güç Türkiye'ye rağmen Ortadoğu'daki statükoyu değiştiremedi. Irak ve Filistin birer çekişme ve çatışma alanıdırlar, ama bu iki alandaki değişimin anahtarı Türkiye'dedir. Bu bakımdan Türkiye'de statükonun aşılması Ortadoğu'da 20. yüzyıl statükosunun aşılmasının başlangıcını oluşturuyor. Ortadoğu böyle bir sürece girmiştir. Bunun uluslararası sistem üzerindeki etkisi de çok fazla olacaktır.

Ortadoğu statükosunun anahtarı Türkiye'nin elinde olduğuna ve statükonun aşılması Türkiye'den başladığına göre, yeni

"Değişim mücadelesini yürüten çizgilerden biri demokratik değişim ve özgür birlik çizgisidir. Türkiye halkı otuz beş yıldır çok ağır bedel ödeme temelinde böyle bir mücadele yürütüyor. Bu mücadelenin son yirmi beş yılını Kürt halkı omuzladı ve mücadeleyi oligarşik sistemi parçalayacak kadar etkili hale getirdi. Kürt halkı bu mücadeleyi son süreçte demokratik değişim ve yeniden yapılanma stratejisi temelinde yürütüyor."

sistemin nasıl oluşacağı konusunda da Türkiye'de yaşanacak iç mücadele aynı derecede önem taşıyor. O nedenle 3 Kasım'la Türkiye'de gelişen süreci yakından izleyerek onun üzerinde etkide bulunmaya çalışmak önem arz ediyor. Bu, sadece Türkiye'de demokratik değişim ve yeniden yapılanmanın gerçekleştirilerek başta Kürt sorunu olmak üzere bütün sorunların demokratik çözümünün önünün açılması açısından değil, bir bütün olarak Ortadoğu sisteminin nasıl şekilleneceğinin belirlenmesi açısından önem arz ediyor. Ortadoğu sisteminin ve ona bağlı olarak yeni uluslararası sistemin nasıl olacağının belirlendiği yer Türkiye'dir. Bu nedenle Türkiye'deki değişim ve yeniden yapılanma sürecini sahiplenmek, eskiyi daha köklü ve derin eleştirmek şarttır.

Bu noktada Türkiye'de gerçekleştirilecek yeniden yapılanmanın nasıl olacağı, bu yenilenmenin hangi çizgide olacağı sorusu gündeme gelmiştir. Eski statükoyla onu değiştirmek isteyen güçler arasında uzun, çok yönlü ve şiddetli bir mücadele yaşandı ve sonuçta statüko aşılarak değişim sürecine girildi. Değişim çizgisi, statükoyu Türkiye gibi bir yerde kırarak başarı kazanmıştır. Bu gelişme küçümsenmemelidir. Çünkü en tutucu, dogmatik ve kalıpçı ülke olması nedeniyle Türkiye'de statükoyu kırmak, devrimlerin en büyüğünü ve en zorlusunu yapmak anlamına geliyor. "Ne olmuş ki, 26her zaman böyle gelişmeler ortaya çıkar" demek, olayı küçük görmeyi, dar, sığ ve öngörüsüz bir yaklaşım içinde olmayı ifade eder. Türkiye'deki statükonun aşılmasının derinliği ve kapsamı iyi idrak edilmelidir. Onunla birlikte değişim sürecinin nasıl gelişeceği, yeniden yapılanmanın hangi çizgide gerçekleşeceği noktasında doğru bir tutumun sahibi olmak şarttır. Türkiye'de statükocularla değişim yanlıları arasındaki mücadele sonuca ulaşmış, dolayısıyla esas mücadele olmaktan çıkmıştır. Onun yerine yeniden yapılanmanın hangi çizgide gerçekleşeceği mücadelesi esas mücadele haline gelmiştir.

Hükümetin denetleyicisi demokrat basındır

Değişim mücadelesini yürüten çizgilerden biri demokratik değişim ve özgür birlik çizgisidir. Türkiye halkı otuz beş yıldır çok ağır bedel ödeme temelinde böyle bir mücadele yürütüyor. Bu mücadelenin son yirmi beş yılını Kürt halkı omuzladı, ağır bedeller ödeyerek sürdürdü ve sonuçta mücadeleyi oligarşik sistemi parçalayacak kadar etkili ve şiddetli hale getirdi. Kürt halkı bu mücadeleyi son üç-dört yıllık süreçte demokratik değişim ve yeniden yapılanma stratejisi temelinde yürütüyor. Bu çizgi, halkların kardeşliği temelinde, köklü demokratik değişim ve dönüşüm esasları üzerinde kurulmuş bir Türkiye'nin yapılanmasını öngörüyor. Diğer çizgi ise iç ve dış sermaye çevrelerinin değişim çizgisidir. Türkiye'nin ekonomik krize çekilmesinde, Türkiye içi siyasi mücadelenin yürütülmesinde ABD'nin de bir çeşit değişimi öngörmesinin payı var. TÜSİAD değişimi isteyenlerin başında geliyor. Türkiye içerisinde benzer birçok güç var ve onlar da bir değişim ve yeniden yapılanma istiyorlar. Bu da bir çizgidir. Bu çizginin sahipleri de belli bir mücadele yürüttüler, 3 Kasım seçimlerinde etkili olarak mecliste yer aldılar. Yani ikinci çizgi de güncel olarak etkilidir. Mevcut durumda bu iki çizgi arasında yeni bir mücadele süreci başlamıştır.

Demokratik değişim mücadelesinin doğru bir çizgide geliştirilmesi için basın-yayına önemli görevler düşüyor. Öncelikle iç ve dış çıkar çevrelerinin istemleri doğrultusunda yürütülen siyasi mücadeleyi izleyerek teşhir etmek gerekiyor. Bu bakımdan AKP iktidarını ve CHP muhalefetini yakından takip etmelidir. Bu iki parti halka demokrasi sözü verdiler, ekonomik kalkınmayı sağlayarak yaşam standardının güçlendirilmesi vaadinde bulundular. Bu sözleri yerine getirip getirmediklerini denetlemek, bu doğrultuda adım atılmasını teşvik etmek gerekiyor. Bu yapılmaz, hatta ters yönde adımlar atılarak özünde demokratikleşmeyi içermediği halde öyle bir görüntüde olan, dolayısıyla köklü demokratik değişim gerçeğini tasfiye etmek isteyen yaklaşımlara girilirse, bu tür tutumları teşhir etmek, halkı bu noktada bilinçlendirmek gerekir. Unutulmamalıdır ki hükümet kendi haline bırakılırsa, demokratik değişiklik adımı atmaz. Mevcut meclis, öyle bir karaktere sahip değildir.

Bazı demokratik değişim adımları attırabilmek, ancak güçlü bir demokrasi mücadelesi yürütmekle mümkündür. Sol demokratik hareketin bu iktidarı değişiklikler yapmaya zorlayacak bir mücadele yürütebilmesi için kendisini demokratik değişime ve yenilenmeye uğratarak yeniden yapılandırması gerekiyor. Eğer sol hareket bunu yapmaz, demokratik bloğu doğru bir çizgide etkili ve başarılı bir biçimde geliştiremezse mevcut iktidarı demokratik değişiklikler yapmaya zorlayamaz. Kendisi demokratik değişim ve yeniden yapılanmayı yaşamayan bir hareket başkalarını demokratik değişime yöneltemez. O nedenle mevcut iktidarı demokratik adımlar atmaya zorlamanın yolu sol demokratik güçlerin demokratik değişim ve yeniden yapılanmayı zaman yaymadan başarmasından geçiyor.

Bu noktada demokratik basın-yayın organlarının görev ve sorumlulukları var. Sadece Türkiye'nin yeniden yapılanmasının demokratik yönde olmasını gözetmek, bunu teşvik ederken karşıt tutumları eleştirip onlara karşı mücadele etmek değil; Türkiye'yi demokratik değişime uğratacak sol demokratik hareketin etkili bir biçimde gelişmesine hizmet etmek, böyle bir denetleyiciliği yürütmek de demokratik basının görevleri arasında yer alıyor. Bu anlamda demokratik değişim, kardeşlik ve birlik yönündeki düşünceleri geliştirmesi, bununla çelişen veya buna karşıt olan anlayış ve eğilimlerle etkili mücadele yürütmesi şarttır. basın-yayın alanı, bu süreçte her türlü dar milliyetçi, şoven veya ilkel milliyetçi yaklaşıma karşı önemli bir ideolojik mücadele alanıdır. Kendine göre, bencil siyasi tutumlar var, yine kendini yenilemeyerek eskiye çakılıp kalan rantçı anlayışlar var. Bu tür eğilimler sol demokratik hareketin gelişimi önünde engel oluşturuyorlar. Dolayısıyla hareketin güçlü bir biçimde gelişebilmesi için bu eğilimlerin aşılması şarttır. Bunun gerektirdiği yoğun ideolojik mücadeleyi yürütmek, herkesten önce basın-yayın alanının görevidir. Bunlar yapılırsa Türkiye'de yeni sürecin demokrasi yönünde gelişmesinin önü açılmış, sürecin köklü bir demokratik değişim ve yeniden yapılanma yönünde gelişmesi için gerekli demokratik öncülüğün yaratılması sağlanmış olur. Mevcut iktidarın denetlenerek demokratik değişiklikler yapmaya zorlanması, bunu yapmadığı taktirde ise teşhir edilmesi, halkın bu yönlü bilinçlenmesi sağlanarak sonuçta iktidarın erkenden aşılması basın-yayın alanının ideolojik mücadeleyi geliştirmesine bağlıdır.

Ortadoğu'da değişimin yönünü Irak değil, Türkiye belirliyor

Dördüncü görev, Türkiye'den başlayan değişimin bölgeye yayılması yönündeki gelişmeler karşısında duyarlı olmaktır. Bu konu, daha çok Irak'taki gelişmelerle birlikte gündeme geliyor. ABD Irak'a müdahaleyi gittikçe arttırıyor. Türkiye'yle görüşmeler ileri düzeye ulaştı. Bu konuda yeni bir durum ortaya çıktı: Türkiye ile İsrail stratejileri arasındaki karşıtlık ve ABD ile çelişkiler geçen süreçte aşıldı. Ecevit ABD'ye gittiği zaman Türkiye, ABD politikalarına bütünüyle onay vermişti. Daha sonra ABD Savunma Bakan Yardımcısı Türkiye'ye gelişiyle Türkiye'nin operasyona katılması kararlaştırıldı. O süreçte müdahaleye baştan katılmazsa Türkiye'nin kaybedeceği tartışmaları yapıldı. O tartışmalar bile iki ülke yetkilileri arasında neyin görüşüldüğünü dışa vuruyordu. Aynı bakan yardımcısıyla yeni görüşmeler yapıldı. Bu sefer Türkiye'nin askeri cephe açması tartışılıyor. Bu yönlü basına yansıyan haberler var. Şimdiye kadar Türkiye'nin askeri müdahaleye destek vermesi, üsleri kullandırtması konuları tartışılıyor, Türkiye'nin ikna edilmeye çalışıldığı ifade ediliyordu. Son açıklamalarla Irak'a kuzeyden müdahaleyi Türkiye'nin yapmak istediği anlaşılıyor.

ABD, İsrail ve Türkiye Irak'ta iktidar değişikliği ve yeni bir sistem kurulmasında ortak bir siyasi çizgiye geldiler. Aralarındaki stratejik farklılıklar törpülendi ve birleşik bir Irak bünyesinde etkili özerk bölgelerin kurulması, bütün bunların işbirlikçi bir Bağdat yönetimine bağlanması temelinde bir politika birliği oluştu. Türkiye bu durumdan mali kazanç sağlayacak, Türkmenlerin etkili olması kendisine avantaj sağlayacak, bir de Güney Kürdistan'ı denetleyecek. Türkiye, böyle bir operasyona katılarak bunları sağlamayı öngörüyor. ABD de böylelikle Saddam Hüseyin yönetiminden kurtulacak. Türkiye'nin eski statükosu varoldukça Saddam Hüseyin yönetimini düşürmenin mümkün olmadığı görüldü. Körfez Savaşı'nda bile ABD Irak yönetimini düşüremedi. Bu, bölgedeki statükoyla ilişkiliydi. Statüko, merkezinden başlayarak aşılıyor. Artık Saddam Hüseyin yönetimini ayakta tutacak hiçbir güç kalmadı.

Siyasi iktidar değişimi Irak'a yayılacaktır. Bunun hangi biçimlerde gelişeceği net olmamakla birlikte, ABD'nin şiddet kullanımı için hazırlıklar yaptığı görülüyor. Farklı gelişmeler olmazsa yakın dönemde askeri müdahalenin gündeme geleceği açıktır. Bu, aynı zamanda siyasi değişimin bölgeye yayılması anlamına geliyor. Irak'ta savaş Kürdistan'da ve Arabistan'da savaş anlamına geliyor, ki bu bir bölge savaşı düzeyine ulaşabilir. Bölge güçleriyle uluslararası güçler arasında çatışma durumu var. Bunun çok yönlü, karmaşık ve şiddetli hale gelmesi, savaşın bölgesel bir savaş haline gelme durumunu yaratabilir. Bütün bu durumları gözeterek savaşa karşı barışı, dış müdahaleye karşı halk güçlerinin dinamizmini geliştirmeyi esas almak gerekiyor. Böylece eski statükoya karşı bölge halklarının özgür birliğini ve kardeşliğini öngören bir yayın politikasını yürütmek şarttır. Bu, özgürlük ve demokrasi çizgisinin savunulmasını, bununla birlikte Kürt sorununun demokratik çözümü için bir siyasi ortamın oluşturulmasını içeriyor.

"Türkiye'de gerçekleştirilecek yeniden yapılanmanın nasıl olacağı, bu yenilenmenin hangi çizgide olacağı sorusu gündeme gelmiştir. Eski statükoyla onu değiştirmek isteyen güçler arasında uzun, çok yönlü ve şiddetli bir mücadele yaşandı ve sonuçta statüko aşılarak değişim sürecine girildi. Değişim çizgisi, statükoyu Türkiye gibi bir yerde kırarak başarı kazanmıştır. Bu gelişme küçümsenmemelidir."

Devamı sayfa 38'de

2003 YILI KÜLTÜR HAREKETİNİN ÜRETİM YILI OLACAKTIR

Sağlıklı bir pratik ve örgütsel çalışma yürütmek, doğru bir durum değerlendirmesi yapmaya bağlıdır. Çalışma koşulları, bunun içerisinde ortaya çıkan engelleyici faktörler doğru değerlendirilmezse, uygulanabilir bir planlama yapmak, işler bir tarzda sahip olmak mümkün olmaz. Bu nedenle çalışmanın koşullarını, yani içinde gerçekleşeceği zamanı ve mekanı değerlendirmek önem taşıyor. Bu belirleme, bütün çalışmalar açısından geçerli olduğu gibi, kültür sanat faaliyetlerimiz açısından da geçerlidir. İyi bir durum değerlendirmesiyle koşulların doğru tahlilinin yapılması ve mevcut imkanlarla birlikte engelleyici etkenlerin ortaya çıkartılması daha doğru bir hedefler programı ve işleyen bir işbölümü yaratmayı sağlar. İyi örgütlenerek etkili bir çalışma içerisine girmenin yolu buradan geçer.

Yeni bir yıla girerken, bütün çalışma sahalarımız açısından olduğu gibi, Demokratik Kültür Hareketimiz açısından da 2002 yılı durum değerlendirmesi yapmak önem taşıyor. Bunun için kültür sanat çalışmalarının gerçekleştiği ortamın tahlili şarttır. Geçmişi değerlendirirken bunu ölçü almak, geleceği çizerken öncelikle buraya bakmak gerekir. Daha kapsamlı ve yetkin bir pratik ve örgütsel çalışma içine girebilmek için yapılanlardan gereken dersleri çıkartmak ve bu dersleri özümsemek zorunludur. Pratik tecrübe bilince çıkartılırken, somut koşulların gereğine uygun değerlendirmeler yapılmalıdır. Kendi niyetlerimize veya öznel yaklaşımlarımıza göre değil, zaman ve mekanın durumuna göre gerekli çalışmaları belirlememiz ve bu iki öğeyi ölçü almamız gerekli. Bu çerçevede yapılacak sağlıklı bir çalışma değerlendirmesi daha etkili ve başarılı pratik yapabilmek açısından çok önemlidir. Yürüttükleri çalışmaları doğru ve derinlikli bir biçimde değerlendiremeyenler, somut koşullara uygun ve uygulanabilir görevler belirleyemezler. Bu durum hayalci davranmaya veya kendiliğindenciliğe yol açar. Bu noktada yanılgı olmamalıdır.

Genelde kültür sanat faaliyetlerini değerlendirirken, özel olarak 2002 yılının değerlendirmesini ayrıntılı yapmak, böylece 2003'ü daha örgütlü ve planlı karşılamak, yeni yıla iddialı bir giriş yapmak açısından önem taşıyor. Kürt kültür sanat çalışmalarının durumunu değerlendirirken, mevcut yetersizliklerle birlikte ulaşılan düzeyi ve gelişme imkanlarını da ele almak şarttır. Bir yıl değerlendirmesi yapmak öncelikli olsa da, mevcut durum sadece geçirdiğimiz yılla sınırlı kalmayarak daha öteye gitmemizi gerektiriyor. Eğer bu çalışmalar mevcut durumda önemli bir gelişme düzeyi yakalamış, plan ve programa kavuşmuş, çizgisi ve politikası netleşmiş, çok yönlü örgütlere kavuşmuş olsaydı, sadece belli bir zaman dilimi içerisinde yapılanların tartışılması yeterli olur, bunun üzerinden gelecekte ne yapmak gerektiği konusunda çözüm üretilebilirdi. Fakat mevcut durumumuz öyle değildir. Kültür sanat faaliyetlerimiz bütün bunlardan yoksundur, sadece onu yaratma arayışı ve çabası içindedir. Bazı çekirdek örgütlenmeler var, ama henüz bir sistem kazanmış, doğru bir anlayışa ve etkili bir çalışma tarzına ulaşmış değil. Bunu aşmaya çalışıyoruz.

Sanat siyaset dışı bir alan değildir

Hareket olarak çok yoğunlaşmış ve hızlanmış bir siyasal süreçten geçiyoruz. Uluslararası sistemin şöyle bir özelliği var: Bir güç kendi çıkarlarını öngörmez ve ona göre siyaset yapmazsa, başkaları onu kendi siyasetinin gücü haline getirir ve çalıştırır. Bundan kopmak veya bunun dışına çıkmak mümkün değildir. Kapitalist uygarlık çağı, yerküreyi böyle bir düzeye getirmiştir. 20. yüzyılın sonunda bilimsel teknik devrimin, bilişim ve iletişimin ulaştığı düzey sadece bir uluslararası sistem yaratmadı; ekonomiden kültüre kadar bütün alanlarda ortak bir insanlık yaşamı ortaya çıkardı. İnsanlık böyle bir gelişim seyri içerisinde hızla ilerliyor. Bunun önünde durmak ne mümkündür ne de anlamlıdır.

Kürt insanı ve toplumu çağla yeni yeni buluşuyor. Halkımız, son yarım yüzyılda dünya gerçeğini daha ileri bir düzeyde tanıdı. Önceki yüzyılda bu gelişmenin ağır darbelerini yedi, zulmünü gördü. Mevcut durumda ise onu insanlığa hizmet edecek şekilde değiştirmek için katılıyor. Böyle bir mücadeleyi büyük cesaret göstererek ve ağır bedeller ödeyerek fedai çizgisinde yürütüyor. Kürt halkı olarak böyle bir yaşama açılma yeni yeni geliştiği için ortama yeni geliyor. Bu durum, özenle üzerinde durulmasını gerektiriyor. Başkaları için canlılığın gereği olan ekmek, su ve hava günlük yaşam için ne kadar önemliyse, siyaset ve bilgilenme de o kadar önemlidir. Günümüzde insanlar böyle yaşıyor ve kendilerini bu biçimde toplum yaşamına katıyorlar. Fakat Kürt toplumu bu alanda yenidir, böyle bir yaşamla yeni yeni tanışıyor. Dolayısıyla onu anlamada ve gereklerini yerine getirmede ciddi zorluklar yaşanıyor. Her şeyden önce bu yaşam Kürt insanını sıkıyor. Kendi yaşamını bunun dışındaymış gibi hissediyor veya böyle bir yaşam içerisine girmekten ürküyor. Onun yoğunluğu, gerginliği ve disiplini bireyi sıkıyor. Çünkü buna alışmış, kendisini bu çerçevede eğitmiş değil. Bundan dolayı dışında kalma yaklaşımı oluyor. Yaşamamızın ve çalışmalarımızın siyasi duruma bağlı olduğunu görmek istemiyoruz. Kendi duygularımıza ve niyetlerimize göre bir ortamın olması, bizim de ona göre yaşamamız ve çalışmamız, arzuladığımız durum oluyor, ama bunu bulamıyoruz.

Bu yaklaşım, somut durumla çelişiyor. Dolayısıyla somut koşulları doğru ve yeterli değerlendirememiş oluyoruz. Niyetlerine göre yaklaşma, hayalcilik, kendine göre değerlendirme şeklinde ifade ettiğimiz durum budur. Bu durum, uygulanabilir somut kararlar almamızı engelliyor. Görevlerimizi yerinde ve zamanında, doğru ve yeterli bir biçimde belirleyemiyoruz. Görmezden geliyor, kendiliğindenliğe bırakıyor veya yeri ve zamanı olmadığı halde her şeyi önümüze koyuyoruz. Birinci yaklaşım öne çıkınca işlevsiz, disiplinsiz ve örgütsüz kalırken; ikinci yaklaşım öne çıktığı taktirde boğuluyoruz. Bunları aşmak gerekiyor. Bunun için hangi çalışmayı yaparsak yapalım, onun içinden geçeceği ortamın özelliklerini doğruya en yakın değerlendirmemiz şarttır. Çalışmalarda neyi nasıl yapabileceğimizi tespit ederek başarılı pratik yapabilmemiz, buna bağlıdır. Böylelikle kendimizi sübjektif yaklaşımlardan kurtarıp objektif değerlendirmelere ve kararlara ulaşabiliriz.

Bütün çalışmalar açısından gerekli olan bu tutum, kültür sanat çalışmalarımız açısından daha fazla gereklidir. Çünkü kültür sanat çalışmalarını çok farklı bir alan olarak görmek, siyasetten kopuk düşünmek gibi bir yanılgı var. Bütün çalışmalar siyasi durum tarafından belirleniyor, dolayısıyla kültür sanatın da bir siyaseti var. Her devlet ve örgüt daha planlı ve sonuç alıcı bir kültür sanat çalışması yürütebilmek için, bir kültür sanat politikası oluşturuyor. Bizim de bu çalışmaları tümüyle böyle bir politik yaklaşım çerçevesinde geliştirmemiz gereklidir. Mevcut çalışma düzeyimizi daha kapsamlı hale getirmemiz ve başarılı sonuçlar yaratan bir çalışma yürütebilmemiz için böyle yaklaşmamız şarttır. Bu alan çalışmalarımız yürüttüğümüz siyasi mücadeleye paralel olmalıdır. Bu alanda çalışanların, kültür sanat politikamızı fazla bilmeyişi, yine kültür sanatın siyasetle ilişkisini doğru kurmayışı siyasetten kopuk ve kendi başına bir kültür sanat çalışması öngörmeye götürüyor. Dolayısıyla somut koşullara uygun olmayan kararlar ortaya çıkıyor. Bu yaklaşım, değişik biçimlerde de olsa yurtdışında, Türkiye ve Kürdistan'ın diğer parçalarında gelişiyor.

Oysa bu konuda, en çok bu tür alanlarda duyarlılık gerekiyor. Çünkü siyasi mücadelenin direkt yürütüldüğü bir sahada birey istese de ondan kaçamaz, yaptığı iş onu alıp tekrar bu noktaya getirir; somut durumun, güçler ilişkisinin ve çatışmasının değerlendirilmesini zorunlu kılar. Örneğin güçler dengesini değerlendirmeden ve orduların mevzilenmesini öngörmeden askeri çalışma kararı alınmaz. Bu çalışmanın kendisi objektif koşulların değerlendirilmesini gerekli kılar. Kültür sanat alanı ve benzeri alanlar ise bu konuda yanıltıcıdır. Bu çalışmaların siyasi ortamla bağını kurmayan, siyasi bir anlamı olduğunu, dolayısıyla siyasi mücadele üzerinde etkili olduğunu görmeyen yaklaşım son derece sübjektif, hayalci ve kendine göredir. Anlayış böyle olunca planlama ve tarz da buna göre oluşuyor. Yaşam, yani gerçekler bir yanda, planlar diğer yanda kalıyor. Öncelikle bunun düzeltilmesi ve somut gerçeklikle bütünleşme temelinde adımların atılması gerekiyor. Demek ki daha yüksek bir duyarlılıkla yaklaşarak kültür sanat faaliyetlerinin siyasetle bağını görmek gerekir. Neyin nasıl ve ne kadar yapılacağı buna göre tayin edilirse doğru yapılmış olur.

2002 yılı faaliyetlerini değerlendirirken de bu çerçevede bir yaklaşım içinde olmalıyız. Geçirdiğimiz yılı, beş yıl öncesinin ölçüleriyle değerlendiremeyiz. Öyle değerlendirirsek 2002 yılının çalışmak için oldukça elverişli olan, büyük imkanlar sunan siyasi koşullarını inkar etmiş oluruz. Bu da bizi yapılan en az çalışmayı bile yeterli görmeye götürür, dolayısıyla doğru olmaz.

2002 yılı kültür sanat alanında pratikleşmek için oldukça elverişli imkanlar sunan, siyasi olarak engelleyicilikten çok teşvik ediciliği ön planda olan bir yıldı. Bu durum, bütün alanlar açısından geçerlidir. Siyasi tartışmaların oldukça yoğun yaşandığı bir yıl olması nedeniyle herkesi duyarlı kılıyor, gelişmeler karşısında canlı tutuyordu. Ölü veya monoton bir yıl değil; hareketli, duyarlılık uyandıran, dolayısıyla herkesi daha fazla günlük değerlendirmeye ve pratik çalışmaya sevk eden bir yıldı. Bu yılın çalışmalarını değerlendirirken bu ölçüyü esas almak, dolayısıyla objektif durumda eksiklik görmemek, koşulları öne sürerek çalışmaktan alıkonulduğunu düşünmemek şarttır. Öyle bir durum söz konusu olmadığı gibi, tersine çalışmaya fazlasıyla teşvik eden bir siyasi ortam vardı. Biz bu siyasi durumu ne kadar değerlendirdik? Onun gerektirdiği pratik ve örgütsel çalışmaları ne kadar yaptık? Yapamadıysak, neden yapamadık? Siyasi durumun değerlendirmesinde hata yoksa, planlamamız veya yönetim ve çalışma tarzımız mı hatalıydı? Örgütlenme düzeyimiz mi geriydi? Bizi çalışmadan alıkoyan, pratikte zayıf ve başarısız kılan başka nedenler mi var? Bu çerçevede geçmişin doğru ve etkili değerlendirilmesi şarttır.

Diriliş devrimi işlenmeye açık bir hazinedir

İnkarcı ve imhacı siyaset altında en fazla zarar gören, ulusal yok oluş sürecinde en çok tahrip edilen, gelişmesinin önü alınan alan edebiyat ve sanat alanıdır. Burada engel çıkartılarak ulusal gelişme kurutulmak ve halk varlığı, farklı ulusal gelişmelerin hammaddesi yapılmak istendi. Asimilasyon bunun üzerinden geliştirildi. Beyaz katliam denilen olgu esas itibariyle budur. Bu nedenle sanat ve edebiyat alanında geçmişte ciddi bir gelişme yaşanmadı. Ulusal bilincin ve ruhun geliştiği, örgütlülüğün ortaya çıktığı süreç olan ulusal diriliş mücadelesi süreci en fazla sanat ve edebiyatın gelişme imkanlarını yarattı. Daha öncesinin çoraklaştırma, kurutma ve bu temelde yok etme sürecine karşı ulusal diriliş süreci, sanat ve edebiyat için hazine değerinde bir zenginlik ortaya çıkardı. Günümüz koşullarında en fazla sanat ve edebiyat geliştirmek için hammaddeye sahip olan topluluk Kürt toplumudur. Bu hazine, kahramanca yürütülen ve ağır bedeller ödenen bir mücadeleyle ortaya çıktı. Mevcut durumuyla bu zenginlikler bir hammadde biçimindedir; işlenmemiş, estetikle sanatın değişik alanlarında ifadeye kavuşmamıştır. Üzerinde en kapsamlı bir aydınlanmanın yaşanabileceği, gerçek bir Rönesansın yaratılabileceği büyük bir zenginlik durumundadır.

Kuşkusuz bu değerleri kültür sanat çalışmalarıyla işlemek kolay veya kendiliğinden gelişecek bir durum değildir. Yine az çabayla olacak bir iş de değildir. Sıradan yaklaşımlarla, sadece heves ve istekle gelişecek bir alan değildir. Başarı için çok doğru bir anlayış, tutarlı bir yaklaşım, bitmez tükenmez bir iddia ve çaba kesinlikle

"Kültür sanat çalışmalarının siyasi ortamla bağını kurmayan, siyasi bir anlamı olduğunu, dolayısıyla siyasi mücadele üzerinde etkili olduğunu görmeyen yaklaşım son derece sübjektif, hayalci ve kendine göredir. Anlayış böyle olunca planlama ve tarz da buna göre oluşuyor. Yaşam, yani gerçekler bir yanda, planlar diğer yanda kalıyor. Öncelikle bunun düzeltilmesi ve somut gerçeklikle bütünleşme temelinde adımların atılması gerekiyor."

"İnkarcı ve imhacı siyaset altında en fazla zarar gören, ulusal yok oluş sürecinde en çok tahrip edilen, gelişmesinin önü alınan alan edebiyat ve sanat alanıdır. Burada engel çıkartılarak ulusal gelişme kurutulmak ve halk varlığı, farklı ulusal gelişmelerin hammaddesi yapılmak istendi. Asimilasyon bunun üzerinden geliştirildi. Beyaz katliam denilen olgu esas itibariyle budur. Bu nedenle sanat ve edebiyat alanında geçmişte ciddi bir gelişme yaşanmadı."

gerekiyor. Böyle bir çabayı ortaya çıkarabilmek için de bu işi iyi anlamak, çalışmanın özünü çözümlemek lazım. Kültür sanat nedir? Doğru sanat çizgisi ve anlayışı nasıl olmalıdır? Kürdistan'da sanatın gelişme çizgisi ne olabilir? Mevcut durum nedir? Demokratik Kültür Hareketi'nin gelişimi önünde engel olan hususlar nelerdir? Bu alanda yer alan bireylerden kaynaklı sorunlar nelerdir? Objektif koşulların etkisi nedir? Sanatçı kişiliği nasıl olmalıdır? Bir sanatçı gerçekte nedir, ne değildir? Bunları yeniden değerlendirmek gereklidir.

I. Kültür Sanat Konferansı ile bu tür tartışmalara giriş yapıldı. Daha sonra değişik alanlarda yapılan toplantılarla sorunlar kısmen gündemleşti. Kendine göre bazı tartışmalar oldu, ama yetersiz kalındı. Çünkü bir görüş birliğine ulaşılmadı. Hala tahlil edilmesi ve eleştirilerek aşılması gereken yaklaşımlar var. Öncelikle anlayış sığlığını aşıp derinleşme sağlamak gerekiyor. Hataları eleştirerek çizgi birliğine ulaşmadan, yine sığlığı eleştirip oldukça derin ve tutarlı bir anlayış geliştirmeden salt heves sahibi olmakla veya görevler belirlemekle başarılı sonuçlar yaratmak mümkün değildir. Nitekim çalışmanın sonuçlarının sınırlı ve zayıf kalmasında bu yaklaşımın payı görülüyor.

Apocu hareket olarak son üç dört yıldır bu alanı nasıl bir çalışma verimliliğine kavuşturacağımızı, Kürt Rönesansı'nı ve Ortadoğu Rönesansı'nı kapsamlı bir pratik etkinlikle nasıl yaratacağımızı tartışıyoruz. Avrupa'da Akademi bünyesinde böyle çalışmalar oldu ve son olarak Sanatçılar Birliği bir kongre yaparak bu hususları tartıştı. Kuzey Kürdistan'da ve Türkiye'de bu yönlü arayışlar var. BDT ve Ortadoğu sahasında bu konular sürekli gündemdedir. Ülkede de bu tür tartışmaları hep canlı tuttuk, sürekli Kürt aydınlanmasını ve Rönesansını ilerletecek bir pratik çalışmayı nasıl ortaya çıkaracağımızın arayışı içinde olduk. Bir yandan bunun düşüncesini geliştirmeye çalışırken, diğer yandan çalışmaları örgütleyip pratikleştirmeye çalıştık. Deneme kabilinden bir yığın pratik çalışma girişimi oldu.

2002 yılı bu açıdan yoğun bir arayış yılı oldu. Tartışmalar, örgütlülüğü ve pratikleşmeyi ilerletme çabaları yoğundu. Birçok alanda toplantılar, festival gibi çeşitli etkinlikler yapıldı. Bu nedenle üzerinde değerlendirme yapılacak bir veri açığa çıkarıldı. Bir adım atıldı ve daha fazlasını geliştirme imkanları görüldü. Hem koşulların buna uygunluğu, yani paha biçilmez imkanlarımızın varolduğu hem de bunu yapacak gücümüzün bulunduğu ortaya çıktı. Bu bakımdan kültür sanat alanı, çok ileri götürülebilecek bir alandır. Daha hammadde biçimindedir, işlenmemiş büyük bir hazine olarak ortada duruyor. Bu nedenle işlenecek çok değerli materyaller var. Ancak bunu yapma noktasında sınırlılığımız var, kendimizi böyle bir işe yöneltirken karşılaştığımız sorunlar var. Pratik alan genişledikçe zayıflıklar daha çok görülüyor. Demokratik Kültür Hareketi'nin gelişimini zayıflatan gerilikleri tespit ederek aşma mücadelesine girmek şarttır. Bu bakımdan gerçekçi, somut, objektif ve derinlikli bir tartışmaya, eleştirel ve özeleştirel bir yaklaşıma ihtiyaç var. Ancak böyle yapanlar bu alan çalışmalarımızı başarıyla yürütebilirler.

Kürt sanatı Ortadoğu Rönesansı'nın dinamiğidir

Yapılması gereken çok tarihi görevlerin olduğu, bu işin büyük sorumluluklar taşıdığı bir gerçektir. Kültür sanat çalışmalarının önünde ciddi ve kapsamlı bir görev var, çünkü hedeflenen sadece bir halkın aydınlanması değil, bütün Ortadoğu halklarını kapsayan bir Rönesansın gerçekleştirilmesidir. Ortadoğu demek insanlık tarihi demektir, neolitikten günümüze insanlığın kültür birikiminin sağlandığı temel sahadır. Demek ki uğraştığımız iş, etki alanı ve tarihsel gerçekliği bakımından

"Kültür sanat çalışmalarının önünde ciddi ve kapsamlı bir görev var, çünkü hedeflenen sadece bir halkın aydınlanması değil, bütün Ortadoğu halklarını kapsayan bir Rönesans'ın gerçekleştirilmesidir. Ortadoğu demek insanlık tarihi demektir, neolitikten günümüze insanlığın kültür birikiminin sağlandığı temel sahadır. Demek ki uğraştığımız iş, etki alanı ve tarihsel gerçekliği bakımından bu denli kapsamlıdır."

bu denli kapsamlıdır. Bu bizim görevlerimizi daha kapsamlı kılıyor, bir o kadar da onurlu ve yüce hale getiriyor. Bu işe daha ciddi, tutarlı ve samimi yaklaşım gereğini ortaya çıkarıyor. Günümüzde Kürdistan'da sanat ve edebiyat faaliyeti yürütmek ucuz olmamalı, sanatçılık basit yaklaşımlarla ulaşılacak bir sıfat olarak görülmemelidir. Önderlik "Bu tarihsel ve güncel gerçekliği iliklerimize kadar hissettiğimiz ölçüde buna ulaşabileceğimiz bilinmelidir" diyordu. Diğeri taklit olur, kendini beğenme yüzeysellik yaratır. Sonuçta köklü, derin yeni bireyi ve toplumu şekillendiren, özgür insanı ve özgür toplumu yaratan bir çalışma değil; günü kurtaran, yaşamı dramatize eden bir durum ortaya çıkar. Kuşkusuz bu bir sanat ve edebiyat gelişimi değildir, tersine onu bir tür bozulmayı ifade eder. Ona düşmemek gerekir.

Ulusal diriliş süreciyle birlikte sanatta ve edebiyatta ilk uç vermelerin geliştiği, Ulusal demokratik mücadeleyi destekleyerek ulusal bilincin ve ruhun oluşmasına güç veren çalışmaların yapıldığı biliniyor. Kürdistan'da gelişen savaşa bağlı olarak ve onu desteklemek üzere bir kültür sanat etkinliği Kürdistan parçalarında ve yurtdışında değişik düzeylerde gelişme gösterdi. Bu konu geçmişte çokça değerlendirildi, fakat yeni gelişmeler ortaya çıktıkça, geçmişi de yeniden değerlendirmek gerekir. Çünkü geçmişi ne kadar doğru, derinlikli ve yeterli anlarsak, geleceği de o kadar güçlü karşılarız, geleceğe tutarlı yaklaşır ve onu yetkin inşa ederiz. O bakımdan geçmişin sürekli yeniden değerlendirilmesi gerekir.

Halk savaşı stratejisi temelinde ulusal diriliş mücadelesi yürüttüğümüz dönemin kültür sanat etkinliği bir doğuş dönemi yaşadı ve bu gelişmeye bağlı oldu. Doğuşunu onunla sağladı, önündeki engelleri bu savaşla aştı. Onun için ruhu, duyguyu, düşünceyi ve davranışı savaş yarattı. Bu gelişme on beş yıl kesintisiz süren gerilla savaşına, otuz yıllık özgürlük mücadelesine bağlıdır. Tabii ki en küçüğünden en kapsamlısına kadar, yaklaşımlarıyla ve pratik yapısıyla tamamen Önderlik çalışmalarına bağlıdır. Demokratik Kültür Hareketi, bu değerler temelinde oluştu. Çok zorlu ve amansız bir mücadele yürüten, mevcut durumda da insanlığın tarih boyunca yaşadığı en zor koşulları yaşayan bir Önderlik ruhu, duygu, düşünce ve davranış şekillenmesi var. On bini aşkın şehidin kişiliği, binlerce militanın en amansız koşullarda süren özgür yaşamı yaratma çabası ve milyonlarca halkın boğazından lokmasını keserek verdiği değerlerin toplamı var. Bunlar sanat ve edebiyat çalışmalarının önünü açtı. Yok edilmek istenen bir halka yeniden hayat suyu oldu.

Bu dönemde yaşanan gelişmeler her şeyden önce diriliş döneminin etkilerini taşıdı, tamamen bu mücadeleye bağlı ve ona hizmet eden bir karakterdeydi. Bu nedenle propaganda ajitasyon yanı fazlaydı. İnsanları etkileyerek mücadeleye çekme amacına bağlıydı. Mekan bakımından savaşın doğrudan etkilemediği sahalarda gelişme gösterdi. Bunlar, o sürecin bir gereğiydi. Öncelikli Avrupa'da çalışmalar gelişti. Önce Hüner-Kom, daha sonra Akademi örgütlenmesi temelinde değişik Avrupa ülkelerinde fazla içerikli olmasa da, ulusal dirilişe bağlı olarak bir kültür sanat etkinliği gelişti. Zayıflıkları fazlaydı. Mücadele içerisinde eleştirildi ve daha güçlü hale getirilmeye çalışıldı. Mücadele değerlerini iyi tanımayan, onunla iyi bütünleşmeyen, bireyci, sığ, kendine göre, duygu ve ruh olarak zayıf, dolayısıyla davranış olarak tutarsız yaklaşımlar hep eleştirildi, ama esas itibariyle ulusal dirilişe hizmet eden, gerillaya güç veren bir etkinlik düzeyi ortaya çıktı. '80'lerden itibaren Avrupa'da gelişen bu çalışma yirmi yıl sürdü.

1990'lardan itibaren serhildanın gelişimiyle birlikte Kuzey'de ve Türkiye'de de çalışmalar örgütlendirilip yürütülmeye başlandı. Mücadelenin kitlesellleştiği, halkın serhildana kalktığı bir ortamda halk eylemliliğinin bir parçası olarak kültür sanat etkinlikleri geliştirildi. Onun talepleri, anlamı ve içeriği yurtdışında yürütülenle aynıydı. Ajitasyon yönü ağır basan, kitlelerin duygu dünyalarını etkileyerek gerilla mücadelesine katılmaya çağıran, bununla birlikte tarih içerisinde oluşmuş, fakat inkarcı ve imhacı siyaset tarafından bastırılmış halk değerlerini yeniden canlandırmayı içeren bir çerçevede gelişti. Bu konularda önemli bir katkı sundu.

Küçük Güney'deki çalışmalar '80'lerin ortalarından itibaren gelişti ve giderek yaygın hale geldi. Onun da içeriği ve anlamı aynıydı. Çok yaygın olarak gelişti, giderek toplumun bütün gençleri kendilerini böyle bir etkinlik içerisinde şekillendirdiler. Ama bu alanda geliştirilen kültür sanat etkinlikleri daha çok ajitasyonla sınırlıydı, bu bakımdan sığdı. Yaygın olarak gelişti, fakat derinlik kazanamadı. Büyük Güney, ilkel milliyetçi önderliklerin yürüttükleri mücadelelerden etkilenmişti. İlkel milliyetçiliğin canlandırmadığı ulusal kültürel düzeyin, böyle bir mücadelenin etkisiyle gelişmesi bu alana da yansıdı. Ancak yaygınlaşma ve derinleşme sağlanınca ilkel milliyetçi güçler tarafından engellendi, sonuçta gelişmesinin önü alındı. "Kürt özgürlük alanları" şeklinde tabir edilse de, bizim kültür-sanat faaliyeti yürütemediğimiz tek saha burasıdır. Bu durum, ilkel milliyetçiliğin ve işbirlikçiliğin gerçek ulusal düzeyini ortaya koyuyor. Doğu'da fazla etkileyici olunamadı. Bu alan, kendi klasik yapısını koruyor. Sonraki süreçte yaşanan kısmi etkilenmelere rağmen, geleneksel durum sürüyor. BDT, Rusya ve Kafkasya alanında benzer gelişmeler oldu. '90'lardan itibaren Sovyet merkezinin çözülmesiyle birlikte Kürt toplumunun ulusal diriliş süreci bu alanlara da yansıdı; dirilme, canlanma ve ulusal gelişmelere bağlanma durumları gelişti.

1990'ların ortalarından itibaren mücadelenin her alanında yenilenme ve yeniden yapılanma durumuyla yüz yüze geldik. Önderlik 1 Eylül süreciyle değişim ve yeniden yapılanma sürecini resmen ilan etti. VI. Kongre, arkasından VII. Kongre sürecinde bunları tartıştık. Uluslararası komploya karşı mücadelenin yeni stratejisini ortaya çıkarıp bu stratejik planlama temelinde kendimizi yeniden yapılandırma dönemini yaşadık. VII. Kongre'den sonra örgütsel yapımızı yeniden yapılandırmak üzere yoğun bir pratik çalışma içerisine girdik. Hem uluslararası komplonun saldırılarına karşı mücadele ederek onun hareketimize dayattığı tasfiye çabalarını boşa çıkartmak hem de onu yenilgiye götürecek mücadele stratejisini, taktiğini ve örgütlerini ortaya çıkartmak için çok yönlü çalışmalar yürüttük.

Demokratik kurtuluş, kültür sanatla gerçekleşecek

Ulusal dirilişten demokratik kurtuluş sürecine geçme, bizi önceki dönemden farklı olarak birçok çalışmayı öne almak ve onları yürütmekle yüz yüze getirdi. Basın yayın ve edebiyat çalışmalarımızı yeniden ele aldık. Daha önce gerilla savaşıyla sağladığımız ulusal demokratik gelişmeyi bu kez demokratik halk eylemliliğiyle gerçekleştirmek, gericiliği bununla parçalayıp bireyin ve toplumun yeni yaşam şekillenmesini böyle bir mücadeleyle sağlamak durumunda kaldık. Kitle mücadelesi temel mücadele biçimi olarak gündemimize girdi ve birincil görev oldu.

Stratejik değişimle birlikte temel bir görev olarak önümüze çıkan bir diğer çalışma da kültür sanat çalışmaları oldu. Serhildan ve basın yayınla birlikte yeni stratejik planlamanın temel çalışma halkalarından biri bu alan faaliyetleridir. Geçmişte gerilla mücadelesiyle yaratmaya çalıştığımız özgür bireyi ve toplumu bu kez kültür-sanat çalışmalarıyla yaratma göreviyle yüz yüze geldik. Böylece yeni örgütsel adımlar atmaya çalıştık. Geçmiş çalışmaların durumunu ve örgütlerimizi değerlendirerek onları yeni stratejinin yüklediği görevleri başarıyla yürütecek düzeye getirme arayışına girdik. Gerillanın esas olarak meşru savunma çizgisinde mevzilenmekle birlikte, fırsat bulduķça kültür sanat alanında çalışmalar yaparak bu konuda bir çizgi oluşturma, değişik alanlarda yürütülen çalışmalara ön açma gereği, bu temelde ortaya çıktı. 2000 yılı yazında Şehit Sefkan Kültür Sanat Okulu'nun kuruluşu böyle gündeme geldi.

Diğer alanlardan farklı olarak, kültür-sanat çalışmalarının şehirlerde ve halk içerisinde yürütülmesi gereken bir çalışma olduğu düşünülür, ancak yaşanan süreç bu alanın öncülük edilmeden, kendiliğinden gelişecek bir alan olmadığını gösterdi. Kültür sanat çalışmalarındaki yetersizlikleri eleştirmek yetmiyor, çünkü yapmadan eleştirmenin anlamı olmuyor. Bu bakımdan kentlerde yürütülen çalışmalara bağlı olarak yeni stratejik planlamamızın öngördüğü çalışmaların yürütülmesini beklerken, buna daha fazla katkı sunmak gerektiğini gördük. Bu da bizi bu alana daha fazla ilgi duymaya götürdü. 2001 yılının yazında I. Kültür-Sanat Konferansı'nı bu amaçla topladık. Kuşkusuz daha öngörülü olunarak erkenden toplansa ve katılım fazla olsaydı, işleri daha erken ve güçlü geliştirmemize yol açardı. Ama bu noktalarda yetersizlik yaşandı. Aslında stratejik değişiklik yapılsa da, eski yapının nasıl yenileneceği konusunda bir zayıflık vardı. Bu nedenle pratik adımlar atıldıkça bazı hususlar daha iyi görüldü.

Konferansımızda farklı alanlardan gelen delegelerle birlikte, bütün faaliyet alanlarını temsil eden bir bileşim ortaya çıktı. Yani konferans dar bir grubun kendine göre tartıştığı bir toplantı değil, değişik alanları yeterince temsil eden, bu nedenle çalışmayı değerlendirme ve buna ilişkin kararlar alma gücüne sahip olan bir toplantıydı. Toplantı mevcut birikimi ortaya koyduğu gibi, yaşanan sorunları da açığa çıkarıp eleştirdi, aşma yöntemlerini araştırdı. Demokratik Kültür Hareketini bütünlüklü olarak var edecek, ortak bir stratejiye ve taktiğe kavuşturacak, koordineli bir çalışma içerisine alacak bir düzey yarattı.

Üzerinde durulması, yeni dönem olarak değerlendirilmesi gereken husus, I. Kültür-Sanat Konferansı'ndan sonra bütün alanlarda yürütülen pratik ve örgütsel çalışmalardır. Bunun bir yönü stratejik değişim ve yeniden yapılanma sürecinde bu alanın yeniden yapılanmasına ilişkin husustur. Diğer yönü bununla bağlı olarak konferanstan günümüze yapılan çalışmalardır. Yıl sonu değerlendirmesini buna oturtmak daha doğrudur. Konferansla alınan kararları uygulama göreviyle yüz yüzeydik. Ne yaptık, ne yapmadık? Bu konferansı ne kadar pratikleştirdik? Aldığımız kararlar ve önümüze koyduğumuz hedefler pratiğe ne kadar yansıdı? I. Kültür Sanat Konferansı'nın aldığı kararlar, önce VI. Ulusal Konferans ve ardından VIII. Kongre'de resmileştirildi. Bu kadar güçlü bir karar düzeyiydi. Diğer yandan çalışma dönemi bu kararların hayata geçirilmesine tamamen elverişliydi.

Zayıflık eğitim ve örgütlenme konusundaydı. Ulaşılan sonuçlar yeterince anlaşılmamış, bundan öte eski alışkanlıklar ve tepkiler vardı. Bu nedenlerden ötürü konferansı ciddiye almayan, kendi bildiğini okumak isteyen tutumlar gelişti. Siyasi ortamın elverişliliğine ve pratik imkanların çokluğuna, bu alana duyulan büyük ilgiye rağmen böyle bir sonuç ortaya çıktı. Konferans sonuçları yazılı hale getirilerek bütün alanlara taşınıldı. Çalışma alanlarımız, kendisini iyi çalışır hale getirmemiş, bu temelde örgütleyememişti, fakat bu doğal bir durumdu. Konferans bunu aşma görevini ortaya koymuştu. Fakat bu noktada ciddi yetersizlikler yaşandı. Kararlar yeterince uygulanmamış, hata ve eksiklikler ortaya çıkmışsa, bunun nedenini yaşanan yanılgılarda ve anlayış yetersizliğinde bulmak gerekir.

Geçen süreçte, pratikleşme yönünde birçok alanda adım atıldı ve Kürt sanatı gelişmeye başladı. Müzik yeniden yapılanıyor, Kürt tiyatrosu ve sineması doğuyor. Bunlar, geçtiğimiz dönemin başlangıç adımlarıdır. Elbette ilk nüvelerini daha önceki süreçte yürütülen çalışmalardan aldı, ama geçtiğimiz yıl içerisinde hataları ve zayıflıklarıyla birlikte önemli adımlar atıldı-

ğını, başlangıç ürünlerinin verildiğini görmek gerekir. Eleştirilecek yönleri olmakla birlikte ciddiye alınacak çalışmalar yapıldı. Değişik alanlarda çeşitli ürünler ortaya çıkarıldı. Şehit Sefkan ve Şehit Sipan Kültür Sanat Okulları müzik alanında gerillanın ve dağın romantizmini içine alacak şekilde halka heyecan veren çalışmalar yaptılar. Tiyatro alanında daha ileri bir çaba görüldü. Hem gerillaya güç veren, onun yenilenmesine ve kültürel eğitimine katkı sunan hem de halka ulaşan, bu anlamda Kürt tiyatroculuğunun sağlıklı bir biçimde başlatılmasını ifade eden bir çalışma geliştirildi. Geçtiğimiz bir buçuk yıllık süre içerisinde azımsanmayacak sayıda oyun sahnelendi. Yeni bir adım olarak sinemaya giriş yapıldı. Kuşkusuz daha önce de sinema ve tiyatro yönünde adımlar atılmıştı, ama bu yıl içerisinde o ürünlere ulusal dirilişin ana alanı olarak gerillayı katan bir adım atıldı. Bu ürünler her bakımdan eleştirilebilir, ama bir başlangıç yapılmıştır. Kitleleri etkileyen, Kürt filmi diye ifade edilen ve değer bulan ürünler ortaya çıktı. Bunlar dışında çok ileri olmazsa da, dağı ve gerillayı resim alanına yansıtmak istedik.

Diğer alanlar da geçmişte yaptıklarını derleyip toparladılar ve bir tartışma süreci yaşadılar. Sanatçılar Birliği Kongresi'yle bu tartışma düzeyi, biraz daha belirginlik kazandı. 3 Kasım seçim kampanyasında önemli katkı sundular. Yıl boyunca değişik kentlerde müzik, tiyatro ve sinema festivalleri yapıldı. Konferans ardından geliştirilen bu etkinlikler bir süreçten yeni bir sürece geçmeyi, eskiyi toparlayıp bir yana koyarak onun üzerinden yeni bir başlangıç yapmayı içeriyordu. Bu yönüyle anlamlıdır. Ancak yeni ürünler yaratma bakımından zayıf kalındı. Ayrıca Küçük Güney, Mahmur ve BDT alanlarında bu faaliyetleri geliştirmek için çabalar harcandı ve ürünler ortaya çıktı.

Gelişme sağlamak için, yapılanları yapılması gerekenlerle kıyaslamak gerekiyor. I. Kültür-Sanat Konferansı'nın ortaya çıkardığı karar düzeyinin pratikleştirilme durumunun ne kadar gerçekleştiğini sorgulamak, yeniden yapılanma yönünde katedilen mesafeyi tespit etmek lazım. Her şeyden önce kültür sanat alanında yeniden yapılanma gerçekleştirilememiştir. Kuşkusuz bütün çalışma alanlarımız açısından belli yetersizlikler var, fakat kültür-sanat faaliyetleri genelin gerisindedir. Basın yayın ve demokratik kitle hareketinde bir tartışma ve yenilenme arayışı varken, kültür sanat faaliyetlerinde bu tartışma giderek zayıfladı. Konferansın kararlaştırdığı yeniden yapılanma gerçekleştirilmedi. Bu bakımdan örgütsel çalışmalar kendisini değiştiremedi ve yeniden yapılandırılamadı. O nedenle yeni çalışmalara adım atılamadı. Bunun sonucu olarak kurumlarımızda ve okullarımızda ciddi zorlanmalar, gelgitler oldu. Böyle olunca konferansla yakaladığımız düzeyin gerisine düştük. Boş verme, gevşeme, kendi haline kalma durumu daha çok oluştu. Bu ciddi bir durumdur, çünkü böyle olunca ilerleyemeyiz.

Bu nedenle 2002 yılı içerisinde kültür-sanat çalışmalarında büyük bir ilerleme olmadı. Yapılanlar biraz hazırı tüketmek gibi oldu. Yeni bir kültür doğuyor, ulusal diriliş var, Kürde ilgi uluslararası düzeyde demokratik çevrelerde ve sanatçı kesimde yüksektir. Bizim kültür sanat kurumlarımız bunu kullanmaya yöneldi. Festivaller, aslında bu anlama geldi. Çok güçlü değerler üretildiğinden değil, bu ilgiden hareketle kendini abartan bir düzey ortaya çıktı. Bunun eleştirilmesi gerekiyor. Kuşkusuz festivaller yapılmalıydı, ama kat kat fazlasını üretmek için bir çaba da olmalıydı. Kendini senarist veya aktör sanan arkadaşlarımızı, daha güçlü eserler yapmaya davet ettik, ama onlar bir fukara gibi elde ettiklerini kullanmakla yetindiler ve yurtdışına yöneldiler. Bu çalışmalar, bu biçimde yürümez.

Bu alan örgütsel bakımdan eskiyi aşamamıştır. Çok çalışılıyor, kongreler yapılıyor, ama değişim olmuyor. Çünkü halkla ve mücadeleyle birleşme olmadan eski yapı aşılmaz. Bu kurumlar, eski stratejik dönemin ortaya çıkardığı örgütsel yapılardı, dolayısıyla alışkanlıkları, programları ve çalışma düzenleri eskidir. Kendilerini yenileyemedikleri için ciddi zorlanmalar yaşıyor, hatta bazı yerlerde parçalanıyorlar. Demek ki çok ciddi bir yeniden yapılanma sorunu var. Yeniden yapılanma gerçekleşmezse dağılma ve parçalanma gelişecek. Bu noktada birbirini ucuz suçlama yaklaşımı olmamalıdır. Değişen örgüt ve süreç karşısında tutunmayınca varolan imkanlar üzerinde kavga ediliyor. Buna karşı eski yapının köklü olarak değiştirilmesi ve bütünlüklü bir demokratik kültür hareketinin ortaya çıkartılması şarttır. Mücadeleyle ve ülkeyle bütünleşerek gücünü oradan alan ve bu temelde birbirini her alanda gelişen bir çalışma düzeyini yakalamaya ihtiyaç var. Böyle olmazsa mülteci çalışması olunur. Mültecilik, ana kaynaktan kopukluk demektir ve hiçbir şey üretmez. Bu konuda rantçılıklarını sürdürmek için direten duruşlar olduğu görülüyor.

Ayrıca önemli bir üretim sorunu var. Bu sorun nicelik ve kalite olmak üzere iki biçimde ortaya çıkıyor. Sanatsal etkinlikleri geliştirmeye çok fazla ihtiyaç var. "Az yapalım, yaptığımız çok kaliteli olsun, yeter" şeklinde değerlendirilemez. Birdenbire en kalitelisini yapmak mümkün değildir, bu nedenle çok üretip onlar içinde nitelikli olanı yaratmak esas alınmalıdır. Değişik alanlarda yönetim sorunu olarak kendisini ifade eden; bölünme, grupçuluk, didişme ve birbirini reddetme olarak ortaya çıkan durumlar, aslında yeniden yapılanma ve üretim sorunlarıdır. Bütün bunlara karşı genelde bir anlayış düzeltmesine, giderek sanatçı olmanın gerçek anlamına ulaşmak gerekiyor.

Sanat çizgimiz demokratik ve özgürlükçüdür

Doğru sanat anlayışına ve sanatçı duruşuna ulaşmak çok önemlidir. Mevcut gelişmeler, bunun önemini daha fazla açığa çıkardı. Kendi sanat anlayışımızı açığa çıkartmamız, bunda görüş birliği içinde olmamız lazım. Eğer bir sanatçılar topluluğu varolacak ve bir sanat hareketi gelişecekse, onun bir çizgisi olmalıdır. Herkesin kendine göre ele aldığı, ortak paydasının sadece sanatçı olması olduğu bir durum yeterli değildir.

Apocu hareket, öncelikle bir ulusal demokratik harekettir. Özgürlük ve demokrasi mücadelesi veriyor. Dolayısıyla kendine göre bir bakış açısı ve yaşam anlayışı var. Bunlarla birlikte ideolojik ilkeleri var ve siyasi mücadele yürütüyor. Ortadoğu'yu içine alan kapsamlı bir siyasi programı var. Bu temelde, stratejik ve taktik bir güç olarak her gün mücadele ediyor, insanları mücadeleye seferber etmeye çalışıyoruz. Geriliği ve gericiliği mücadeleyle aşmayı esas alıyoruz. Kültür sanat faaliyetlerimiz de bunları esas almak durumundadır. Bunlardan kopuk bir Kürtlük aslında yoktur, varsa da uydurmadır. Sanatın ideolojiden kopuk olduğu, bu nedenle politikayla ilişkisi olmadığı, salt kendisi için olduğu ve estetikle ilişkili olduğu şeklinde savlar var. Buradan hareketle sanatçının örgütle bağlantısı olmayacağı, bu nedenle serbest kalması gerektiği söyleniyor. Bunlar birebir söylenmese de pratikten okunuyor. Egemen sistem içerisinde bunlar böyle algılanıp geliştirilmeye çalışılırsa dikkate alınır, ama bizim sistemimizi reddetmeye götürürse bize karşı bir mücadele anlamına gelir, dolayısıyla tehlike arz eder. Bu tür yaklaşımlar kendisini Kürt kültürünü ve sanatını yaratmak olarak tanımlasa da ulusal demokratik harekete karşıt oluyor. Kürt halkı adına, Kürt kültürü adına iş yaparken, aslında onu öldürüyor, inkar ediyor. Bu, inkarcılığın bir biçimde sürdürülmesidir, tehlikeli bir sapmadır. Bunlarla mücadele etmemiz lazım.

Birinci olarak, kültür sanat faaliyetlerimizin çizgiyle bağının görülmesi gerekli. Bütün sanat etkinliklerimiz bu felsefeyi vermelidir. Zihniyet devrimini en fazla kültür sanatla yapacağız. Bu bakımdan "ben bunun dışındayım, böyle bir sisteme girmem" dendi mi, farklı bir bakış açısının esas alındığı, dolayısıyla Önderlik felsefesine karşıt olunduğu anlaşılır. Zihniyet devrimini değil, köle, işbirlikçi zihniyeti sürdüren konumda olunur, dolayısıyla o bir sanat değeri taşımaz. İkinci olarak ideolojimizi ve yeni yaşam ilkelerimizi içermelidir. Özgür birey, özgür toplum ve özgür yaşam ölçülerini esas alarak her tür gerilikle ve gericilikle doğru yöntemlerle etkili bir mücadeleyi öngörmelidir. Geleneksel, geri, işbirlikçi ve köle yaşam anlayışları sanat ve edebiyat faaliyeti yürütülmediği gibi, sanatçı da olunmaz. Üçüncü olarak, biz bir siyasal mücadele yürütüyoruz, yani siyasi yapıda değişiklik yaparak demokratik bir toplum yapısı ortaya çıkarmak istiyoruz. Kitle mücadelesi, basın yayın, diplomasi ve gerillayla siyasi mücadele veriyoruz. Kültür sanatın da bir siyasi mücadele gerçeği vardır. "Benim siyasetle ilgim yok. Siyaset beni etkilemez" denemez. En kötü ve tehlikeli olan budur, çünkü ezilenden yana olduğunu sanır, ama gerçekte egemene hizmet eder. Burada ikiyüzlü, trajik bir durum ortaya çıkıyor. Bu bakımdan kültür sanat etkinliğinin siyasal mücadelede bir yerinin olması lazım. Kültür sanatla dil ve kültürü geliştirerek, aslında inkarcı sistemi kırmak istiyoruz. Bu nedenle dil eğitimi ve kültür sanat faaliyetleri gerillanın yerini almış bulunuyor. İnkarcı sisteme en büyük darbeyi vuran çalışmalar, burada ortaya çıkıyor.

Bu noktada örgütlenmenin önemi ortaya çıkıyor. Birinci olarak bu işleri yürütmek için, ikinci olarak böyle bir mücadeleyi yürütebilmek için örgütlü olmak gerekiyor. Dünyanın farklı ülkelerinde yazarlar ve sanatçılar birey olarak yazarlık veya sanatçılık yapıyorlar. Kürdistan'ın ve Kürt toplumunun durumu ise farklıdır. Onlarda olanı, olduğu gibi kendimize yansıtmak objektif gerçekliği reddetmek anlamına gelir. Biz ancak örgütlü oldukça ve ortak çalıştıkça üretim yapabilir, mücadele edebilir, önümüze koyduğumuz görevleri yerine getirebiliriz. Başka yol yoktur. Bunun dışında yol arayan, kesinlikle sapar; başaramaz, dolayısıyla umudunu ve inancını kaybeder, sonuçta başkalarına hizmet eder hale gelir. Bu durumda olanlar var.

Bütün bunlardan çıkan sonuç şudur: Kültür sanat alanı, bu temelde kendisini yenilerse her bakımdan güçlenerek süreç karşısında rolünü oynar.

Kültür sanatı geliştirmek için esas alınması gereken ölçüler var. Bir defa dar milliyetçi yaklaşımlardan uzak durmak gerekli. Mevcut durumda ne Kürtler, ne de Ortadoğu'nun diğer halkları dar milliyetçilikle sanat ve edebiyatı geliştirebilirler. Böyle yapmaya kalkan hiçbir şey yapamayacağı gibi, sonuçta çöker. Bu nedenle milliyetçiliği salt sözle değil, psikolojide ve anlayışta bir bütün olarak aşmak gerekiyor. Bu konuda ölçü demokratik uygarlık çizgisidir. Sanat etkinliklerimizi özgürlükçü ve demokratik özüne uygun yansıtmak gerekiyor.

İkinci olarak sanatı estetikle, edebiyatı onun hümanizmiyle birleştirdiğimizde karşımıza demokratik ve bütünlüklü bir yapı çıkar. Milliyetçi karşıtlıkları, çelişkileri ve çatışmayı geliştirici değil; kardeşliği ve özgür birliği geliştirici olmalıdır. Böyle olmazsa zihniyet devrimi yapmaz, aydınlanma gelişmez, dolayısıyla siyasal bir değer taşımaz. Milliyetçilik, sadece Kürdistan'da değil, hiçbir halkta sanat ve edebiyat alanında gelişme yaratmıyor; tersine, milliyetçiliği aşmaya yönelen yaklaşımlar taraftar buluyor ve gelişme kaydediyor. Örneğin Türkiye'de sanat ve edebiyat etkinliği bunun üzerinden gelişiyor. 2002 yılı içerisinde, Kürt sorunuyla en fazla ilgili olan kesimin sanatçılar olduğu ortaya çıktı. Türkiyeli sanatçılar Newrozlarda Kürt halkıyla beraber oldular. Bu, önemli bir durumdur. Böylelikle sanatçıların milliyetçilikten uzak bir yaklaşım içinde oldukları, demokrat, özgürlükçü ve kardeşlikten yana, kültürel değerlere saygılı oldukları görüldü. Çünkü sanatçı olmaları buna bağlıdır. Eğer bir sanat ürünü ortaya çıkartılacaksa, kültürleri düşman değil, bir zenginlik olarak alan ve benimseyen, bir yaklaşımla bu iş yapılabilir. Bu husus çok önemlidir. Bu nedenle sanat ekinliğimizi bu konuda oldukça ciddi temellerde kurmalı, her kültürü ve dili ciddiye almalıyız.

Önderlik Türkçe konuştuğu için kendisini eleştirenlere *"ben siyaseti bu dille yapıyorum, mücadeleyi bununla yürütüyorum. Özgürlüğü olmayan bir halkın dil özgürlüğü de olmaz. Bu, çok doğal bir durum. Ben, halkı diliyle birlikte özgürleştirmeye çalışıyorum"* dedi. Gelişmeler Önderliğin yaklaşımı temelinde oldu. Bu durum, bütün sanat ve edebiyat faaliyetlerimiz açısından geçerlidir. Biz sadece Kürt Rönesansı'nı değil, Ortadoğu Rönesansı'nı da geliştiriyoruz. Bu nedenle ufkumuz buna denk olmalıdır. Psikolojimiz, duygu ve düşünce düzeyimiz buna göre oluşmalıdır, kendimizi böyle bir zenginliği yaşayabilecek güce ulaştırmalıyız. Bu anlamda sanat faaliyetlerimizin içeriği demokratik, özgürlükçü, bütün kültürlere değer veren ve onları kardeşlik temelinde geliştirmeyi esas alan bir çizgide gelişmelidir. Reddeden, kötüleyen, kültürleri ve dilleri birbirinin karşısına çıkartan bir yaklaşım olmamalıdır. Milliyetçi tahrikler buna teşvik ediyor. Bu nedenle bu konuda duyarlı ve tutarlı olmak şarttır.

Sanatçı halkının ruhudur

Demokratik Kültür Hareketimizde yeniden yapılanmayı geliştirirken, üzerinde en çok tartışmamız, eleştiri ve özeleştiri yapmamız gereken hususlar: Sanatçı kimdir, özellikleri nelerdir? Sanatçı nasıl yaşar ve nasıl gelişir? Kürt sanatçısı nasıl gelişecek, nasıl duyacak, nasıl davranacak ve yaşayacak? konularıdır.

Sanat bir toplumun hayat suyudur. O zaman sanatçı da halkının ruhu, onun hayat suyu olmalıdır. Böyle olursa, halka hizmet edecek bir gelişme sağlanır. Bu konuda oldukça yetersiz yaklaşımların olduğu görülüyor.

Bu noktada birinci olarak hayalcilik var. Hayalci olunabilir, ama yaşam gerçeklerinden kopukluk, yaşam karşısında zayıflık olursa yeni insanı bir duygu, düşünce ve davranış zenginliği olarak ortaya çıkarmak güç olur. Böyle bir durumda iken yapılacak etkinlikler yaşam gücünü içermez, dolayısıyla insanı ve toplumu yeniden şekillendiremez. Sonuçta harcanan emekler çoğunlukla boşa gider. Bir sanatçının yaşam karşısında güçlü olması, yaşam becerilerini arttırması, yaşam zenginliğini öğrenmesi gerekir. Gerçekçi, yaratıcı ve etkileyici olmanın başka yolu yoktur. İkinci olarak bireycilik ve örgütsüzlük üzerinde durmak gerekir. Kendini beğenen, kendini esas alan, bireycileşerek ortak çalışmadan kopan birey günümüz Kürdistan'ında üretemez. Özgürlük hareketi, anonim bir harekettir; milyonların katıldığı, bununla birlikte bütünlük kazanmış bir harekettir. Bu bütünlük içerisinde herkesin değer yargısı, bakış açısı ve ölçüleri gelişiyor. Bu nedenle ölçülerin dışında olanın hiçbir değeri olmaz. Kendini dev aynasında gören Şıvan Perwer, bu topluluk karşısında her şeyi tüketti. Demek ki bakış açımıza ve ölçülerimize uymayan bir çalışmaya kimse değer biçmez.

Bu nedenle bireyci, örgütsüz, ortak çalışmadan kaçınan, çok fazla kendini esas alan yaklaşımlarla mücadele etmek, küçük burjuva özellikler taşıyan yapıyı aşmak şarttır. Sanatçı, çoğunlukla küçük burjuva olarak tanımlanır ve çok bireyci, kendini yaşayan biri olarak görülür. Fakat kendini yaşayan, gerçekte sanatçı olamaz. Gerçek sanatçılık değil, sanatçılığın içine tıkılan küçük burjuva bireycileri öylesidir. Onlar, sanatçılığı pazarlayanlardır. Pazarlayanlar bir şeyler üretmez, başkalarının ürettiklerini satar ve oradan rant elde ederler. Oysa sanatçılık pazarlayıcılık değil, üreticilik ve yaratıcılıktır. Sanat, kelime olarak estetik ve incelikle bağlı bir yaratmayı ifade ediyor.

Bu nedenle sanatçılıkla çelişen yanları aşarak tüm ruhuyla sanatçılığı yaşayan, kendini tümüyle halka veren sanatçı gerçeğini esas almak gerekiyor. Sanat değerleriyle kendi bireysel yaşamını örgütlemeye çalışan yiyicilik tehlikelidir. Kendini beğenmişlik bir noktada oraya gidiyor ve didişmelere yol açıyor. Kürt sanatı itibar topluyor, toplum üzerinde etkindir. Bunu kendisi için pazarlamak, bireysel kazanca dönüştürmek isteyenler didişme, gruplaşma, birbirini dinlememe durumlarını geliştiriyorlar. Bu durumların hepsi özeleştiri gerektiriyor. Kimse kendini haklı görmemelidir. Konferans sonuçları doğru dürüst yansıtılmadı, konferansa göre yeniden yapılandırmak yerine konferansın gücüyle kişisel etkinlik kurmak, kendi anlayışlarını hakim kılmak isteyenler oldu, dolayısıyla kabul görmediler. Konferans sonuçları doğru yansıtılsaydı, kesinlikle herkes tarafından kabul görürdü. Çünkü emek veren, bir şeyler üreterek halka hizmet etmeye çalışan iyi niyetli ve yetenekli insanlar var.

Bu durumlara yol açan küçük burjuva bireyciliği aşılmalıdır. Bunun için, kendini, bu işi en başta yürütüyor görenlerden başlayarak özeleştiri yaklaşımı içine girmek zorunludur. Bir alanda örgütten kopanlar olduğu belirtilince Önderliğin verdiği cevap şuydu: "Özeleştiri yapsınlar." Örgüt olmak özeleştiri yapmakla mümkündür. Birbirini dinleyen, anlayan ve ortak iş yapmaya yönelen konuma gelmek, örgüt olmayı sağlar. Bütün alanlarda olduğu gibi, kültür sanat alanında da böyle bir yaklaşım geliştirmek şarttır.

2003 yılı Demokratik Kültür Hareketi'nin yeniden yapılanmayı tamamladığı, aynı zamanda aktif pratikleşme sürecini girdiği bir yıl olacaktır. Her alanda yüzlerce, hatta binlerce insanın çalışmaya seferber olmasıyla büyük bir dayanışma ve ortaklık temelinde 2003 yılını bir üretim yılı haline getirmek mümkündür. Bu temelde bir yaklaşım 2003 yılına uygundur. Yeni yılı bir başlangıç olarak tanımlayamayız veya "işler yürütülemiyor, az oluyor" diyemeyiz. Adımını atıp gerçekleştirdiğimiz başlangıcı ileri götürmenin, ortaya çıkan zayıflıkları ve sorunları gidermenin yolu, 2003'ü çok kapsamlı bir üretim yılı haline getirmektir. Bu anlayış temelinde bir iddiasını ve örgütlü çalışma ortaya çıkarılmalıdır. Böylelikle 2003 yılı Demokratik Kültür Hareketi açısından bir dönemeç olacaktır.

> "2003 yılı Demokratik Kültür Hareketi'nin yeniden yapılanmayı tamamladığı, aynı zamanda aktif pratikleşme sürecini girdiği bir yıl olacaktır. Her alanda yüzlerce, hatta binlerce insanın çalışmaya seferber olmasıyla büyük bir dayanışma ve ortaklık temelinde 2003 yılını bir üretim yılı haline getirmek mümkündür. Bu anlayış temelinde bir iddiasını ve örgütlü çalışma ortaya çıkarılmalıdır."

> "Kültür sanatı geliştirmek için esas alınması gereken ölçüler var. Bir defa dar milliyetçi yaklaşımlardan uzak durmak gerekli. Mevcut durumda dar milliyetçilikle sanat ve edebiyat geliştirilemez. Böyle yapmaya kalkan hiçbir şey yapamayacağı gibi, sonuçta çöker. Bu konuda ölçü demokratik uygarlık çizgisidir. Sanat etkinliklerimizi özgürlükçü ve demokratik özüne uygun yansıtmak gerekiyor."

SİYASAL SERHİLDAN TEMEL MÜCADELE SİLAHIMIZDIR

Baştarafı sayfa 40'ta

3 Kasım seçimleri önemli bir tecrübeyi ortaya çıkardı. Özellikle gençlik ve kadının kitle mücadelesinde, Türkiye'nin demokratikleşmesinde önemli rol oynayacağı anlaşıldı. Bu açıdan kadının ve gençliğin böyle bir rol temelinde örgütlendirilmesi, bu örgütlenmenin Türkiye ve Kürdistan'ın her alanında yaygınlaştırılması önem kazanmaktadır. Kadın ve gençliğin, kitle hareketinin hem dinamik olmasında hem de demokratik ruh taşımasında vazgeçilmez kesimler olduğu anlaşılmıştır. Memurlardan ve işçilerden oluşan emekçi hareketi de bu dinamizme ve demokratik ruha katılırsa, değişim ve dönüşümün, demokratikleşmenin gücü ortaya çıkar.

Türkiye'de taleplerin farklılaştığı görülüyor. Ekonomik ve siyasal kriz ağırlaştıkça, toplumsal kesimlerin taleplerinin zenginleşmesi de bir gerçek olarak açığa çıkıyor. Bunlar dikkate alındığında, somut taleplerin ortaya konulması, demokrasi ve özgürlük mücadelesinin somut taleplerle şekil kazanması önemli oluyor. Bütün toplumsal kesimleri, inanç topluluklarını ve siyasal eğilimleri içine alacak bir parti, eğer yaratıcı örgütlenme biçimleri, yine zengin eylem biçimleri ortaya koyabilirse, peşinde sürükleyecek kitleleri bulmakta zorluk çekmeyecektir. Zaten Türkiye'de ondan başka bir ana muhalefet hareketi de ortaya çıkamaz. CHP'nin bu rolü oynamayacağı, oynamak istemediği de açıktır. 3 Kasım seçimlerinde meydana çıkan sistem içi muhalif güçlerin de, ancak seçimden seçime oy almak için muhalif söylemleri dillendirdiği düşünülürse, geriye sadece bizim ortaya koyduğumuz demokratik güçler, muhalefet aktörleri olarak sahnede kalmış oluyor. Bunlar dışındaki diğer güçler, sahte muhalif güçlerdir. Sahte demokratikleşmeden, değişimden söz eden güçlerdir. Bunları seçim öncesi ve sonrası meydanlarda, sokaklarda, kitle içinde bulmak mümkün değildir. Bu gerçekler, ana muhalefetin, 3 Kasım seçimlerinde ana çekirdeği ortaya çıkan sol demokratik güçler olduğunu kanıtlamaktadır.

Kitle hareketlerinin ve eylemliliklerinin bir kanunu da şudur: İlk önce onun düşünsel zemininin, propaganda zemininin hazırlanması gerekir. Kitlelerin belirli talepler etrafında, yüreğinin ve beyninin yoğunlaşması gerekir. Kitleler, ajitasyon ve propagandayla belirli taleplere doğru yönlendirilirse, bu, aslında harekete geçmenin birinci aşamasının tamamlanması olur. Bu konuda bizim ajitasyon ve propaganda güçlerimizin, sol demokratik güçlerin çok dağınık olduğu, kitleleri hangi konuda harekete geçirecekleri, eyleme geçmelerine hangi konuda öncelik tanıyacakları konusunda yeterince bir araştırma yapmadıkları gibi, bu konuda eklektik kaldıkları da görülmektedir. Daldan dala atlayarak, bir oraya, bir buraya savrularak ajitasyon ve propagandada bir dağınıklığı yaşadıkları görülmektedir. Kitlelere net öncelikler gösterilememektedir.

Önümüzdeki dönemde kitle hareketlerini böyle bir yaklaşımla yönlendirmek önem kazanmaktadır. Kitlelere sorunlarını açık göstermek, ajitasyon ve propagandayla hangi sorunlar konusunda öncelikle mücadele verileceğini kavratmak, demokratik muhalefetin görevlerinden biri oluyor. Bu konuda demokratik muhalefet ya da söz konusu siyasal partiler sübjektif olamaz. Kendilerine göre talep, kendilerine göre hedef belirleyemezler. Araştırma, inceleme sonucu kitleler açısından acil talepler belirlendikten sonra, bunların işlenmesi, kitlelerin dikkatlerinin buraya çekilmesi, demokratik güçlerin, muhalefet güçlerinin, öncü güçlerin gerçekleştirmesi gereken görevlerden oluyor. Bu konuyu önemli görüyoruz. Çünkü zaman zaman kitlelerden, "Niye sorunlara sahip çıkmıyorlar?" diye şikayetler duyuyoruz. Bu konuda siyasal partilerin, muhalif basının kendi rolünü görmemesini önemli bir eksiklik olarak görüyoruz.

Kürt halkının demokratik talepleri netleşmiştir

Kürt halkı açısından taleplerin daha net olduğunu söylemek mümkün. Otuz yıllık mücadele tecrübesi sonucu, demokratikleşme ve özgürlük sorunlarının anahtar noktaları netleşmiştir. Bunlar, KADEK Yönetim Kurulu'nun son toplantısında, ***"Acil Çözüm Bildirgesi"*** olarak ortaya konulan belgede dile getirilmiştir. Özellikle Kürdistan'daki kitle hareketinin talepleri netleşmiştir. Bundan sonrası için önemli olan, Acil Çözüm Bildirgesi'nde dile getirilen taleplerin, hem bir bütün olarak hem de parça parça kitlelere kavratılması, bazen tümü için, bazen tek tek maddeler için kitlelerin yönlendirilerek harekete geçirilmesidir. Kürt halkının özellikle en temel birkaç talep etrafında duyarlılığının artırılması ve bunun çeşitli eylem biçimleriyle yetkililere ve devlete dayatılması gerekmektedir. Dil, kültür ve kimlik sorunu bunların başında geliyor. Yine koruculuğun kaldırılması, köylere dönüş, faili meçhul cinayetlerin açığa çıkarılması da eylem gerekçelerindendir. Bu talepler için ayrı ayrı eylem yapmak daha etkili sonuçlar getirir. Bir gün köye dönüş için, bir gün faili meçhul cinayetlerin sorumlularının bulunması için, bir gün köy koruculuğunun kaldırılması için kitleler somut ve açık taleplerle harekete geçirilebilir. Ya da bu tek tek konular için kitle hareketleri kampanyası düzenlenebilir. Çünkü herhangi bir konuda, tek bir eylemle sonuç almak zordur. Bu nedenle çeşitli talepler için eylem kampanyaları düzenlemek, bunları topluma mal etmek, devlete dayatmak ancak belirli bir süre geliştirilen eylemliliklerle mümkün olabilir.

Kürdistan'da, 15 Şubat'a kadar, ağırlıklı olarak Başkan Apo üzerinde uygulanan tecritin kaldırılması, kısıtlamalara son verilmesi için eylem kampanyası sürdürülecektir. Bunun, Türkiye'nin demokratikleşmesi, Kürt sorununun çözülmesi açısından önemli bir kampanya olduğu açıktır. Başkan Apo'ya yaklaşım değişmeden, ne Türkiye'de demokratik zihniyet gelişebilir ne de Kürt sorununun çözümüne olumlu yaklaşım ortaya çıkarılabilir. Bu açıdan Kürt halkının Başkan Apo'ya sahiplenmesi, kendi onuruna ve önderliğine sahiplenmesi yanında, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü açısından da önemli bir mücadele konusu olarak değerlendirilmelidir. Bu kampanyayı yalnızca Kürdistan'da değil, tüm Türkiye'nin genelinde sürdürmek gerekir. Biz her zaman Başkan Apo'ya yaklaşımı savaş ve barış gerekçesi olarak göreceğimizi söyledik. Kongrelerimizde, konferanslarımızda, toplantılarımızda aldığımız kararların birinci maddesi bu oldu. O açıdan bu, yalnız Kürt halkını değil, Türkiye halkını da ilgilendiren bir konudur. Öte yandan Başkan Apo'nun düşüncelerini ve Türkiye'nin geleceği açısından projelerini, Türkiye halkına yaklaşımı açısından geniş kesimlere aktarmak için de bu kampanyanın Türkiye'de yaygınlaştırılması önemlidir.

Yalnız Kürt demokratik gücünün, onun Türkiyeli dostlarının değil, aynı zamanda Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve siyasal sorunlarıyla ilgili tüm sorumlu çevrelerin de bu kampanyaya katılmasına çağrı yapmak gerekir. İşçi sendikaları, sivil toplum örgütleri, hatta işveren kuruluşları da Başkan Apo'yu sahiplenme çerçevesinde yapılan kampanyaya destek vermeli, hatta katılmalıdırlar. Demokratik güçlerin gerçekleştirdiği eylemliliklere bu çevrelerin destek vermesi de sağlanmalıdır. Türkiye'nin demokratikleşmesini istiyorlarsa, Türkiye'nin ekonomik ve sosyal sorunlarına çözüm istiyorlarsa, Türkiye'nin yeniden ekonomik ve siyasal krizi üreten bir savaş sürecine girmesini çıkarlarına görmüyorlarsa, bu çevrelerin de bu kampanyaya katılmaları kendi çıkarlarınadır. Dolayısıyla önümüzdeki dönemin kitle hareketlerinin, serhildanının böyle geniş bir çevreyle ilişkilenmesi, onların desteğini alması önemlidir.

3 Kasım seçimleri, Kürt demokratik hareketi ve sol demokratik güçler açısından bir gerçeği ortaya koydu: Yalnız Kürt halkının demokratik güçlerine dayalı olarak ve sol çevrelerin kendine yakın kesimleriyle yetinerek Türkiye'nin demokrasi mücadelesinde etkin olunamayacağı görüldü. Bu tecrübe, yalnız seçim zamanları açısından değil, aynı zamanda demokratik kitle eylemlilikleri açısından da geniş çerçevede bir yaklaşımın gösterilmesi gerektiğini bizlere gösterdi. Yalnızca Kürt halkıyla sınırlı kalmanın veya Kürt halkına dayalı olarak seçim kampanyası yürütmenin yetersizliği yanında, kitle hareketlerinin ve mücadelelerinin de Türkiye'deki geniş kitlelerle birleşerek yapılmasının gerekliliği ortaya çıkmıştır. Önümüzdeki dönemde Kürt demokratik gücü ve dostları, Türkiye'nin tüm sorunlarına sahip çıkmalı ve Türkiye'nin tüm alanlarına yayılarak demokratik mücadeleye öncülük etmeli, Türkiye halkının değişim ve dönüşüm ihtiyacına cevap vererek onları kitle mücadelesinin içine çekmelidirler. Bu perspektiften yoksun olan hiçbir hareketin, Türkiye'nin demokratikleştirilmesinde, sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesinde başarılı olamayacağını görmemiz gerekiyor.

Siyaset fırsatları değerlendirme sanatıdır

Siyasal mücadelelerde her zaman topluMlardaki eğilimi görmek önemlidir. Sürecin ihtiyaçlarını ve gerekliliklerini anlamak ve bunları karşılamak başarı için şarttır. Bugün Türkiye, değişim ve dönüşüm sancısı yaşıyorsa, demokratik, sol ve sosyalist güçlerin tarz ve temposunu arttırma, yaratıcılıklarını en üst seviyeye çıkararak bu sürece öncülük etme görevleri vardır. Solculuk bunu gerektirir. Siyaset bir yönüyle de fırsatları değerlendirme sanatıdır. Fırsatları göremeyen, tarihin akışını değerlendiremeyen, kendine göre gündem, kendine göre hedef ve planlama içerisinde olanların fazla sonuç almaları söz konusu olamaz. Nitekim 3 Kasım seçimleri öyle oldu. AKP, süreci daha iyi okuduğu, nasıl başarılı olunur sorusuna daha doğru cevap verdiği için kitlelerin eğilimini kendine doğru çekmiştir. Eğer sol demokratik güçler demokrasi mücadelesinin kanunlarına göre gitselerdi, AKP'den daha etkili olabilirlerdi.

Demokrasi mücadelesi, her zaman toplumsal kesimleri en geniş yelpazede harekete geçirmeyle pratikleşiyor. Tüm dünyada böyledir, Türkiye ve Kürdistan'da da böyle olacaktır. Kendini daraltmak, kendini etkisiz kılmak olacağı gibi, başka güçlerin kuyruğuna takılmak ya da onlardan bir şeyler beklemek gibi bir sonucu da ortaya çıkarır. Zayıf olan güçsüzdür ve güçsüz olan her zaman bir yerlere dayanmak ister. O açıdan bizim en temel pratikleşme görevlerini yapamamamız, sürecin ihtiyaçlarına cevap vermemek, kendimizi küçültmek ve etkisiz kılmaya mahkum etmek olur. Hiçbir komplekse kapılmadan, toplumda rahatsız olan kişileri ve kesimleri tespit etmek, bunların taleplerinin ve özlemlerinin bizim değişim ve dönüşüm çizgimize, demokratikleşme projemize ters olan herhangi bir özelliği yoksa, bunları da demokrasi hareketinin yelpazesine katmak, yerine getirilmesi gereken görevlerimizdendir. Dar kalmak, yalnızca kendi bildiğini okumak solculuk olmuyor. Solculuk, en geniş yelpazede kesimlere öncülük yapma yeteneğidir. Ama her nedense sol demokratik güçler, bu ince sanatı uygulamada her zaman başarılı olamıyorlar.

Türkiye'de güçlü bir değişim eğilimi var. Mevcut hükümet de kendisinin değişimden, dönüşümden ve demokratik hakların genişletilmesinden yana olduğunu söylüyor. Kürdistan'da olağanüstü hal vardı, kaldırıldı. Tüm bunlar, Türkiye genelinde demokrasi mücadelesini verme koşullarının arttığını ortaya koyuyor. Türkiye'de demokrasi yolu tamamen açılmamıştır. Demokrasinin önünde çok fazla engeller var. Hatta olağanüstü halin kaldırılmasında olduğu gibi birkaç sınırlı adım, çok köklü değişimleri ortaya çıkarmıyor. Ama demokrasinin yokluğu, eksikliği demek, demokratik mücadele imkanlarının yokluğu anlamına da gelmiyor. Demokrasi, demokratikleşme birdenbire ortaya çıkmıyor. Onun zemini ve koşulları yavaş yavaş oluşuyor. Bu zemin ve koşullar demokratik hareketleri doğuruyor, geliştiriyor. Böyle bir diyalektik içerisinde toplumlar, demokratikleşme mücadelesiyle birlikte demokratikleşme gelişimini ve bu çalışmaların gücüne göre de bir ilerlemeyi sağlıyorlar. Dolayısıyla demokrasi mücadelesine inanmak, demokrasi mücadelesini verme koşullarının olduğuna yalnızca kendimizin inanması değil, tüm toplumsal kesimlere buna inandırmak, diğer yapılması gereken önemli bir çalışma oluyor.

Toplumun, Türkiye ve Kürdistan'daki talepleri önemli oranda nettir. Türkiye'de çok çeşitli sorunlar ve talepler gündeme getirilse ve bunlar daha karmaşık olsa da, yukarıda belirttiğimiz gibi Kürdistan'da halkın talepleri önemli oranda netleşmiştir. Dolayısıyla kitlelerin taleplerine uygun eylemlilikler gerçekleştirilebilir. Kimi eylemler geniş kesimler tarafından, kimi eylemler biraz daha dar kesimler tarafından gerçekleştirilebilir. Bu konuda "illa şu kadar geniş olsun, bu kadar geniş olmazsa eylem olamaz" anlayışı doğru değildir. Ama sürekli sadece belirli kesimlerin, dar grupların yaptığı eylemliliklerle yetinmek de bir sapma olarak kendini tekrar eder ve anlamsızlaşabilir. Kitleleri, bu iki yanlış yola düşmeden mücadele içine çekmek gerekir. Eylem konularında da "illa şu eylem biçimi olsun, hep o eylem biçimiyle yürüyelim" anlayışı da doğru değildir. Bir eylem biçimi biraz daha pasif olabilir, bir diğeri biraz daha aktif olabilir, bir diğeri ise biraz daha zorlayıcı olabilir. Bu konularda da tek düze yaklaşım göstermemek gerekir. Hiçbir eylem biçimini reddetmemek, ama elden geldiği kadar da en etkili eylem biçimini seçmek, kitle eylemliliklerinin mentalitesine, doğasına en uygun yaklaşımdır.

Biz, demokrasi mücadelesinin Türkiye ve Kürdistan'da demokratik serhildanlarla yürütülmesi gerektiğini söyledik. Tabii demokratik serhildan derken, bunu tek bir biçim olarak anlamamak gerekir. Sessiz ve kısa bir yürüyüş de demokratik serhildanın bir biçimi olabilir. Ama geniş kitlelerin katıldığı, her türlü engellemelere rağmen kitlelerin protestosunu, taleplerini dillendiren bir hareket de demokratik serhildandır. Demokratik serhildanların en temel dayanağı, taleplerinin ve eylem biçimlerinin meşruiyetidir. Eğer talepler meşru ise, eylem biçimleri toplumların demokratik tepkilerinin, duyarlılıklarının sınırlarını aşmıyorsa, silahlı şiddete ya da çevreye zarar verici saldırgan bir nitelik taşımıyorsa, bu tür bir hareketlilik, serhildan meşrudur ve demokratiktir. Sorunları yasalarla sınırlamamak gerekir. Türkiye'deki yasalar, toplumun demokratik haklarını da, serhildanlarını da, tepkilerini de yer yer yasalarla sınırlıyor. Demokratik taleplerin ve hareketlerin yasalarla sınırlanması, onun demokratik özünü değiştirmez. Onu meşruiyet sınırlarının dışına taşırmaz. Biz, demokratik serhildan, serhildanların demokratikliliği, demokratik sınırları aşmamak derken, böyle bir çerçeveden söz ediyoruz. Özellikle demokrasinin tam olarak yerleşmemiş olduğu, demokratik hakların, eylemliliklerin, mücadele biçimlerinin yasallaşmadığı ülkeler açısından demokratik serhildanları bu çerçevede görmek, demokratik hakları, tutumu ya da meşruiyeti aşmak değildir. Biz demokratik serhildanları böyle görüyoruz. Demokratik serhildanlarımız, tepkilerimiz, mücadelemiz illa yasal sınırları zorlamalı da demiyoruz. Hatta yasaların tamamen meşru gördüğü çok pasif eylemlilikler de, kimi zaman belirttiğimiz farklı demokratik eylemliliklerden daha etkili sonuçlar ortaya çıkarabilir. Etkili olmak, bazen eylemliliğin sesli olmasına bağlı olmaktan çok, onun biçimi, katılım gücü ve zamanlamasının iyi seçilmesiyle doğru orantılı olabilir.

Demokratik toplumlar, demokratik devrimi yapmış halklar, aynı zamanda hak aramasını bilen halklardır. Demokrasi, biraz da hakkını arayan toplumlarla gerçekleşebilir. Hakkını aramayan, mücadele etmeyen, sadece verilmesini bekleyen halklar ve toplumlar demokratikleşmeyi gerçekleştiremezler. Demokratikleşme, devletin kendiliğinden verdiği bir lütuf değildir. Dünyanın her tarafında demokratikleşme, mutlaka ve mutlaka halkların mücadelesi sonucu pratikleşmiş ve yasal güvenceye kavuşturulmuştur. Bu açıdan haklar, hak edenler tarafından kazanılır. Hak etmek için de, demokratik devrimi yapmış halklar, demokrasiye dayalı olan birey ve toplumlar olarak bunun mücadelesini vermek gerekir. Her hakkın ve talebin gerçekleşmesi için gerekli olan bir mücadele süreci, bilinci, düzeyi ve birikimi vardır. Bunun her ülkedeki düzeyi farklıdır. Bir ülkede şu düzeyde bir eylem ve mücadeleyle hak kazanılır; diğer bir ülkede farklı bir mücadele, zaman ve tempoyla hak kazanılır. Bu konuda kendi ülkemizin koşullarını doğru tespit etmemiz gerekir. Kürdistan ve Türkiye'deki mevcut devlet anlayışı ve zihniyeti karşısında bir eylemle, biraz çabayla demokratikleşmenin gelişeceğini beklemek bir yanılgıdır. Bu, ya Türkiye devletini bilmeden konuşmak ya da demokratikleşmeyi ve hakların pratikleşmesini devletten beklemek olur. Tüm bunlar yanlış beklenti, anlayış ve tutumlardır.

Sonuç olarak şunları söylemek gerekir: Savaş üç yıldan fazla bir süredir durdurulmuştur. Eğer doğru bir siyasal çizgi, doğru bir ittifaklar politikası, doğru bir eylem anlayışı pratiğe geçirilseydi, Türkiye bugün demokratikleşmede daha ileri noktalara gelebilirdi. Aslında doğru siyaset, Önderliğimiz ve hareketimiz tarafından ortaya konulmuştur. Demokratik özgür birlik çizgisinin, Kürdistan'daki demokratik gücün ve birikimin Türkiye'ye taşırılması gerekiyordu. Bunun ittifaklarının ve eylem biçimlerinin hem Kürdistan'da hem de Türkiye'de etkili biçimde pratikleşmesi gerekiyordu, ama bunlar yapılmadı. Eğer bunun imkanları var ise –ki var olduğunu söylüyoruz– demokratik özgür birlik çizgisini Türkiye'nin demokratik güçleriyle vereceğimiz ortak bir mücadeleyle geliştirmemiz, böylece Türkiye'nin demokratikleşme çizgisini örgütlenme düzeyinde, eylem düzeyinde, zihniyet düzeyinde pratikleştirmemiz gerekiyor. Geçmiş klasik sol anlayışın, dar ulusal yaklaşımların istenen sonucu vermediğini gördük. Ne klasik solun kendisini çok radikal sol olarak dayatması solculuktur ne de ulusal demokratik mücadelenin kendisini Kürdistan'a sıkıştırarak Türkiye'ye açılım yapmada tutucu davranması, demokratik gücünü ve birikimini Türkiye'ye taşırmaması yurtseverlik oluyor.

Gerçek yurtsever demokratlık, Kürt halkının ulusal demokratik taleplerini gerçekleştirmek, Türkiye'nin demokratik ve emekçi güçlerinin özlemlerini gerçekleştirmek, dar yaklaşımları aşarak iki halkın demokratik güçlerini birleştirip mücadeleye sokmakla mümkündür. Önümüzdeki süreçte, geçmiş dönemden alınan derslerle bu darlıkların aşılacağını, doğru siyasi çizgimizin örgütlenme ve eylem biçimlerine kavuşturularak başarıya ulaştırılacağına inanıyoruz.

Şehit Leyla Avaşin (Kezban Mavi) arkadaşın günlüğü'nden

Ay mehtabında dağ rüzgarı

Kürt erkeği acıyarak yaklaşır

Sabah Amed arkadaşla tartıştık. Ona olan eleştirilerimi olduğu gibi söyledim. Tartışmamız bazen yüksek sesle oldu, ama yine de iyidir, kendimi çok rahatlamış hissediyorum.

Hevalê Merdan benim gerçekliğime ilişkin bazı şeyler ifade etti, aynen katılıyorum. "Kürt erkeği acıyarak yaklaşır, hep silahını taşımak ister. Zorda kalmadıkça kendin taşı. Türkler 'kendine dayan!' demişler. Mevlana 'ne ararsan kendinde ara!' demiş. Sen kendini geliştir" dedi. Bence de mantıklı! O konuşmadan sonra bastonumu atmaya karar verdim. Ben tam bunları düşünürken Hevalê Şexmus güzel ve yeni bir bastonla noktaya gelmişti. Ne yapsam ki acaba?

Arkadaşların yanında VI. Kongre Kararları'na ilişkin ve VI. Kongre Tartışmaları'na ilişkin kitaplar var. Alelacele bu kitapları okuyorum. Türkiye devrimine ilişkin tartışmalara hemen hemen hiç yer verilmemiş. Ama eminim tartışmalar gelişmiştir. Zaten iki yıldır söyleyip durduğumuz konferansı da karar altına almışlar. Acaba çalışmalar nasıl ilerliyor? Çok merak ediyorum. Uzun süredir gazete okuyamadığım için siyasi değerlendirmeleri okumak bana ilaç gibi geldi. Bir de Kadın Kongresi'nin tartışmaları elimize ulaşsa!

Öğleden sonra köye, erzak çıkartmaya gidilecek. Ben, Jiyan, Deniz ve Sabri arkadaşlar da başka bir yerde "gömme" açıp tütün ve pirinç getireceğiz. Ben atın üzerinde gidiyorum. Beyaz, kirli ve bakımsız bedeniyle kısrak hoşnut olmadan sıcakta yürüyor. Biraz sakinleştirmek ve birbirimize alışabilmemiz için boynunu okşadım. Atın üzerinde dört nala koşmak istiyorum. Ama durduramam diye korkuyorum. Şexmus arkadaş uygun, düz bir araziye gelince tedbir amaçlı bekleyecek, ben koşturacağım. Evet, kayın ve kavaklarla sarmaş dolaş olmuş ırmağın hemen yanında böyle bir arazi var. Ben bir-iki gidip geldim. Ama istediğim hızda sürdüremediğim için gönlüm dinmedi. Şexmus arkadaşa rica ettim, o da bindi. "Haydi, şimdi 120 km/h hızla gidelim!" dedim. Bu sefer gittik, ama arzuladığım hızla yine değil. Şexmus arkadaş "atın nalları yok, o yüzden hızlı koşamıyor" diyor. Yine de çocuklar gibi mutluyum. Benim de biraz hevesim dindi. Yolumuza devam ediyoruz. Yolda Jiyan arkadaş rahatsızlandı, geri döndü. Ben hala atın üzerindeyim, öyle ilerliyoruz. Bazen at beni alıp götürüyor, zapt edemiyorum. Bir kaç kez çığlık attım.

Yolda kurye Hamza arkadaşla karşılaştık; bize "Metîna'da ve Kaşurê alanında operasyon var" haberini getiriyormuş, bir de tabii ilk önce Mêrdîn grubunu götüreceğini haber verdi. Metîna'da 1 bayan arkadaş Türk ordusunun eline geçmiş. 4 şehit 3 yaralı var. Kaşurê bölüğü mangalar halinde mevzilenmiş. Onlarda da 4 yaralı var. Ertesi gün operasyonun bizim bulunduğumuz alana kayma olasılığı var. Arkadaşlar bugün köye girecekleri için kaygılanıyorum. İçim rahat değil.

Bacak kaslarım yaydan fırlayan bir ok gibi...

Hala atın üzerindeyim, gitmeye devam ediyoruz. Öyle çok bacaklarım ağrıdı ki! En az bir balerin kadar bacaklarımı açmak zorundayım. Bacak kaslarım gerildikçe geriliyor. Yolda atın heybesi düşmüş, farkında olmamışım. Mahçup oldum. Üzgünüm ama...

Kendimi çok halsiz hissediyorum. Jiyan gibi ben de rahatsızlandım. Arkadaşlar beni yükün üzerine oturttular. Zavallı masum ata çok acıyorum. Dik, taşlı, dikenli yollardan geçiyoruz. İnsem yürüyemeyeceğimden eminim. Hem belimin hem bacaklarımın ağrısı buna müsaade etmez. Çaresiz atın üzerinde kalıyorum. Ama biraz daha kalsam bacak kaslarım yaydan fırlayan bir ok gibi vücudumdan ayrılacak. Çaresiz, yükler üzerinden de daha çok bacaklarımı gererek yükün üzerine kapaklandım. Yarı uykulu ilerliyoruz. Yolda heybeyi bulduk. Bunun sevinciyle biraz daha ilerledik. Artık hava yavaş yavaş kararıyor. Hemen ilerimizde çobanlar sürülerini götürüyorlar. Bir süre yanlarından geçip geçmeme konusunda arkadaşlar tartıştılar. Sonra geçmeye karar verildi. Galiba köylüler beni yaralı zannettiler. Noktaya gider gitmez hemen kendimi yere attım.

Bir-iki saat sonra uyandırıldık. Havan, tank sesleri geliyordu. Tedbir amaçlı intişara gideceğiz. Bir tepeye tırmandık. Sabah 07.30'da geri noktamıza döndük. Atın kirli bedeni, kirli semerinden tiksindim. Kendimi çok pis hissediyorum. Suya gidip temizlendim ve rahat bir uyku çektim. Akşam grup ikiye bölündü. Daha güvenli başka bir noktaya gideceğiz. Yolda çobanlar kocaman ateş yakmışlar. Biraz bekledik. Sonra mecburen yanlarından geçip gizleneceğimiz bölgeye ilerledik.

Gecede sessiz ve ağır bekleyiş var.

02.08.1999, Pazartesi

"Özel savaş" medyası

Sabah kalktığımızda ortalık süt limandı. Heyecanla BBC'yi dinledim. Parti Önderliği'nin avukatının yaptığı açıklamayı çok merak ediyorum. Bu tür durumlarda gazetesizlik insanı çok yıpratıyor. Spiker sıradan bir haber gibi alelacele ve donuk sesiyle haberi geçti. Umarım "özel savaş" medyası çığlıklarının etkisiyle halkın kafası karışmaz.

Akşam nokta değiştirdik.

06.08.1999, Cuma

"Ağlamayana meme yok!"

Büyük cihazda bizim üçümüzün kalması, Şexmus ve Berîvan arkadaşların Mêrdîn grubuyla Botan'a geçmesini söylemişler. Berîvan arkadaş YAJK talimatına göre tek bayan olarak gidemez. "Sen benimle gelir misin?" dedi. Biraz düşündüm gitmeye karar verdim. Şexmus arkadaş öncü grupla gidecek. Parti talimatının dışında hareket edeceğim için kaygılıyım. Şexmus heval "Diret, belki gidebilirsin!" dedi. Hem heval Berîvan hem Şexmus arkadaştan aldığım güçle kendimi dayatmaya karar verdim. "Ağlamayana meme yok!" demezler mi? Hem örgütün düzenlemesine karışmıyorum ki! Sadece "kurye", "operasyon", "yürüyemem" gibi teknik sorunları ortadan kaldıracağım. Gruptan ayrıldım.

Bugün hasta olduğum için aslında hiç yürüyecek gücüm yok. Ama inat ettim, gideceğim. Öğle sıcağı vuruyor, beynim karıncalanıyor. Sanki hem içimdeki korku hem de sıcak beni rahat bırakmıyor. Yine de yoluma devam ediyorum. Kefiyemi (şal) başıma doladım. Tıpkı Leyla Qasim'ın gördüğüm tek fotoğrafındaki gibi yanaklarıma kefiyenin püskülleri değiyor. Hem serinletiyor hem de sineklerin kulaklarıma girmesini engelliyor. Yürüyorum; kendi gölgeme baktıkça kefiyemin duruşu hoşuma gidiyor. Kendimi Leyla Qasim'a benzeterek seviniyorum.

Keşif grubuyla gidersem beni geri döndürmezler. Bir çeşmenin başında durdum. Berîvan ve Jiyan arkadaşlar banyo yapıyorlar. Biraz sonra keşif grubu da geldi. Berîvan ve Şexmus arkadaşlar beni gitmemeye ikna etmeye çalıştılar. Ama hayır ben kararımı verdim. Ayakkabımın yan tarafı olduğu gibi sökülmüş. Diksem ilk tepede yine kopar, beni yarı yolda bırakır. 42 numara bir çift ayakkabı var onu giydim. Normalde 36 numara giyiyorum. Ayaklarım bana komik geliyor. Arkadaşlar "Palyaço ayakkabısı gibi oldu" diyorlar. "Bak gülerseniz yalınayak giderim!" diyorum. Kendimden emin gözükmeme rağmen içimde kaygılar cirit atıyor. Nereden güç alırsam alayım, bu olayın sonuçlarına kendim katlanacağımı biliyorum. Mutlak faturası bana çıkar.

Ama dönem taktiği ne olursa olsun politikanın rengi çok çabuk değişir. Bu yolculuğun yarıda kalması anlamsız. Hem Amed ve Jiyan arkadaşlar Haftanîn'e dönerse ben ne yaparım! Haftanîn'deki yoldaşların yüzüne asla bakamam.

Kendimi sınamak istiyorum

Kaşurê'yi de hiç sevmedim. Bir türlü çıplak dağları çok olan bu coğrafya parçasında kışı geçirmeye kendimi ikna edemiyorum. Ayrıca efsaneleşen Botan'da kendimi sınamak istiyorum. Biliyorum üçümüz için ayrı kurye gönderemezler. Her neyse, öncü grubun peşine takıldım. Akademiden tanıdığım Sinan (Welat) arkadaş bu grubun içinde; 1 yıl Amanoslar'da kalmış bir arkadaş. Bastonuma dayanarak peşlerinden koşturuyorum. Ama nafile geride kaldım. Tepeye çok az kala cihazla bağlantı kuruldu. "O dönmezse hepiniz dönün!" deniliyor. Ben yürüyüp tepeye vardım. Orada biraz tartıştık. Hiç bir söz beni ikna etmiyor. Sinan arkadaş "'Sorumluluk bana ait.' diyorsun, ama bir komutan talimatını dinlemediğinin hesabını üste nasıl verirsin? Bir pusu olsa senin yüzünden bütün grup imha olabilir. Sorun senin yürümemen değil. Seni sırtımıza alarak götürebiliriz. Ama biz askeriz, talimatlara uymak zorundayız. Grubu durduracaklar, biraz gerçekçi ol. 10 dakikalık tepeye bile seni bekleye bekleye çıktık." Tabii 10 dakikalık dediği bir buçuk saatlik yolu olan bir tepe idi. Sinan arkadaşın bu sözleri beni ikna etti. Ama öyle moralim bozuldu ki. Sinan hevalle beni tekrar gönderecekler. "O gelmesin, ben giderim." diyorum. Bu konuda da Şexmus arkadaşla tartışıyoruz. "Sen git!" diyorum.

Suratım sirke satıyor, moralim çok bozuk, sevimsiz bir durumdayım. Bir sigara yaktım, ilerideki ağacın gölgesine gittim. Şexmus heval "böyle mi ayrılacağız?" diyor. Sinirli sinirli ayağa kalktım, "illa ki vedalaşmak mı istiyorsun?" Elimi uzattım, "serkeftin!" dedim. Elimi daha sıkmadan çektim. Sinan arkadaş hayretle benim bu halime bakıyor. Gidip "al bastonunu, ben kendime dayanırım" diyerek bastonu fırlattım.

Bu davranışımın her şeyden daha çok Şexmus hevale acı geldiği kesin. Neden gidemeyişimin hırsını ondan çıkarıyorum ki! O öylece sabırlı ve duygusallaşarak baka kaldı. Benim gözümü öfke bulamış, sanki hiç bir şey umurumda değil. İçim yanıyor. Fiziğime güvensem cihazdan gelen o bağırma sesine aldırmadan giderim. Ama fiziğime güvenemiyorum. "Sinan arkadaş bana bu tepeden bak, tekrar inip inip çıkma" diyorum. Bebek yüzlü, nazik, hoş sesli bu arkadaşı yormak istemiyorum. Dil döktükten sonra ikna oldu. Tabii ben yolu şaşırınca peşimden yetişti. "Niye geldin, ben inerdim" diyorum. "Biliyorum, eninde sonunda arkadaşlara ulaşırsın, ama böyle daha iyi. Beni ikna için kararlı olman güzel, fakat biz askeriz" vs gibi şeylerle beni iknaya uğraşıyor. "Ayrıca bu somurtkan surat sana hiç yakışmıyor" diyor. Babasıyla Yunanistan'da eğitim devresindeydik. "Çocukluğumdan beri parti ile büyüdüm. Ama katılım kararını vermemde Kayserili bir Türk bayan ve bir Türk erkek arkadaş etkili oldu" diyerek anlatıyor. İçimden "asimile olmuşlara, ancak Türkiyeli örgütler hitap ediyor" diyorum.

O değerli bir arkadaş, fakat onunla sohbet edebilecek psikolojide değilim. Vedalaşarak ayrıldık. "Bir de grup sorumlusuyla mı konuşsam?" dedim. "Bence deneme. Çünkü cihazda bağıran insanla konuşacaksın" dedi. Meğer büyük bir tantana gelişmiş. Lojistik biriminden Numan arkadaşı beni alması için göndermişler. Herkes "cihazda konuşma oldu, grup tehlikeye girecek. Düşman pusu atarsa..." diyor. Çok üzgünüm. Her şeyi unutup sapa sağlam geçmeleri için dua ediyorum.

Kendini partiye dayatmak da güç sorunu

Şimdi benim halim ne olacak! Başıma neler gelecek acaba! Partiye kendini onca dayatan gördüm. Ama bu iş de bir ağırlık gerektiriyor. Anladım ki partiye kendini dayatmak da güç sorunu. Onun için de bizim harcımız değil. Şimdi partinin yaptırımı için hazır olmalıyım. Çeşmenin başında Rıza arkadaş ve köylüler oturuyor. Grup da orada. Grupla ilgili sorular sordum. Çok soru sorduğum için heval Rıza tersledi.

Sitemle çeşmenin yanındaki gruptan arkadaşlara yöneldim. Ben sinirliyim. Tahir ve Deniz arkadaşlar da çeşmenin başındalar. Deniz bu telaşımı görmeden yine silahımı istedi. Önceden defalarca istedi vermedim. "Biz Kuzey'e geçiyoruz, silah bize lazım" diyor. Sanki ben asker değilim, sanki silah bana lazım değil. Yürüyemiyorum diye... Üstelik silah Şexmus hevalın hatırası. Onu tersledim. Aslında Deniz'e çok değer veririm. Böyle kalbi buruk ayrılmak istemezdim. Ama... Hatalar hep peş peşe gelir zaten. Tahir arkadaş (milis) "Değer verdiğimiz sen misin?" dermişcesine yüzüme bakıyor.

İnatçı katır

Bir yoldaşın benim için bir değerlendirmesi vardı: "10 tane iş yapar, küçük bir davranışıyla hepsini boşa çıkarır." Ne kadar da haklı bir değerlendirme! Tıpkı inatçı katırlar gibiyim. Onlar da yürür yürür, çalışır, bir yere gelir dik başlılıkları tutar ve tüm emekçiliğini unutur. Kızarsın. Sevimsizleşir gözünde.

Ne zaman, nasıl davranacağımı bilmiyorum. Apolitiklik canımı yakıyor!

Grup gitti. Ben, Numan, Rıza arkadaşlar yürüyoruz. Rıza arkadaş iki çanta taşıyor. "Birini ver" diyorum. Yüzüme baktı. Düz yolda bile nefes nefeseyim. "Hayır, ben taşırım, az kaldı" diyor. Aslında yolumuz çok. Yolda Jiyan, Amed, Mahir ve Merdan arkadaşları da aldık. Bir tepeye tırmanıyoruz. Amed ve Jiyan selamımı bile almadılar. Yüzüme bakmıyorlar.

İsyan

Tara saçlarını gülen kız,
aklarını saymadan
nedenini sormadan,
ölümlerle doludur bugün
sevdam yarınlaradır,
doldurmuşum sevinçlerimi
acılar bana işlemez,
bak gözlerime
bahar yeşilinden daha yeşil
sonsuzlukla beslenir
nice isyanlar yaşamış bedenim
karşı koymasını bilir
bu yürek bedende durdukça
bir soluk almaksa yaşamak
geceyi deler de
umudun ateşiyle aydınlatır şafağı!

Gidişler umutlu dönüşler acılıdır

Gidişler umutlu, dönüşler acılıdır. Ama bu dönüşün acısı kapkara! Keşif grubuyla nasıl da umutla tırmanmıştım! Şimdi ise günün ikinci tepesi bitmek bilmiyor. Adım atacak halim yok. Tepe dikleştikçe dikleşti. Rıza arkadaş arkamızda bir ağaç dalıyla izlerimizi siliyor. Silinen ayak izleriyle birlikte Botan hayalim de yaprakların içinde uçuşup beni yalnız bırakıyorlar. İçimde büyük bir boşluk oluşuyor.

Tepede Amed ve Jiyan arkadaşlarla tartıştık. Hevala Amed "K" ile başlayan Kürtçe bir söz söyledi. "Canın cehenneme!" gibi bir anlamı var. Galiba daha önce bu sözü duymuştum. Beni küçümser pek çok şey söyledi. Ben de bir-iki cümle söylemek istedim, dinlemedi. Ne zaman karşısındakine değer vermeyi öğrenecek! "Yeter! Yeter! Yeter! Tartışma yok!" diye Türkçe bağırdı ve tekrar pek çok laf saydı. Şimdi aralarında Arapça konuşmaya başladılar.

Kendimi çok kötü hissediyorum. Yatacağımız yerleri hazırladık. İlk nöbetçi benim. Biraz Numan arkadaşla konuşuyoruz. O tam Serhat erkeği tiplemesini temsil ediyor. Çok duygusal biri. Kocaman ellerine karşın yufka bir yüreği var. Biraz da ezik biri. Benden böyle bir davranış beklemediğini ifade ediyor. "Metîna bölüğündeyken birlikteydik. O bölükte herkes seni seviyordu. 'Çok olgun, emekçi' diyorlardı. Biliyorum çok isteklisin. Botan senin yüreğinde bir hastalık olmuş. Ama oranın şartları ağırdır, yapamazsın. Burada kendini güçlendir" dedi.

Bana yetişmek için tepeyi fırtına gibi çıkmış. Yolda bana bir şey olursa, şehit düşerim diye kaygılanmış. İyi niyetli yaklaşıyor. Lanet olsun bu fiziğime.

15 gün daha bekleyeceğim. Kurye göndermezlerse kesin "kışın buradayız" demektir.

Numan arkadaşın konuşmalarında insiyatifli olmadığımı hissettim. Dirayetli, işini beceren, tuttuğunu koparan, sözü dinlenen bir birey olmak istiyorum. Böyle yumuşak başlılığımızdan dolayı sempati duyulan biri değil. Böyle insiyatifliler ancak örgütle ilişkilenmeleri daha seviyeli kişiliklerdir. Bu yüzden, belki bazen örgütle karşı karşıya gelirler, ama asıl iş yürütücüler de onlardır. Onun dışında örgüte uyanlar biraz insiyatif sorunu yaşayanlardan başkası değil!

Garip bir paradoks değil mi?

05.08.1999, Perşembe

Bir ziyafet

Sabah aşağıya köyün çeşmesine indik. Banyo yaptık. Gümrükçü lojistikçinin yanında olmanın avantajını daha yakından gördük. Bir koyun kestiler. Etli yaprak sarması yapacağız. Topluca onunla uğraşıyoruz. Haftanîn'de de yaprak sarardık. Gerilla yaratıcı, bin bir türlü ot içine koyuyorlardı. Tadı çok güzelleştiriyordu. Burada da tencerenin dibine kemikler içine et koyduk. Üzüm ve dut yapraklarını sarıyoruz. Arkadaşlar hayvan yağında elma kızarttılar. Bizim için ziyafet oldu.

Rıza arkadaş çok şakacı biri. Cezaevi çıkışlı, orta yaşlı, sarışın, durmadan şakalar yapıyor. Hangisini anlatayım! Çay yapıyoruz, "devrimci çay olsun ha!" diyerek takılıyor. "Devrimci çay olmazsa, olmaz!" diyor.

Politikanın rengi ve benim apolitikliğim

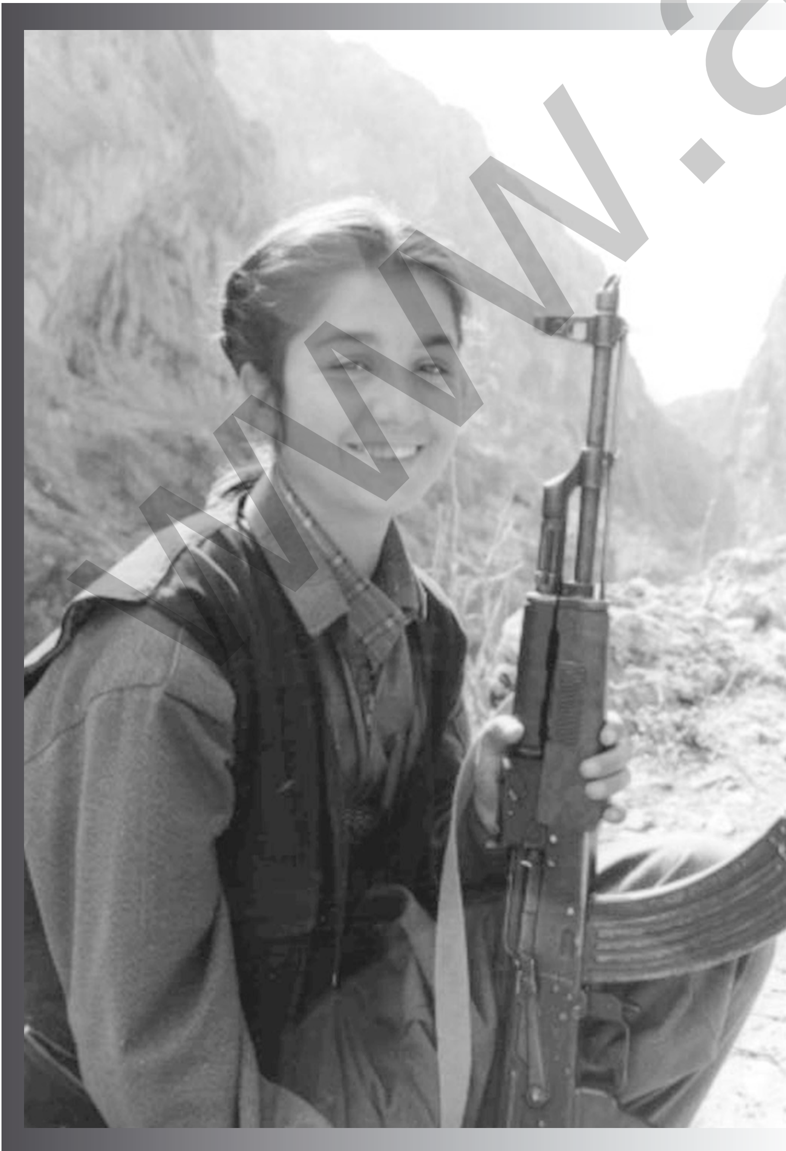
Haberlerde Türk-İş Genel Sekreteri Şemsi Denizer'in vurulduğunu duyuyorum.

Kuzey Kürdistan'dan ARGK'nin çekileceği duyurularına karşın yanımızdan gönderdiğimiz "Kuzey grupları"!.. Ve bir sendika ağasının vurulmasıyla ifade edilen emekçilerin öfkesi, politikanın rengi ve benim apolitikliğim!

"Dönüştürmem, bastırırım"

Akşama doğru gece kalacağımız tepeye tırmanıyoruz. İki saat yürüdük. Hevala Amed her tartışmamızdan sonra yaptığı gibi, bana çok yardım etmeye çalışıyor. Silahımı almak istedi. Tüm gün sanki hiç birşey olmamış gibi davrandı. 'Bu kadar politiklik insanın doğasına aykırı. Lütfen biraz da içinden geldiği gibi davran' diyorum kendi kendime. Duygular bu kadar bastırılmamalı. Ama o her konuda olduğu gibi "dönüştürmem, bastırırım" ilkesini koruyor.

Arkadaşlar atı getirmediler. "Hayvancağız çok zayıflamış, yürümesin. Yarın geri köye döneceğiz" diyorlar. Atın zayıflamasına ilişkin bir sürü yakınma dile getirildi. Gerilla öyle hareketli ki, şişman olanların yeni geldiği hemen belli oluyor. Bazen öyle sarp, dik yerlerden geçiyoruz ki, ne KDP ne de TC askeri geçebilir. Sadece ve sadece gerilla ve dağ keçileri tırmanabilirler. Tabii ki zavallı at bu tempoya dayanamıyor. Tepeyi tırmanırken terden suyun içinde kaldık. Ta yeleğime kadar ıslandığım için gece çok üşüdüm.

Sabah 04.30 kalktık ve 07.30'da tekrar tepeden aşağıya indik. Sakladığımız etleri çıkartıp yemek yaptık. Akşama doğru yola çıktık. Gece yarısına kadar yürüyoruz. Merdan, Mahir ve üçümüz. Arkadaşlar yolu şaşırdılar. Kaşurê'nin en yüksek tepesine çıktık. Bu vesileyle Türk ordusunun konumlanma yerleri ve yerleşim birimlerinin ışığı her tarafta çember gibi gözüküyor. Bir de yanımızda at var. O bazen bizim geçtiğimiz yerlerden geçemiyor. Hevalê Mahir uzaklardan dolaştırıp yanımıza getiriyor. Onu beklerken dinleniyoruz. Bir ara ayağımı büktüm. Küçük bir çığlık attım, Jiyan hevalden hemen uyarı geldi: "Sınıra çok yakınız."

Tehlikeli bir yerde konakladık. Hava karanlık. Bir çukurun içinde şaşal pet şişenin içinde çay demliyoruz. Hiç bir şey olmasın, ama gerillanın çayı olsun! Mahir ve Jiyan bu işi tehlikeli buluyor, ama "kazan"ın açtığı bu çukur işe yarıyor. Romantik bir gece, tekrar yola koyulduk.

Merdan arkadaş bana hep "Guyî Leyla, Guyîleşelim savaşı kazanalım!" diye takılıyor, "haydi yürü!" diyor. Yine arkada kaldım. Ayağımı burktuğum için korka korka adım atıyorum. Merdan arkadaş benim biraz önümde güzel Alevi deyişleri söyleyerek ilerliyor. Kendisi güneybatılı (Pazarcık.) Saz çalmasını da biliyormuş.

Sabaha karşı güvenli bir yerde uyuduk. Sabah 06.00'da tekrar yollardayız.

07.08.1999, Cumartesi

Kaşurê'nin yaraları

Merdan arkadaş çok hasta, rengi bembeyaz, "beni bırakın, ben sonra gelirim" diye ısrar ediyor. Tabii hiçbirimiz kabul etmedik. Raxtını, silahını ata yükledik. Güneş etkilemesin diye başına kefiye bağladım. Perişan bir hali var. "15-20 dakika uyuyayım" diye bizimle pazarlık yapıyor. Eline bir baston verip yola koyulduk. 1-2 saat sonra tanıdık alana ulaştık. Her taraf kobradan dolayı yanmış. Yeşillik namına bir şey bırakılmamış. Çay demleyecek odun bile bulmak mesele. Gözünün alabildiği her yer yanık izleri ve 300-500 metrede bir toprağın bağrında açılmış yaralar, kül rengine dönmüş toprağı fışkırtıp etrafını döşemiş.

Kaşurê bu yaralarını nasıl saracak?

Bölüğe ulaştık. Bölükte 5 arkadaş yaralı, içlerinde genç manga komutan yardımcısı Ruken de var. Botan kızı Ruken! O'nu çok seviyorum. Koyu yeşil gözlü, yiğit kız, bu dördüncü kez yaralanışı. Hiç kendini sakınmaz. Ama bu sefer morali bozuk. Onunla sohbet ediyorum. Akşam hastahaneye dönecek. Sağlıkçı arkadaş pansuman yapmaya geliyor. Ben de yardımcı olmak istiyorum. En küçük yaradan başlıyor. Kolunda 2, bacağında 3 yara var. İkinci yaraya geçtiğinde yüreğim bakmaya dayanamıyor. Etin içinde kocaman bir çukur!... Makasın ucuyla pamukları sokup iltihabı çekmeye çalışıyor. Duygusallaştım. Sağlıkçı arkadaş sargı bezini gayet cimri kullanarak işini yapıyor. Ruken'in canı acıdığı belli. "Yeter! Bese! Bese!" diyor gözleri buğulanarak. Arkadaş onu duymuyormuş gibi "bölge"de kalan son yarım şişe tentürtüyota pamuk parçasını daldırıp yarayı dolduruyor. Ben dayanamadım, ilerideki ağaca yöneldim. Bir on dakika sonra göz attım; arkadaşlar, bacağında elma büyüklüğündeki bir çukurla uğraşıyorlar. SAVAŞ! Savaş ve politika!

Önderliğin son açıklamaları gelmiş. Takım komutanı Ferhat ve Haki arkadaş ile onu değerlendirdik. Son süreç oldukça hassas, anlaşılması için yoğun tartışılmalı.

Merdan arkadaş kötü haberle geldi: Gümrükçüler KDP pususuna düşmüş. Numan KDP'nin eline geçmiş, Riza arkadaş şehit düşmüş, Hacı çatışmış, akibetinden haber yok. 150 kişi sadece 3 kişiye karşı çatışmış. Bu haber verilirken keşif uçakları leş kargaları gibi üzerimizden dönüp duruyorlar. Bu insan güzelinden yaratılmış insanlık denizine kan damlatmak istiyorlar. Hacı heval ile Amed heval iyi anlaşırdı. Hacı hevalin Amed hevale hediye ettiği "şutik"e ve kaleme bakıyorum, bir de leş kargalarına... Rıza ve Numan yoldaşlar!... Rıza'nın yaratıcı espiri gücünü, Numan'ın saf, temiz yüreğini nasıl haykırayım ki bu leş kargalarının gürültüsünü bastırsın.

Sarya

YAJK yönetimi bağlantıdan geldi. Metîna'dan bir kara haber daha Medya ve Sarya arkadaşlar şehit düşmüş! Sarya Zap'ta bizi karşılayan gençler mangasının komutanı. Hayatımda gördüğüm en güzel, en şirin gerilla, uzun boylu, bebek yüzlü, taze bir fidan!

Fidanlar ağaç olur, açılır, serpilir, ama Sarya!

Sarya'nın ailesinden çok şehit var. Annesi Sultan, Etruş kampında komitede yer alıyor. Sultan heval bu genç, yiğit yürekle övünürdü. Şimdi şehit anası olmanın gururunu bir kez daha haykırsın dünyaya. Zaten acı haber tez yayılır. Hele bir de tüm parti yapısının yüreğine kazınmış Sarya'nın haberiyse bu!

Hava kararınca yola düştük, nokta değiştireceğiz. Biraz ilerdeki bölüğün toplanmasını bekliyoruz. Bayan mangası bütün eşyalarını hazırlamış, erkek mangaları "Ha şu, ha bu!" diyerek ikide bir "noktaya" gidip gidip geliyorlar. Komutanları şaka yapıyor: "Tek tek mesafeli aklımıza geliyor ne götüreceğimiz." Sesinde üç gün önce başarılı ve kapsamlı bir eylemin sahibi olmanın gururunu taşıyarak.

Bölük çeşmenin yanında kısa bir mola verdi. Bölgenin tek çeşmesi... Hain çeşme, tek olmanın kibirliliğiyle düşmana yatak olan ve bizim mecbur olduğumuz çeşme daha 6 gün önce Ruken hevalin vücudunda çukurlar oluşmasının suçlusu!

Yürüyoruz, bir önceki gece kadar zor bir arazi değil. Çakıllar olsa da, en azından patika var ve daha kısa bir yol.

09.08.1999, Pazartesi / Kaşurê

Yıldızlara kadar fırlatan öfke

Sabah, seyrek ve kocaman ağaçlarla bezenmiş coğrafya ve sararmış otlarla karşılaştık. Keşif uçaklarının sesi sabahın erken saatlerinde mesaisine başladı.

Öğleden önce PJKK'nin bir bildirisini temize çektim ve bir de Berîtan Zaza'nın şiirlerini okuyorum. Sarışın, 20 yaşlarında, üniversiteden terk, ama tıpkı şirin bir ilkokul çocuğu olan Garzanlı Berîtan, döküvermiş mısralara, bezemiş deftere ruhunun derinliklerini. Şiirlerinde yoğunca hasret, özlem ve bir daha görüşememenin acısını, hüznünü okuyorsun. Ayrılık, gerçekten ölümden beter. Dağda, insan bunu daha çarpıcı hissediyor.

Akşam bağlantıdan sonra doğru haberler geldi. Medya şehit düşmüş. Sarya yaralanmış, KDP üzerine gelince bombayı patlatmış. Kendini yıldızlara kadar fırlatacak öfkeyle hem de... Mîhan ve Rojda arkadaşlarda kendinde bombayı patlatarak şehit düşmüşler. Gümrükçülerden de Numan arkadaş şehit düşmüş. Hacı ve yaralı Rıza arkadaşlar da bölüğe doğru geliyorlarmış.

Haftanîn'den bizi almaya Munzur arkadaş (Çukurova Üniversitesi, Arkeoloji bölümünden terk, manga komutanı) Mazlum (yumuşak bir ses tonu var, pala siyah bıyıklı), Mêrdîn (sessiz, ama derin düşünceli, tepki duygularıyla hareket eden bir arkadaş) ve Küçük Güneyli Şiyar arkadaş gelmişler. Haftanîn'deki yoldaşları sordum, onlardan haber alabilmek çok güzel.

Yollarıma döşediğim beni düşüren taşlar

Ama ben nasıl geri döneceğim. Gerçekleşmemiş bir eylem! Yüzüm nasıl tutar onlara bakmaya. Tabii Haftanîn'e döneceği için Amed arkadaşın gözlerinin içi parlıyor. Jiyan da hayatından memnun. Ya ben! Utanırım, bakamam insanların yüzüne. Gerçekleştiremediğim arzular, hep yollarıma döşenen beni düşürmeye çalışan taşlar gibi! Amed arkadaşa bakıyorum; büyük bir keyifle, tek tek bütün arkadaşlara benim Mêrdîn grubuna kendimi dayatıpta geri dönüşümü anlatıyor. Sonunda da Haftanîn'e döneceğimi ekliyor.

Arkadaşlar şahsi matara diyorlar, yanımızda pet şişeler taşıyoruz. Ben suyun sesinden büyük bir haz alırım. Sanki ruhum hafif bir tüy gibi uçar, bulutlara, mutluluk diyarına yürür. Mataramı yarım doldururum, ki yürüdükçe çalkalanır. Benim minik denizim, minik dalga kıranım, gece yürüyüşlerinde özellikle o ses beni yürütür. Hele bir de şehadet haberi aldıysam suyun sesiyle teselli olmadan nasıl yürüyebilirim ki! Bu dönüşte, bu rahatlatan sese çok ihtiyacım olacak.

Mizgîn 13 yaşında katılmış, şimdi 18 yaşında. Adana'da büyümüş, aslen Amedli. Tam anlamıyla esmer güzeli, uzun boylu, iri gözler, dışa dönük kirpikler ok, kaşlar yay, dudaklar şeftali, çene ise badem... O yıl Adana'dan kendi yaşında 30 tane genç katılmış. Babası cezaevinde. Onun olgunluğu karşısında eziliyorum. Savaşın acılarına direniş var gözlerinde. Onlarca şehadet görmüş yiğit kız! Adana bahçelerinde, fabrikada ve bir avukatın yanında çalışmış. 13 yıla bunları nasıl sığdırabilmiş, insan hayret ediyor!

Roza arkadaş 29 yaşında, çok zayıf, çelimsiz. Onu Yunanistan'dan tanıyorum. Cemil Gündoğan'ın kızkardeşidir. Kadın sorunu ile yoğun ilgili. Ülkede daha sıcak hale gelmiş.

"Yarım kaldı"

Savaşımımıza ilişkin çok kapsamlı, ilginç, anlamakta zorlandığımız gelişmeler var. Keşke gazete vb gibi yorum gücünü zenginleştirecek kaynaklara sahip olabilseydim. Atılan barış adımına ilişkin Önderliğin parti yapısına mesajını kasetten 2 defa dikkatlice dinledim. Önderlik her zamanki gibi hiçbir şeyi atlamadan değerlendirme yapıyor. YAJK çalışmaları için "yarım kaldı" belirlemesini yineliyor. Çocuklar üzerine de değerlendirme yapıyor. Zaten son çözümlemelerinin birinde "kadını biraz da olsa açtık. Çocuklara ilişkin çalışmamız pek yok" diyordu. Biraz hayıflanarak, biraz zamansızlıktan yakınarak, sanki sonunu bilircesine. En acı olanı da, Önderlik durumunu "trajedi" olarak değerlendiriyor ve psikolojik durumunun zorluğundan bahsediyor. Yüreğim kırk parça! En acı sözleri kasetten tekrar tekrar dinliyorum:

"Kitap okumaya henüz hazır değilim. Sınırlı mektup alış verişim var. Düşünce ve duygu düzeyinde büyük bir arınma ve rafine durumu var. Paylaşmak isterdim, ama psikolojik durumum buna elverişli değil! Ama daha önceki yaşam tarzımdan çıkarabileceğiniz belli özellikler var, üzerinde çok büyük durmak ve mal etmeye çalışmalısınız. İnsan yaşamı müthiş bir şey, çözmeyi ve en doğrusunu gerçekleştirmeyi en değerli çalışma olarak değerlendiriyorum. Fırsatım olursa yaşadığım, belki hiç örneği olmayan bu trajediyi yazmaya çalışırım. Ama şimdilik çok zor geliyor. Çünkü güç gerekiyor! Yine de aranızda olmaktan bin kat daha fazla herkese yararlı olduğum inancını taşıyorum. Yaşam bunun en güçlü kanıtı olacaktır. İnsanlığın doğuşu beşiğinde her şeye, herkese sınırsız bir özlemle anlam veriyor, sevgiyle, saygıyla ve kutsalca kucaklıyorum." (P.Ö 1 Ağustos 1999)

Her sevdanın sonu

Bölük Metîna'ya gitti. Son siyasal sürece ilişkin eyalet toplantısı olacak. Biz üç-dört saat yaralı arkadaşların yanında kaldık. Sağlıkçı arkadaş yaralıları tedavi ediyor. Kimisi olgunluğundan, kimisi feodelliğinden bağırmıyorlar. Arada bir "ahh!" sesi utangaç ve zayıfça yükseliyor. Benim içim parçalandı, hiç yaralılara bakmıyorum. Zaten çoğaltmam için şifre verdiler. Son gidecek gruba yetişmesi lazım, harıl harıl onu yazıyorum.

Etraf loş bir kırmızılığa büründü, ağaçlar, yerdeki sarışın otlar ışıl ışıl parlıyor. Güneş tutulması bu! Giderek masumlaşan, kendini şirinleştirerek süzülen güneş ağır

ağır ışınlarını üzerimizden çekiyor. Bütün arkadaşlar işlerini bırakmış olanları seyrediyor. Sevdanın ilk kor haliymişçesine tebessümlere kucak açan bir süzülüş, özlenen sevgiliyle buluşmaya doğru bir kayış: İşte beklenen birleşme! Mahrumiyetlerini gizlercesine ay karartıverdi güneşi. Herkes sevişme sahnesini seyredercesine sessiz bir ilgiyle bakıyor. Bu birleşme topu topu 4 dakika sürdü. Ve sonra güneş, ilk kez birlikteliği yaşayan bir genç kız misali utangaç kızarık yanağıyla aydan uzaklaşıverdi. Muradına ermiş olmanın hazıyla, bir taraftan da bizleri görmezden gelerek ilerliyor. Her sevdanın sonunda olduğu gibi bin bir yorum başladı bile!.. Simsiyah ayın etrafında, bir süre altın bir halka gibi kalıverdi. Onlar da siyasi sürece uyup barış yaptılar vs. Şimdi ise güneş ışınları bize pişkin bir kadıncasına alışık bir yüzsüzlükle yakıyor.

Sağlıkçı arkadaş işine döndü, biz sohbetimize devam ediyoruz.

Baba evine dönen dul kadın

Şarjörlerim olmadığı için onun telaşındayım. Bir şarjör bayan arkadaşlardan, bir şarjör erkek arkadaşlardan örgütledim. Hevalê Merdan son dakikada ödevini yapan öğrenci gibi telaşla rapor yazıyor. Ona gülümsüyorum. Bir arkadaş şarjörlerimi doldurmak istedi. Ağır olacak, ama sesimi çıkartmıyorum. Rıza arkadaş düştükleri pusuyu anlatıyor. Yerlerde şaşal şişeleri olduğundan bahsediyor. Bu KDP-TC'nin ortak bir işinin olduğunun ifadesidir. Çünkü TC askerleri bizim çeşmelerimizden su içmezler. Ama gerilla her yerden su içebiliyor.

Vedalaştık, saat 04.30'da yola koyulduk. Tepede bir depoyu ayı açıp dağıtmış. Arkadaşlar bütün depolara tuzaklı mayın yerleştiriyorlar, yine de baş edemiyorlar. Ayı mayını alıp arkadaşların yoluna döşüyormuş. Bir arkadaş geri dönüp haber verdi. Biz dağılan malzemelerden kendimiz için aldık. Sabun, çorap ve hazır çorba... Sabun gerillada altın değerinde, zor geliyor. Çorap da en çabuk eskiyen şey! Doğrusu çok makbule geçti.

Kurye acemi olduğu için bizi uzun bir yoldan Habur'un kıyısına getirdi. Habur suyuna üçüncü vuruşum olacak. Ayaklarım geri geri basıyor. Hiç gidesim yok. Feodallığım mı tuttu ne! Baba evine dönen dul bir kadın gibiyim. Ne yapsam nafile! Umarım kendimi sığıntı hissetmem! Gerçekleştirilmemiş bir eylem, partiye bir şey kazandırmamış bir kişilik! Nasıl bakacağım arkadaşların yüzüne.

Vurduk Habur suyuna. Munzur arkadaşa sıkı sıkıya tutunuyorum. Bu sefer sular kalça hizama geldi. (İlk seferinde Mazlum arkadaşla katırın üzerinde yine de belime kadar ıslanarak, ikincide Şoreş ve Şexmus arkadaşların elinden tutarak ve göğüs hizasında ıslanarak geçmiştim.)

Yürüyoruz. Mazlum ve Merdan arkadaşlar her zamanki gibi kulağına radyoyu dayamış, kendi dünyasındalar. Kendi kendisiyle yaşayan biridir. Şiyar'ı ilk kez görüyorum, saygılı birine benziyor. Munzur arkadaş iri yapısına rağmen, narin yürekli, kibar konuşmalı. Ben arkada kaldığım için beni sabırla bekliyor, grup sorumlusudur. Tehlikeli yerlerden geçerken tek tek ve mesafeli koşuyoruz. Ve sonra yürümeye devam!

Bu ara hemen karşıki tepeden kurşun sesleri geldi. Bu sesleri ilk kez duymuyorum. Çok yakınımda da duydum. Hatta ilk operasyonda mermiler sağımdan solumdan geçti. Ama ilk kez ölümü böyle ensemde hissettim. Yüreğim hopladı. Sanırım pusu hikayesi ve yaralı arkadaşlardan ayrılma psikolojisi! KDP karakolundan taciz atışları yapılıyor. Patika yoldan otların arasına inip sakince yürüyoruz. Tepeleri tırmanırken öyle zorlandım ki! İki aydır raxtım boştu. Boş palaskadan sonra dolu şarjör ve ceplerime doldurulmuş çorap, hazır çorba ve sabunlar bana sanki bir katır yükü gibi geliyor.

Dönüş melodileri

Habur suyunun kenarında yürüyoruz. Kayalıklar, taşlar yine zorluyor. Suyun sesi dönüş melodilerini haykırıyor. Bir tepeyi tırmanıyoruz, uzakta sanki bir ışık gösterisi, havai fişek balosu yapılıyor. Alev kırmızısı ise işin sahnesi. Kırmızı perdenin üzerinde yıldız gibi sarı-kırmızı parıltılar. Meğer KDP, gerilla konumlanmasın diye araziyi yakmış. Çok sinirleniyorum. Bu adamlar aptal, kendi yerleşim yerlerini nasıl yakabiliyorlar! Kendi bindiği dalı kesen Hoca gibi!.. Bu kadar da TC yalakalığı fazla, ihanetin bu kadarı olmaz.

Bir saat yürüdükten sonra bu gösterinin yangın olduğu anlaşılır bir hal aldı. Ta gökyüzüne kadar, ara ara yıldız gibi alevler var. Hayret, sanki dağ gökyüzünü bile delerek geçmiş gibi, ta tepeden bu sahte yıldızlar ihaneti işaret ediyor. Biraz daha yürüdük. Vadide gökyüzüne uzanan ateş yolu iyice belirginleşti. İnsan gözünün alabildiği yer yanıyor. Bu dramatik tabloya birde genzi yakan duman ve yanık kokusu eklendi. Tepenin doruğunda oturup acıyla seyrediyoruz. Tekrar yola koyulduk.

Saat gecenin 02.00'si oldu, mola verdik. Gündüz gibi yolumuzu aydınlatan tehlike zemini ateşten uzak bir yerdeyiz. Oturduğumuz yerde uyuya kalmışım. Munzur heval daha ilerde ve güvenli yerde konaklayacaktı. Baktı hiç dermanımız kalmamış, hemen 100 metre ilerde ağaçların arasında bir yere gittik. Yanımızda küçücük bir su da geçiyor.

Artık Haftanîn sınırlarındayız. Nasıl olsa Haftanîn'de orman çok. Sabah 06.00'da kalkıp yola koyulduk. Yarım saat sonra Keşan suyu göründü. Yüreğimdeki bütün sevgileri kıskançlıkla kendinde toplayan doğa harikası Keşan suyu, yüreğimin yangınını söndürüverdi. Bir kez daha ilk gördüğümdeki gibi beni büyüleyiverdi. Bin bir özenle ve emekle oluşturulmuş, hiç bir şeyi unutulmadan, eksik bırakılmadan hazırlanmış harikalar diyarı şırıl şırıl berrak bir su sesi eşliğinde bizi karşılıyor. Bir köşesi çakıl birikintisi, bir köşesi kum, ortada bir kaya sarmaşık yosunla bezenmiş, bir köşesi yüzmek için kendini derinleştirmiş, su yatağı bir köşesi. Ve bir köşesi, çakıllardan süzülerek minik çağlayandan akan köpük köpük sular. İşte Keşan suyu; ilk görüşte aşık olduğum güzellik. Haftanîn'in ne kadar güzel olduğunu ve ne kadar özlemiş olduğumu duyumsayarak yürüyorum, dönüşün acısıyla birlikte!..

Bıraktığım şeyleri aynı bulamayacağımın sancısı

Dönüşler bana hep değişimi dillendirirler, beni hüzünlendiren değişimi... Bıraktığım şeyleri aynı bulamayacağımın sancısını yaşarım. Aynı çoşkuları, aynı heyecanı, aynı mutluluğu isterim, mutlak bulamayacağımı bilerek. Dönüş; hüzün ve değişime dayanma zorunluluğudur. Ve nitekim bu dönüş de öyle oldu.

Yanmış coğrafya birazcık yürüyünce kendini gösterdi ve hala yanmaya devam eden kocaman gövdeli ağaçların yanından geçerek tepeye tırmanıyorum. Bir taraftan bu yangının küllerinin sıcaklığı, diğer taraftan güneşin kızgınlığı, bir taraftan gönlümün yangını, belimin ağrısı ne yapsam yürüyemiyorum. Bir tepeyi tam üç saatte çıktım. Oturduğum yerde uyuyakalıyorum. Arkadaşlar gitti, Munzur arkadaş beni bekliyor; "gel tepenin bitimine 30 metre kaldı. Bak ileriye, ta o bulutların arasında kaybolan dağdan geliyorsun. 30 metreyi mi gidemeyeceksin" diyor. "Sen git, ben gelirim" diyorum. Tabii uyudum, kaldım. Kuryelerin 30 metresi bir saattir. Öfkeli bağırışla uyandım. Munzur heval uzun bir süre beklemiş, seslenmiş seslenmiş duymamışım. Kafamı çevirdim, gerçekten de 30 metre kalmış. Boş yere dünden beri nazımı çeken arkadaşı sinirlendirmişim.

Tepeye gittim. "Ben tepeci arkadaşlarla gideyim, beni bırak" diyorum, kabul etmiyor. "Sen git, ben ayak izlerini takip ederim" diyorum, kabul etmiyor, çaresiz yürümeye devam ettim. Tepeye yürümeye başlamadan aldığı raxtımı istedim; "Ben taşırım" dedi. Arkadaşların olduğu noktayı kobra vurmuş alevler yükseliyor. Cihazla bağlantı bir türlü kurulamıyor. Tahmini ilerliyoruz.

Arkadaşlarla karşılaştık. Ronahî'ye, Çîçek'e, Eser'e, İstanbullu Zinarîn'e vs doyasıya sarıldım. Önyargımda olduğu gibi, hiç bir şey bıraktığım gibi değil, hazan bir bahçe gibi tarumar olmuş. Bölüğümüzün eski tadı-tuzu olmayacak. Bayan takımı olduğu gibi değişmiş. Melsa arkadaş, Amed arkadaş, Narîn arkadaş görevden alınmış. Narîn hevalın yerine Xatîce heval gelmiş. Kalın kaşlı, pürüzsüz cildi, uzun ve güven veren bedeniyle (göreve yeni başlayan her arkadaş gibi) geçmişi eleştiren, çok şey yapacağına inanan bir duruşu var. Melsa arkadaş tüm eleştirilere rağmen her zamanki umursamaz edası değişmemiş. Onun aksine oldukça duygusal olan Amed heval mahçup, yıpranmış, kaygılı ve ezik masumiyetiyle içimi sızlattı. Onunla arazinin yanışından konuşuyoruz, "buralar ne ki heval, bizim önceki kaldığımız yerler hep yandı" diyor. Üzülüyorum, oraları görmeye nasıl dayanacağım. Böylesi değişimlere dayanmak güç istiyor.

Diyalektik dışı yorum

Manga yerlerine uzandık. Ağır bir hava var üzerimde.

Düşünüyorum, eski evlerinden çıkmamakta direnen yaşlılara hak veriyorum. Sonra birden aklıma Kaşurê'deki son gecemizde gördüğüm rüya geliyor. Arkadaşımdan mektup gelmiş, ben okumak için acele ediyorum, arkadaşlar durmadan iş çıkarıyorlar. Bir o ağacın arkasına gizleniyorum, bir bu ağacın... Gene "bir iş var" diye çağırıyorlar. Hep aynı; mektubu bir türlü okuyamıyorum ve birden "nöbetçisin!" diye uyandırıyorlar.

Arkadaşlara soruyorum; "rüyada mektup almak ne demektir?" "Bir haber alacaksın!" diyorlar. İçimde "şu koskoca mağrur dağların ardındaki yorgun ve yaşanmışlıkla dolu olan şehirden haber geleceğine kim inanır? Sizin rüya yorumunuz diyalektik dışı!" diyorum.

Sivil yaşam üzerine espiriler

Sabah kalktığımda sinekler bana "hoş geldin!" demişlerdi. Ellerim, kollarım şiş ve müthiş kaşınıyor. Tabii dudağımı da unutmamışlar. "Haftanîn'deyim" diyorum ellerime bakarak ve birazdan kalkıp Haftanîn'in değişmez sabah-öğle-akşam menüsü pirinç pilavı yiyeceğiz ve yanılmıyorum; kahvaltımızı pirinçle yaptık. (Gerilla'da kalk saati 04.30'dur.)

Burada 6 gündür tabur olarak son gelişmeleri değerlendirmişler. Bu tartışmalarda olamadığım için çok üzülüyorum. Arkadaşların anlatmalarını istiyorum. "Teslimiyetle uzlaşmanın farkı nedir? Siyasal gelişmeler nasıl değişebilir?" ve onlarca can alıcı nokta derinliğine tartışılmış. Tartışma konularını duydukça daha çok hayıflanıyorum. Haydi tartışmaları kaçırdık, tüm arkadaşları bir arada görseydik, dağılma anına yetişseydik! Süreç bazı arkadaşlarca tam anlaşılmamış. Ben de kafamın daha berraklaşmasını istiyorum. Arkadaşlar sivil yaşama dönme üzerine espiriler yapmışlar. Bazı, sadece kendini kaba savaşta ifade eden arkadaşlar bunalıma bile girmişler. Siyasileşmenin zorunluğu, ideolojiyle savaşın bağlılığı daha çok kendini hissettirdi. Gerçi savaş o kadar acılı ve uzun ki "barış" sürecine girileceğine inanmak zor. TC'nin bu yapısıyla "barış"ı düşünmesi çok kolay değil...

Haftanîn'in güzelliği yazılamaz

Banyoya gittik. Yemyeşil yosundan oluşmuş kadife zemin, kurşini renkte taşların oluşturduğu şelalecikler suya doğru eğilip saygı duruşuna geçen söğütler, sularla oynaşan sarmaşıklar ve seki seki su gölcükleri. Hayır, bu Haftanîn'in güzelliği yazılamaz! En iyisi filme alıp küçük bir kaseti defterime iliştirmeliyim. Yoksa nasıl anlatabilirim ki! İşte bu küçük cennette henüz yeni olgunlaşmaya başlayan üzümlerin eşliğinde güzel bir banyo yaptık.

Sonra nöbet tuttum. Nöbet yeri çok romantik. Çizgi film "Heman"da olduğu gibi mağaraya bir oyuk hokka gibi açılıyor. Kayalarla bezenmiş bir aksesuar cennet diyarı o hokkanın içine girip bakmak istiyorum. Ama yılanlar hep böyle oyuklarda yaşar, çekiniyorum. Xatîce arkadaş benim Demhat arkadaşın bölüğünde Sosin arkadaşın takımında olacağımı söyledi. YAJK bizden rapor istiyor.

Yeni bir başlangıç yapmalıyım. Gerilla yaşamına yeniden giriş yapmak ve sürecin ağırlığıyla iddiamın, eylem kararımın olgunluğuyla yeniden yeniden gönülleri fethedecek kişilikte olmalıyım. Evet, güzel bir "kelime" olmalıyım. Bunlar olması gerekenler. Ama nasıl? Benden beklenilenlere cevap olamayacağım diye korkuyorum.

Bir hafta Xatîce arkadaşla dolaşacağız. Akşam saat 17.00'de bölükle vedalaşıp yola koyulduk. Bayan grubunun dışında tabur kopmutanı Kasım arkadaş, Amed heval, 2 milis, 1 arkadaş daha var, yürüyoruz. Amed yalnızlığı seçti, önden ilerledi. Yürüyüşü benim gibi olan aslen Amedli, İstanbul katılımlı, fiziken çekici hoş bir bayan olan Zinarîn ile şakalaşıyoruz: Bakalım mükemmel "artçı" kim olacak! Yanmış arazilerden geçiyoruz. Zinarîn heval "illede, inadına yeşeriyor!" diyerek yanmış ağacın kökünden fışkıran filizi gösteriyor. Yaşama savaşı veren umut filizi! Böylesi dirençle yeniden başlamak istiyorum. İkimizin önünde Çîçek yoldaş yürüyor. Pazarcıklı Frankfurt katılımlı. Kabaran kıvırcık saçları, uzun boyu, fazla güzel olmayan yüzüne karşın dünyanın en güzel yüreğine sahip olan Çîçek yoldaş! Kalbinde hiç bir pazarlık, hesapçılık olmayan insanlık cevheri, sizlerle olmaktan öyle mutluyum ki. Çîçek yoldaş, sevgi senin emeğinde, gözlerindeki pırıltıda!

Bir ara vadiye bakacağım diye nerdeyse uçuruma yuvarlanacaktım. Xatîce heval yürüyüşüme bakarak, "bu kadar uzun süredir gerillalığa alışamadın mı!" diyor. Saat 22.00'yi geçiyor, Amed hevale yetiştik. Onun haline duygusal yaklaşıyorum. Kendini böyle yalnızlaştırırsa, içine kapanırsa kendisini yıpratır. "Bugün çok hızlısınız. Ben de birlikte sohbet ederek yürürürüz zannetmiştim" diyorum. O az önce BBC'de dinlediği Önderliğin "silahlı gücümüzü TC güçlerine katarız" açıklamasının şokunu yaşıyor. Qasim heval, ben ve Amed heval bunun üzerine yorumlar yaptık.

Ve yürüyoruz. Tepeden aşağıya iniş, "Ew kiye?" diyen tanıdık bir ses. Evet bu Hücum! Nasıl sevindim! "Bizim bölük" nokta değiştiriyormuş. Hücum, Mazlum, Merdan, Mîtan, Jiyan, Medya, Ruken, Yekbun, Eylem ve yeni bir arkadaş. Hepsiyle kucaklaşıyoruz. Canım yoldaşlarım benim "Diğerleri nerede?" diye soruyorum. Göreve gitmişler. Buluşmanın mutluluğu bu "bizim bölük" of! Olamaz! Artık bizim bölük değiller. Yeni bölüğüme nasıl "bizim bölük" diyeceğim. Hayır! Benim gözümde "bizim bölük" o bölüktür.

Gece yarısı Demhat arkadaşın bölüğüne ulaştık. Medya heval bir çuval şeftali, salatalık, domates getirdi. Kocaman şeftalilerden kaç tane yedim hatırlamıyorum. Düşmanın meyve bahçelerini yakmasına direnmiş gazi şeftaliler! Arkadaşlar köylülerden ekili ürünü satın alıp kış erzağı hazırlamak için çuvallarca getirmişler.

10.08.1999, Salı / Keşan

Kürdistan güzel kalacak

Sabah kalktık. Narin ve Roza arkadaşla kucaklaştım. Diğerleri görevdeler. Narin arkadaş çok hasta. Onun için de çok üzüldüm.

Takım komutanı Sosin arkadaş. Herkes onun hakkında olumlu bahsediyor. Bana yardımcı olacağına inanıyorum. Biraz Narin hevalle sohbet ediyoruz. "Biz de burada son bir ayı çok yoğun yaşadık" diyor.

Akşama bahçeye gidip şeftali ve domates getirdik. Suyun üzerinde ağaç köklerinden köprüler, bazen de bu köprülerden şelaleler oluşmuş. Kafamı yukarıya kaldırıyorum, yanmış ormanların ortasında sertliğiyle güven veren kayalar hala "Kürdistan güzel kalacak!" diye bağırıyor.

Haftanîn'de de operasyonda yaralanmış arkadaşlar var.

14.08.1999-Cumartesi

KAN YOLUNDA YILDIZ TOPRAKTA LİLYUMDULAR

Da¤lar dünyan›n en güzel tuvali ve lilyum, bu tuvale çizilen en güzel çiçektir...

Toprağın bağrına bir tohum düşmüştür geçen yazdan. Sabır ve ümitle döllenir küçücük tohum. Neyi sırtladığını bilemeden, toprakla beraber dünyanın yükünü omuzlar. Zamanın geldiğine hükmedince toprak ana, ilkin çekirdeğin kabuğu çatlar ve ilk doğuş, toprağın altında olur. Etraf karanlıktır. Göremez, ilk kez ağırlığını hisseder taşıdığı yükün. Şaşkındır. Taşıdığı ağırlık altında gözleri boğulur. Çığlıkları yankılanıp döner kendine. Var oluş bu kadar mıdır?

"Çekirdeğini koruyan, sıcaklığına özlem duyar. Ancak geri dönüşün olmayışının bilinci, körpeliğini acıtır. Çaresizliği, gözyaşlarında gösterir kendisini. Fakat bir şeyler yapılmalıdır yine de. Başını kaldırır inatla. 'Adımlarımla soğukluğu aşacağım' cümlesi, güç vermek için diline dolanır. Göremez adımladığı yolu, etraf hala karanlık. Gözlerini iyice kapatıp içindeki ışıkla yol almak ister. Toprak ilk hıçkırığına, ilk cemresi ile yanıt vermiştir oysa. Nemlenen toprak, gittikçe ısınmaktadır. Fakat o, farkında değildir bunun. Yasak ettiği için artık ağlayamaz da. Dışarıdan kendisini cesaretlendirmek isteyen birileri varmışçasına, onların haykırışlarını duyarmış gibi kulaklarında yankılanan 'haydi, haydi' çığlıklarının temposunda ilerler. Zorlu bir çırpınıştan sonra tüy gibi hafiflediğini hisseder. Hala karanlıktır çevresi. Dört yandan kendisininkine benzeyen sesler işitir. Yalnız olmadığını anlayıp ivedilikle, 'biz neredeyiz?' sorusuna ortak eder sesini. Toprak altındaki doğuştan sonra ilk kez gülmüştür yüzü. Peki onu hala neden görememektedir? Alnı gittikçe ısınır, sol kanadı kıpırdanmaya başlar. Bir serinlik yalar yüzünü ve yakıcı bir sıcak gözlerini zorlar. O zaman anlar gözlerinin hala kapalı olduğunu. Gözlerini hafifçe aralamasıyla, çok parlak bir ışığa çarpıp tekrardan kapanması bir olur. Korku mu, heyecan mı telaş mı, anlam veremez duygularına. Belki de hepsinin harmanıdır yaşadığı. Özlemini çektiği güneş ile tanışma zamanıdır, işte yaşadığını hissedeceği gerçek doğumun derinliklerden sıyrılıp toprağın yüzüne çıkmanın, günle tanışmanın zamanı. İçindeki sevinç pınarını dizginlemeye çalışarak alıştıra alıştıra göz kapaklarını. Doğa ve kendi rengi ile tanışmadan önce bütün renklerin görünmesini sağlayan güneşe selama durur. Artık doğuşunu tamamlamış, kimliğini almış bir ***lilyum(*)***dur o, bağrından çıktığı toprağı tamamlayan. Tanıklık ettiği tarihi demlemiştir toprak ana onda. Ve o, hiçbir hükümlere kucak açmadan Zagroslar'da neyin ve kimlerin yaşayabileceğini gösteren on altı bin çiçekten biri olarak tarihi görevini üstelenir: Zagroslar'ın yaşayan ilkelerinin kanıtı olmak.

Lilyumların günyüzüne çıkışı gibi, dünyanın dört bir yanından neon ışıklarının yalancı parlaklığından kaçıp, gökyüzü ve güneşle gerçekten tanışabileceğimiz Xakurkê'nin serin yeşilliğine atmıştık kendimizi. Kendimizinkine benzeyen seslerle orada tanıştık. Var oluşun anlamı sığmıyordu sokaklara, okul sıralarına, iş yerlerine, küçük evlerimize... Başlangıçta her birimizin ayrı bir nedeni varmış gibi gelirdi. Tanıdıkça anladık nedenin bir tek ve ortak olduğunu: Var olmak. Kürt, Türk, Arap, Fars; kadın, çocuk, yaşlı... İnsan olarak var olmak. Sıcak savaş günlerinde Zagros'un serin gülümseyişine sığındığımız ilk kampımızda hepimiz de lilyumun o ilk gün yaşadığı heyecan vardı. Acemi birliği idik. Tüm yeniliğimize rağmen, cephede savaşanlara lojistik destek sunmaya çalışıyor, öte yandan yaşamdaki acemiliğimize karşı, savaşa tüm gönüllülüğümüzü katıyorduk. Kimler yoktu ki aramızda. Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden, Türkiye metropollerinden, Kürdistan'ın ücra caddelerinden; güneyden, doğudan kopup gelen renklerden oluşmuş koca bir motif gibiydik. Türkçe çok konuşulduğundan Soran arkadaşlar, hemen takımımıza isim yakıştırmışlardı. Eleştirel bir sempati ile *"İngiliz takımı"* diyorlardı bize. Bizse paylaşımlarımız geliştikçe bu adı farklılaştırdık. Lilyum tohumları olarak adlandırıyorduk kendimizi. Lilyum olmak istiyorduk. Böylece toprağa düştüğümüzde bir lilyumun bedeninde yeniden doğup, yeniden kucaklayacaktık Zagros'u, gökyüzünü, Güneş'i...

İlk sözümüzden bu yana beş kış geçti. Beş bahar yeni lilyumlar doğurdu toprak ana. Beş yaz kemiklerimizi ısıttı, iyice... Beş yılda beş tohum düştü toprağa İngiliz takımından: ***Serdar, Baran, Cemal, Rızgar ve Fırat...*** Şimdi onlar, Zagros'un koynunda, dörtken bir şehitliğin içinde, yeniden en gerçek haliyle kucaklarken Kürdistan'ı, tohumların yarattığı bağ sorgulatıyor duruşumuzu. Anlatmalı onları, yeniden çiçekleşişlerini, tanıklıklarını, bir de kanıt oluşlarını. Biliyorum, sokaklara sığmayan anlamları, kağıtlara da sığamaz. Yine de küçük bir ipucu olur tanımayanlara. Sonunu merak edip başlanılacak uzun bir yola çeker, anılara yeni yeni İngiliz takımları oluşturur. Anlatmalı onları, ilk toprağa düşenden başlayarak...

Lilyum I

Adı, soyadı: **Serdar ...**
Kod adı: **Serdar**
Doğum yeri ve tarihi: **Muş-Varto, 1976**
Mücadeleye katılım tarihi: **Almanya 1997 baharı**
Şehadet tarihi ve yeri: **1998, Xakurkê-Lolan**

Lilyum II

Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Baran**
Doğum yeri ve tarihi: **Van, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: **İstanbul, 1997 baharı**
Şehadet tarihi ve yeri: **1998 Xakurkê-Lolan,**
(Her iki arkadaş aynı eylemde art arda toprağa düştüler.)

21. yüzyıla iki kala... Uzayın sonsuzluğuna el atanların adeta lanetlediği ilk insan özünün torunları, tarihte olduğu gibi bugün de Zagros dağlarında kaleşnikofu çıplak bedenlerine kalkan etmişlerdi. Bu toprak insanının, günümüze kadar iradeleri dışında dayanacakları hiçbir şeyleri olmadı. Ama işte bugün, yeryüzünü ve dünyayı saran bir *'Güneş'*leri vardı. Onunla yeniden yüklendiler kalkanı, yeniden ısıttılar kleşi. Görmeden anlam vermedi birçokları, "bu nasıl iradedir?" diyerek...

O gece bir kez daha kleşler ısınacak, iradeler sınanacaktı. Serdar arkadaş Türk ordu güçlerinin bulunduğu tepeye saldıracak grubun içerisindedir. Baran arkadaş ise, hemen arkasında yer alan savunma grubunda, BKC'si ile birlikte yer alır. Beklenen an geldiğinde, savaş oyunundan bir görüntü karesi ilk mermi ile canlanmaya başlar. İlk mermi ile önündeki mevzilere doğru atılır Serdar yoldaş. Bir, iki, üç... Dördüncüde ayaklarına söz geçiremez. "Kalk haydi ilerle!" komutuna uymaz ayakları. Bulunduğu yere uzanır.

Parmağı BKC'nin tetiğinde, yüreği atışların ritminde olan Baran cihazdan yayılan sesi duyuyor: *"Heval bir arkadaş şehit düştü, takviye gerek. Heval takviye..."* O anda 'acaba kim, ya Serdar'sa?' sorularını geçirir aklından. Baran, Serdar'la sözleşmiştir, toprağa düşenin silahı yerde kalmayacak diye. Kimsenin duyamayacağı alçak bir sesle *"o olmasın?"* sözcükleri yarı aralanmış dudaklarından dökülüyor. Ve hemen böyle düşündüğü için, lanetler kendisini. Karanlıkta yalnızca fosforlu tuşları görülen cihaz susmaz:

"Kimdir şehit düşen?"

"Serdar arkadaş... Mevzide şehit düştü."

Seslerin kendi içinden geldiğini sanır Baran. Tetikteki parmağı donar, atışlarla beraber kalbi de durmuştur sanki öylesine hareketsiz... Savaş oyununda en katlanılmaz acılar o kısacık anlara sığar, en güçlü sevinçler anlarda yudumlanır. Savaş kendi kurallarına uymaya zorlar insanı. Gereğinden fazla beklenilen bir dakika bile, oyunun sonu olabilir. Şaşkınlığına ve gafletine kızar Baran. O verdiği söze doğru koşarken, ayaklarının altından toprak kaymaya başlar.

Baran tepeye ulaştığında mermilerin çevresine düştüğünü görebilmektedir. Boğuk boğuk sesler, rüzgarla taşınır kulaklarına. Yaşananların acı çeken tanığı ay, daha iyi görebilmek için tüm enerjisini harcar ve toprak ayaklarının altından kaymaya devam eder.

İlk mevziyi geçer Baran. Lilyuma duran Serdar'la gözleri dolar. Eylem öncesi Serdar arkadaşın halaydaki figürleri canlanır gözlerinde. *"Ömrün yarısı otuzdur"* diyen Serdar'ın sözlerini hatırlar. Ve işte ancak ömrünün yarısına sığdırabilmiştir çocuksu sevinçlerini. Baran'ın özene bezene temizlediği silahı ve madeni taşlar, hafiften parlar. Nereden geldiğini anlamaz, ama bir yarasa geçer önünden.

Ve toprak hala kaymaktadır ayaklarının altından...

İkinci mevzi... Ürpererek yaklaşır cesede. Belki O'dur diye, bir an duraksar. Uzun sakalları, koca göbeği gördüğünde anlar satılık ruhlardan olduğunu. Devam eder koşmaya.

Serdar arkadaşın ateş başı sohbetlerde 'ölmek ve öldürmekten korktuğunu' söylediğini anımsar. Nefret ettiğini, ancak, yaşamak ve yaşatmak, lanetliliği aşıp insan özüne ulaşmak için zorunlu olduğundan, savaşa ve gerillaya katıldığını söylemişti Serdar arkadaş. Öldürdüğü halde bunu yapmaktan nefret ettiğini bir de. Önüne bakmadan koşmaktadır Baran. Üçüncü mevziye geldiğinde tökezleyip düşer. Vurulduğunu sanır ilkin. Kontrol eder. Mermiler karanlıkta yitip uzaklara gitmektedir. Bu, Serdar arkadaşın uzaklardan gelişini hatırlatır ona. Serdar arkadaşın ablasına olan sevgisini, onu dilinden hiç düşürmeyişi gelir her nedense aklına. Kardeşten öteye arkadaşlıklarını, ablasının yurtseverliğini anlatırken duyduğu gururu gizleyemediğini anımsar. Her anlatışında gözlerinde beliren kıvılcımlardan ona layık olma isteminin yansıdığını düşünür. Serdar arkadaş bir keresinde ablası ile ayrılırken ağlamak istediği halde ağlayamadığını anlatmıştır.

Toprak ayaklarının altından kaymaya devam eder.

Barut kokusu daha da keskinleşmiştir artık. Tilililer karanlığa baskındır.

Bir iki adım sonra dördüncü mevzi... Tutunacak bir şey yoktur çevresinde Baran yoldaşın. Diz üstü çöker. Sürüne sürüne ilerler mevziye doğru. Son bir kez de olsa onu görme hissi ile doludur. Ve işte orada, acıdan büzülmüş dudakları, kabarık boyun damarlarıyla, boylu boyunca uzanmıştır Serdar yoldaş. Birilerinin görmesinden çekinmeden, kendiliğinden yanaklarına doğru süzülür gözyaşları. Henüz soğumamış bedene dokunur. Ay ışığının yansıdığı "keçeline" uzanır. Ne kadar çok takılıp sinirlendirmişlerdir Serdar'ı. "*Keçelini kamufle et. Yoksa seni ilk oradan vuracaklar"* dedikleri zamanları içi acıyarak anımsar. Tohumunu çoktan toprağa bırakmıştır Serdar yoldaş. Ve Baran'ın ellerini ıslatan kanı can suyu olmuştur ona. "Ke-

çeli" hiç görünmeyecektir bir daha. Sonsuza dek toprak kamufle edecektir onu. Gözlerini kapatıp keçelinden öper. Son kez vedalaşır yoldaşıyla.

Gözleri Serdar'ın, biri toprakta biri de silahını sıkan ellerine takılır. Silaha bakar, bir şeyler anımsatmasını istercesine. Birden silaha doğru atılır. Verdiği sözü anımsamıştır Baran.

Toprak kaymaya devam eder...

Mermiler alıcı kuşlar gibi etrafında dönmektedir. Aldırmadan önünden ilerleyen yoldaşlarının tilililerine katar sesini. Gelecekse, tüm garipliği ile, acısıyla gelebilirdi ölüm. Hani ne de olsa hayat, ölmek ve yaşamaktan oluşan bir buket değil midir? Bu gün bir can, yarın bir kelebek. Ama en renksiz olanından. Yüreği renklidir çünkü. Ya bir çiçek, ya nehir çiçeğe akan, ya da bir bulut. İlle de ülkelerinin dağlarına yağan. Toprağında açan dallarına konan... Van'da olan ailenin geleceği karanlık bağlarından, İstanbul'un insan özünün kaldırımlarda bekletilip pazarlandığı ve herkesin pazarcı olmaya zorlandığı kirli yaşamından kopup gelmemiş miydi ne de olsa. Ama dağlar başkaydı. Yüreğinde çocuksu gülüşü, dağ pınarlarının sadeliğini doldurmuştu dağlar. Yıldızlardan öğrenmişti kayıp cennetin burası olduğunu. İşte, bu cennet içindi ölüm. Bu cennetten, yaratılan yaşamdan bir yudum olsun tatmak için ve cennette kanıt olmak için ölüm.

Dur! diye yanındaki yoldaşı tutmasa daha gözükara atılacaktı ilk elden. Tutmasına tuttu ya yoldaşı, sekizinci mevzide eli yetişemedi Baran'a. Baran arkadaş Serdar arkadaştan dört mevzi sonra düştü toprağa. Eşit aralıklı tarhlara tohum eker gibi, sekizinci mevziye bıraktı tohumunu. Toprak bir daha, bir daha kaydı ayaklarının altından. Tohumu toprağa karışan Baran, ayın dahi saklayamadığı parlak bir yıldıza kaydı. Yıldız kendini göstere göstere aşka kaydı. Sona bir kala sekizinci mevzide toprakla kucaklaştı bedeni. Ruhu tohumda ve aktığı can suyunda, özlemleri yıldızda kaldı...

Lilyum III

Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Rızgar**
Doğum yeri ve tarihi: **Siirt, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: **İstanbul 1997 baharı**
Şehadet yeri ve tarihi: **Soran Eyaleti-Hacı Ümran 1998**

Patikaları aşıp, dağın eteklerine inen *"İngiliz takımının"* ilk neferlerindendi Rızgar arkadaş. Rojda soluduğu ilk nefes ismini taşımıştı ona. Rızgar, kurtuluş koymuştu adını. Dağların eteklerindeki o ilk kampımız, kirlerden kurtulmamızın üzerine sinen yapışkanları silmenin ilk adımıydı. Bu yüzden yaşama en güçlü katılanlardandı Rızgar arkadaş. Yaşadıklarından öğrendikleri, kurtuluşun ancak buralarda olduğu bilincini herkesten daha güçlü yaratmıştı onda. Bu bilinçle sarılırdı yaşama. Kurtuluşa adım atmanın ilk anlarını, saatlerini bu takımla geçirdi. Bir takımda yer aldı ama, o bütün takımları kendinde taşırdı. Öylesine büyüktü yüreği. *"ilklerin kudreti büyüktür, manevi varlığınız hep yanımda olacak"* derdi.

"Bir yılda iki defa yaralandı. Yapması gerekenleri sıraladıkça toprağa karışmanın erken olduğunu düşünüp direndi yine de. En son Çoman eyleminde sırtından yaralansa da beyaz çarşaf ve doktor eli en çok bir ay tutabildi Onu. Sadece bir ay kurşun sohbetlerinden uzak kaldı. Ve yatağından çıkar çıkmaz sohbete ortak olmaya geldi. Ateş dansına kattı kendisini."

Tüm mazlum insanların çocukluğuna benzerdi onun çocukluğu. En güzel, yalın hayalleri henüz filizken kırılmıştı. Okumak istemesine karşın okutulmamıştı. Okuyamaması, yoksulluk ve özel savaş uygulamalarının yarattığı baskısıdandı. Oysa en çok resim yapmayı severmiş çocukken. Çocuk yaşta, insanı karşısına alıp çizeceği türden resimler çizermiş. Ne var ki, yiten okuma hayalleriyle resim yapmasının da önünde setler oluşmuş. Yalnız yüreğinin bir köşesinde üstü nasırlanmış bir sevda olarak kalmış resim. Sonradan baba mesleği boyacılığa başlamış. Ama herkesindekinden farklıymış onun boyadığı binalar. Yüreğinde nasır tutan sevdası duvarları tuval yaparmış ona. O, onlarda ressam titizliğiyle, kimsenin içine giremediği dünyalar kurarmış Rızgar arkadaş. Gördükleri ile yetinenler, yalnızca bir rengin aynı anda sıralanışını görürlermiş duvarlarda. Rızgar arkadaşın yüreğinden akan bin bir renkli gökkuşağı, umut mavisi ve nasır tutan hayallerin griliğiymiş göremedikleri. Patronlarının olmadığı zamanlarda kendini bir odaya kapatır, bütün renkleri kullanarak çıplak gözle bile seçilen desenler oluştururmuş.

Onu da her rengin kendi doğallığında bulunduğu dağlara, renklere olan özlemi çeker. Ressam yürekli Rızgar'ın tuvali, bu sefer de dağlar oldu ve resminin adını koydu ilkin. Kurtuluş, ki tuvale özgürlüğü çizmeye çalıştı Rızgar arkadaş. Kırmızının en doğal ve en gerçek halini kullanarak yaptı bunu. İşbirlikçiliğe karşı verilen bir savaşımda kendi yüreğindeki tohumu bıraktı en sevdiği tuvale. Biliyordu ki, dağlar dünyanın en güzel tuvali ve lilyum, bu tuvale çizilen en güzel çiçektir. O, en güzel çiçeği çizmek içini toprağa katık etti bedenini.

Lilyum IV

Adı, soyadı: **Hüsnü Cemal Kızılkurt**
Kod adı: **Cemal**
Doğum yeri ve tarihi: **Doğubeyazıt 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **İstanbul 1996**
Şehadet yeri ve tarihi: **Sinine Lolan/Kale tepesi, 1998 baharı**

"*Mevziden çıkan mavide yiten ve maviyi kanatlarında taşıyan martıları mavinin tek görkemi sanırdım. Görebildiğim kadar ömürlük diye kabullendiğim, meğer bildiğim kadar ömürlükmüş. Sonradan bildim. Kürdün Kürdistan'la mavinin görkemi şahinlerdir. Gerçi bunu da gördüm. Ama göremediğim birçok görkemin daha benim için de var olduğunu da bilince çıkardım..."* diye ateş başı sohbetlerinde martılar ve şahinlerden bahsederdi Cemal arkadaş. İstanbul'da iken, Galata köprüsünde martılara dalıp işe geç kaldığını anlatırda sık sık.

O, Ararat'ın eteklerinde büyümüştü. Yüreği Ararat'ın asi toprağı ile döllenmişti. Yeşerdiği toprağın izleri, sonradan gittiği İstanbul'a da taşınmış, orada daha fazla kalmasına kökünden aldığı maya izin vermemiştir.

"Tarlabaşı demir parmak
Tarlabaşı loş
Tarlabaşı baldırı çıplak
Tarlabaşı çok çeşit sevda" derdi demesine, ama asi yüreği kaldıramamıştı demir parmakları.

Ağlamak zayıflık değildir. Duyunun saflığına, derinliğine kapılmaktır. İçten hissetmenin ıslaklığıdır. Ancak, ağladıktan sonra deşarj olup ağlamasına neden olan etkenlerin üzerine gitmemiştir asıl çirkinlik. "Sen artık bir yetişkinsin" dediklerinden sonra, belki de ilk kez '97 Güney savaşında Goşin eylemine götürülmediği için ağlamıştı Cemal arkadaş. Zavallılık değil, dağlara çeken nedenlere cevap olacak bir pratiğe geçememekti onu ağlatan. Ama öyle yüzüstü bırakmadı yapmak istediklerini. Bir sonraki eylemde ilk ismi okunan o olmuştu. Dayattı, ısrar etti, yapması gerekenleri öğrendi ve yaptı. Adını düzenleme listesine böyle aldırttı. Ondan sonra gelişen hemen hemen tüm eylemlerde silahının namlusu ısındı, ellerini barut kokusuyla yıkadı. Bir yılda iki defa yaralandı. Yapması gerekenleri sıraladıkça toprağa karışmanın erken olduğunu düşünüp direndi yine de. En son Çoman eyleminde sırtından yaralansa da beyaz çarşaf ve doktor eli en çok bir ay tutabildi onu. Sadece bir ay kurşun sohbetlerinden uzak kaldı. Ve yatağından çıkar çıkmaz sohbete ortak olmaya geldi. Ateş dansına kattı kendisini.

Kurumuş yaprakların dansına ve karanlığa seslerini saldıkları gece savaş çanları yeniden çalındı. Garip ve inanılması güç olan, kendilerine 'Kürdüm' diye ad koyanların kendi özgürlükleri için savaşanların üzerlerine gelmesiydi. Büyük meşe ağacını içten kemiren kurtlardı onlar. Onların soğukluğu yayılmıştı geceye. Güzdü, bulutlar yağmura gebe. Esen rüzgarlara barut kokusu karıştığında, herkes anlardı ardından ter ve kan kokularının geleceğini. Cemal arkadaşın, kaldırımlarda beline sıkıştırdığı molotof kokteylinin yerini artık otuz iki parçalı bomba almıştı. Karşılarında kendilerine 'Kürdüm'(!) diyenlerin bulunması daha da hırçınlaştırıyordu Onu. Yanağındaki beni daha da açığa çıkaran gülümseyişini bırakmadı yine de. İnatla fırlattı otuz iki parçalı bombasını. Ardı sıra yoldaşları ilerledi. Onlarla büyüdü mavilik. Bir halay kurulmuştu sanki.

Halaydan geriye, dalından kopan son bahar yaprağı gibi ağır ağır yere düşen Cemal arkadaş kaldı. Yüreğini şahinin kanatlarına koydu, onunla çıktı görkem arayışına. Herkesin varlığını bildiği, ama herkesin anlayamadığı bir anlam, bilinmesi gereken bir görkemdi şimdi.

Lilyum V

Adı, soyadı: **Ayhan Bitmez**
Kod adı: **Fırat**
Doğum yeri ve tarihi: **Adıyaman 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **...**
Şahadet yeri ve Tarihi: **Hakkari, 1998 baharı**

Fırat kenarında büyümüş bir Fırat çocuğuydu O. İlk hocası olmuştu Fırat ve ilk sınavını onda vermişti. Boyları uzamaya, sesleri çatallaşmaya başlayan çocukların büyümeye geçişlerin ilk evresiydi Fırat. Bakışları bulutlanır o zaman. Vücutta kan kaynar. Sınav vakti bahisler tutulur. Fırat'ı yarıp karşıya geçen, gençliğinin ilk nişanını alır: Sevebilme hakkı. Herkesin harcı değildi o yaşta Fırat'a kafa tutmak. O, tutanlardandı işte. Yıllar sonra kendi deyimiyle "yükseklerdeki yıldız nöbetine" soyunduran cesaretinin ilk örneğini Fırat'a karşı vermişti.

Sınav gününün gecesi, uyku girmedi gözüne. Kararsızlık bulutu, bir türlü başından ayrılmıyordu. Sanki karanlıkla çıkıyordu karanlık. 'Bir sabah olsa, gün ışısa' diyordu içinden. Ama gidip gitmeme arasındaki boğuntu, peşini bırakmıyordu. Günün ilk ışıklarıyla, ancak sabaha karşı daldığı uykudan uyandı. Akşamki kararsızlığı o yaşamamıştı sanki. Tek bir şey vardı kafasında: Fırat'ı geçmek. Nitekim o gün çok zorlansa da, alır nişanını... Sınavlar bitmez yine de, adı gibi yaşanması da yaman olan diyarlarda. Nemrut'u tanımak vardır sırada. Nemrut'ta yalınayak çıkıp, tarihi, oyuklarında gizledikleri tortularla günümüze taşıran heykellerin sırrına ortak olmak ister. Bu taştan yapıtlara, ötelerden gelen bir hava çeker O'nu. Canlı bir şeyler vardır aralarında bağ sağlayan. Bir şeyleri devralması gerektiği hissi yayılır heykellerden. Nemrut, rüzgarına koynunu açtığı bir günde ilk kez, Zagros hikayelerini dinler. Ve günün birinde bu hikaye, kanatlarına alıp onu Zagroslar'a çeker.

Birçokları gibi vedalaşması gerekir doğduğu topraklara, Fırat ve Nemrut'a. Yoksulluk, ailesini İstanbul'un varoşlarına taşır. Sınavlarla yeni tatlar yakalamaya alışkın yüreği, hep arayıştadır. Bir şeyler eksiktir. İlk nişan yetmez artık. Arkadaşları "dağlarda yıldız nöbetçiliğine" çağırdıklarında, yine bir şeyleri aşma sınırında hisseder.

Yükseltilere çıkmanın kolay olmadığını bilirdi O. Nemrut'tan öğrenmişti bunu. Çetin ve canlı barut kokan bir sınavdı bu. Enine boyuna düşünür. Geceleri gibi gündüzlerini de alır gel-git ritminde bulutlar. Dört gün hiç çıkmaz evinden. Dördüncü günün sabahında, Fırat'ı geçtiği günkü kararlılık ile uyanır. Serin Zagros rüzgarına karşı duracaktır bu sefer. Yine, başarı ile verir sınavını. Zagros rüzgarını kucaklamayı öğrenir ve Fırat'la kurduğu dostluğu sunar ona.

"Fırat kenarında büyümüş bir Fırat çocuğuydu O. İlk hocası olmuştu Fırat ve ilk sınavını onda vermişti. Fırat'ı yarıp karşıya geçen, gençliğinin ilk nişanını alırdı: Sevebilme hakkı. Herkesin harcı değildi o yaşta Fırat'a kafa tutmak. O, tutanlardandı işte. Yıllar sonra kendi deyimiyle "yükseklerdeki yıldız nöbetine" soyunduran cesaretinin ilk örneğini Fırat'a karşı vermişti."

Her an, yeni bir başlangıçtır Zagroslar'da. Sınavlar bitmez. Arayış ve kendini bulma istemi de, hep canlı kalır. Nemrut heykellerinin anlatmak istediklerini, Zagroslar'a adım atar atmaz anlamıştır. İnsanlığa analık yapmış dağların kucağına sığınmış, Nemrut'tan miras aldığı tortuları güneşin yakıcı sıcaklığında aydınlatmıştır. Dağın karnında yeniden doğmak içindi savaş. Bunun içindi kan ve barut. Bu bilinçle soludu dağları. Ve barut kokusunu. Ateş çemberlerinden pusulardan geçti.

Bir gün yine kuşatmadaydılar, şafak öncesiydi. Zaman zaman üç, zaman zaman da dört skorsky ve kobra helikopteri tepeleri bombalıyordu. Varolma savaşındaki Güneşin Çocukları'nın yerini tespit ettikten sonra, çevrelerine indirme yapmaya başladılar. Etraflarındaki vadileri, boğaz ve tepeleri tutarlar. Yalnız bir geçidi açık bırakırlar, tek çıkar yola mahkum edip avlamak için. Böylesi anlarda çemberden çıkacak durumda değilsen, çatışırsın. Zayıf anında karşındakinin hatalarından yararlanabilirsen, üstün bir öngörü ve atılganlıkla yararsın çemberi. Seni sıkıştırmak isteyenleri, sen alırsın çembere. Nice kuşatmalardan sıyrılmayı bilmiştir gerillalar. Pes etmemek, en sonu mermiye kadar savaşmak, şehadeti anlamlı kılma çabası, çoğu zaman başarıyı kendisiyle getirmiştir. İşte Fırat çocuğu *Lilyum beş*, böylesi bir çatışmada anlamı yakalamaya çalışacaktır.

Yağmur, direnişin ateşinde yananları serinletmek ister. Fırat ve yoldaşları, yüzlerini yağmurun tanıdık serinliğine bırakırken, karşıdan birileri avazı çıktığı kadar küfretmektedir yağmura. Katlanamadıkları yağmurdan intikam almak istercesine, gerillaya yağmurun arasında kurşun yağdırırlar. Lilyum beş, cevap vermek için siper aldığı kayalığın ardından başını çıkarır. Saçlarına düşen yağmur damlaları başını okşarken, O çatışmaya devam eder. Yanından, yöresinden geçenler ile bir ara durur. Kısa süren bir sessizliğin ardından bir tek mermi sesi yankılanır. Bu sefer geçemez mermi, Fırat'ın boynuna saplanır kalır.

Zagros'tan aldığı tohumu, Hakkari kayalıklarına bırakan Fırat, Nemrut heykellerinin oyuklarına yeni bir tortu daha bırakır.

Acılar, destana durur dillerde. Beş Lilyum destanlara yaraşır bir şekilde omuzlarlar yükü. Onlar, güneşin aydınlık yolundan ilerlemek için Zagros zirvelerinde rüzgarları kucaklayıp, bakışlarıyla ufukları fethettiler.

Onlar, artık her bahar tohuma duracak olan Beş Lilyumdur.

***Lilyum:** Zagros lalesi.

Mücadele arkadaşları adına
Cuma ANDOK

APOCU HAREKETİN YENİ KİMLİĞİ İLE 2003'Ü KAZANACAĞIZ

Baştarafı sayfa 2'de

Eğer iyi görülüp, iyi anlaşılır, etkili bir mücadele yürütülürse, Irak'ta ve Ortadoğu'daki değişimin içinde Kürt sorununun çözümü, Kürt halkının yeni sistemde etkili bir yer kazanması sonucu da ortaya çıkabilir. Bundan da öteye Kürtler, Ortadoğu'daki değişimi ve yeniden yapılanmayı yönlendiren bir güç haline gelebilir. 20. yüzyıl sisteminin inkar ettiği, yok saydığı, yok etmek isteği halk, tarihin en eski halkı, o sistemin aşılması ve yeni bir sistemin oluşması mücadelesine bölgedeki en etkin, en önde, hatta önder düzeyinde katılabilir. Yürüttüğü mücadele ile böyle bir gücü ortaya çıkardı, aslında statükonun aşılmasını en çok dayatan bir güç oldu. Hem dış güçlerden çok daha fazla bölgenin kabul edeceği demokratik değişimi, özgürlüksel gelişmeyi dayatıyor hem de bunu bizzat pratikte yürütecek bir gücü ortaya çıkarmış durumdadır. Dış siyasi çerçeve, bölgedeki güçler dengesi, siyasi mücadele gerçekleri de iyi anlaşılır değerlendirilirse, bu gelişmeler bölgenin değişim mücadelesi üzerinde çok etkili olan, rol oynayan bir noktaya çekilebilir. Aslında uluslararası alanda, bölge düzeyinde yaşanan mücadele, Irak üzerinde, onunla birlikte Kürdistan üzerindeki mücadele bunu çok net gösteriyor. Şu an, uluslararası sistem mücadelesi, bir Ortadoğu mücadelesi haline gelmiş durumda. Ortadoğu mücadelesi, bir Irak mücadelesi olmuş; Irak mücadelesi de Kürdistan üzerindeki bir mücadele durumuna gelmiştir. Sorun, Kürt sorununun nasıl çözüleceğine her zamankinden daha fazla gelip dayanmış, bağlanmıştır. Onun için Kürt işbirlikçileri bu ortamda daha fazla hareket edebiliyorlar. Kendilerine bir yer bulmaya çalışıyor, değer buluyorlar. Gericilik onlarla bir çözüm yaratmak istiyor. Devrimci çözümü, halkların çıkarına olacak çözümü engellemek için onları öne çıkartmaya, demokratik değişimi bu temelde tasfiye etmeye çalışıyorlar. Bunu görmemiz, anlamamız gerekli. Bu bir tehdit ve tehlikedir. Bunu doğru politikalarla aşmamız gerekir. Bunu aşacak politika nedir? Kürdistan üzerindeki mücadeleyi, Irak ve Ortadoğu'daki mücadeleyi doğru anlamaktır. Uluslararası ve bölgesel düzeydeki siyasi güçler ilişki ve dengesini doğru anlamak. Ortama etkili müdahale edecek bir siyasi yaklaşımı geliştirmek, yürütmek, pratikleştirmek, en önemlisi de kendini etkili siyaset yürütecek pratik güç haline getirmek. Halkı daha fazla örgütlemek, halkın siyasal gücünü, siyasete aktif katılımını daha ileri düzeyde geliştirmek. Bu da demokratik serhildanı, demokratik kitle eylemliğini en ileri düzeyde geliştirmeyi ifade ediyor. Eğer bunları yürütebilirsek, çizgimizin gerektirdiği örgütlenme ve eylem birliğini pratikte gerçekleştirebilirsek, kadro ve örgüt yapımız buna öncülük ederse, işte o zaman biz, Irak ve Ortadoğu üzerinde yürütülen mücadelede daha etkili hale geliriz. Biz etkinlik kazandıkça, Ortadoğu'daki değişim ve yeniden yapılanma mücadelesini daha da derinleştiririz. Süreci daha köklü değişimler içeren bir süreç haline getiririz. Bu ne kadar gelişirse, Kürt sorununun demokratik çözümü o kadar bir gerçek haline gelir. Kürtler bölgede daha etkili bir konum kazanır. Ortadoğu sorunları çözüm bulabilir, Ortadoğu, Önderliğin öngördüğü yeni demokratik uygarlığı geliştirme merkezi haline gelir. Yeni bir uygarlık yaratma, insanlığı yeni bir uygarlığa çekme sürecini geliştirir. Bu da bölge açısından kalıcı bir çözüm, istikrar ve sorunların aşılmasını gerektirir. Şu çok net görünüyor; dar yaklaşımlar, çıkarcı yaklaşımlar çözüm getirmeyecektir. Bu konuda yanlış yapmamamız gerekli. Etkiliymiş, büyük güce sahipmiş, sanki kısa vadede kendi etkinliklerini gerçekleştirecek ve çözüm gücü olacak, egemenlik kuracakmış gibi görünüyorlar, ama bu bir görüntüdür. Pratikleşmeyecek bir durumdur. Bunu uygulamaya çalışanlar pratikte başarılı olamayacaklar. Çünkü Ortadoğu'nun sorunları öyle çözümlenmez. İnsanlığın sorunları günümüzde bu kadar yüzeysel, dar ve basit değil. Onların Ortadoğu'daki yapılanışları da öyle basit değil. Bu sistem çok sınırlı sorunları çözemiyor. İşte Türkiye'yle çözüm üretiyorlar, Ege sorununu çözemiyorlar, Kıbrıs sorununu çözemiyorlar. Nerede çözecekler! Üç bin, dört binyıllık Filistin-Arap-İsrail sorununu nasıl çözecekler. Mezopotamya sorununu, Kürt sorununu nasıl çözecekler? Öyle dar, çıkarcı yaklaşımlarla çözemezler. Almanya'nın ağır yenilgisi, Osmanlı'nın dağılması ortamında bile Avrupa, ancak elli altmış yıllık bir çözüm yaratabildi. I. Dünya Savaşı içinde ancak bu durum çıktı. Şimdi ortada öyle bir durum da yok. Öyle dar, çıkarcı, yüzeysel yaklaşımlarla hızla bir çözümün olacağını beklememek gerekiyor. Ortadoğu'da sorunların çözümü, güçler ilişkisinde, dengesinde köklü değişimi gerektiriyor. Bu da Önderliğin, insanlığın önüne koyduğu zihniyet devrimini gerektiriyor. İnsanlık bir zihniyet değişimini yaşayacak. Kısmen ilerledi, daha fazla ilerleyecek. Çelişki ve çatışma ile çıkar sağlama kültürünü bırakıp AB'nin içine girdiği birlik ve ittifak ile işbirliği temelinde çıkarlarını geliştirme çizgisine gelecekler. Politik zihniyeleri bu temelde değişecek. Güç ilişkileri değişecek, ABD'nin öngördüğü bir süper gücün imparatorluk düzeni ortaya çıkamayacak. Yeni uluslararası sistem kesinlikle öyle olmayacak. ABD daha da geri çekilecek. Avrupa'dır, Rusya'dır, Asya'dır, birçok güç öne çıkacak ve uluslararası düzende daha demokratik bir paylaşım ortaya çıkacak. Yoksa yeni düzenin sonsuz bir ABD düzeni olacağını öngörmek, çelişkilerden ve insanlığın gelişiminden hiçbir şey anlamamak oluyor. Ortadoğu'nun sorunları ancak böyle köklü bir zihniyet değişimi, demokratik zihniyet, demokratik siyaset ve demokratik işbirliği gelişirse çözümlenebilir. Şimdilik buna yaklaşım zayıftır. Demek ki o zaman insanlık bu noktaya gelene, uluslararası güçler böyle bir demokratik yaklaşıma çekilene kadar Ortadoğu mücadelesi devam edecektir. Bir anda hemen Ortadoğu'daki mücadelenin biteceği, çelişkilerin çözümleneceği düşüncesi doğru değil. Bizim de doğru anlamamız, doğru yaklaşmamız gerekiyor. Bölgenin çelişkileri, insanlığın durumu demokratik zihniyet, siyaset, ilişki ve yaşam değişimini gerektiriyor. Bu uzun bir mücadeleyi alacak. O zaman biz böyle bir sürecin gelişimi üzerinde etkili olabiliriz. Örgüt olarak da, halk olarak da, bu zihniyeti, siyaseti ve kültürü daha fazla geliştirerek bölgedeki değişimde, yeni uluslararası sistemin oluşumunda rol oynayabiliriz.

ORTADOĞU'YA EN ETKİLİ MÜDAHALE GÜCÜ APOCU ÇİZGİDİR

Baştarafı sayfa 10'da

Değişimi isteyen iki temel çizgiden biri ABD'nin ve içerde TÜSİAD gibi güçlerin öngördüğü sermaye çevrelerinin değişim çizgisi iken; diğeri KADEK'in öngördüğü halkların birliği ve kardeşliği temelinde Türkiye'nin demokratik yeniden yapılanma çizgisidir. Seçimden de bu iki güç çıktı. Gelişme sağlayan, Türkiye'nin geleceği üzerinde mücadele halinde olan bu iki gücün bir tarafını AKP ve CHP'li meclis, diğeri tarafını da DEHAP bloğunda birleşen demokratik halk hareketi temsil ediyor. Bu çok somut bir cephe ayırımıdır.

Yeniden yapılanmanın Türkiye'ye bu biçimde kabul ettirilerek statükoculuğun aşılması, Ortadoğu'da statükoculuğun aşılmasının başlangıcı oluyor, dolayısıyla Ortadoğu'nun önünün açılmasını ifade ediyor. İkinci adım Irak'ta Saddam Hüseyin yönetimini değiştirmektir. Herkes önce Saddam Hüseyin yönetiminin değişeceğini sanıyordu, ama öyle olmadı. ABD '90'dan beri Saddam Hüseyin yönetimi ile çatışmalı olduğu halde onu değiştiremedi. Değiştirmesi mümkün de değildi. Çünkü bölgedeki statükoyu belirleme çizgisi Türkiye'de oluşuyor. Türkiye değiştirilmeden, statükoculuk Türkiye'de aşılmadan Saddam Hüseyin yönetimi değiştirilemezdi. Saddam Hüseyin yönetimi kendi gücüyle değil, Türkiye'nin ayakta tutmasıyla yaşıyordu. Dolayısıyla Türkiye'de değişimin başlamasıyla, Saddam Hüseyin yönetiminin temel dayanağı ortadan kalkmış oldu. Bundan sonra Irak yönetimi, Türkiye'deki değişim çizgisine paralel ve uyumlu olacak şekilde değişebilir. Irak'ta değişimin nasıl olacağı, bütünüyle Türkiye'deki gelişmelere bağlıdır. Türkiye'de yeniden yapılanma hangi çizgide gelişecek ve bu yapılanma için iç mücadele nasıl seyredecekse Irak üzerindeki mücadele ve yeniden yapılanma arayışları da o temelde gelişecektir.

Önderlik bunu görüyor ve bu temelde yeni bir süreci geliştirmeyi öngörüyor. Aslında biz '98'den itibaren bir geri çekilme süreci başlattık ve bu süreç VIII. Kongre'ye kadar devam etti. VIII. Kongre'den bu yana değiştirmeye çalışıyoruz. Pratik olarak VIII. Kongre'den bu yana yürüttüğümüz değiştirme çabaları şimdi anlam buluyor ve yerli yerince otuyor. Önderliğin yeni süreç başlatma tanımı buradan ileri geliyor. VIII. Kongre'yle başlattığımız süreç; yeniden yapılanmayı örgüt olarak üstten tamamlama ve tabana yansıtma çabalarımız, Türkiye'de yeniden yapılanma sürecini resmen başlatmaya yol açacak kadar etkili olmuştur. Yeni süreç geri çekilme yerine, ileri gitme ve yayılma; toparlanma, kendini eğitip değiştirme ve yenilenme çalışmalarına çekme yerine, gericiliğe karşı her alanda çok yönlü ve aktif bir mücadele çizgisine girme sürecidir. Önderlik yeni süreci aktif mücadele, pratikleşme, bölge çapında örgütlenme ve mücadele etme süreci olarak tanımlıyor ediyor. Bu bakımdan yeni süreç, geri çekilme ve kendini toparlama sürecine tamamen son vermeyi ifade ediyor. 2 Ağustos deklarasyonunun geçersiz sayılması bu nedenledir.

Aktif mücadelenin nasıl olacağı sorusu önemlidir. Kuşkusuz, geçmişteki gibi halk savaşı stratejisinde bir silahlı mücadeleye yönelmek değildir. Hareket olarak strateji değişikliği yaptık ve siyasal mücadele stratejisini benimsedik. Demek ki aktif mücadeleye geçmek, siyasal mücadele stratejisini uygun taktiklerle aktif olarak pratikleştirmek demektir. Bu strateji içinde serhildan, demokratik halk eylemliliği ile meşru savunma temelinde halkların, demokrasi ve özgürlük çizgisinin korunup geliştirilmesi var. Yine ideolojik mücadele, diplomasi, aydınlanma ve Rönesans çalışmaları var. Bütün alanlarda çok yönlü bir mücadele yürütmek gerekiyor. Daha önce resmen başlattığımız bu aktif mücadele dönemini, fiilen de 2001 yılından bu yana yoğun bir pratik örgütsel çalışma yürüttük. Artık bu konuda hiçbir engel tanımadan kendimizi çok aktif bir mücadele yürüten taktik konuma ulaştırmak durumundayız. Mevcut gelişmeler, bunu gerektiriyor.

Apocu çizginin zaferi halkların zaferidir

Bu gelişmeler içerisinde Türkiye'de yaşanacaklar belirleyici olacak. Türkiye'deki gelişmeleri yönlendirebilmek için demokratik halk eylemliliğini en üst düzeyde geliştirmek, gidebileceği kadar ileri götürmek lazım. Böyle bir mücadeleyle Irak'ı, Ortadoğu'yu ve uluslararası mücadeleyi etkiliyoruz; pratik mücadele çizgisi tutturarak barış savunucusu, demokratik değişim isteyicisi oluyor ve onun motoru haline geliyoruz. Kürt toplumunda köklü bir demokratik devrim geliştirmekle kalmıyor, bunu başta Türkiye olmak üzere bütün Ortadoğu halklarına yayan konuma geliyoruz. İşin esas yönü budur.

Bir yandan demokratik değişimin motor gücü haline gelen serhildanı Kuzey'de ve Türkiye'de en ileri düzeyde geliştirmek gerekirken, Güney'deki ve Irak'taki gelişmelere karşı duyarlı olarak ABD ve Türkiye'nin geliştirdiği askeri müdahale yaklaşımına karşı, çatışma ortamını gözeten bir gerilla düzenini dikkate alıyor ve kendimizi buna göre düzenliyoruz. Mevcut gelişmeler bizi demokratik halk eylemliliğiyle birlikte siyasal mücadele içinde silahlı direnişe başvurmaya götürecek. Güney ve Irak öne çıkıyor, ama bunun sadece bu alanla sınırlı kalacağını düşünmemek lazım. Bütün alanlar bu konuda hareketlilik arz eden bir konuma gelebilir.

İşbirlikçilikten kurtuluş gelmeyeceği açıktır. "Süleymaniye ve Hewler'e oturmuşlar, dünya onları kabul etmiş. Onlar öyle olduklarına göre Kürtlere zarar gelmez" demek büyük bir yanılgıdır. Böyle düşünmek, tarihten hiç ders çıkarmamayı, siyasi ve askeri mücadele gerçeğini bilmemeyi ifade eder. Tam tersine, '47'den beri neler yaşandığının göz önüne getirilmesi, tarihten biraz ders çıkarmak ve doğru tutum takınmak açısından yeterli olacaktır. Bunların herhangi bir güçleri veya itibarları yoktur. Kendilerine ait bir iradeleri veya bununla kazandıkları herhangi bir statüleri de yoktur. Hepsi ABD siyasetinin gereklerine göre ve PKK Önderliği'nde yürütülen büyük mücadelenin etkileri temelinde oldu. Dolayısıyla kendilerine ait bir şey yoktur. ABD, '75'de ortada bıraktığı, en kötü teslimiyete çektiği gibi bu gün de kendi çıkarlarını esas alarak yaklaşacaktır. '47'de Moskova yoluna düştükleri gibi, şimdi de Paris yolunu aşmaya çalışıyorlar. ABD çıkarlarını bir kenara bırakırsak geriye PKK mücadelesinin ortaya çıkardığı değerler üzerinde yaşamak kalıyor. Yeni dönemin geliştirilmesi gerici saldırılar karşısında halkın demokrasi ve özgürlük ideallerinin, ulusal demokratik varlığının savunulması bu güçler eliyle değil, Apocu hareketin geliştireceği mücadele ve gerilla direnişiyle sağlanacaktır.

2 Ağustos deklarasyonunun geri çekilmesi, koşulların gerektirdiği her türlü mücadele yöntemine doğru tarzda başvurma inisiyatifinin oluşturulması anlamına geliyor. Bu bakımdan son gelişmeleri, giderek askerileşen ortamın oluşması şeklinde değerlendirmek durumundayız. Siyasi mücadeleyi geliştirerek bunu engellemeye çalışmak işin bir yanıdır, ama tümü değildir. Bu nedenle HPG güçlerimiz, siyasal mücadele stratejisi içerisinde gelişmelere cevap olacak bir silahlı savunma konumuna girecektir. Türkiye'den başlamış olan değişim mücadelesinde Amerikancı çizginin değil, Apocu çizginin hakim olmasını sağlamak; halklar için yeni bir baskı, sömürü ve aldatma dönemi yerine özgürlük ve demokrasi yönünde ilerleyen bir değişim sürecini geliştirmek; Barzani ve Talabani'nin Kürt halkını oyalama, basit değerler uğrun yeniden satma tehlikesine karşı, Kürt halkının demokrasi ve özgürlük ideallerini, bu doğrultudaki gelişimini ve ulusal demokratik varlığını koruyabilmek için böyle bir mücadele kaçınılmazdır.

YENİ STRATEJİMİZ
ÇAĞIN DEMOKRASİ GÜCÜ OLACAKTIR

Baştarafı sayfa 16'da

Aksine, aksine, aksine –üç aksineyi bilerek vurguluyorum– yeni çizgimiz mücadeleyi gevşetme, bırakma değil; tersine mücadeleyi daha da yükseltme, mücadelesiz kalmama stratejisi yaklaşımıdır. Mücadeleyi daha kapsamlı yürütme, ortaya çıkan mücadele birikimimizi bütün Ortadoğu coğrafyasına yayarak, özgürlük ve demokrasi anlayışını Kürdistan'da daha köklü bir güvenceye kavuşturma stratejisi ve tatkiği oluyor. Ulusal düzeyde böyledir. Kaldı ki Kürt halkı açısından stratejimizin çok kapsamlı, köklü, avantajlı sonuçları olsa da, ideolojik politik çizgimiz evrensel bir anlayıştan kaynaklanıyor. Bir ***Apoizm'den*** bahsedebiliriz. Apocu hareketin yeni bir dünya tahlilinden, yeni bir bölge ve Türkiye tahlilinden söz edebiliriz. Sadece bir Kürdistan hareketi değil, bir evrensel hareket olarak bütün sorunlara genel bir anlayıştan baktığından söz edilebilir. Kürdistan sorunu da bu çerçevede bir özgürlük ve demokrasi sorunu olarak en iyi nasıl ilerletilebilir anlayışı ile değerlendirmektedir.

Kürt halkının öncülüğüne ve birikimine güveniyoruz

Özcesi Türkiyelileşmemiz ya da Ortadoğululaşmamız, ne Türkiyeli bazı kurumları içine almak ve böylelikle Türkiyelileştiğimizi söylemek gibi dar bir yaklaşımı ifade ediyor ne de herhangi bir anlayışa iltihak etme, kendi çizgisinden vazgeçip başka bir çizgiye yamanması anlamına geliyor. Türkiyelileşme tamamen bir coğrafi sınır içinde özgürlük ve demokrasi güçlerinin bütünlüklü mücadelesini anlatıyor. Açılım sahasının Türkiye olmasını anlatıyor. Ve mevcut siyasi sınırlar içinde Kürt ve Türk halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesini ortak bir stratejide yürütmeyi hedefliyor. Aksine burada Kürt öncülüğü ve Kürt damgası ağırlık basacaktır, basıyor da nitekim. Önümüzdeki süreçte de Türkiye'deki demokrasi ve özgürlük mücadelesinin öncülüğünü maddi gücünü Kürdistan oluşturacaktır. Türkiye'de bir özgürlük ve demokrasi geliştiğinde bunun Kürt rengi fazlasıyla yansıyacaktır. Herkesin bunu böyle bilmesi gerekir. Bir coğrafyada özgürlük ve demokrasinin tarihi süreci kimin daha kapsamlıysa, kimin arkasında böyle bir özgürlük ve mücadele tarihi varsa, doğal olarak Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin daha sonraki sürecinde de o güçler etkili olur. Bunu bugün Türkiyeli demokrasi güçleri de kabul etmektedir. Kürdistan halkının özgürlük ve demokrasi gücünün Demokrasi ve özgürlük mücadelesinin temel çekirdeği olduğunu, yeni eklenecek halkaların bu çekirdek etrafında toplanacağı düşünülmektedir. Türkiyelileşme yaklaşımı budur. Tabii bu kavramın ifade ettiği bir gerçek ise, mücadelemizin Kürdistan'da ortaya çıkardığı birikimi Kürdistan coğrafyası ile sınırlamamak ya da sadece ona dayanarak siyaset yapma anlayışından çıkarak daha geniş çevrelere ulaşma, halkımızın yarattığı birikimi bir rant elde etme aracı olarak kullanmak isteyen yaklaşımlara müsaade etmeyerek, bunu bir demokrasi ve özgürlük gücüne dönüştürme, bunu yalnızca Kürdistan'da değil, Türkiye ve Ortadoğu'da harekete geçirme, mücadelemizin birikimine böyle bir rol verme anlayışını da ifade etmektedir. Tabii bunlar sadece ideolojik ya da politik yaklaşımlarla sınırlandırılamaz. Bunun pratik ifadesinin mutlaka gerçekleşmesi gerekir. Bunun için de Türkiye'nin en ücra köşelerine kadar demokratik özgür birlik çizgisinin hem bileşenlerinin bulunması hem de her yerde örgütlendirilerek bu çizginin sözden çıkartılıp gerçekten Türkiye'ye özgürlük ve demokrasiyi getirecek bir güce ulaştırılması gerekir. Türkiyelileşmeden anladığımız bir şey de budur.

3 Kasım seçimleri öncesi Türkiye'de yeterince örgütlenmedi, yalnızca Kürt halkının bulunduğu bölgelerde belli bir örgütlenme oldu. Bu da Türkiye halkıyla birlikte bir demokratik, özgürlük birlik, yani demokratik cumhuriyet yaratmak için demokrasi hareketi yaratma, bu demokrasi hareketini meclise güçlü bir biçimde taşıma sonucunu ortaya çıkarmadı. Bu açıdan hem yeniden yapılanmada hem de Türkiyelileşme konusunda 3 Kasım seçimlerinden çıkardığımız sonuçların olumlu katkısı olacaktır. Bir noktanın da altını çizmekte fayda var. Ulusal demokratik hareket, Kürdistan'da ulusal ve örgütsel düzeyde çok önemli mevziler ortaya çıkarmıştır. Yaratılan sonuçların arkasında büyük bir tarih vardır. Bu tarih yaşanmamış olarak kabul edilemez, yaşanmamış olarak görülemez. Bu açıdan bugünkü durumu değerlendirirken, sanki 70'lerin başındaymış gibi yaklaşmak bir saptırmadır. Diyalektik veya bilimsel bir yaklaşım değildir. Kürdistan halkının geldiği düzeyi, yarattığı kazanımları öyle kolayca geriye çekmek mümkün değildir. Bunlar tarih olmuştur. Öyle başkalarının vermesiyle, lütfuyla yaratılan değerler de söz konusu değildir. Bu değerlerin içeriği dolmuştur. Bu içeriğe de Ulusal demokratik mücadele bir öz ve kapsam kazandırmıştır. Bu açıdan bu kazanımların erimesi, dejenere edilmesi, ortadan kaldırılması imkansızdır. Bunlar artık tarihe mal olmuştur. Kürt halkının hiçbir zaman yok edilemeyecek özgürlük ve demokrasi kazanımlarıdır. Kürt halkının kimliğini, kültürünü yeniden yoğuran ve şekillendiren bir tarih ve birikim söz konusudur. Bu açıdan yeni stratejik çizgimiz de mücadelemizin yarattığı bu değerlere dayanarak ilerleyecektir. Türkiyelileşmesi de, ya da Türkiye'nin Kürdistanileşmesi de bu değerlere dayanarak gelişecektir. Bunu da herkesin bilmesi gerekir. Kürdistan halkının yarattığı değerler, birçok devlet kurmuş ulusların yarattığı değerlerden çok çok fazladır. Birçok devlet yaratan ulus, Kürt halkının bugünkü özgürlük ve demokrasi düzeyine gelmemiş ve ulaşmamıştır. Bunlar bilinen gerçeklerdir. Sorun devlet kurup kurmamak değildir. Sorun sınırlar oluşturup oluşturmamak değildir. Sorun, bir halkın ulusal, kültürel ve sosyal anlayışını çağdaşlaştırmaktır, çağdaş bir halk gerçeği haline getirmektir. Bugün Kürt halkının Ulusal demokratik mücadelesi karşısında Ortadoğu ve Türkiye'de direnen gerici kesimler vardır. Kürt halkı geldiği düzeyi tümden pratikleştirme, bu gücünü bütün bölge halklarıyla paylaşma, onlarla özgürlüğü, demokrasiye veya ekonomik refahı geliştirme kanallarını hala bugün tümden bulmuş değildir. Ama yarın mutlaka bulacaktır. Kürt halkının Özgürlük ve demokrasi mücadelesi yalnızca Kürdistan'ı değil, tüm Ortadoğu'yu özgürlükçü, demokratik ve refah coğrafyası haline getirecektir.

Bu hedeflerimizin bir hayal olmadığını, ama devrimcilerin, demokratların gerçekleşebilir ütopyaları olduğunu söyleyebiliriz. Kaldı ki artık bunlar ütopya da değil, mücadele edildiğinde yakın bir dönemde kazanılacak hedefelerdir, güzelliklerdir.

BASIN-YAYIN ALANI İDEOLOJİK MÜCADELE ALANIDIR

Baştarafı sayfa 26'da

Farklı çıkar çevreleri tarafından yönlendirilen propaganda organlarının etkisi altında kalınmamalıdır. Bu, bir siyasal tercih meselesidir. Bilgelerin onlar tarafından aktarılıyor olması, etki altına girmeye yol açmamalıdır. Bu konuda olukça hassas ve dikkatli davranmak, olup bitenleri doğru bir bakış acısıyla izlemek kesinlikle gereklidir. Halkların yararına bir propaganda ajitasyon çalışması yürütebilmek için bu gereklidir. Bu olmadığı taktirde demokrasi söylemi adı altında sermaye çevrelerinin, milliyetçiliğin ve savaş kışkırtıcılığının hizmetine girmek gibi bir durum ortaya çıkabilir.

Basın demokratikleştikçe bir değişim gücü olur

Sol demokrat basın yayın organlarında geçmişe göre bazı ilerlemeler var, ama henüz bunların başlangıç düzeyinde olduğunu, yayın çizgisinin tam oturmadığını ve bütün yayın organlarının yeterli hale gelmediği bir gerçektir. Yayınların eklektik ve parçalı olduğu görülüyor. Bu durum, çizgi hakimiyetinin zayıflığından kaynaklanıyor. Bu konuda da bir düzeltme olmalı, hakimiyet gelişmelidir. Değişim ve yeniden yapılanmanın her şeyden önce basından gelişmesi gerekiyor. Basın kendisini buna göre değiştirip bu konuda öncülük etmezse başkalarını değişime teşvik edemez, tutuculuğa ve statükoculuğa karşı değişimin ve yeniden yapılanmanın savunucusu olamaz. İdeolojik yaklaşımı temsil etme, değişimi sahiplenerek yönlendirici olma konusunda zayıflıklar var.

İdeolojik yayın organlarının günceli daha iyi ve yeterli çözümlemeleri, sağlam bir ideolojik duruşa kavuşarak etkili mücadele eden bir içeriğe sahip olmaları gerekiyor. Bunlarla birlikte biçim bakımından da yeterli kılınmaları şarttır. Yeni bir yıla girerken yeniden gözden geçirilip daha düzgün ve etkileyici hale getirilmelerine ihtiyaç var. Dergiler ideolojik öncülüğü, açılımcılığı ve siyasal sürece yön vermeyi tam olarak sağlamalılar. Yurtdışındaki basının bu konudaki zayıflığı daha fazladır. Gençlik dergisi kabul edilmemesi gereken bir çizgide ve ısrarlı o çizgiye koruyor. Demokrasi ve özgürlük mücadelesine öncülük edecek bir gençlik hareketinin dergisi öyle olamaz. Ciddi sapmalar içeriyor. Avrupai olduğu, emperyalizmin ideolojisizleştirmesinin çok ağır etkisi altında olduğu görülüyor. Bunda "gençleri fazla sıkmamak gerekiyor, ideolojiden anlamazlar, teorik tartışma yapmazlar" şeklinde bir yaklaşım rol oynuyor. Bu, tam da emperyalizmin yaşam çizgisine teslim olmayı ifade ediyor. Esas olarak bununla mücadele ediyoruz. Dolayısıyla ideolojik mücadelenin bu noktada yürütülmesi gereklidir. Gençliğin örgütsüzlüğünü aştırmada yayın faaliyetinin ve bu temelde geliştirilecek ideolojik mücadelenin büyük rol oynaması gerekiyor. Gençlik örgütleri duyarsız olsalar da gençlik dergilerinin bu işi sahiplemesi, gençlik hareketinin bu durumunu derinliğine irdeleyerek konuyu güncelleştirmesi ve herkesi hareketi ilerletecek çalışmalar yapmaya zorlaması gerekir.

Büyük Güney'e yönelik yayınlarımız da çizgi konusunda duyarlı değiller. Doğru bir duruşa, dolayısıyla etkili ideolojik mücadeleye en fazla ihtiyacı olan bir alan olmasına rağmen, bunu gösteremiyor. İlkel milliyetçiliği, aşiretçi feodal yaklaşımları aşmak için en şiddetli tartışmaları ve en keskin ideolojik vuruşların bu alanda yapılması gerekirken, tersine en zayıf ve uzlaşmacı tutum burada açığa çıkıyor.

Kadın dergilerinde ideolojik mücadelenin ve özgürlük ölçülerinin geliştirilmesi açısından teorik yaklaşımlarının çok daha kapsamlı ve derinlikli, tartışma düzeyinin zengin, ideolojik duruşunun sağlam olması lazım. Darlığı ve yetersizliği aşması gerekiyor. Demokratik devrimin öncü kesiminin yol göstericiliğini yapan ideolojik bir yayın organı olarak herkesi aydınlatacak, mücadeleye bütün yönleriyle açıklık getirip perspektif sunacak konumda olması lazım. Demokrasi ve özgürlük mücadelesinin hem doğru bir çizgide gelişmesi hem de derinlikli ve etkili kılınabilmesi için ideolojik ve teorik yaklaşımların böyle bir düzeyi tutturması şarttır.

Günlük haber organlarının çok daha etkili, sistemli, doğru ve yeterli bir yaygın politikasını tutturmuş hale gelmesi gerekiyor. Bu konuda da eleştirilmesi gereken yönler var. Kitleleri etkileme ve aydınlatma düzeylerinin ne kadar olduğunu tartıya vurmak gereklidir. Bu konuda sağlam bir doğrultu tutturabilmek için hangi programların daha çok izlendiğini araştıran anketler yapılabilir. Sağlam bir doğrultu tutturabilmek için sadece halktan gelen veri yeterli olmaz. Halkın istemleri daha çok mevcut düzeyi yansıtır. Biz ise onu aştırtmak istiyoruz. Dolayısıyla onu aştırtacak ölçüler koymamız gerekli. O bakımdan öncü hareketin demokrasi ve özgürlük mücadelesini yürüten kadrolarının ve örgütlerinin değerlendirmeleri de doğruya ulaşmak açısından önemlidir.

Kurumlarda ideolojik duruş örgütsel yapıyla güçlenir

Günlük yayınlar açısından da benzer bir durum söz konusudur. Hem çalışmayı yürütenlerin değerlendirme yapmaları, hem de okuyucuyla iletişim kurmak gerekiyor. Sorular yöneltip okuyucunun görüşlerini almak, ona göre gerekli düzeltmeleri yapmak gelişme hitap edilen kesimin ihtiyaçlarını görerek içerik ve biçim bakımından kendini yetkinleştirme fırsatı verir. Bu bakımdan eleştiri ve öneriye açık olmak çok önemlidir. Ancak buna hiç başvurulmuyor. Böyle bir gelenek oluşmamış. Basın yayın kurumları demokrat olmalı, özeleştiri vermeye açık olmalıdırlar. Okuyucu ya da izleyiciyle sürekli diyalog içinde olmazlarsa kendilerini geliştiremez ve etkili olamazlar. Misyonlarını yerine getiremedikleri gibi, masraflarını bile karşılayamayacak duruma düşerler. İnkarcı, bencil, eklektik, çizgisiz olan her yayın organının varacağı sonuç, kendi masraflarını bile karşılayamaz duruma düşmektir. O nedenle inkarcılık, darlık ve çizgisizlik bütün yayın organlarında aşılmalıdır.

2002 yılı içerisinde ortaya çıkan pratikler bu temelde değerlendirilir ve gerekli dersler çıkartılırsa önümüzdeki yıl için sağlam, tutarlı, etkili ve başarılı çalışma yapacak bir perspektif ortaya çıkar. Bu noktada belli bir toparlanmanın, önemli bir arayışın olduğu belirtilebilir. 2002 yılına hazırlık ve toparlanma ile girildi. Dolayısıyla bu yıl içerisinde pratikleşerek ürün verme, bu temelde aydınlanma hareketini her alanda çok yönlü geliştirme durumu söz konusu oldu. 2002 pratiğini bu temelde değerlendirmek gerekiyor. Gerçekten yeni bir açılım yapma, demokratik aydınlanma hareketini geliştirmede 2002 yılı ne kadar başlangıç yaptı, ne kadar mesafe kaydetti? Bu konularda ne kadar zayıflıkları, gerilikleri var? Ölçüyü böyle tutturmak, yıl değerlendirmesini bu çizgide yapmak doğrudur. Buradan ele alındığında bazı açılım adımlarının atıldığı görülüyor. Hazırlık yapma ve donanım kazanma çalışması güçlendirildi. Çalışma düzeni daha fazla geliştirildi, demokratik aydınlanma hareketi daha etkili bir gerçek haline geldi. Buna bağlı olarak günlükte ve görselde düzenleme, ideolojik yayın organlarında ise reform niteliğinde bazı değişiklikler yapma adımları atıldı. Araştırma, inceleme ve edebiyat alanında bazı ürünler ortaya çıkartıldı.

Bunlar 2002 yılının ortaya çıkardığı gelişmelerdir ve önemlidir. Fakat daha ileri olması gereken yanlar var. Her yayın organının ideolojik duruşunun daha güçlü olması, sağlam bir örgütsel yapıya kavuşmasıyla bağlantılıdır. Bu anlamda demokratik aydınlanma hareketinin örgütsel gerçeğini ilerletmek lazım. I. Basın Yayın Konferansı, hareketin önüne böyle bir hedef koymuştu. Bu daha ileri bir adıma taşınabilirdi, fakat yapılamadı. Bu görev 2003 yılına kaldı. Örgütlenme yönünde gerekli adımları zamanında atamamak, gevşeklik ortaya çıkarıyor; kopukluk, kendine görelik, esneme, çalışma temposunda zayıflık doğuyor. Son dönemlerde birçok alanda bu tür emareler var. Her alanın bu tür eğilimlere karşı mücadele etmesi, eleştiri ve özeleştiri düzenine girerek, örgütlü çalışmanın gereklerini geliştirmesi şarttır. Gevşekliğe, kendiliğindenciliğe asla fırsat verilmemelidir. Bir de ortaya çıkan düzeyi bütünlüklü kılabilmek için çok gecikmeden demokratik aydınlanma hareketinin örgütsel yapısını geliştirecek adımlar atılmalıdır. Genel böyle adımlar atarsa her alandaki parçanın kendi örgütlülüğünü geliştirmesinin önü daha çok açılır. Bu da bizi daha örgütlü, düzenli ve disiplinli çalışır hale getirir.

2003 yılının başından itibaren hem ideolojik çizgi doğrultusunu yakalamada hem de örgütsel yapıyı genelde ve parça parça geliştirmede önemli adımları atmakla yükümlüyüz. Bu temelde 2002'de ilk adımları atılmış olan demokratik aydınlanmanın gelişme döneminin 2003 yılında yaratabiliriz. Hedef bu olmalı, hepimiz bu hedefi başarıyla gerçekleştirmek için tüm gücümüzle çalışmalıyız.

27 Kasım soluksuz okunan bir şiirin ilk sözcüğü gibidir

TÜM KONGRE YAPIMIZA

Tarihsizlik en büyük güçsüzlüktür diyerek Kürt halkının özgür tarihini yaratan günümüzde ve gelecekte Kürt halkını barış ve demokrasi mücadelesinin öncüsü haline getiren Başkan Apo'yu 27 Kasım onurluluğuyla selamlıyor, halkımızın doğuş günü olan 27 Kasım'ı kutluyoruz. Yine böylesi bir günde mücadelemizin kahramanlık çizgisinin tüm şehitlerini saygıyla anıyoruz. Özgürlük mücadelemizin tarihsel sorumluluğunu üstlenen tüm yoldaşlarımızın da 27 Kasımı'nı kutluyoruz.

Yenilenmenin ve aydınlanmanın heyecanıyla girdiğimiz 21. yüzyılda sınırsız mücadelesini vermenin kararlılığı ve azmiyle 25. yıl dönümünü karşılıyor, ilk günün coşkulu ruhuyla bağlılığımızı anlamlı yaşamanın, bunu tüm insanlığa yaymanın ve bunun örgütlü gücü olmanın kararlılığını yaşıyoruz. Özgürlük mücadelemizdeki misyonun bilinciyle militan kişiliğin vazgeçilmez esaslarını gerçekleştireceğimize dair sözümüzü böyle bir günde tekrar yeniliyoruz. Özgürlük mücadelemizin ruhumuzda soluduğumuz ve ruhumuzda çözümlediğimiz Ortadoğu topraklarında boy vermiş olması tesadüfi olmasa gerek. Bu nedenle PKK insanlığın özüyle bütünleşirken tarihin başlangıcındaki ilk manayı hep aramıştır. Bu yüzdendir ki 27 Kasım, soluksuz okunan bir şiirin ilk sözcüğü gibidir.

27 Kasım, Kürt halkının tek yaşam tercihi olurken, onun dilinde söz, gözünde ışık, beyninde düşünce ve yüreğinde aşk oldu.

Neolitiğin özgür yaşamını, paylaşımını, adaletini kendisine tarihsel dayanak yapan, onun erdemliliğini yaşayan, günümüze ve geleceğe taşırmanın, yeniden yaratmanın öncü gücü olan partimiz PJA, böyle bir günde Önderliğimiz ve şehitlerimizin sınırsız ve soylu emeklerine cevap olmanın iddiasındadır. 27 Kasım ile tarihimizin derinliklerine inmeyi ve onu anlamlandırmayı özgürlük militanlığının bir gereği olarak görüyor, bunun sonsuz onurunu yaşıyoruz.

Görev ve sorumluluklarımızın kutsallığının bilinciyle içerisine girdiğimiz süreç her zamankinden daha fazla pratikleşmenin, Özgür İnsan Savunması'nın her bir yana yetkin bir devrimcilikle taşırılmasının imkanlarını sunuyor. Ruhumuzla, yüreğimizle, düşüncemizle, vicdanımızla yaşanan tüm yetersizliklere, yanılgılara dur demenin kararlılığına ulaştık. Militanca, devrimcilik bilinci ve ruhuyla özgürlük tutkumuz ve 27 Kasım 1978'de ilk defa yaşanan heyecan ve coşku soluğunu hala nefesimizde hissediyor, halkımızın ve tüm yoldaşlarımızın 27 Kasımlarını zafer tutkusuyla kutluyoruz.

– Yaşasın Başkan APO!
– Yaşasın Kürt Halkının Yeniden Doğuş Hareketi PKK!
– Yaşasın Demokrasi, Barış ve Özgürlüğün Öncü Gücü KADEK!
– Yaşasın 21. Yüzyılın Özgür Kadını ve Onun Partisi PJA!
– Kahrolsun Her Türden Egemenlik ve Gericilik!

PJA Meclisi

VARLIK GEREKÇEMİZ BAŞKAN APO'YA

Ulusal dirilişten demokratik kurtuluşa uzanan amansız mücadele maratonunda her şeye damgasını vuran partimiz PKK'nin 25. kuruluş yıldönümünü büyük bir moral ve coşkuyla karşılarken, bu günün tüm insanlığa kutlu olmasını diliyoruz. Tarihten silinmekle karşı karşıya olan Kürdistan halkı, kaldığı baskı ve sömürü altında kendisinden utanır bir duruma geldiği bir noktada partimiz PKK'nin doğuşu, Kürdistan halkının yeniden doğuşu olmuştur. İradesi kırılmış Kürt halkı, bu doğuşta irade sahibi olmuş, PKK öncülüğünde sahiplendiği mücadele ve gösterdiği direnişle gerçeğine dönmüş, dünya insanlık ailesi içerisindeki onurlu yerini almıştır.

Partimiz PKK'yi bu günlere getiren, büyük değerler hareketi halini almasını sağlayan, onun ideolojik doğruluğu, en önemlisi de ona önderlik eden Başkan APO'nun çağa damgasını vuran önderliksel çıkışı ve gelişimidir. Önderliğin ilk sözüyle başlayan, onun tarzı, felsefesi, yaşamı ve her koşul altında gösterdiği mücadelecilikle devam eden Apocu çizgi Haki, Mazlum, Agit ve Zilanların eylemciliği ve takipçiliğiyle bugün Demokratik Uygarlık Manifestosuyla çağa damgasını vurmakta, insanlığın kurtuluş ideolojisi olmaktadır. PKK'de somutlaşan ve pratikleşen Önderlik çizgisi, bugün KADEK ile yeni bir sürece girerek dağılan, parçalanan, marjinalleşen değil; tersine kendisini daha örgütlü, daha sistemli ve çözümleyici kılarak demokratik kurtuluş çizgisinde sürekli değişen ve değiştiren aktif bir hareket haline gelmiştir. Başkan APO'nun esaretine ve durmak bilmeyen saldırılara rağmen KADEK'de ifadesini bulan PKK ruhu, bugün yine halkımızın ve bölge halklarının temel kurtuluş çizgisi olma misyonunu daha güçlü bir biçimde göstermektedir.

Meşru savunma çizgisinde daha inançlı, bilinçli ve kararlı bir çerçevede Demokratik Uygarlık Manifestosu ile yürüyen biz Behdinan sahası HPG'li halk savunma güçleri olarak bu çizgiyi daha da derinleştirerek içeriden ve dışarıdan gelişecek her türlü saldırıyı boşa çıkartacak düzeye getirerek bunu kendimizden başlatarak gerçekleştirme sözü verirken bu doğuş gününü başta Önderliğimiz, büyük insan başkan APO'ya, Kürdistan ve dünya devrim şehitlerine, halkımıza, bölge ve dünya insanlığına ve tüm yoldaşlara kutlu olmasını diliyoruz.

– Yaşasın Dirilişten Demokratik Kurtuluşçuluğa Yükselen PKK Ruhu!
– Yaşasın Başkan APO!
– Yaşasın Kongremiz KADEK!
– Kahrolsun Halkların Demokratik Kurtuluş Çizgisine Yönelen Her türlü İç ve Dış Saldırı!

Behdinan Sahası HPG Karargah Komutanlığı

ULUSAL ÖNDERİMİZ BAŞKAN APO'YA

Başta büyük diriliş, kahramanlık ve özgür yaşama bağlılığının adı olan, Ortadoğu halklarını sürüklendiği lanetli tarihten kurtaran, yaşadığı acı ve trajedilerden yeniden doğuşu gerçekleştiren ideolojinin mimarı olan insanlık gerçeği Başkan APO'yu en derin bağlılığımızla selamlıyoruz.

Tarihte hiç eşine rastlanmayan, büyük fedakarlık ve kahramanlıkla bugünümüzü yaratan, tarihin lanetli akışını değiştiren, uygarlık doğuran toprakları kanlarıyla sulayıp dünya halklar bahçesinde Kürt halkına da yer açan tüm şehitlerimizin anıları önünde saygıyla eğiliyoruz.

Partimizin doğuşundan günümüze kadar her türlü katliam ve işkenceye rağmen büyük bağlılıkla katkısını esirgemeyen, Parti Önderliğimizin çizdiği yolda kahramanlıkla yürüyen, demokratik uygarlığın gerçekleşme potansiyeli olan halkımızı selamlıyoruz.

Demokratik Uygarlık Manifestosu ışığında kendini yeniden yapılandıran, büyük bağlılık, kararlılık ve coşkuyu şahsında bütünleştiren yoldaşlarımızı, partimizin 25. kuruluş yıldönümü vesilesiyle kutluyor, sevgilerimizi iletiyoruz.

Yaşam adına hiçbir şeyin kalmadığı, çelişkilerin dondurulduğu, yürek, beyin ve duyguların ise hissizleştirildiği bir ortamda doğdu partimiz. PKK, yirmi beşinci yılda kutsal özgürlük düşlerini gerçeğe dönüştürmenin, küllerinden yeniden bir halkı yaratmanın adı oldu. Çoraklaşan beyinlere düşünce, duymayan kulaklara ses, görmeyen gözlere ışık, konuşmayan dillere melodi oldu. Ezilen tüm halkların özgürlük çığlığı oldu. PKK'nin onurlu pratiğiyle yarattığı gelişmeler sadece Kürdistan'la sınırlı olmadı, Ortadoğu'yu da etkiledi, bu coğrafyada değişim ve dönüşümü yaratan temel güç oldu. Böylece barış, demokrasi, özgürlük, adalet, sevgi ve aşk olgularının pratik uygulama gücü olduğu kadar, evrensel değer yargılarını kendinde toplamış bilimsel sosyalizmin zaferinin de yolunu açmıştır. PKK, bu temelde yarattığı büyük kazanım ve zaferlerle rolünü oynadıktan sonra, yerini, gerçekleştirdiği üçüncü doğuşla KADEK oluşumuna bıraktı. PKK, KADEK ile büyük bir derinleşme içerisine girdi. PKK ile yaratılan değerler, Apocu felsefe ve ruhla KADEK ile daha da büyüyecek ve gelişecektir.

Ordumuz HPG, Önderliğimizin öğretisi temelinde ideolojik, politik, felsefik ve kültürel düzeyde kendisini 21. yüzyıl ordu anlayışı temelinde kurumsallaştırmıştır. Meşru savunma çizgisi temelinde Önderliğimizin, halkımızın ve ezilen ulusların yaşam teminatı olmaya devam edecektir. Önderliğimizin yaşam ve felsefesine karşı geliştirilecek her türlü tehdit ve uygulama girişimlerine karşı HPG olarak yüreklerimizi birer ateş topu haline getirerek daha da derinleşen fedai tarzımızla karşı koyacağımızın kararlılığını tekrarlıyoruz. Ordu olarak HPG, dönemin militanı olma azmini ortaya koyarken, kendimizde yaratmaya çalıştığımız zihinsel ve vicdan devrimiyle ilk insanla son insanın bileşkesi olan Başkan APO öğretisininin yaşamsallaşma gücü haline gelmiş bulunmaktayız.

Bu temelde özgürlük mimarımızın yaşam ateşinin sönmesine asla izin vermeyeceğiz. Geçmiş pratiğimizden çıkardığımız derslerle, Demokratik Uygarlık Manifestosu ışığında geleceğe güçlü adımlarla yürüyoruz. 27 Kasım gerçeği temelinde barış, demokrasi ve özgürlük mücadelesinde kararlılıkla yürüyeceğimize dair söz verirken, bir kez daha tüm değerlerimizin bileşkesi olan şehitlerimizi saygıyla anıyor, yaşam gıdamız olan Önderliğimizi sonsuz özlemlerimizle selamlıyoruz.

– Yaşasın Özgürlük Mimarı Başkan APO!
– Yaşasın Demokratik Uygarlık Manifestosu Işığında 25. Zafer Yılı!
– Yaşasın Çağdaş Uygarlık Gücü PKK ve KADEK!

HPG Xakurke Askeri Karargahı

ÖZGÜRLÜK YOLDAŞIMIZ BAŞKAN APO'YA

Mezopotamya topraklarına ektiğiniz özgürlük tohumlarıyla, yüzyılların kaybedilmiş özgürlük özlemini gerçeğe dönüştürerek Kürt tarihinin en onurlu dönemini başlattığınız PKK'nin kuruluş yıl dönümünün onuruyla sizi selamlıyor, en içten sevgilerimizi yolluyoruz.

Yirmi beş yıl önce PKK adıyla tarihe yeni bir giriş yapan Apocu hareket, sizin büyük emeğinizle her yıl bir önceki yılın kazanımları üzerinden kendisini büyüterek, hayalleri ve umutları özgür bir geleceğe bağlanan milyonlarca insanın yüreği haline geldi. Kuruluş aşamasında ki, emeğiyle, kendisini öncü çalışmalara fedakarca veren Haki Karer yoldaşın anısına yarattığınız ***"şehitler partisi"*** diyerek, PKK'yi yoldaşa bağlılığın sağlam temelleri üzerine oturttunuz. İki kelimelik ***"Kürdistan sömürgedir"*** cümlesinin içindeki kararlılık, keskinlik ve doğrular bugün PKK'yi yaratan temel değerler olmuştur.

Hücrelerine kadar parçalanmış, dağılmış, düşürülmüş bir halk ve birey gerçekliğinden, özgürlükte kararlaşmış, örgütlenen, bilinçlenen, kendi ideolojik kimliğiyle ayağa kalkan halk gerçekliğine doğru yoğrulmayı yirmi beş yıl gibi kısa bir sürede sağladınız. Böylece tüm ezilen halkların ve kadınların insani haklarını meşru savunma temelinde ortaya koyan PKK, somut bir örgütlülüğü ifade ettiği kadar, insanlığın evrensel değerlerinin ortak paydada toplanmasını da ifade eder. Diriliş devriminin kazanımları ve mirası üzerinden, yeni bir doğuşu gerçekleştirme amacıyla tarihsel misyonunu tamamlayan PKK, yerini KADEK örgütlenmesine bıraktı. PKK, KADEK ile içerikte muazzam bir zenginleşme ve derinleşme sürecine girdi. PKK ile yarattığınız yaşam felsefesi, Apocu ruh, moral, tempo ve çalışma aşkı, KADEK ile daha da yoğunluk kazandı.

Kadın ordulaşmasının yaratıldığı, mayalandığı zemin olan PKK, kadında yarattığınız özgürlük düzeyiyle her boyutta derinlik kazanmıştır. Bu anlamda dünyada kadın ordusuna sahip tek parti olan PKK'nin kadın militanları olarak gerçekleştirdiğimiz IV. Kongre ve HPG I. PJA Konferansı'yla, Önderliğin yaşamını ve öğretisini tehdit eden tüm yaklaşımlara, karşı tutumlara, ateşte kendini yaratan Kürt kadınına yaraşır bir tarzda cevap verme kararlılığını ortaya çıkardık. Bu temelde ***"Kırk yıllık özlemim"*** dediğiniz dağlardaki özgürlük ateşinin sönmesine asla izin vermeyeceğiz. Yaşadığımız yetersizliklerden çıkardığımız derslerle zihin devrimini, geçmişe ve geleceğe ışık tutan Demokratik Uygarlık Manifestosu temelinde daha güçlü bir şekilde gerçekleştirmeyi hedefliyoruz. Barış ve demokrasi mücadelesinde, 27 Kasım gerçeği ile sonuna kadar ilerleyeceğimizin sözünü verirken, bir kez daha mücadele değerleri olan tüm şehitleri Haki Karer yoldaşın şahsında anıyor, yaşam gücümüz olan sizi büyük özlemlerimizle selamlıyoruz.

– Yaşasın Önderlik Çizgisinin 25. Zafer Yılı
– Yaşasın Başkan APO

HPG Ana Karargah PJA Yönetimi

ÖZGÜRLÜK GÜNEŞİMİZ BAŞKAN APO'YA

Halkımızın diriliş devriminin kahraman öncüsü PKK'nin 25. kuruluş yıldönümünde Başkan APO'yu saygıyla selamlarken, şehitlerimizi şükran ve saygıyla anıyoruz.

Yüce Başkanımız

Yıllarca büyük bir emek ve çabayla yürüttüğünüz özgürlük ve demokrasi mücadelesi, Kürdistan ve Ortadoğu halklarına ilham kaynağı olmuş, önümüze dikilmek istenen tüm engelleri ve uluslararası komploları aşarak tarihte hak ettiği yeri almıştır.

PKK'nin mücadele tarihi, yüzyıllara sığacak kadar büyük bir mirasın ve zenginliğin kaynağı olduğu gibi, on binlerce şehidi ve yaşayan gerillasıyla halkımızın ulusal birliğini sağlayarak zaferin umudu olmuştur.

PKK'nin ortaya çıkardığı değerler temelinde kurulan Özgürlük ve Demokrasi Kongresi KADEK, bu onurlu mirasın kazanımlarına dayanarak halkımızın özgürlük ve demokrasi mücadelesini mutlaka başarıya götürecek, demokratik ve özgür toplumla taçlandıracaktır.

Bu inançla Önderliğimize ve halkımıza bağlılığın bir gereği olarak daha büyük bir azim ve kararlılıkla görev ve sorumluluklarımıza her şart altında sahip çıkacağımızı belirtiyor, bir kez daha söz veriyoruz.

– Yaşasın Özgürlük Mimarı Başkan APO!
– Yaşasın Demokratik Uygarlık Manifestosu Işığında 25. Zafer Yılı!
– Yaşasın Çağdaş Uygarlık Gücü PKK ve KADEK!

Ş. Jiyan Kamp Yönetimi

SİYASAL SERHİLDAN TEMEL MÜCADELE SİLAHIMIZDIR

Türkiye'de 3 Kasım seçimleri oldu. Seçim sonuçları, Türkiye'de halkın değişim istediğini ortaya koydu. Düzenin eski partilerinin aşılması, değişmeyenlerin, değiştirmeyenlerin aşılması anlamına geliyordu. Kürt halkı, zaten Türkiye rejiminin köklü değişimini istemektedir. Bunun için otuz yıldır devrimci mücadele yürütüyor. Silahlı savaş dahil yediden yetmişe halkın ayağa kalkışıyla gerçekleştirdiği serhildanlar ve her türlü kitle hareketleriyle, Türkiye'nin değişim dinamizmi olarak önemli rol oynadı. Türkiye'nin tüm hastalıklarını, sorunlarını bu mücadele açığa çıkardı. Kürt halkının taleplerinin, sorunlarının ancak köklü bir değişimle çözüleceği gösterildi. Kürt halkı yarattığı demokratik devrimle kendisini değiştirdiği gibi Türkiye'nin temel değişim gücü haline de geldi. Bununla beraber Türkiye toplumunun kırk yıllık demokratik hareketinin yarattığı birikim, dünyadaki demokratik gelişmelerin Türkiye'ye yansıması ve eski rejimin Türkiye'nin temel sorununu çözememesi de bu değişim isteklerini yükseltti. Özellikle Ulusal demokratik mücadelemizin savaşı durdurmasından sonra, iş veren kesimler dahil, toplumun tümünün değişim istediği görüldü. Bu durum, son birkaç yılda Türkiye'de demokratikleşme ve değişim konusunda önemli bir tartışma düzeyi ortaya çıkardı. Değişik toplumsal kesimler, "ne kadar değişim, nereye kadar değişim, nasıl bir değişim?" konularını birçok yönüyle tartıştılar. Hem demokratik mücadelenin yarattığı birikim hem de bu yönlü tartışmalar, tüm toplumun dikkatini ve duyarlılığını değişim konusu üzerinde yoğunlaştırdı. Değişim, Türkiye halkının gündemi haline geldi. Özellikle de yaşanan ekonomik kriz, tüm toplumu bu tartışmanın içerisine çekti. En muhafazakar ve tutucu kesimler bile, yaşamlarında meydana gelen çeşitli sarsıntılar nedeniyle bu tartışmalara kulak kabarttı.

Aslında 3 Kasım seçimleri de artık toplumun ihtiyacına cevap vermeyen koalisyon hükümetinin, eski partilerin aşılması, halkın değişim isteğinin ağır basması sonucu olarak gündeme geldi. Eğer halkın bu yönlü dayatmaları olmasaydı, söz konusu hükümet seçim kararı almazdı. Seçim kararı alındıktan sonra ise, halkın ne istediği ortaya çıkınca, seçim kararı alan partilerin tümü telaşa kapıldı. Çünkü, kendilerinin ideolojik yaklaşımları ve dayandıkları kesimler değişime kapalıydı. Dışarıdan da sistemin değişmesi konusunda dayatmalar oluyordu. Emperyalist-kapitalist sistem, hem koalisyon hükümetinin kendi çıkarlarını sağlayamadığını hem de bazı reformlar yapmayan Türkiye'nin kendileri açısından istikrarlı ve güvenilir bir ülke olmayacağını görmelerinden dolayı değişim konusunda Türkiye'ye dayatmalarda bulundular. İç ve dış etkenler, yine hükümetin sorunlara çözüm bulamaması, sandığın halkın önüne gelmesini sağladı.

Türkiye'de değişim söyleminde bulunan iki eğilim vardı: Birincisi; sosyalistlerden sosyal demokratlara kadar sol yelpaze oluyordu. İkincisi; son on yılda yükselişe geçen siyasal islam ki, mevcut sistemle bazı çelişkiler yaşaması nedeniyle doğal bir muhalefet, bir değişim odağı olarak ortaya çıktı. Daha doğrusu, rejim tarafından mağdur edilmiş bir hareket olarak, değişim etkeni olarak görüldü. Öte yandan kimi liberal çevreler vardı; bunlar da belli düzeyde değişim taleplerini dillendiriyorlardı. Bunlar, çıkarlarını ABD'den gelen ve ekonomiden sorumlu bakan olan Kemal Derviş'in program ve söyleminde görüyorlardı. Kemal Derviş CHP'ye geçince, bunların bir kesimi de CHP'ye doğru yönelim gösterdi. Yine bu çevrelerin bir kesimi, kendilerini siyasal İslam olarak bilinen ve giderek düzenle belirli bir uyuşmaya giden AKP'de ifade etmeye çalıştılar. Diğer eski klasik partiler, değişim açısından, halkın ekonomik, sosyal ve kültürel yaşamının iyileştirilmesi açısından fazla umut vermiyordu. Söylemleri, eski seçimlerdeki klasik propaganda yöntemlerini geçmiyordu. Bir nevi, vaat veren klasik partiler ve siyasetçiler imajıyla seçime girdiler. Bu tür siyasetçi tarzı zaten toplumda epey tepki almıştı.

AKP oligarşik devletin istemediği adımları atma cesaretinde bulunamaz

Bu koşullarda gidilen seçimde, AKP başarıyla çıktı. Sol demokratik bloğun barajı aşması beklenirken, bu gerçekleşmedi. Türkiye'nin değişim ihtiyacına cevap olmaya çalışanlar, Türkiye'nin demokratik güçleri ve Kürt demokratik hareketi olsa da, bunların yarattıkları değişim rüzgarını arkasına alan AKP oldu ve seçimin galip partisi olarak çıktı. AKP neden oy aldığını bildiği için, seçimlerden sonra sık sık birçok şeyi değiştireceğini, hatta Avrupa'yı şok eden adımlar atacağını ileri sürdü. Böylelikle ilk açıklama ve demeçleriyle, kitlenin istediği söylemleri dillendirdi. AKP'nin bu tür söylemlere ihtiyaç duyması, Türkiye toplumundaki beklentileri görmesiyle ilgilidir. AKP'nin, Kürt halkının ve Türkiye halkının demokrasi ve özgürlük taleplerine, yine ekonomik ve sosyal taleplerine cevap veremeyeceği bu iki aylık süreçte ortaya çıktı. Dolayısıyla bu hükümetin de klasik siyaseti aşamayacağı, ancak klasik devletin istediği kadar adımlar atabileceği, oligarşik devletin istemediği adımları atma cesaretinde bulunamayacağı birçok konuda ortaya çıktı. Bu açıdan AKP'nin de eski siyasal partilerin ve siyasetçilerin aşılarak bitişe doğru gittiği siyaset tarzını kabul etmeye doğru yol aldığını söylemek mümkün. Türkiye'nin temel sorunlarının, asker, sivil bürokrat ve diğer bazı kurumların içinde yer aldığı siyaseti yönlendiren oligarşik güçler tarafına bırakıldığı, mevcut hükümetin ise ekonomik sorunlara çözüm gibi hizmet bakanlıklarıyla uğraşarak, yasal parti olmanın koşullarından olan temel işlevlerini bıraktıkları gözükmektedir. Örneğin, Türkiye'nin bütün sorunlarını direkt etkileyen, hatta bütün bu sorunlarının çözülmemesinin ana etkeni olan Kürt sorunu konusunda bu hükümet, dolaylı ya da dolaysız hiçbir şey söyleyemiyor. Kıbrıs konusunda sınırlı bazı şeyler söylese de, sıra Kürt sorununa geldiğinde ağzını açamıyor. Yine, Kürt halkının, Başkan Apo'nun tecridine karşı büyük bir tepki içinde olduğunu görmesine rağmen, bu konuda en ufak bir adım atamıyor. Türkiye'nin temel sorunlarından olan işsizlik ve asgari ücret konusunda, işçileri ve memurları memnun edecek hiçbir şey söyleyemiyor. Bu konularda İMF'ye verilen taahhütlerin tamamen yerine getirileceği söyleniyor. Zaten Türkiye demokratikleştirilip özgür toplum haline getirilmeden, bunu sağlayacak potansiyeller hareket geçirilmeden, Türkiye'nin, İMF politikaları dışında bir ekonomik politika izlemesi mümkün değildir. Demokratik özgür toplumun ortaya çıkaracağı ekonomik potansiyeller açığa çıkarılmayınca, ekonomik dengeler ister istemez dışarıdan gelen kredilerle sağlanmaya çalışılıyor.

Bırakalım emekçilerin ve Kürt halkının demokrasi ve özgürlük taleplerini karşılamayı, yine sosyal ve ekonomik sorunlarına çözüm bulmayı, geleneksel tabanlarının taleplerini karşılayacak gücü bile ortaya koyamıyorlar. Nitekim seçimde AKP'yi en fazla destekleyen, onlarla içli dışlı olan gazeteci ve yazarlar, her ne kadar bu hükümete desteklerini sürdürmeye devam etseler de, yazılarında kaygılarını, kuşkularını ve hayal kırıklıklarını görmek mümkün. Kendilerine en yakın çevrelerin bile beklentileri karşılanamıyorsa, diğer geniş halk kitlelerinin özlemlerinin, taleplerinin, beklentilerinin karşılanması söz konusu olamaz.

Bu gerçekler, koşulların kitlelerin harekete geçmesi açısından uygun olduğunu ortaya koyuyor. Hatta önümüzdeki dönemin, giderek kitle hareketleriyle canlanacağını, Türkiye'nin, kitlelerin harekete geçtiği yeni bir döneme girdiğini söyleyebiliriz. Eğer kitleler, dünkü yaşamlarından memnun değildiyse, bugünkü yönetim de kitle ihtiyacına cevap veremiyorsa, o zaman koşulların demokratik kitle hareketleri açısından uygun olduğu söylenebilir. Yani demokratik mücadele için zeminin güçlü olduğunu söylemek mümkündür. Nitekim bu zemin güçlü olduğundan dolayı kitleler, muhalefet gözüken, değişim yapacağı sanılan AKP'ye yönelmiştir. Eğer bu kitleler belli bir süre sonra umduklarını bulamazlarsa, yakında da seçim olmadığına göre, taleplerini demokratik kitle hareketiyle ortaya koyma girişiminde bulunacaklardır. Böyle bir kitle hareketi, kendi gücünden daha geniş bir temele dayanıyor. Meydanlara, sokaklara dökülecek kitleden daha fazla bir değişim potansiyeli var. Türkiye'nin yüzde sekseni değişim isteyen kitlelerden oluşuyor. Bu açıdan, değişim isteyen hareketlerin meşruiyetleri ve arkalarındaki rüzgar çok fazladır. Dolayısıyla başarı imkanları olduğundan fazladır. Yalnız Kürdistan'da değil, Türkiye'de de eski sistemden rahatsız olan geniş kitleler vardır.

Mevcut hükümet, son iki ayda ortaya koyduğu performansla, kendisini kısa sürede bitirecek bir konuma getirdi. Türkiye'nin ekonomik ve sosyal sorunları ağırdır ve bunları bugünden yarına köklü çözmek mümkün değildir. Kaldı ki demokratikleşmeyi geliştirmeden bu sorunları çözmeye kalkışmak beyhude bir çabadır. Hükümet, ekonomik ve sosyal sorunları bugünden yarına çözemezse de, demokratikleşme ve özgür toplum yaratma, bu konudaki yasal engelleri ortadan kaldırma imkanına sahiptir. Bu tür konular, iradi kararla, bir siyasi iradeyle gerçekleştirilebilecek türdendir. En kısa sürede gerçekleştireceği konularda güçsüz kalan, bunlara el atmayan hükümetin, daha baştan kendi bindiği dalı kestiği söylenebilir. Eğer demokratikleşme ve özgürlük konularında bir ilerleme sağlasaydı, bu, hükümete orta vadede zaman kazandırır, demokratikleşmenin ortaya çıkardığı imkanlarla birlikte ekonomik ve sosyal sorunlarda da belli bir iyileşmeyi yapar, böylece ömrünü uzatabilirdi. Ancak hükümetin böyle bir stratejiyi izlemediği ve izlemeyeceği açığa çıkmıştır. Herhalde bu hükümet, bu kadar geniş yelpazede ortaya çıkan talepler karşısında, olsa olsa Anadolu Kaplanları denen yeşil sermayenin ihtiyaçlarına cevap vermek için belirli bir süre iktidarda tutunmaya çalışacaktır. Son iki aylık gelişmeler böyle bir değerlendirme yapmamıza yol açıyor.

Türkiye'nin demokratikleşmesi sol demokratik güçlerle olacaktır

Kitleler memnun edilemeyecek, yönetenler de ihtiyaçlara cevap veremeyecekse, kitle hareketleri belli bir süre sonra Türkiye'nin gündemini işgal edecektir. Burada önemli olan, bu harekete kimlerin damgasını vuracağı, kimlerin öncülük edeceğidir. Bu sorunun cev0abı zor değildir. 3 Kasım seçimlerinde sol bloğun etrafında toplanan kitle, böyle bir dinamizme ve güce sahip olduğunu ortaya koydu. Bu dinamik gövde, daha geniş sayıda halkaları kendisine ekleyerek kitle hareketini genişletebilir. Zaten dünyanın her tarafında kitle hareketlerinin gerçekleşmesi için kararlı, istikrarlı, dinamik bir ana kitleye, bir çekirdek kitleye ihtiyaç vardır. Böyle örgütlü bir demokratik hareket ortaya çıkarsa, bunun etrafında siyasal, ekonomik, sosyal talepleri olan çok geniş çevreler, partiler ve halklar biçiminde, geniş yelpazede bir kitle hareketi ortaya çıkar. Demokratik kitle hareketlerinin, demokrasi mücadelesinin kanunu ve diyalektiği böyle işliyor. Eğer sol demokratik güçler bu rollerini görüp ciddiyetle yaklaşırlarsa, Türkiye'deki demokrasi mücadelesi, demokrasi hareketinin diyalektiği de böyle işleyecektir. Sol demokratik güçler, tüm diğer muhalif kesimleri peşine takarak, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve özgürleşmesinde önemli bir rol oynayacaklardır.

> **"Her alanın koşullarına göre, oranın özgünlüklerini reddetmeyen talepleri ve eylem biçimlerini gündeme getirecek bir demokrasi ve kitle hareketine ihtiyaç vardır. Yine bunları yönlendirecek bir sol demokrat partinin olması gerekir. Sol demokratik bloğun, sosyal demokratlardan liberallere kadar genişletilerek bir değişim ve dönüşüm partisi ortaya çıkarılması mümkündür."**

Türkiye'de, kitlelerin talepleri konusunda üç kategoriden söz edilebilir: Birincisi; Kürt halkının otuz yıllık mücadelesiyle ortaya koyduğu ulusal demokratik taleplerdir. Bu talepler hala karşılanmış değildir. Kürt halkı bundan sonra da dil, kültür ve kimlik talepleri etrafında mücadeleye atılacaktır. Kürt demokratik hareketi bu talepleri çeşitli biçimlerde ve çeşitli eylemliliklerle dillendirecektir. İkinci kategori ise, Türkiye'nin genel sorunlarıdır. Bunlar, düşünce özgürlüğü, demokratikleşme, yoksulluk, asgari ücret, eğitim ve sağlık gibi çok geniş bir kitleyi ilgilendiren konulardır. Bu talepler Kürdü ile, Türkü ile tüm Türkiye halkının ortak talepleri olmaktadır. Türkiye'nin emekçi güçleri, demokratik güçleri, bu ortak talepler etrafında bir araya gelerek, çeşitli eylem biçimleriyle kendilerini ifade edebilirler. Üçüncü kategori ise; Kürtler özgülünde olduğu gibi, çeşitli toplumsal kesimlerin, sınıf ve tabakaların farklı taleplerinin olmasıdır. Bunlar, her grubun kendi ihtiyaçlarına, özlemlerine, umutlarına göre ortaya çıkan taleplerdir. Bu talepler etrafında mücadele vermek, bazen tek bir toplumsal kesimi, bazen birkaç toplumsal kesimi, bazen de daha fazla toplumsal kesimleri bir araya getirerek yapılacak eylemliliklerdir. Bu konuda, Kürt halkının zaman zaman özgün talepler etrafında geliştireceği hareketler olabilir. Kadınların ve gençlerin kendi özgün talepleri etrafında eyleme geçişleri olabilir. Yine memurların ve farklı sosyal çevrelerin özgün talepleri olabilir. Bunlar da, Türkiye'deki demokratikleşme, sosyal adalet ve özgürlük sorunlarına çözüm getirecek, bu alanda değişime katkıda bulunacak hareketlerdir.

Her alanın koşullarına göre, oranın özgünlüklerini reddetmeyen talepleri ve eylem biçimlerini gündeme getirecek bir demokrasi hareketine, kitle hareketine ihtiyaç vardır. Yine bunları yönlendirecek bir sol demokrat partinin olması gerekir. Sol demokratik bloğun 3 Kasım'daki dinamizmi, bu tür kitle hareketine öncülük yapacak bir potansiyelin varolduğunu gözler önüne serdi. Sol demokratik bloğun, sosyal demokratlardan liberallere kadar genişletilerek bir değişim ve dönüşüm partisi ortaya çıkarılması mümkündür.

Devamı sayfa 31'de

